Inzicht in het ontbreken van het Zijn in Nederland.

Artikelen uit NRC, De Volkskrant en Trouw die het taboe op het Zijn en bijgevolg de afwezigheid van het Zijn en zijnsontwikkeling in Nederland aantonen.

Ze tonen daarmee aan dat
zowel de realisatie van ons diepste ideaal uitblijft als de oplossing van onze ellende.

En dat terwijl onze evolutie verloopt van ons zelfdestructieve ego naar ons Zijn en nu versnelt waardoor het realiseren van ons Zijn nu noodzakelijker en gemakkelijker is dan ooit.

NL*be*
Nederlands instituut voor zijnsontwikkeling

In mijn boeken

‘Zijn, de ideale wereld’

en vooral

‘Je bent in wezen goed’

beschrijf ik

de inhoud, de realisatie en het (existentiële) belang van

het Zijn (wie je in wezen bent), ons diepste ideaal.

Ook beschrijf ik de ervaring van mijzelf en dat van enkele cliënten

betreffende de realisatie van het Zijn en het Zijn als zodanig.

De voor de wetenschap overklaarbare verschijnselen in de kwantumfysica bevestigen deze ervaringen.

Verder maak ik duidelijk dat er een groot eeuwenoud taboe rust op het Zijn.

Dit document bewijst het bestaan van dit taboe in Nederland.

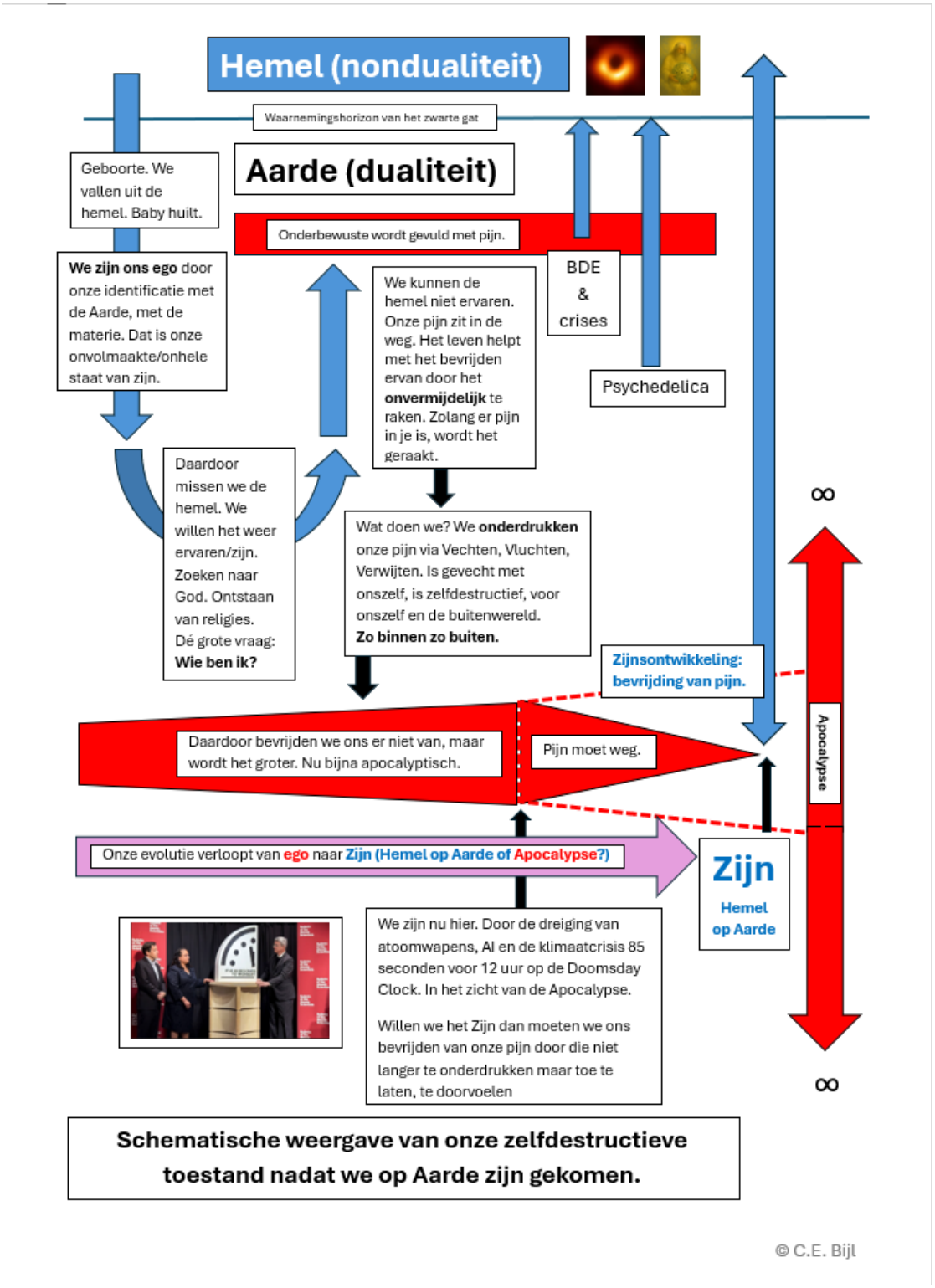
Hopelijk leidt dit tot het doorbreken ervan.

NL*be*
Nederlands instituut voor zijnsontwikkeling

Berberisweg 66, 3053 PJ Rotterdam,
www.nlbe.nl , post@nlbe.nl , 06-20 51 31 90

Het overzicht van artikelen in dit document toont aan dat het Zijn en de realisatie ervan ontbreekt in Nederland en dat dit ontbreken de reden is waarom we op een Apocalypse afstevenen.

Het onderstaande schema geeft inzicht in de reden van het feit dat we op een Apocalypse afstevenen en dat de realisatie van het Zijn de oplossing daarvan is. Het is de bedoeling het schema vanaf linksboven te bekijken.



Inhoud.

De verhindering van de oplossing van de problemen door taboe op het Zijn.	Blz. 5
Het besef van het Zijn, het één zijn, is al eeuwen oud.	Blz. 6
Artikelen 2019 - 2023.	Blz. 8
Artikelen 2024	Blz. 54
Artikelen 2025.	Blz. 78
Artikelen 2026.	Blz. 97

De artikelen met een rood kader zijn kenmerkend voor het ontbreken van het Zijn.

De verhindering van de oplossing van problemen door het taboe op het Zijn.
Die problemen zijn onder andere:

- De oplossing van het huidige grote drugsgebruik. Het drugsgebruik is namelijk het gevolg van het eerdergenoemde zeer beangstigende verlies van houvast dat nodig is voor de sprong van ego naar Zijn. Het kan voorkomen worden door de realisatie van het (vrije ofwel houvastloze) Zijn.
- De oplossing van de criminaliteit die voortkomt uit voornoemd drugsgebruik.
- De oplossing van het grensoverschrijdend/crimineel gedrag. Dit omdat het Zijn de toestand is waarin de mens bevrijd is van alle gevoelens en dus ook van die welke dat gedrag veroorzaken.
- De oplossing van het gebrek aan vertrouwen. Dit omdat in het Zijn volmaakt zelfvertrouwen heerst.
- De oplossing van de beheers-/controle-/prestatiedrang zoals in de vorm van overbureaucratisering, overregulering en overjuridisering. Dit omdat het Zijn in overgave is en daardoor geen enkele drang heeft. Dat betekent echter dat het Zijn, gestuurd door de impuls, wel tot dezelfde resultaten kan komen. Dus ook tot resultaten die vanuit het ego als negatief/pijnlijk te beoordelen zijn maar in het Zijn niet als pijnlijk worden ervaren en dus niet als zodanig worden beoordeeld. Ze worden dan vanuit harmonie tegemoet getreden en beoordeeld als uitdaging, als nieuw te realiseren bedoeling van het leven waartoe slechts de Wil ervan, de impuls, gevolgd moet worden.
- De oplossing van (juridische) dwaling. Dit omdat het Zijn de staat van volmaakte openheid is en daardoor het op eigen belang gerichte resultaat mist dat in een juridische dwaling het onterecht vaststellen van een schuldige is.
- De oplossing van ineffectieve strafuitoefening. Dit omdat het Zijn niet uit is op wraak en daarmee op pijniging maar op bewustwording en bevrijding van de gevoelens die tot misdaad leiden.
- De oplossing van de polarisatie. Dit omdat het Zijn het vrij zijn van de dualiteit van het ego is die de oorzaak van de polarisatie is, vooral nu die vrij spel heeft.
- De oplossing van de milieuvernietiging. Dit omdat het Zijn het één zijn met de natuur is en door dezelfde sturingsbron, die het goede doet, geleid wordt.
- De oplossing van het pesten. Dit omdat het Zijn volmaakt volwaardig is en dus via pesten geen minderwaardigmaking ofwel vernedering nodig heeft.
- De oplossing van het wantrouwen. Dit omdat het Zijn één is met en in overgave is aan het Al/God dat het goede is en doet en dus het enige is dat vertrouwd kan worden.
- De oplossing van geestelijk lijden. Dit omdat het Zijn volmaakt stabiel, in balans, vervuld, is en bevrijd is van gevoelens/pijn.
- De oplossing van religieuze verschillen. Dit omdat het Zijn het één zijn met God is en daardoor die verschillen overstijgt ofwel er zich niet mee identificeert, er niet gehecht aan is.
- De oplossing van verschillen in de nieuwe spiritualiteit, de bewustzijnsontwikkeling. Dit omdat het Zijn het één zijn met het bewustzijn is.
- De oplossing van schadelijke misvattingen over het Zijn. Dat betreffen eigenschappen van het Zijn die veroordeeld worden. Dat zijn bijvoorbeeld het niet hebben van een geweten, het geen verantwoordelijkheid nemen en dus ook geen

spijt betuigen voor het oproepen/'veroorzaken' van pijn in een ander, het missen van invoelend vermogen dat nodig is om pijn te voorkomen. Deze misvattingen zijn bijvoorbeeld schadelijk in een rechtszaak omdat ze de strafmaat niet verminderen of zelfs vergroten. Ze kunnen onterecht als stoornis worden aangemerkt waardoor TBS opgelegd kan worden (het Zijn is geen stoornis, integendeel).

- De oplossing van de via Oekraïne gevoerde oorlog van Poetin tegen het verderfelijke Westen. Die oorlog lijkt namelijk gebaseerd op het gedachtengoed van Alexander Doegin, de geestelijke vader van Poetins revanchistische politiek. Dat gedachtengoed houdt de aanname in dat de emancipatie van het individu, dat het Westen voorstaat, neerkomt op het volgende citaat uit het boek 'Poetins filosoof' van Victor Kal: *"het lostrekken van de eenling uit sociale bindingen en sacrale structuren wat leidt tot onverschillig nihilisme en culturele richtingloosheid"*.
  Doegin en Poetin weten kennelijk niet dat het Westen daarmee op weg is naar de staat van volmaakte vrijheid én verantwoordelijkheid van het Zijn en dat de richtingloosheid daarvan de overgave aan de onkenbare Wil van het vervulde Al/God is in plaats van de kenbare wil van het nimmer vervulde, altijd behoeftige en alles vernietigende ofwel zelfdestructieve ego.
  Het lijkt er dus op dat als gevolg van onwetendheid betreffende het Zijn de oorlog tegen Oekraïne op een onjuiste aanname is gebaseerd. Bizar!

Het besef van het Zijn, het één zijn, is al eeuwenoud.

Lees via de onderstaande link wat professor Heinrich Päs, hoogleraar theoretische natuurkunde aan de TU Dortmund University, zegt over onze historische en huidige weerstand tegen het idee dat alles één is, tegen de eenheid (the One) ofwel tegen het Zijn.

Monist philosophy and quantum physics agree that all is One | Aeon Essays

https://bit.ly/4542C4s Gebruik Google Translate om het essay te vertalen. Mijn vertaling via Google tref je hieronder aan.

In de historische beschrijving van Päs noemt hij de oude Egyptenaren (Isis als symbool van eenheid).

De Griekse filosoof Heraclitus 2500 jaar geleden (beschrijving monisme).

Parmenides 520-460 v Chr. (werkelijkheid is tijdloze één).

Plato's geheime leer (monisme).

John Scotus Eriugena 855 (God is ondeelbare eenheid die alle dingen bijeen houdt),

Copernicus 1543 (heliocentrisch model: Aarde draait om de zon in plaats van de zon om de Aarde).

Bruno 1600 (het geheel is één, natuur is God in de dingen).

Thomas Aikenhead 1697 (God, de wereld en de natuur zijn één).

Newton (werking zwaartekracht op alle lichamen is allesomvattende goddelijkheid),

Albert Einstein (scheiding van mensen van rest universum is optisch waanidee van bewustzijn).

Natuurkundige David Bohm 1951 (QM - Quantum Mechanics - vereist dat we 'het idee opgeven dat de wereld in verschillende delen kan worden geanalyseerd' en 'het vervangen door de aanname dat het hele universum eigenlijk een enkele, ondeelbare eenheid is'.

Päs schrijft dat we tot op de dag van vandaag nog steeds geneigd zijn te geloven dat de hypothese van alles is één geen echte wetenschap is. Dit ondanks het bekende kenmerk van de kwantummechanica (QM) dat er geen scheiding is tussen deeltje en golf (de kleinste 'dingen' in het universum) en dat een golf non-lokaal ofwel het geheel is. En ondanks het QM-verschijnsel 'verstrengeling' dat alles met alles verbindt.

Waar komt die neiging vandaan?

Päs schrijft: "Het blijkt dat de controverse over hoe QM moet worden geïnterpreteerd deel uitmaakt van het grote verhaal – het conflict over wie het recht heeft om het fundament van de werkelijkheid te definiëren:

Religie

of

wetenschap

2019 - 2023

Het Zijn is de basis van gezondheid. Dat feit ontbreekt in de gezondheidszorg waardoor deze uitsluitend met symptoombestrijding bezig is.



Cor Bijl
8 februari om 12:32 · Facebook for Android ·

Het is van groot en zelfs van existentieel belang om de fundamentele oorzaak en oplossing van burn-out te kennen. Zoals bekend worden we voor het eerst in onze geschiedenis geconfronteerd met een crisis te weten de opwarming van de aarde die het voortbestaan van de mensheid bedreigt. De oorzaak daarvan is dat we als gevolg van ons zijn in de materie qua bewustzijn afgescheiden zijn van het Al, de natuur, het leven zelf, ons Ware Zelf (ons bewustzijn), God. Die toestand is ons welbekende ego. De belangrijkste eigenschap daarvan is dat die ons in een constant en alleen maar te verliezen oftewel zelfdestructief gevecht houdt met onszelf of beter gezegd met onze gevoelens. Een gevecht dat we proberen te winnen door niet alleen onze buitenwereld te willen beheersen maar vooral ook onze innerlijke wereld. Dat laatste geschiedt door onze gevoelens te onderdrukken, ervoor te vluchten, er geen verantwoordelijkheid voor te nemen, ze te willen elimineren of te veranderen, enz. Dat gevecht zijn we nu aan het verliezen. Niet alleen in de vorm van allerlei kwalen als depressie en burn-out maar ook, gegeven het feit dat alles met alles samenhangt en dus ook onze binnenwereld met de buitenwereld, de dreigende vernietiging van onszelf in de vorm van de opwarming van de aarde. Dit betekent dat het van existentieel belang is dat we ons bevrijden van ons ego en daarmee ons verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg ons Zijn, ons één zijn met het Al, ons diepste ideaal, realiseren. Dat doen we door niet langer onze gevoelens te onderdrukken maar ons er vrij van te maken door ze toe te laten. Dat geschiedt niet door er alleen maar oordeelloos naar te 'kijken' zoals bijvoorbeeld in Mindfulness, maar door erin en doorheen te gaan en daarbij de innerlijke en uiterlijke hulp te aanvaarden die het leven zelf, die op niets anders uit is dan ons Zijn, ons dan schenkt. Dat proces dat door het leven zelf wordt gedirigeerd en daardoor de enige weg naar het Zijn is heet zijnsontwikkeling.

Meer weten hierover? Zie www.nlbe.nl of
http://www.nlbe.nl/images/Het_nieuwe_grote_verhaal_voor_de_westerse_beschaving.pdf
Of zie de afbeelding.

Wat is het Zijn en wat is zijnsontwikkeling?

Wat is het Zijn?
Zodra we op aarde komen zijn we qua bewustzijn de gevangene van het materie/dualiteit/deel-aspect van het universum. Die staat van zijn is ons niet-Zijn, beter bekend als ons ego. Dit aspect, ons ego, bestaat uit onze gevoelens en de in gedachten gevatte en dus kenbare wil daarvan. Als gevolg van die gevangenschap zijn we afgescheiden van het geest/singulariteit/geheel-aspect, beter bekend als het Al, de natuur, het leven zelf, God. Dit aspect bestaat uit ons Ware Zelf, ons bewustzijn, onze waarnemer van onze gedachten en gevoelens en de niet te kennen maar wel als de impuls tot manifestatie in het hier en nu te ervaren Wil van het Al/God. Het Zijn is het één zijn hiermee.

Aan deze toestand van afgescheidenheid, van niet-Zijn, moet nu een eind komen. Het dualistische ego houdt ons namelijk in gevecht met onszelf of beter gezegd met onze gevoelens. Vandaar dat we ze onderdrukken, manipuleren, elimineren, bagatelliseren, minachten, ervoor vluchten en anderen de schuld ervan geven. Dat gevecht kunnen we alleen maar verliezen en zijn we nu ook aan het verliezen in de vorm van de apocalyptische opwarming van de aarde en de vernietiging van de biodiversiteit. We moeten het gevecht dus staken en daarmee ons geheel-zijn, ons Zijn, realiseren.

Wat is zijnsontwikkeling?
Het realiseren van het Zijn geschiedt door zijnsontwikkeling, de enige Weg naar het Zijn. Dat is de enige Weg omdat het door het leven zelf gedirigeerd wordt. Die is namelijk op niets anders uit dan je Zijn (je één zijn met het leven) en doet dat door je via allerlei wegen en of je het nu wilt of niet te confronteren met je gevoelens. Als dat gebeurt heb je de mogelijkheid je ego-gevecht ermee te staken oftewel je gevoelens innerlijk toe te laten (toelaten bevrijdt). Dat toelaten bestaat niet zoals bij andere methoden uit alleen maar het 'kijken' naar je gevoelens maar door er in en doorheen te gaan. Dan ontstaat het bekende afpellen, ont-wikkelen, naar je (goddelijke) Kern, je Zijn. Het leven zelf bepaalt de duur daarvan.

Wat levert het op?
Het spreekt vanzelf dat het ego-gevecht met onszelf niet te winnen oftewel zelfdestructief is en dus de fundamentele oorzaak is van ons lijden. En dat in het Zijn dat lijden is beëindigd. www.nlbe.nl



Cor Bijl
16 februari om 12:06 · Facebook for Android ·

Natuurlijk leidt Zuckerbergs ideaal van een verbonden wereld tot versplintering en niet tot, zoals hij veronderstelt, een gelukkige wereld. Verbondenheid is immers niet de eenheid en de vervuldheid die inherent is aan het Zijn. De mensen zitten nog vast in hun dualistische ego waardoor verbinding/ontmoeting tot confrontatie leidt. Die confrontatie is natuurlijk wel nodig om het Zijn te realiseren, maar inzicht daarin wordt de mensen onthouden waardoor de versplintering alleen maar toeneemt.

deVolkskrant

OPINIE CONNECTIVITEIT

Zuckerbergs ideaal van een verbonden wereld leidt juist tot een versplintering

Natuurlijk wil Mark Zuckerberg winst maken met Facebook, maar Olaf Tempelman ziet in hem vooral een utopist, die meent dat een wereld waarin iedereen verbonden is een betere wereld is. Alleen: dat visioen ontspoort bij gebrek aan tegenkrachten.

Olaf Tempelman 15 februari 2019, 18:32

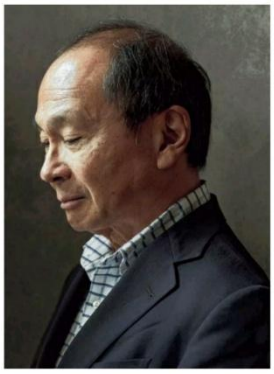
Mijn woordenboek definieert de utopie als 'een in de fantasie geconstrueerde ideale (maatschappelijke) toestand'. Een techondernemer die zo'n ideale toestand vaak schetst, al doet hij dat vaag, is Mark Zuckerberg. 'Facebook was oorspronkelijk niet bedoeld als een bedrijf', vertelt hij al anderhalf decennium, 'het was bedoeld als een sociale missie – de wereld opener en verbondener te maken.' Over het sleutelwoord in Zuckerbergs gedachtengoed kan geen twijfel bestaan: het is *connectivity*. Ook in zijn kortste TED-talks valt het doorgaans wel een keer of tien. 'Verbondenheid is een mensenrecht', is een bekend Zuckerberg-aforisme. Een verbonden wereld is een gelukkige wereld.

Tsja dan denk je dat onze ontwikkeling voltooid is maar daarbij buiten de evolutie hebt gerekend.

Cor Bijl
16 maart om 10:20 · Facebook for Android ·

Wel sneu voor Fukuyama dat zijn voorspelling niet uitgekomen is. Maar eigenlijk wel logisch dat hij de ontwikkeling van de samenleving niet kon voorspellen. Het inzicht in het feit dat de evolutie zich voltrekt van ego naar Zijn is immers taboe in de samenleving en zeker in de instituties waaronder de wetenschap. Als Fykuyama dit geweten had dan had hij kunnen weten dat Apocalyps zowel totale vernietiging als openbaring betekent. Met andere woorden, dat de huidige opwarming van de aarde tot de ontwikkeling van het Zijn, het één zijn met het Al/God, moest leiden. En dat de ontwikkeling van het Zijn niet anders kan dan via confrontatie. En dus via omverwerping van democratieën door dictators, door toename van de polarisatie, door de aantasting van dé waarheid, enz.

Bron: NRC 15 maart 2019



Dertig jaar geleden schreef Francis Fukuyama in *The National Interest* een essay dat hem uit de intellectuele obscuriteit haalde en de tijdgeest van de jaren negentig sterk beïnvloedde: *The End of History?* Het nationaal-socialisme was verslagen, het communisme stond op het punt te vallen. Een pragmatische, liberale democratie was de enig overgebleven geloofwaardige staatsvorm. Daartoe zou de wereld zich uiteindelijk bekeren. Eind goed, al goed - al zag hij nog genoeg bedreigingen en onopgeloste vragen.

De dertig jaar na dit essay en 27 jaar na zijn boek *The End of History and the Last Man*, heeft Fukuyama besteed aan het uitleggen, nuanceren en heroverwegen van zijn conclusies. Vaak, zegt hij, is hij verkeerd begrepen. Maar Fukuyama moest zichzelf ook corrigeren. Het optimisme waarmee hij de hegemonie van westerse democratieën aankondigde, slaat nu, bot gezegd, nergens meer op. Trump! Brexit! Orbán! Poetin! Daar sta je dan, met je einde van de geschiedenis.

Fukuyama's nieuwe boek heet *Identiteit. Waardigheid, Ressentiment en Identiteitspolitiek*, dat recent in vertaling is verschenen. Hij praat erover in zijn hotel in Amsterdam. Vermoeid van zijn Europese tournee zit hij achterover in een stoel. Fukuyama komt in dit boek terug op *The End of History*. Hij corrigeert zichzelf, én haalt alsnog enigszins zijn gelijk. De mens, schrijft hij, kent een universele hunkering naar 'thymos' - erkenning. Die erkenning wordt niet automatisch geboden door westerse democratieën. Sterker: veel mensen voelen zich gemarginaliseerd. Thymos verklaart volgens hem linkse identiteitspolitiek, maar evengoed de opkomst van Donald Trump.

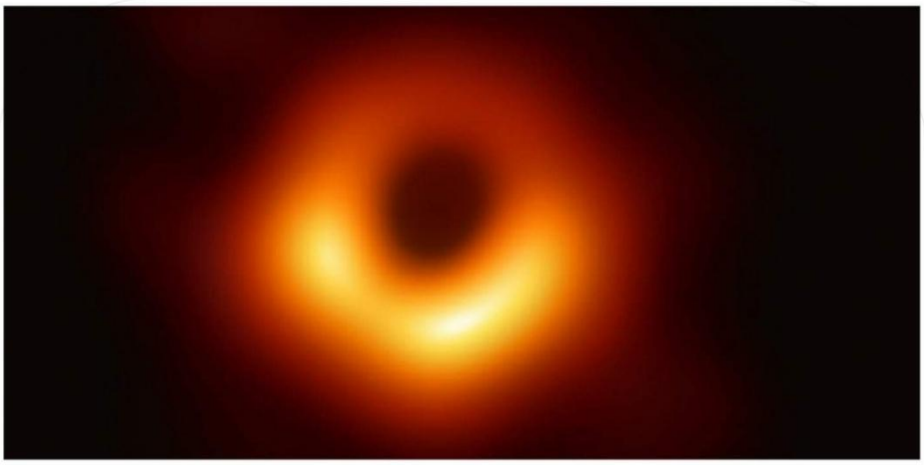
Fukuyama: „In de laatste hoofdstukken van mijn boek *The End of History* waarschuwde ik dat de democratische revoluties ook een keerzijde kunnen hebben. Je hebt de anti-gevoelens, zoals jaloezie en haat, die grote woede kunnen veroorzaken. Ik speculeerde er wat over: waar zou het mis kunnen gaan? En nu zitten we hier, bijna dertig jaar later. En sommige speculaties zijn werkelijkheid geworden."



Cor Bijl
11 april om 09:27 · Facebook for Android ·

Ha ha ha, de hel is de materie, de dualiteit, waar we nu zijn. We kijken dus niet naar de poorten van de hel maar naar de uitgang, de doorgang naar de singulariteit, de eenheid, het paradijs, God. Het Zijn is het één zijn daarmee. Als je zijnsontwikkeling als zijnde de enige weg naar het Zijn toepast, zo heb ik ervaren, dan kom je in het zwarte gat terecht. Dat houdt in dat je alle gehechtheden verliest, in het (echte) hier en nu bent en samenvalt met het innerlijk/Goddelijk Licht. Kortom, dan heb je het Zijn gerealiseerd. Meer weten? Lees mijn boek http://www.nlbe.nl/publicaties/boek

Bron: De Volkskrant 11 april 2019



'We kijken naar de poorten van de hel, naar het einde van ruimte en tijd', verklaarde de Nijmeegse hoogleraar Heino Falcke, die ruim twintig jaar geleden het idee voor de foto had bedacht, bij de persconferentie in Brussel.

Het einde van ruimte en tijd; het einde van ons beeld van de werkelijkheid, in één fantastische foto vastgelegd: wat een magistraal staaltje van menselijk vernuft.

Nog zo'n goed voorbeeld van de onbekendheid van het Zijn dat het één zijn met het bewustzijn oftewel het Ware Zelf is.



Cor Bijl
24 november 2018 om 13:30 · Facebook for Android ·

Schokkend. De psychologie heeft echt geen idee wat het Ware Zelf is. Als dat de waarheid blijft hoe kunnen we dan ooit één worden met het Al/de natuur/God, heel worden, authentiek worden, worden wie we echt zijn?

PSYCHOLOGIE

Je ware zelf? **Dat bestaat niet**

We vinden het belangrijk om onszelf te zijn. Maar wat betekent dat eigenlijk? Simpel gezegd: je voelt je het meest jezelf als je doet wat je wilt.

Tekst **Ellen de Bruin** Foto's **Giacomo Favilla**

> Je kunt niet *niet* jezelf zijn, je kunt je hooguit niet jezelf *voelen*

Dus authenticiteit bestaat niet?

Authenticiteit is geen objectief meetbaar construct. Maar het bestaat wél als gevoel: het gevoel dat je in contact bent of zelfs samenvalt met je 'ware zelf' - voor dat gevoel maakt het niet uit of het ware zelf bestaat of niet. Mensen voelen zich zeker niet de hele tijd, maar wel gemiddeld minstens één keer per week helemaal zichzelf. Dat zeiden proefpersonen in een onderzoek dat een team psychologen onder leiding van Constantine Sedikides (University of Southampton) aanhaalt in het themanummer. En mensen voelen zich ongeveer eens in de twee maanden helemaal *niet* zichzelf. Negen van de tien mensen (westerse mensen, onder hen is sowieso het meeste onderzoek gedaan) kennen beide gevoelens, die komen en gaan.

Het gevoel jezelf te zijn is heel prettig. Het kan samengaan met een heel spectrum aan positieve emoties: enthousiasme, trots, kalmte, liefde, opluchting. Het leven is op zo'n moment goed zoals het is, niks meer aan doen. Het gevoel *niet* jezelf te zijn, daarentegen, is vervelend en kan samengaan met allerlei negatieve emoties: stress, schaamte, woede, jaloezie, teleurstelling, en vooral angst en nervositeit. Mensen hebben in zo'n situatie vaak het idee dat er te veel van hen verlangd wordt of dat ze beoordeeld worden en tekortschieten.



Cor Bijl
23 april om 09:55 · Facebook for Android ·

Politiek filosoof Bleri Lleshi pleit voor moed, actieve hoop en liefde om angst te overwinnen. Hij pleit dus voor het opwekken van andere gevoelens. En dus niet voor het aangaan en toelaten van angst. Hij weet kennelijk niet dat toelaten bevrijdt en dat daarmee het Zijn wordt gerealiseerd. En dat het realiseren van het Zijn nu van existentieel belang is.

Bron: Trouw 23 april 2019

Angst *heerst én mag niet bestaan*

Hoe kunnen we op een constructieve manier omgaan met angst?
"Ik pleit voor moed, actieve hoop en liefde, drie ingrediënten die nodig zijn om de kiemen van angst te kunnen wieden. Je hoeft niet naïef te zijn, maar er is niks mis met rationeel gefundeerde hoop. Wat ik daarmee bedoel is dat we niet moeten vervallen in cynisme. Een manier om dat te doen is door in gesprek te blijven, ook met andersdenkenden. Daarbij is het van fundamenteel belang dat je rekening houdt met de angst en onzekerheden van de ander. Mensen zijn niet slecht, maar door angst en onzekerheid bouwen ze een muur van onverschilligheid op. Die muur moeten we met voorzichtigheid neerhalen.

"Mij wordt weleens verweten dat ik te soft ben in mijn aanpak. Dat je terug moet schreeuwen, hard moet zijn voor je 'tegenstanders', ze zijn immers ook hard voor jou. Ik geloof daar niet in. Een open gesprek voeren, daar geloof ik in. Samen kijken naar waar standpunten vandaan komen. Klopt de informatie waarop we onze meningen baseren? Wat heb jij gehoord, wat heb ik gehoord?

"Ik spreek regelmatig voor publiek dat anders denkt en in het begin niks van mijn ideeën moet hebben. Maar ik heb niet de pretentie ze te overtuigen, denk niet dat mijn mening 'beter' is. Tijdens zo'n lezing merk ik dat de zaal langzaam ontdooit. Het enige wat we in handen hebben, waar we allemaal toe in staat zijn, is het gesprek."



Cor Bijl
25 april om 13:56 · Facebook for Android ·

Geen woord over gevoelens toelaten als weg naar het innerlijk vrije en lijdensvrije Zijn.

Bron: Trouw 25 april 2019

Als 'Vreest niet!' tekortschiet

GEMOEDSRUST Hoe bied je in roerige tijden de zorgen het hoofd? Er is natuurlijk yoga, en de kalmeringsapp, maar ook theologen weten raad. Vertrouw op God, zegt de een, maar volgens de ander heb je meer aan humor.

tekst **Marije van Beek**

De afgelopen weken waren niet zo bevorderlijk voor de gemoedsrust. Eerst was het Christchurch, toen Utrecht, en nu is het Sri Lanka dat werd opgeschrikt door een gewelddadige aanslag. Hoe bied je de zorgen het hoofd?

Zelfhulpboeken, yoga, kalmeringsapps, er valt genoeg te doen om *peace of mind* te bereiken. In de hoek van nieuwe spiritualiteit houdt men zich al jaren met dit thema bezig. Ook de Indiase spreker en schrijver Gaur Gopal Das heeft zo zijn visie op de problematiek. De IT'er verwisselde zijn carrière bij Hewlett-Packard voor een bestaan bij de hare krisjna.

In een veelbekeken filmpje met de titel 'Then Why Worry?' legt hij aan de hand van een flowchart uit hoe simpel het leven eigenlijk is. Hij garandeert met een uitgestreken gezicht dat wie zijn aanwijzingen toepast 'vredige nachten zal slapen'. Het gaat als volgt: Heb je een probleem in het leven? Zo nee: Waarom zou je je dan zorgen maken? En zo ja: Kun je er iets aan doen? Waarom zou je je dan zorgen maken? En kun je er niets aan doen? Afijn, u begrijpt zijn punt.

Onder christelijke denkers en sprekers lijkt gemoedsrust niet zo'n thema. "Misschien zijn we er een beetje van vervreemd geraakt", zegt schrijver en blogger **Alain Verheij**. "Maar in de Bijbel zijn genoeg praktische levenswijsheden te vinden. Ik heb bij de aanslag op de tram in Utrecht nog een preek geschreven over een verhaal waarin Jezus te horen krijgt dat er een toren is ingestort. De Siloamtoren, waar destijds achttien mensen bij zouden zijn omgekomen."

Tegenwoordig komt het slechte nieuws onafgebroken binnen via de telefoon. Maar groot leed is nooit ver weg geweest, zegt Verheij. "Je ziet dat ze in de tijd van Jezus ook zo even een catastrofe kunnen oplepelen. En tot we de technologie hadden om het wereldnieuws te volgen, was de sterfte een stuk hoger vanwege het gebrek aan medische voorzieningen. Dus dan hoorde je in je eigen dorp al genoeg rotverhalen."

Jezus' reactie op de ramp met de Siloamtoren is dat die slachtoffers geen haar slechter waren dan wij allemaal, zegt Verheij. "Oftewel: het kan ons allemaal overkomen. Heel meedogenloos eigenlijk. Maar wel waar. Het wordt hier geen paradijs. Ik ben erg tegen het idee van maakbaarheid. Je moet de illusie loslaten dat je grip hebt op je lot. Dat je jezelf aan je haren uit het moeras kunt tillen.

"De plaag van deze tijd", zegt Verheij. "Die komt eruit voort dat we tegenwoordig zo veel dingen zelf in de hand hebben die vroeger door geboorte werden bepaald - je woonplaats, je beroep, je levenspartner. Dat je liefde via een app met een goed algoritme kunt vinden, oké. Maar dat is nog wel even iets anders dan de kracht van de natuur, of de zorgen van je ziel."

Teksten waarin van leer getrokken wordt tegen de heidenen uit de tijd van de Bijbel, gaan vaak over de 'gesneden beelden' die zij maken. "Het is de belangrijkste les van het vroege jodendom: dat je geen beeld mag maken van God. Het verkeerde daaraan was dat de heidenen er het lot, het leven en God, maakbaar mee wilden maken. Dan zou je God dus in je zak kunnen steken. Zo werd magie in het jodendom en christendom ook een enorm taboe. Dat is de werkelijkheid naar je hand zetten. En dat kan niet."



Je moet de illusie loslaten dat je grip hebt op je lot



In het licht van de eeuwigheid is het leven maar kort

Desalniettemin is het volgens Verheij wel mogelijk om aan de Bijbel peace of mind te ontlenen. "Als je, in plaats van uit angst, leeft vanuit vertrouwen en liefde. Maar dat komt niet uit mijzelf, dat is genade. Van God, ja. Ik ben in dit opzicht een hele gereformeerde jongen."

Volgens **Alja Tollefsen**, priester van de Anglicaanse kerk te Markelo, is het tegengaan van ongerustheid wel degelijk een thema dat christelijke denkers heeft beziggehouden. Bijvoorbeeld Thomas van Aquino (1225-1274). "Hij zei al: vertrouw op God. Maar ja, 'God', wat doen wij daar als moderne mens dan nog mee? Ik denk dat we die boodschap snel naast ons neerleggen, omdat dit een beetje uitgesleten is."

Een ramp als die in Sri Lanka, waarbij mensen hun hele familie zijn kwijtgeraakt, laat dat des te meer zien, zegt Tollefsen. "In de Bijbel kom je al gauw uit bij een tekst als: 'Vreest niet, want God heeft de haren op je hoofd geteld.' Vroeger werd in de kerk de hele boel daarmee in slaap gesust.

"Met zo'n tekst neem je uiteindelijk geen angst weg. Dat is hetzelfde als tegen iemand met hoogtevrees zeggen: 'Neem gewoon twee stapjes op die ladder, joh'. Zo werkt het ook niet om te zeggen: 'Ik ben ongerust, dan ga ik maar op God vertrouwen'. Daarmee maak je God een simpele oplossing voor je problemen."

Volgens Tollefsen werkt maar één ding. "Ik zat ooit in een vliegtuig met gruwelijke turbulentie. Van mijn gezin was ik de enige die nog bij positieven was: mijn man was aan het overgeven, mijn kinderen waren ziek. Ze waren nog kleuters toen, en de oudste zei: 'Mama ik wil niet in de zee vallen'. Toen draaide een passagier voor ons zich om en zei: 'Ik ben statisticus en ik weét dat vliegen het veiligste vervoersmiddel is. Maar ik ben me toch bang.' Dat vond ik zo geestig – en door het lachen was mijn angst ook even weg."

Zo gebruikt Gaur Gopal Das in het filmpje ook humor: door het leven op zijn simpelst voor te stellen, zegt Tollefsen. "Humor neemt de lading weg: alsof je een ballon doorprikt."

Maar, zegt Tollefsen, van wat er gebeurd is in Sri Lanka, Utrecht of Christchurch kunnen we de lading niet wegnemen. "Dat wil ik ook helemaal niet. Ik ben niet van plan gerust te stellen - dat is mijn hele betoog. Bij mezelf doe ik dat ook niet. Het leven gaat zoals het gaat. En uit de oude teksten weet ik dat dat altijd zo geweest is. Misschien heeft dat ergens dus toch wel te maken met mijn vertrouwen op God. Wat er ook gebeurt, in het licht van de eeuwigheid is het leven maar kort."



Cor Bijl
12 mei om 21:10 · Facebook for Android ·

De mensheid stevent af op een ogenschijnlijk onbeheersbare ramp waardooor de mens heen en weer geslingerd wordt tussen zorg, hoop, cynisme en desillusie. Wat de mensen niet weten en tot nu toe ook niet willen weten is dat het leven op niets anders uit is dan het realiseren van het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn dat de staat van overgave aan het leven is en dus de staat waarin beheersing losgelaten is. Om dat te realiseren moeten we natuurlijk geconfronteerd worden met een doodsbedreigende onbeheersbaarheid en de ervaringen, de gevoelens, daarvan. Het niet vechten tegen oftewel onderdrukken maar toelaten daarvan is de manier waarop het Zijn wordt gerealiseerd. Probleem mee? Meld je dan aan bij de besloten groep zijnsontwikkeling
https://m.facebook.com/groups/413228099091760/?source_id=495066943894008

Bron: NRC 10 mei 2019

Maandag verscheen een alarmerend VN-rapport over de zeer sterke afname van de biodiversiteit en de aantasting van de leefomgeving. Mogelijk worden een miljoen soorten met uitsterving bedreigd.

ESSAY **KLIMAAT EN MILIEU**

We zijn bang en toch doen we niets

Klimaatstudies zijn steeds alarmerender. Toch handelt de mens nauwelijks, ziet redacteur *Paul Luttikhuis*, die het thema al tien jaar volgt. „Pijnlijkst is: ik hoef alleen naar mezelf te kijken om die passiviteit te begrijpen."

Ik word heen en weer geslingerd tussen zorg en hoop, cynisme en desillusie



Cor Bijl
18 mei om 10:23 · Facebook for Android ·

Goed van Roos Vonk, hoogleraar sociale psychologie, dat ze waarschuwt voor het luisteren naar (de te kennen wil van) gevoelens als ook voor het onderdrukken ervan. Alleen jammer dat ze niet pleit voor het toelaten ervan dat leidt naar het innerlijk vrije Zijn en dat gestuurd wordt door de niet te kennen maar wel te ervaren Wil van het Al/je ware zelf/je bewustzijn.

Bron: De Volkskrant 18 mei 2019



In de huidige samenleving is het gevoel een slechte raadgever geworden

Tot op zekere hoogte is die emancipatie van het gevoel gezond. Onderzoek laat zien dat het onderdrukken van gevoelens lichamelijke stressreacties geeft en cognitieve prestaties kan belemmeren. Maar onze kritiekloze 'omarming' van het gevoel is óók ongezond. Het leidt bijvoorbeeld tot zelfabsorptie (zwelgen) en navelstaren.

Een ander probleem is dat emoties (een specifieke vorm van de algemenere term 'gevoelens') een blikvernauwing veroorzaken. Ze beheersen vaak alles wat er in je omgaat; je bent gefixeerd op één doel en negeert alles wat daar niet direct mee te maken heeft. In oorsprong heeft dit een adaptieve functie. Emoties zijn sterk verbonden met instincten die, net als bij alle dieren, het lust-onlustprincipe volgen: benaderen wat prettig voelt, vermijden wat ongerief geeft. Instincten zijn gericht op het hier en nu. Het is van overlevingswaarde om voedsel direct naar binnen te snaaien als je niet weet of er morgen nog genoeg is.

Dat we dit nu nog steeds doen, in tijden van overvloed, heeft welbekende ongezonde gevolgen. In de huidige samenleving is het gevoel een slechte raadgever geworden. Ik ken iemand

De blikvernauwing die inherent is aan emoties, leidt tot een sterke drang om het gevoel te volgen. Dat geldt vooral voor actiegerichte emoties zoals woede. De korte lontjes van veel mensen zijn regelmatig in het nieuws. Bedenk dat bijna niemand 's morgens opstaat met de vraag: wie zal ik vandaag eens een klap verkopen of voor rotte vis uitmaken? In het algemeen vinden mensen zichzelf fatsoenlijk en maken ze zich zorgen om de wellevendheid van ánderen. Gebeurt er echter iets dat boosheid oproept, dan vormen narcistische kleuterovertuigingen – zoals het idee dat je een heel bijzonder mens bent en 'recht hebt op je gevoel' – een explosieve cocktail.

In de politiek heeft het primaat van het gevoel geleid tot de opkomst van populistische leiders die appelleren aan wat de kleuter graag hoort – bijvoorbeeld dat klimaatverandering een hoax is: mooi, dan hoeven we onze leefwijze niet te veranderen. Dergelijke beweringen van Thierry Baudet vóélen voor velen waar, legde opiniepeiler Gijs Rademaker uit in *EenVandaag*. Ze voelen waar, want ze komen ons goed uit.

Volg je je gevoel, dan zijn meestal de oerinstincten de baas – zoals bij alle dieren. Dieren waarvan we zeggen dat ze worden gestuurd door 'domme instincten'. Wij hebben het vermogen daarboven uit te stijgen, en als we dat benutten wordt onze blik ruimer en komen onze waarden in beeld – bijvoorbeeld compassie, rechtvaardigheid, eerlijkheid, duurzaamheid, respect, trouw en loyaliteit. Waarden hangen samen met wat voor mens we willen zijn, hoe we met elkaar en met de wereld willen omgaan. Zolang de regie ligt bij de kleuter, die is gericht op wat we willen hebben, krijgen onze waarden – gericht op wie we willen zijn – geen kans om richting te geven aan ons gedrag.



Cor Bijl
31 mei om 11:53 · Facebook for Android ·

Arnon Grunberg is op zoek naar het goede en vraagt zich af of God het goede is. Tsja als pijn geen betekenis heeft, als je niet weet dat pijn het middel is om één te worden met God oftewel met het goede dan vraag je je dat natuurlijk af. Ook al besef je dat er iets heiligs in de mens schuilt.

Bron:Trouw 31 mei 2019



hebben we God nodig voor het goede?
"Wat mij fascineert aan God is precies dat: hoe kun je God goed noemen? Misschien is hij dat niet, dat is eigenlijk veel waarschijnlijker. Misschien is God niet goed voor ons. En hebben wij God nodig voor het goede? Dat denk ik niet. Je kunt je wel afvragen of het goede kan bestaan zonder betekenis. Maar ook als die er niet is, wil dat nog niet zeggen dat ik jou alles mag aandoen. Helemaal niet."

Maar als goed en kwaad hebben geen betekenis hebben, wat weerhoudt u dan?
"De basis onder de norm en de wet is inderdaad wankel. Maar dan nog kan ik erkennen dat elk mens de mogelijkheid tot rechtvaardigheid is, zoals Walter Benjamin het formuleert. Ook al is er geen basis, dan nog ben ik niet de meester over mijn eigen leven, of over het leven van iemand anders. Ik moet juist met enorme behoedzaamheid – omdat er zoveel is dat ik niet kan weten – proberen te erkennen dat de mogelijkheid van heiligheid in jou zit."



Cor Bijl
3 juni om 12:00 · Facebook for Android ·

Ja natuurlijk blijft bij mindfulness dat stressveroorzakende systeem bestaan, het is immers geen zijnsontwikkeling. De reden daarvan is dat mindfulness afstand houdt tot gevoelens en zijnsontwikkeling niet terwijl het in en door gevoelens gaan het Zijn realiseert dat vrij is van de intrinsiek stressveroorzakende dualiteit waarin ieder mens verkeert zodra hij op aarde komt.

Bron: NRC 1 juni 2019

McMindfulness: de keerzijde van al die meditatie-apps

MEDITEREN Mindfulness zoals het nu wordt aangeboden zorgt er volgens de critici voor dat het stressveroorzakende systeem blijft bestaan, terwijl dat hele systeem juist op de schop zou moeten.

Tekst **Wouter van Noort** Illustratie **Olf de Bruin**

Cor Bijl
7 juni om 13:35 · Facebook for Android ·

Het goede is hoopvol leven met imperfectie volgens Rowan Williams, voormalig aatsbisschop van Canterbury de hoogste geestelijke in de wereldwijde anglicaanse kerk.

Dat duidt erop dat ook binnen die kerk het Zijn als zijnde het zijn van het Goede onbekend is. Met hoopvol leven met imperfectie bedoelt hij het hopen dat je niemand inclusief jezelf pijn zult doen. Daarmee gaat hij voorbij aan het feit dat het leven in de materie dualistisch en dus confronterend is en dat het toelaten van de onvermijdelijke pijn ervan het intrinsiek Goede van het Zijn realiseert.

Verder zegt hij dat de wereld in beginsel goed is maar dat de mens steeds weer wegvlucht van het besef daarvan.

Het lijkt erop dat hij niet weet dat het Goede niet via het besef ervan maar alleen via het realiseren van het Zijn gerealiseerd kan worden. En het lijkt erop dat hij onder het goede de afwezigheid van pijn veronderstelt en dus niet weet dat pijn inherent is aan het gevangen zijn in de materie. Een gevangenschap die in het Zijn opgeheven is.

Bron: Trouw 7 juni 2019

deVerdieping

RELIGIE &FILOSOFIE

ERFZONDE De wereld is in beginsel goed, maar de mens vlucht steeds weer weg van dat besef, zegt Rowan Williams. 'We hebben de neiging de realiteit van het ware en het goede te ontkennen.'

interview **Stevo Akkerman** illustratie **Daniël Roozendaal**

Het goede is hoopvol leven met **imperfectie**



In het Zijn is dat geworstel met moraal niet aan de orde.



Cor Bijl
9 juni om 09:25 · Facebook for Android ·

Jonathan Holslag, docent internationale betrekkingen aan de Vije Universiteit Brussel, vindt dat we toe zijn aan een nieuwe moraal. Hij zegt echter niet wat die nieuwe moraal moet zijn. Wel zegt hij dat de belangrijkste strijd voor het Westen de strijd voor de emancipatie van de geest wordt. Maar als hij geen nieuwe moraal geeft wat houdt die emancipatie dan in? In mijn optiek kan dat niets anders zijn dan het innerlijke vrije en dus moraalloze Zijn, de grootste Kracht van de mens. Zeker gezien het feit, zoals Jonathan zegt, dat we aan de buitenkant imposant lijken maar van binnen besluiteloos, zwak en verdeeld zijn. Hij besluit dan met de uitspraak van de Romeinse staatsman Augustinus: "Geen enkele samenleving overleeft achter sterke muren als haar moraal in puin ligt". Ik zou daarop willen zeggen: Geen enkele samenleving overleeft als ze haar moraal in stand houdt ten koste van haar Zijn.

Zie in dit verband: http://www.nlbe.nl/images/Het_nieuwe_grote_verhaal_voor_de_westerse_beschaving.pdf

Bron: NRC 8 juni 2019



De hoogste tijd voor een nieuwe moraal

Terwijl we gezapig de vrede consumeren die na de Tweede Wereldoorlog moeizaam werd bereikt, hebben mensen ook een gevoel van eenzaamheid en onmacht over zich gekregen. We stellen weinig vragen over onze waarden. We zijn gericht op wat we *hebben* en niet op wie we *zijn*. Filosoof en politicoloog Francis Fukuyama waarschuwde hier al dertig jaar geleden voor, in zijn *Einde van de geschiedenis*. Ook de Amerikaanse oud-minister van Defensie James Mattis heeft hierop gewezen. Niet alleen de macht van het Westen vloeit weg, zei hij, ook de waardering en eerbied voor waar het ooit voor stond: de idealen van burgerschap, menselijkheid en waardigheid. Nogmaals, de werkelijkheid was verre van ideaal, maar enkel als idealen breed gewaardeerd worden, maken we een kans om de werkelijkheid te verbeteren.
De belangrijkste strijd voor het Westen wordt de strijd voor de emancipatie van de geest. Dat is economisch gezien de voornaamste bron van vooruitgang; politiek gezien onmisbaar als het gaat om het behoud van de democratie; cultureel gezien een voorwaarde om het Westen een van de bakermatten van de beschaving te laten zijn.

Het wordt een strijd tegen de huidige gewoonte om te bepalen wie we zijn aan de hand van wat we hebben, om onze innerlijke wereld van aspiraties af te stemmen op de materiële vooruitgang. Deze strijd gaat terug op het humanistische denken dat ten grondslag lag aan de Verlichting en dat ook een inspiratiebron was voor de Amerikaanse Founding Fathers. Maar het heeft ook betrekking op politiek realisme waarbij het vermogen om materiële macht te kweken afhangt van niet-materiële verworvenheden als gerechtigheid, creativiteit, ondernemerschap, burgerschap en goed bestuur.
Zonder sociale cohesie en veerkracht zal elke militaire reactie tegen autoritaire rivalen neerkomen op het verdedigen van een leeg fort.
Aan de buitenkant lijkt het imposant, maar van binnen is het zwak, besluiteloos en verdeeld.
Wij zijn weerloos in een hybride oorlog als onze eigen leiders meer belang hechten aan financieel gewin en prestige dan aan de maatschappij waarin hun kleinkinderen opgroeien. We kunnen een informatieoorlog niet bestrijden als we onze burgers niet leren begrijpen wat het betekent om in een dictatuur te leven. Er is geen verdediging denkbaar als burgers eerder geneigd zijn hun waardigheid op te geven dan om ervoor te vechten. Zoals Augustinus de Romeinse staatsman Scipio (236 - 183 v.Chr.) citeert: geen enkele samenleving overleeft achter sterke muren als haar moraal in puin ligt.

De kwestie is niet zozeer wie en wat wij in het verleden waren, maar wat we in de toekomst willen zijn

De invloed van het instituut kerk.

Cor Bijl
17 juni om 09:07 · Facebook for Android ·

Wat is de invloed van het instituut kerk, de religie, toch enorm. Wat is ze er toch goed in geslaagd om de mensen te laten geloven dat het er in het leven om gaat van de ander te houden in plaats van jezelf. Dat is precies de manier waarop de religie aan de macht blijft. Want als je van jezelf gaat houden en dan vooral van je pijn dan word je één met het Al/God oftewel dan realiseer je het Zijn en dan is de religie overbodig. De indoctrinatie is zelfs zo sterk dat Marjoleine niet gelooft in de liefde voor de mensheid als geheel. Dus niet in het Al, in God.

Bron: De Volkskrant 17 juni 2019

Zin van het leven

'Opgaan in iemand of iets, dat is volop leven'



Marjoleine de Vos
dichter en essayist

deVolkskrant

Heeft u goed geleefd?
'Het is moeilijk daar zomaar 'ja' of 'nee' op te zeggen. Ik kan wel momenten bedenken dat ik betekenisvol voor anderen ben geweest, maar dat geldt dan nog niet voor mijn hele leven. Aan het eind van de rit zal ik niet denken: 'Ik heb toch maar mooi al die columns geschreven.' De vraag zal eerder zijn: heb ik wel genoeg van de mensen om me heen gehouden?'

Uiteindelijk draait het om de kleine cirkel?
'Je hebt ook mensen die helemaal voor hun werk leven, maar zo is het bij mij niet. Natuurlijk is het in mijn leven van grote betekenis dat ik columns en gedichten schrijf. Maar ik denk nooit met welbehagen aan wat ik een eventuele lezer misschien heb gegeven. Ik wil voor andere mensen de betekenis van hun leven vergroten. Dat geldt uiteindelijk vooral voor degenen die je het meest nabij zijn, voor mensen die je kent. In liefde voor de mensheid als geheel geloof ik niet zo.'

Eenheid is waar we ten diepste naar verlangen. Dat realiseren we door de ervaring van de verdeeldheid toe te laten, te doorvoelen. Dan is de ellende als gevolg van de verdeeldheid weg en wordt de democratie zuiver/volmaakt.

Cor Bijl
30 juni om 08:45 · Facebook for Android ·

Het materie-aspect van het universum is dualistisch van aard. Dus zodra we op aarde oftewel in de materie komen bevinden we ons in de dualiteit (de tegenstellingen). Het probleem daarbij is dat we er automatisch de gevangene van zijn of anders gezegd er gehecht aan zijn, ons ermee identificeren. Dat is een probleem omdat we ons daardoor als afgescheiden ervaren van het geest-aspect dat singulair (eenpuntig, eenheid) van aard is. Als gevolg van die afgescheidenheid van de eenheid plus het idee dat de materie en dus het leven maakbaar is proberen we de eenheid te maken oftewel af te dwingen. In dictaturen is dat het meest volmaakt. In democratieën het minst. Want daarin heerst een zekere acceptatie van dualiteit, van verdeeldheid. In wezen houdt die acceptatie de acceptatie van de confrontatie dus van de pijn van die verdeeldheid in. Dit kan als gevolg van een meer ontwikkeld bewustzijn, een meer ontwikkelde afstand/vrijheid/losheid tot de pijn. In deze tijd wordt de pijn maximaal doordat de opwarming van de aarde ons dreigt uit te roeien. Dat dwingt ons ons bewustzijn te maximaliseren. In het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn is dat het geval. Dit artikel helpt ons dat te realiseren. Het doet immers een oproep om verdeeldheid en dus de pijn ervan te accepteren en daarmee precies dat wat tot het Zijn leidt.

Bron: De Volkskrant 29 juni 2019



Verdeeldheid is er altijd – verschillen ontstaan in de mate waarin die wordt erkend, geaccepteerd en gekanaliseerd. Een imperfect stelsel dat krediet toekomt voor het in banen leiden van verdeeldheid, is de democratie. Daarin wordt namelijk impliciet onderkend dat er noch één stevige identiteit noch één stevige volkswil bestaat. De Vlaamse filosoof Marc De Kesel stelt het zo in zijn laatste boek *Het Münchhausenparadigma*: 'Datgene wat een democratie doet functioneren is niet zozeer haar onverdeelde eigenheid als wel haar permanente toestand van verdeeldheid.'

In een democratie wordt de 'volkswil' of de 'eigenheidspretentie' als het ware permanent opgeschort. Waar de 'volkswil' is opgeheven, kunnen mensen proberen verschillende idealen te realiseren zonder dat het tot fysiek geweld komt. De Kesel: 'De democratie leidt de haat in formele banen, stelt regels op zodat niemand zich de volheid van de macht – de volheid van de identiteit, maar ook de volheid van de haat – kan toe-eigenen.'

Dit is ook weer zo'n opvatting die de realisatie van het Zijn in de weg zit.



Cor Bijl
26 augustus om 08:02 · Facebook for Android ·

Tsja David Brooks als je geen weet van het Zijn hebt dan weet je natuurlijk niet wat geluk is en hoe je het kunt realiseren. Dat geldt helaas niet alleen voor David maar voor vrijwel iedereen ondanks de spirituele honger in deze tijd.

Bron: NRC 24 augustus 2019

'Het is een grote misvatting dat je jezelf gelukkig kunt maken'

Scoor, win, boek succes - en je stemt je ego tevree. En dan volgt de leegte, aldus schrijver David Brooks. Pas na een diep dal beseft menigeen: wacht eens, het leven draait niet om mij.

Door onze redacteur **Wouter van Noort**

Het is de ziekte van deze tijd. Hoewel het op veel fronten beter met de wereld gaat dan ooit, raken mensen bij bosjes opgebrand. Hebben last van een zeurend gevoel over werk, liefde, leven. Waar doe ik het eigenlijk voor? Is dit het nou? Er moet toch meer zijn dan dit?

Het zijn de tekenen van een zingevingscrisis, volgens de Amerikaanse schrijver David Brooks. „Mensen zitten vast in een definitie van succes waar ze niet blij van worden," zegt hij via *Skype* vanuit Washington. „De krachten van het systeem duwen mensen in richtingen waar ze helemaal niet heen willen. Het individualisme is doorgeslagen, de eenzaamheid enorm. Een student van me op Yale zei laatst: 'We zijn zó hongerig.' Dat is wat het is: er is een spirituele honger waar veel te weinig mee gebeurt."

Wat is de belangrijkste levensvraag volgens u?

„Het draait in leven niet om de vraag: wie ben ik, maar ván wie ben ik? Denk aan de momenten in je leven waarop je het meest voelde dat je leefde, waarop je de beste versie van jezelf was. Dat waren waarschijnlijk momenten dat je samenwerkte met anderen aan een of ander ideaal dat groter was dan jezelf. Dat waren de momenten waarop je ego zijn greep verloor. Die plotselinge stoot energie die vrijkomt als je eventjes bevrijd wordt van het zelfzuchtige bestaan. Het leven wordt dan in één klap gedrevener en voelt meteen meer als het geschenk dat het is."

Tsja die zoektocht naar het deugen van de mens houdt maar niet op. Logisch want de mens is alleen goed (deugend) in het Zijn (wie je in wezen bent).



En dan die zoektocht naar goed en kwaad die maar niet ophoudt. Logisch want die houdt alleen op in het Zijn (wie je in wezen bent).



Cor Bijl
27 september om 11:41 · Facebook for Android ·

Wel goed van Christiane Tietz dat ze zegt dat het goede in de relatie schuilt tussen de schepper en de schepping en dat daar vanaf het begin harmonie in huist. Want de schepping is het ego en de schepper is het bewustzijn, de waarnemer, van het ego (dat wat zich bewust is van het ego). In het ego bevindt zich goed en kwaad omdat het de gevangene is van de dualistische, de uit tegenstellingen bestaande, materie. Het ego bestaat uit gevoelens en de in gedachten gevatte wil daarvan. Worden je prettige gevoelens geraakt dan is de veroorzaker daarvan goed. Worden je onprettige/pijnlijke gevoelens geraakt dan is de veroorzaker daarvan slecht (het kwaad). De vraag is hoe we het Goede/de harmonie dat zich in het bewustzijn bevindt realiseren. Dat geschiedt door het gevecht om goed en kwaad oftewel om het gevecht tegen het onprettige gevoel te staken door het niet langer te onderdrukken maar het toe te laten (toelaten bevrijdt). Dankzij die bevrijdende toelating bevrijd je je van je intrinsiek dualistische/disharmonieuze ego en realiseer je je intrinsiek harmonieuze/goddelijke Zijn. Helaas heeft Christiane het hier niet over. Waarschijnlijk omdat je je als theologe niet moet bevreemden van het instituut kerk die de innerlijke weg naar God, naar het Zijn, altijd verketterd heeft.

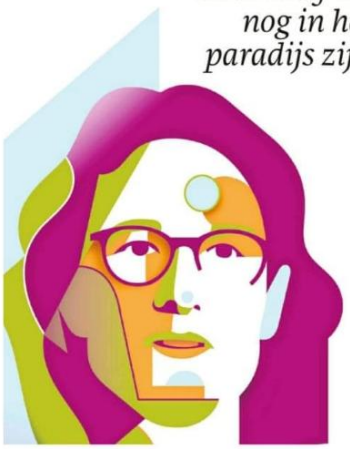
Bron van de afbeelding: Trouw 27 september 2019

RELIGIE
&FILOSOFIE

RECHTVAARDIG LEVEN Morele principes zijn geen kant-en-klare recepten, zegt theologe Christiane Tietz. 'God aanvaardt mij, maar ik moet nog steeds zelf handelen. Omdat ik leef in deze wereld.' Het laatste deel van de interviewreeks over het goede.

Interview **Stevo Akkerman** illustratie **Daniel Roozendaal**

We kunnen niet doen alsof we nog in het paradijs zijn



Goed en kwaad, wat is dat eigenlijk? Zat het kwaad altijd al in de schepping?

"Ik zou zeggen: het goede is de relatie tussen de Schepper en de schepping, en daarin huist vanaf het begin harmonie. Die harmonie is niet een eigenschap van de schepping zelf, maar volgt uit haar relatie met de Schepper. Luther zegt er iets heel interessants over: de relatie tussen de Schepper en de mens was aanvankelijk zeer intens, totdat God zich min of meer terugtrok en de mens op zichzelf aangewezen raakte – het is in die dynamiek dat het kwaad zich kan manifesteren. Bonhoeffer formuleert het zo dat de mens in den beginne in volledige harmonie met God leefde en geen afstand tussen God en zichzelf ervoer, totdat hij zich begon af te vragen hoe een goed mens te zijn. Daar begon de ellende."

Tevergeefs gezocht naar dé (universele) betekenis van het leven.



Cor Bijl
28 september om 16:25 · Facebook for Android ·

Een jaar lang ging volkskrantjournalist Fokke Obbema op zoek naar de zin van het leven. Hij interviewde vele. De rode draad die hij gevonden heeft is het belang van verbinding, van verbinding met anderen. Dat zegt mij dat het verlangen naar eenheid, naar het één zijn met het Al/de natuur/God of kortweg naar het Zijn, naderbij komt. Maar gegeven het feit dat deze verbinding met anderen over het algemeen gerealiseerd wordt in de vorm zegt mij dat de eenheid van het Zijn nog ver weg ligt. Aan de hand van mijn eigen Zijnsrealisatie meen ik zelfs te kunnen zeggen dat het werkelijk beseffen dat het om eenheid gaat laat staan het realiseren ervan te pijnlijk is. Te pijnlijk omdat je niet-Zijn, je ego, wat je bent zodra je op aarde komt, letterlijk moet sterven en het ontmoeten en samenvallen met het Licht van het Zijn schier ondraaglijk is.

Wat is voor mij dan de zin van het leven? Welk antwoord zou ik Fokke gegeven hebben?
De zin van het leven is het gevolg geven aan en de bevrediging van ons diepste verlangen, ons verlangen naar ons verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg ons Zijn. En daartoe bereid zijn de hulp van het leven/God te aanvaarden die bestaat uit de onvermijdelijke confrontatie met ons nu nog dominante niet-Zijn, ons ego, onze gevoelens tot en met onze diepste pijn, ook al verzet ons ego zich daar uit alle macht tegen omdat het alle houvast en controle verliest en daardoor gedoemd is te sterven. En na dit sterven van het ego bereid zijn één te worden met het schier ondraaglijke (goddelijke) Licht van het Zijn.

Bron van de afbeelding: De Volkskrant 28 september 2019



Als ik maar één rode draad in alle gesprekken zou mogen aanwijzen dan is het wel dit belang van verbinding – vrijwel geen 'zin van het leven' werd geformuleerd zonder een hoofdrol voor de ander(en). Ongeacht of mijn gesprekspartner gelovig of atheïstisch was, man of vrouw, oud of jong, vrijwel iedereen hamerde op dit aambeeld van verbondenheid. Dat had voor mij tot gevolg dat dit inzicht meer ging beklijven. Aanvankelijk had ik de neiging het als nogal vanzelfsprekend af te doen – want ja, natuurlijk, we zijn nu eenmaal sociale dieren. Maar omdat die stelling wekelijks met zoveel vuur werd betrokken, als de essentie van het leven, veranderde er toch iets in mijn waarneming. In mijn dagelijks leven begon ik de variëteit ervan te onderkennen en leerde ik de breedte ervan te zien: 'Verbinding kan ook met de natuur, muziek of een mooi boek zijn. Je kunt je ook in je eentje verbonden voelen. Het heeft iets heel solidairs dat we allemaal verdriet kennen maar ook vreugde. Het kunnen delen ervan is cruciaal, dat bepaalt of we gelukkig zijn', meent filosoof Sanneke de Haan.

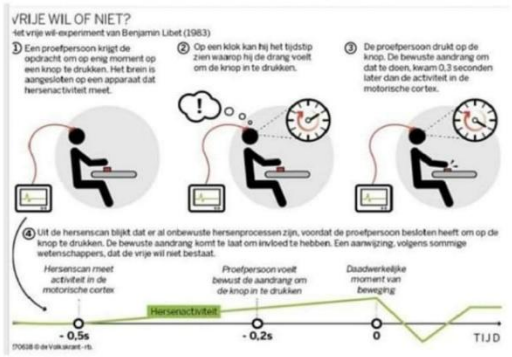
Je kan je niet in het (echte) hier en nu plaatsen.



Cor Bijl
18 juni om 12:55 · Facebook for Android ·

In de spirituele wereld wordt vaak gedacht dat in het hier en nu zijn de hoogste staat van zijn, het Zijn, is en dat dit hier en nu vanuit de bestaande zijnstoestand dus vanuit het niet-Zijn, het ego, de gevangenschap van het materie-aspect van het universum, gerealiseerd kan worden. Dat is echter een misvatting, want volgens het onderstaande ben je altijd te laat als je in het hier en nu probeert te zijn. Dat is niet verwonderlijk want het echte hier en nu bevindt zich daar waar ruimte en tijd nul zijn, te weten in de singulariteit van het zwarte gat. Via zijnsontwikkeling als zijnde de enige, want door het leven zelf gedirigeerde, weg naar het Zijn kom je daar vanzelf in terecht.

Zie voor het echte hier en nu de lezing van Robbert Dijkgraaf, 'The end of space and time', https://lnkd.in/gYkA_CJ





Het NU bestaat niet

Wanneer is het nu? Ons bewustzijn loopt een fractie van een seconde achter bij onze waarneming, dus als we 'nu!' denken, is het al voorbij. Drie wetenschappers laten hun gedachten gaan over een ongrijpbaar ogenblik.

Door **Margriet van der Heijden**

Het 'nu' is een ingewikkeld verhaal. Je moet in het heden leven, hoor je vaak. Het verleden loslaten. Niet tobben over de toekomst. Het enige wat telt is het heden, het 'nu'.

Maar probeer je dat 'nu' echt te vangen, dan lost het op als een druppeltje in de oceaan. Zoals de Poolse Wislawa Szymborska dichtte: *'Wanneer ik het woord Toekomst uitspreek, vertrekt de eerste lettergreep al naar het verleden.'*

Het is zelfs nóg erger: het moment dat wij in ons hoofd als 'nu' ervaren, is al verstreken als we nog maar net beginnen met 'nu' te zeggen, of 'toekomst'. Dat komt doordat ook onze hersencellen niet sneller kunnen werken dan het licht. Zo kruipt er speling tussen het 'nu' dat onze zintuigen registreren en het 'nu' dat in ons bewustzijn opduikt. „Zeker een paar honderd milliseconden", zegt Victor Lamme, hoogleraar Cognitieve Neurowetenschap aan de Universiteit van Amsterdam.

Het NU bestaat niet

'Dat "nu" is een illusie'

Het hier en nu bestaat alleen in het Zijn, want dat bevindt zich in het zwarte gat waar ruimte en tijd nul zijn.



Cor Bijl
1 uur · Facebook for Android ·

Waarschijnlijk beïnvloed door Eckhart Tolle weet de mindfulnesswereld niet wat in het hier en nu zijn is. Daardoor krijg je dit soort artikelen die gaan over de kunst in het hier en nu te blijven of de noodzaak er eens uit te stappen

ALLEEN IN HET ZIJN BEN JE IN HET HIER EN NU!
EN MET MINDFULNESS REALISEER JE DAT NIET!
DUS MINDFULNESSCOACHES HOU ERMEE OP!

Stap eens uit het nu

Mindfulnesstrainingen en alles wat daarop lijkt, zijn voornamelijk gericht op één ding: nu aanwezig zijn en verder niets. Het is voor de mens blijkbaar niet makkelijk om 'in het nu' te zijn. Iedereen weet dat - voor je er erg in hebt zijn de gedachten alweer als speelse honden vooruitgedraafd, teruggesjeesd langs je heen waar ze iets interessants ontdekt hebben tot je 'hier!' roept en 'zit!' en jawel, eventjes zijn ze er dan. Daar waar je zelf ook bent. Het gebeurt vooral als men alleen is , maar ook in gezelschap kan het best gebeuren dat je even afgeleid bent en weer in de opera van gisteravond zit, of dat een compliment van een kennis je te binnen schiet of je geestelijk al aan de kroketten zit die je zo gaat halen. De geest doet maar. Concentratie is moeilijk.

Tegelijkertijd is het vaak verrassend gemakkelijk om in het moment te verdwijnen. Als iemand voordringt in de rij ben je helemaal niet afgeleid en een collega met een aanmerking haalt je zo uit dromerijen - dan is het steeds helemaal dit moment.

Soms is het zelfs te veel dit moment, alsof er daarbuiten niets meer bestaat, alsof het van levensbelang is dat je als eerstvolgende aan de beurt bent, de aanmerking weerlegt. Desnoods met scherpe woorden. Want je had GELIJK.

Cor Bijl
9 oktober om 13:44 · Facebook for Android ·

Het NU staat in de belangstelling. Dit artikel gaat over de duur ervan. Ben benieuwd wanneer het eens over het echte NU gaat, te weten het Zijn dat onthecht is van verleden en toekomst.

Bron: NRC 9 oktober 2019

TIJDBESEF Een minuut, een uur, een dag, een jaar? Hoe lang je denkt dat het heden duurt beïnvloedt je beslissingen over de toekomst.

Door onze redacteur **Ellen de Bruin**

Maar hoe lang duurt het...

Wanneer houdt het 'nu' eigenlijk op? Is dat al binnen een paar seconden; is het aan het eind van de dag, de week, de maand? En stel je je het 'nu' voor als iets wat naadloos overgaat in de toekomst, of is er een abrupte overgang - bám, het 'nu' is afgelopen en de toekomst begint? Wat is de aard van het 'nu'?

Dat klinkt als een abstracte en misschien wel idiote vraag. Zo'n vraag waar mensen vooral over nadenken als ze op een mooie zomernacht op hun rug in het gras naar de sterren liggen te kijken nadat ze bepaalde geestverruimende middelen hebben gebruikt. Maar nu (althans, kort geleden) heeft de wetenschap zich er voor het eerst op gestort. Vorige maand publiceerden een Amerikaanse en een Canadese psycholoog een wetenschappelijk artikel met de titel *When does the present end and the future begin?*

Nee, ze geven daarin niet het definitieve antwoord op die vraag. Ze doen iets anders: ze beschrijven hoe mensen verschillen in hun ideeën over hoe lang het 'nu' het 'nu' blijft. En hoe dat samenhangt met beslissingen die mensen nemen over met name hun financiële toekomst - of ze een type zijn van 'sparen, ach, dat komt nog wel een keer' of juist meer van 'dat moet ik meteen regelen'.

Het gaat er dan echt om hoe lang iemand denkt dat het 'nu' in het algemeen duurt. Specifieke momenten kunnen natuurlijk korter of langer voelen afhankelijk van wat je aan het doen bent en waar je van houdt: twee minuten in een tandartsstoel voelen langer dan twee minuten van je lievelingsfilm, twee minuten in een achtbaan voelen korter voor achtbaanfans dan voor achtbaanhaters. Tijd gedraagt zich in je hoofd nu eenmaal rekbaar en flexibel, als een kat die het ene moment door een piepkleine opening past en het andere moment enorm veel ruimte inneemt op de bank. Op zich ook een interessant verschijnsel, maar het ging deze psychologen erom wanneer mensen de overgang van nu naar toekomst in het algemeen verwachten.

Ze vroegen het aan een paar honderd mensen, via internet. „Denk er niet te diep over na", schreven de onderzoekers in hun vragenlijst. „Je kunt deze vraag objectief beantwoorden, maar wij zijn meer geïnteresseerd in wat je *voelt*. [...] Wanneer eindigt voor jouw gevoel het nu - *when do you feel the present ends?*" Deelnemers beantwoordden die vraag eerst in hun eigen woorden en kruisten daarna nog exacter aan wanneer het 'nu' eindigde: *direct*, binnen een minuut, na een minuut maar binnen een uur, na een uur maar wel nog vandaag, niet meer vandaag maar wel binnen een week, niet binnen een week maar wel binnen een maand, niet binnen een maand maar wel dit jaar, na dit jaar of bij een specifieke gebeurtenis in de toekomst.

Kort of lang 'nu'

Verrassend is hoe sterk de antwoorden van mensen verschilden. Driekwart vond dat het 'nu' binnen een week voorbij was - voor ongeveer de helft van alle deelnemers was het zelfs binnen een uur al afgelopen. Maar er waren ook mensen die vonden dat het 'nu' pas eindigde op het moment van hun eigen overlijden. En als je mensen een paar weken of maanden later dezelfde vraag opnieuw stelde, antwoordden ze over het algemeen hetzelfde als de eerste keer.

Mensen verschillen dus in hoe kort of lang hun 'nu' is. En dat bleek in verder onderzoek samen te hangen met beslissingen over de toekomst. Mensen met een korter 'nu' waren meer geneigd tot sparen voor de toekomst dan mensen die het 'nu' als iets langers zagen - vooral als ze dachten dat het 'nu' heel abrupt zou eindigen en de toekomst dan direct zou beginnen. En als de onderzoekers tegen studenten zeiden dat het 'nu' maar kort duurt, gaven die zich vaak op voor een workshop 'financieel management' waarin ze zouden leren hoe ze hun studieschuld konden afbetalen dan wanneer de onderzoekers zeiden dat het 'nu' lang duurt.

Hoe dat allemaal komt? Eén mogelijke verklaring is heel simpel: naarmate het 'nu' korter duurt, is de toekomst langer, en moet je daar dus meer in investeren. En als het 'nu' korter is, moet dat investeren ook sneller gebeuren.

Maar het komt misschien ook, denken de psychologen, doordat mensen die het 'nu' als kort ervaren meer rekening houden met hun 'toekomstige zelf'. Voor hen is dat geen abstract deel van hun persoonlijkheid waar je makkelijk allerlei ellende op kunt afschuiven, omdat het toch slechts ergens vaag in de verte te zien is. Nee, voor mensen met een kort 'nu' staat het toekomstige zelf altijd direct voor de deur.

En die deur is een passende metafoor. Uit het onderzoek bleek namelijk ook dat mensen meer geneigd zijn om te sparen voor de toekomst als ze denken dat er geen geleidelijke, maar juist een abrupte overgang is tussen nu en toekomst. Je doet een deur open en je toekomst begint. Zulke 'deuren in de tijd' bestaan in zekere zin ook echt: we gebruiken verjaardagen, en andere feestdagen, zoals Oud en Nieuw, graag als het soort referentiepunten waarna de toekomst begint. Daarna neemt ons 'toekomstige zelf' het van ons over - zo voelt het. En als we dat toekomstige zelf zien als een beter persoon dan ons huidige zelf, als dat bijvoorbeeld iemand is die wél gezond eet, wél genoeg beweegt, kan dat motiverend werken, bleek eerder al uit onderzoek.

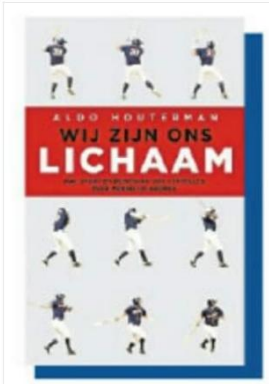
Toekomst voor de deur

De psychologen die het nieuwe onderzoek deden, hadden hun onderzoek opzettelijk niet in de buurt van belangrijke feestdagen of vakanties uitgevoerd omdat ze bang waren dat dat verstorend zou kunnen werken - dan zouden mensen misschien massaal zeggen dat het 'nu' eindigt als het nieuwe jaar begint. In het onderzoek zei maar 15 procent van de mensen dat het 'nu' op een specifiek moment in de toekomst zou eindigen en dat was dan, zoals gezegd, meestal bij hun eigen dood.

Voor die mensen heeft het geen zin, maar voor de rest van ons is het misschien verstandig te bedenken dat de toekomst snel en plotseling voor de deur staat. Dit is pas beginnend onderzoek, maar dat lijkt de mindset waarin we het meest geneigd zijn om rekening te houden met (de financiën van) ons toekomstige zelf.

Als je geen weet hebt van ego en Zijn dan kan je denken dat we ons lichaam zijn. Maar daarbij veronachtzaam je dat we het zijn als gevolg van onze identificatie met de materie en daardoor afgescheiden blijven van dat wat we echt zijn: ons bewustzijn.

Zijnsontwikkeling
30 oktober om 10:00 ·



WIJ ZIJN ONS LICHAAM

Wat sport en beweging ons vertellen over menselijk gedrag
Aldo Houterman, Ambo/Anthos, 264 blz., € 21,99
★★★☆☆

Cor Bijl 23 oktober om 11:35 · Facebook for Android ·

Tsjonge, we waren al ons brein maar nu zijn we ook nog ons lichaam. In zekere zin is dat waar want zolang we het Zijn niet gerealiseerd hebben zijn we ons ego, onze gevangenschap van het materie/dualiteit/deel aspect van het universum. En dat betekent dat we zijn wat we hebben zoals een brein en een lichaam. Maar ja zo kunnen we wel aan de gang blijven met alles wat we hebben. Het wordt tijd om te Zijn (wie we echt zijn) door één te worden met de waarnemer, het bewustzijn, van dat wat we hebben.

Bron: Trouw 23 oktober 2019

De vrijheid van onderwijs heeft ertoe geleid dat religies er invloed op hebben kunnen uitoefenen. Dat houdt in dat ze leerlingen hebben kunnen voorzien van hun dogma's en daarmee af hebben kunnen houden van het Zijn.

Cor Bijl
Zojuist •

Goed dat het NRC aandacht schenkt aan de vraag of artikel 23 betreffende de vrijheid van onderwijs moet blijven bestaan en daartoe verwijst naar 3 essayisten, zie:
https://www.onderwijsraad.nl/actueel/nieuws/2019/12/6/essays-vrijheid-van-onderwijs

Het was mogelijk een reactie te plaatsen. De mijne tref je hieronder aan.



≡ Menu nrc.nl

Opinie

Wat moeten we met de vrijheid van onderwijs?

Moeten we religieuze scholen niet meer toestaan? Of is artikel 23 van de grondwet juist een liberale triomf? *Vier essayisten* over de vrijheid van onderwijs.

Rosanne Hertzberger, Stine Jensen, Lotfi El Hamidi & Charles Glenn
6 december 2019 Leestijd 7 minuten

CE_Bijl
5 minutes ago

De evolutie verloopt van ego naar Zijn, van gevangenschap van de materie naar het vrij zijn erin, van onheelheid naar heelheid, van afgescheidenheid van het Al/de natuur/God naar het één zijn ermee. Het Zijn is de innerlijk vrije, de dogmaloze, staat. In deze tijd voltrekt zich een versnelling van deze evolutie. De reden is het feit dat het intrinsiek dualistische ego zelfdestructief is en nu de climax daarvan nadert. De versnelling bestaat in eerste instantie uit het verlies van houvast tot en met het maakbaarheididee als zijnde onze grondslag van ontwikkeling en probleemoplossing en onze op vorm, op hebben, gebaseerde (ego)identiteit. Houvastloos c.q. dogmaloos c.q. religievrij onderwijs oftewel de realisatie van het Zijn in het onderwijs is dus van groot en zelfs van existentieel belang. Meer weten? Zie nlbe.nl

Omdat het maakbaarheididee en daarmee de dogma's achterhaald zijn Rob.

Cor Bijl
2 minuten •

Rob de Wijk weet niet waarom de moraliteit overal in het slop zit. Tsja dat krijg je als het Zijn en bijgevolg de evolutionaire ontwikkeling van ego naar Zijn die begint met ontdogmatisering (verlies van normen en waarden) taboe is in de samenleving.

Bron: Trouw 13 december 2019

ROB DE WIJK

Vertrouwen verkruimelt

Hoe kan het dat de moraliteit overal ter wereld in het slop zit?



Desinformatie is het bewust besodemieteren van mensen. Daaronder valt ook het ontkennen dat je iets gedaan hebt, terwijl het bewijs glashard is. Neem de Surinaamse president Bouterse. De bewijzen dat hij achter de Decembermoorden van 1982 zat, zijn hard en daarom werd hij tot twintig jaar cel veroordeeld. Zijn reactie? Het is een politiek proces. Einde discussie.

De Russische president Poetin riep iets dergelijks toen het World anti-doping agency(Wada), zijn land keiharde sancties oplegde, waaronder het verbod om internationale sportevenementen te organiseren en uitsluiting van de Olympische Spelen. De reactie? Het is allemaal anti-Russische hysterie en politiek. En dat terwijl Wada tot zijn uitspraak kwam op basis van data van een laboratorium in Moskou zelf.

De schaal van het dopinggebruik en de regie die erachter zit, doet sterk denken aan een andere beschuldiging aan het adres van Moskou: hybride oorlogvoering met desinformatie, beïnvloeding van verkiezingen, cyberaanvallen en aanslagen. Natuurlijk wordt keihard ontkend dat Moskou achter de moordpoging zat op exspion Skripal in Salisbury begin vorig jaar. Of achter de couppoging in Montenegro in 2016. Of achter beïnvloeding van verkiezingen, referenda en cyberaanvallen.

Wat desinformatie betreft, kunnen ze er in het Verenigd Koninkrijk ook wat van. Daar werd de brexit er met leugens doorgeduwd. De Britse gezondheidszorg zou 350 miljoen pond per week meer te besteden hebben als de Britten uit de Unie stapten. De waarheid is dat de Britse economie inmiddels tot stilstand is gekomen. Precies zoals voorspeld was. En vooral de Britse premier Johnson doet nu waar de Russen van verdacht werden: op de sociale media met hele en halve waarheden de kiezer manipuleren. Facebook laat het gaan, want die wil politieke advertenties niet op waarheid controleren. En zo hebben politici de vrije hand om door list en bedrog de kiezer achter zich te krijgen. Over president Trump hoef ik het eigenlijk niet te hebben. De aanklachten die volgens het Huis van Afgevaardigden tot zijn afzetting moeten leiden waren helder: machtsmisbruik en tegenwerking van het Congres. Helder waren ook de reacties van de president. Het ging om een 'heksenjacht', het was een 'politiek proces', de voorzitter van de inlichtingcommissie van het huis was een 'totaal corrupte politicus' die 'frauduleuze verklaringen' gaf. De hele gang van zaken vatte Trump kernachtig samen met 'politieke hysterie'.

Gaat Nederland vrijuit? Nee, want politici als Wilders en Baudet neigen ook naar dit gedrag. Jezelf in een slachtofferrol plaatsen. Verdeeldheid zaaien. Het gebruik van hele en halve onwaarheden als politiek instrument. Het doel? Door manipulatie kiezers trekken om aan de macht te komen.

In binnen- en buitenland begint dit een patroon te worden. Overal wordt het electoraat gemanipuleerd door in te spelen op angst, woede en onwetendheid.

Inmiddels begint het besodemieteren van mensen niet alleen de democratische rechtstaat te ondermijnen, maar ook de betrekkingen tussen landen. Aangewakkerd door desinformatiecampagnes verkruimelt het zorgvuldig opgebouwde vertrouwen tussen mensen en landen. Vertrouwen dat overigens ook wordt ondermijnd door een Nederlandse Belastingdienst die bewust onrechtmatig handelde door het wederrechtelijk stopzetten van toeslagen. Hoe het kan dat de moraliteit overal ter wereld in het slop zit, is mij een raadsel.

Belangrijk artikel van psychiater Damiaan Denys waarin hij opkomt voor het belang van het lijden. Hij lijkt echter niet te weten dat pijn het Zijn in de weg zit en dat je je ervan kunt bevrijden door het toe te laten. En tegelijk daarmee de Apocalypse voorkomt.

Cor Bijl
Zojuist ·

Volgens psychiater Damiaan Denys leven we in een pre-apocalyptisch tijdperk. Hij noemt dat zo omdat hij vindt dat we niet langer door kunnen gaan met het ontkennen van het lijden. Met andere woorden, dat ontkennen leidt tot de apocalyps. Dat is precies wat ik ook beweer: het onderdrukken van onze gevoelens is zelfdestructief en de climax daarvan, de apocalyps, is nabij in de vorm van de opwarming van de aarde.

Bron: NRC 14 december 2019

'We leven in een samenleving die veel lijden teweegbrengt. Niemand kan nog voldoen aan het ideaalbeeld dat de samenleving voorhoudt en toch proberen mensen dat. Dat leidt tot burn-out en stress.
„Maar het wordt niet getolereerd dat we lijden. Iedereen moet perfect zijn, op elk moment. We willen continu te veel. We denken dat het én mogelijk is om er prachtig uit te zien én drie keer per jaar op vakantie te gaan: skiën, uit een helikopter springen, met haaien duiken, én dan nog Netflix volgen... Dat kan niet. En daar zijn wij blind voor. Want we zien bij anderen ook selectieve beelden op sociale media, als ze cocktails drinken in Kuala Lumpur en daarna naar Milaan vliegen om een handtas van krokodillenleer te kopen, van een krokodil die alleen voorkomt op de Galapagos-eilanden.
„Die combinatie van meer lijden en niet mogen lijden, zorgt ervoor dat we dat proberen op te lossen door te zeggen: ik lijd niet, maar ik heb een stoornis. De toename van alle psychische klachten is volgens mij een maatschappelijk compromis om te kunnen blijven voldoen aan het ideaalbeeld. Dat is een heel complexe strategie die we overal zien: je kunt niet meer zeggen dat je verdrietig of somber bent. Nee, je bent depressief. Je kunt ook niet zeggen: mijn zoon is heel vervelend en impulsief, ik kan er totaal niks mee aanvangen. Nee, hij heeft ADHD. We vormen alles om tot psychologische klachten om ons te onttrekken aan de verantwoordelijkheid voor ons lijden.



Damiaan Denys 'We leven in een pre-apocalyptisch tijdperk'

Damiaan Denys

(Wevelgem, België, 1965) is filosoof en psychiater. Hij is afdelingshoofd psychiatrie van het AMC en hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam.

Overleven is makkelijker dan leven

„Wat er moet gebeuren? Een oorlog. Ja, ik denk 't wel. Ik heb het gevoel dat wij in een pre-apocalyptisch tijdperk leven, een soort einde van Rome. Alle luxe is er, iedereen is gelukkig én iedereen heeft ik weet niet hoeveel leed, iedereen is te dik, we blijven maar eten en drinken en feesten, het milieu gaat om zeep... De sociale onrust komt langzaam op, er zijn te weinig huisartsen, te weinig politie, onvrede in het schoolsysteem... En we feesten maar verder. Mensen beginnen langzaam te beseffen dat dat niet meer kan. Maar de bereidheid om iets anders te doen is heel beperkt. Mensen zijn wat dat betreft niet anders dan apen. Als je het goed hebt en je zit bij een tros bananen, dan moet je nogal discipline hebben om te zeggen: ik schuif die nu opzij, ik ga even een week geen bananen eten en dan zijn ze daarna weer lekker. Zo zijn mensen niet.



Cor Bijl
2 minuten · Facebook for Android ·

Hoogleraar Ronald Purser begrijpt niet dat mindfulness een opstap is naar de ontwikkeling van het stressloze Zijn dat zich zeer wel kan richten op het veranderen van omstandigheden in de buitenwereld. Hij denkt dat als je je naar binnen richt dat je je dan niet ook naar buiten richt. Misschien doen mindfulnessers dat maar dat impliceert niet dat dat per definitie geldt voor mindfulness. Daarbij wil ik wel aantekenen dat mindfulness als zodanig uiteindelijk niet naar het Zijn leidt maar het schijn-Zijn, de dissociatie van de ervaring en daarmee van het handelen, realiseert. Maar dat zegt Ronald niet. Hij gaat er vanuit dat mindfulness handelen ontbeert terwijl het een belangrijke stap naar zijnsontwikkeling en daarmee naar het Zijn, de beste handelingsbekwaamheid, is.

Bron: NRC 21 december 2019

RECENSIE **MCMINDFULNESS**

Een gestripte en banale versie van het ware boeddhisme

Het westerse idee dat iedereen zijn stress zelf kan wegnemen is onzin, betoogt Purser.

Door onze medewerker **Anna Krijger**

'Ik ben sceptisch over mindfulness", schrijft Ronald Purser, hoogleraar management aan San Francisco State University, in zijn boek *McMindfulness. How Mindfulness Became the New Capitalist Spirituality*, dat afgelopen zomer uitkwam. Dat is een understatement. Purser maakt de bewuste gemoedstoestand, waarbij de beoefenaar zijn of haar gedachten zonder oordeel op het 'nu' richt en daarmee stress hoopt te reduceren, volledig met de grond gelijk. De technieken, de pleitbezorgers, de apps, de lectuur (van mindful eten tot mindful je hond uitlaten), ja, de hele industrie moet eraan geloven. En daar heeft hij goede redenen voor.

Pursers bezwaar is tweeledig. Ten eerste propageert mindfulness een focus op het 'zelf' en leidt daarmee volgens hem de aandacht af van stress die voortkomt uit ongelijkheid en onrechtvaardigheid in de wereld. Bovendien betekent 'harmonieus' en 'zonder oordeel' leven dat we onze samenleving als een gegeven accepteren. Kritiek op, bijvoorbeeld, het kapitalisme wordt zo door mindfulness ondergraven, betoogt hij.

Moderne mindfulness, die van het World Economic Forum in Davos tot in het wijkcentrum wordt onderwezen, is in de ogen van Purser een gestripte en banale versie van de oorspronkelijke, complexe, boeddhistische leer. Die richt zich juist wél op de wereld en het collectieve lijden om ons heen. De westerse mindfulness vindt hij ten diepste neoliberaal: ieder individu is verantwoordelijk voor zijn eigen mentale gezondheid, los van de onderdrukkende systemen waar hij aan onderworpen is. Ideaal voor werkgevers die klachten horen over stress op de werkvloer - zij hoeven dan niet kritisch te kijken naar de werkomstandigheden, want de werknemers kunnen hun stress zelf mindful te lijf gaan.

Het is volgens Purser geen toeval dat mindfulness tot bloei kwam onder het neoliberale wereldleiderschap van de Britse premier Margaret Thatcher en de Amerikaanse president Ronald Reagan.

In de theologie ontbreekt het inzicht in het Zijn volledig.

Cor Bijl
Zojuist •

We zijn niet goed met elkaar, met de natuur, met de dieren omgegaan?

Hallo, WE ZIJN NIET GOED MET ONSZELF OMGEGAAN!
WE HEBBEN ONZE PIJN NIET TOEGELATEN!
OOK DE RELIGIE IS DAAR SCHULDIG AAN!
WANT VAN DIE MOET JE JE OP DE HEMEL, OP GOD, RICHTEN IN PLAATS VAN OP DE (ERVARING) VAN DE AARDE, DE PIJN. EN OP DE MEDEMENS IN PLAATS VAN JEZELF, JE PIJN.
WANT DAN VIND JE GOD DAADWERKELIJK EN DAT IS NATUURLIJK NIET WAT DE RELIGIE WIL
WANT DAN WORDT ZE OVERBODIG.

Bron: Trouw 28 maart 2020



Theoloog des Vaderlands Samuel Lee werkt nu met videoboodschappen aan zijn gemeente. Ook daarin vertelt hij dat het coronavirus de mensheid veel te vertellen heeft. "Dit raakt de hele wereld fundamenteel. We worden gedwongen opnieuw na te denken over hoe wij moeten leven. Het virus vervolgt ons, niet alleen christenen, maar de hele mensheid. We zijn waarschijnlijk niet goed met elkaar omgegaan, met de natuur, met dieren, heel onze leefstijl. We moeten terug naar de ziel van alles, naar waar het eigenlijk om gaat.

"De ziel van religie is medemenselijkheid. Daar moeten we weer naar op zoek. Het is geen mooi voorbeeld, maar we hebben onze grenzen dichtgedaan voor vluchtelingen. We zien hen als een bedreiging, we willen ze niet hebben. In deze crisis kunnen we allemaal nergens meer heen, misschien zien we nu hoe vreselijk dat is."

Heeft God naar uw idee iets te maken met het virus?
"Nee, niet in de zin van straf. God zit er niet om mensen te straffen. Wij straffen onszelf. God heeft bepaalde regels. Hou van God, en heb je naaste lief zoals je jezelf liefhebt. Als we dit hele simpele fundament niet toepassen – in de economie, religieus, politiek, menselijk – dan hebben we God niet betrokken bij ons leven. Ik heb niet zo'n beeld dat Hij in de lucht hangt en met een scepter zwaait om ons leven te dirigeren. Hij laat het aan onszelf over. Wij zijn zelf verantwoordelijk voor de keuzes die we maken als mensen. De mens is het enige wezen dat de aarde verpest. Rentmeesterschap, goed zorgen voor de aarde, medemenselijkheid, dat is de basis. Dit is een aanwijzing dat we terug moeten naar die basiselementen. Goedheid zit ook in ons bewustzijn. Bij gelovigen net zo goed als bij ongelovigen, goedheid kent geen geloof."

Het onderzoek van het bewustzijn is gedoemd te mislukken omdat het in het zwarte gat huist waar de wetten van de natuur niet opgaan en we geen toegang toe hebben.



Cor Bijl
Zojuist · Facebook for Android ·

Ons bewustzijn is de waarnemer in ons. Om alles te kunnen waarnemen moet die leeg zijn. Leegte is niet te definiëren, dus bedenken wat bewustzijn is, is zinloos.

Als gevolg van onze geboorte op Aarde bevinden we ons in het materie-aspect van het universum. Daarbuiten bevindt zich het geest-aspect. Het materie-aspect bestaat uit onze gedachten en gevoelens. En het geest-aspect uit de waarnemer, het bewustzijn, van onze gedachten en gevoelens. Dankzij dat bewustzijn kunnen we waarnemen dat we de gevangene zijn van het materie-aspect en daardoor afgescheiden zijn van het geest-aspect. Oftewel ons ego zijn en daardoor alsmaar op zoek zijn naar ons heel/volmaakt/echt/goddelijk-zijn oftewel naar harmonie, vrede, balans, geluk, vervuldheid, enz. Tevens kunnen we waarnemen wat het ego met ons doet, hoe het zichzelf in stand houdt. En dat biedt ons de mogelijkheid ons van ons ego te bevrijden en zo onze afgescheidenheid op te heffen oftewel ons Zijn te realiseren. Fijn dat we bewustzijn hebben.

Bron: Trouw 5 september 2020



Omdat we naarstig zoeken naar eenheid maar het niet kunnen vinden hebben we een surrogaat eenheid gecreëerd en de vorm van een koning/koningin.

De koning(in) staat boven de partijen, de dualiteit. Die vertegenwoordigt dus de singulariteit, de eenheid, oftewel ons bewustzijn. In het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn ben je één met je bewustzijn. Dat lijkt nog maar een enkeling geraliseerd te hebben. Dit ondanks het feit dat het niet-Zijn, beter bekend als het ego, intrinsiek zelfdestructief is en nu de climax daarvan nadert in de vorm van de klimaatcrisis. Dat moet dus snel veranderen. Daarvoor kan het nodig zijn de koning(in) als symbool van eenheid te verlaten en de eenheid, het Zijn, in onszelf te realiseren.

Bron: De Volkskrant 26 april 2023



INHULDIGING 30 APRIL 2013

Willem-Alexander verlaat na zijn inhuldiging de Nieuwe Kerk in Amsterdam, met Máxima aan zijn zijde. Hij begon zijn koningschap met goede cijfers: in 2014, na een jaar koningschap, had 74 procent van de bevolking vertrouwen in hem als koning. Nu is dat 46 procent. Foto Raymond Rutting / VK

De monarchie verliest vaste grond onder de voeten

In het Zijn bestaat de vraag 'Wat wil ik?' niet omdat die één is met de Wil van het Al dat bestaat uit de impuls tot manifestatie in het hier en nu.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1 uur · Facebook for Android ·

Hoe weet ik wat ik écht wil? draait om het begrip authenticiteit, één van de hipste begrippen van dit moment. Wat is authenticiteit? Dat is natuurlijk echt jezelf zijn of zijn wie je in wezen bent. Zijn we dat dan niet? Nee, dat zijn we over het algemeen niet. Waarom niet? Omdat we in het materie/dualiteit/deel aspect van het universum leven en ons ermee identificeren zodra we op aarde, in de materie, komen. Dat houdt in dat we ons identificeren met de vorm die we hebben, zoals ons beroep, geloof, nationaliteit, enz. Die geïdentificeerde toestand is ons ego. We zijn dus ons ego. En dus niet de waarnemer van ons ego, ons bewustzijn. We zijn dus niet ons bewustzijn. Meer zijn dan ons bewustzijn kunnen we niet. Ons bewustzijn is dus wie we in wezen zijn, ook omdat dat het geest/singulariteit/GEHEEL aspect van het universum is. Hoe houdt ons ego zichzelf in stand? Als gevolg van het dualistische karakter ervan geschiedt dat door het gevecht met onszelf in stand te houden dat bestaat uit de onderdrukking van onze gevoelens. We bevrijden ons dus van ons ego door dit gevecht te staken oftewel door onze gevoelens toe te laten, te doorvoelen (toelaten bevrijdt) die het leven onvermijdelijk raakt. Als dat voltooid is dan hebben we het verlicht/volmaakt/ECHT zijn of kortweg het Zijn, ons diepste ideaal, gerealiseerd. Het realiseren ervan is dus uiterst eenvoudig en uiterst moeilijk. Wie durft?

Bron: Trouw 16 augustus 2023

De zinzoeker Peter Henk Steenhuis

Een zinvol leven, dat wil iedereen wel. Maar hoe? De zinzoeker geeft antwoord. Vandaag: Hoe weet ik wat ik écht wil?

Ik weet wat **jullie** willen, maar wat wil **ik** eigenlijk?

'Hoe weet ik wat ik echt wil?' draait om het begrip 'authenticiteit', een van de hipste begrippen van dit moment. Google het en je krijgt talloze cursussen aangeboden: 'authenticiteit – wees lekker jezelf (met stappenplan)', 'authentiek zijn maakt vrij en geeft zelfvertrouwen'. Maar hoe je die authenticiteit bereikt, daarover hoor je deze cursussen niet.

Authentiek komt van het Griekse authentikos, dat 'de eerste oorzaak betreffend' betekent of 'uit de eerste hand', 'niet vervalst'. Als u iets teweegbrengt, moet niet de buitenwereld daarvan de oorzaak zijn, maar u moet zelf de eerste oorzaak zijn. Wat u wil, dient echt uit uw binnenste te komen, anders is het vervalst.

Als 'écht' is wat binnen in u zit, dan lijkt het voor de hand liggende advies: doe aan introspectie, ga in uw binnenste op zoek naar wat u wilt, bijvoorbeeld door een pelgrimage te maken. Zo'n pelgrimage ondernemen lijkt me zinnig, maar niet met dit doel: de zelfkennis die je zo opdoet is vaak zelfbedrog. We vinden onszelf intelligenter, grappiger, gezelliger, socialer dan iedereen om ons heen ons vindt. Door introspectie ontdekt u zelden wat u echt wilt.

Om keuzes te maken waarvan we kunnen zeggen dat het onze eigen keuzes zijn, moeten we beter naar onze vermoedens leren luisteren. Ik denk dat we daar het beste naar leren luisteren in gesprekken met anderen. Doe niet aan introspectie maar aan uitrospectie – een term van de hedendaagse filosoof Roman Krznaric. Stel de vraag 'hoe weet ik wat ik écht wil' niet aan uzelf, maar aan anderen, bijvoorbeeld een goede vriend of vriendin. Hij of zij zal vast even met de wenkbrauwen fronsen, maar daarna volgen er mogelijk prachtige gesprekken. 'Ik denk dat jij eigenlijk docent had willen worden.' 'Ik denk dat jij eigenlijk...'

Deze gesprekken hebben twee voordelen op een pelgrimage: ten eerste blijken anderen ons vaak beter te kennen dan wijzelf, waardoor we op verrassende inzichten over onszelf stuiten die we al pelgrimerend niet hadden bedacht. Bij het ene inzicht weten we aanvankelijk zeker dat het flauwekul is, maar bij nader inzien zit er misschien toch wel wat in. Ten tweede richten we ons op de buitenwereld. En die is minstens zo belangrijk als onze binnenwereld. Bedenk eens wat u doet of bent zonder de buitenwereld. Ik garandeer u: vrij weinig. Stel dat u die eerste vraag – hoe weet ik wat ik écht wil? – aan een ander gesteld heeft, misschien is het een idee om daarna deze vervolgvraag aan die ander te stellen: 'hoe weet jij eigenlijk wat jij écht wil?' Die tweede vraag lijkt me belangrijker dan de eerste.

Het feit dat de oorlog in Oekraïne door Rusland en haar weerstand tegen het Westen is begonnen door de afwezigheid van inzicht in het Zijn is toch wel uiterst bizar.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
19 uur · Facebook for Android ·

Zoals ik al vaak betoogd heb is de mens over het algemeen onwetend over het Zijn als zijnde zijn diepste ideaal. Dat lijkt ook het geval te zijn bij Alexander Doegin de geestelijke vader van Poetins revanchistische politiek. Hij stelt namelijk dat de emancipatie van het individu, dat hetzelfde is als de realisatie van het Zijn, neerkomt op het lostrekken van de eenling uit sociale bindingen en sacrale structuren en dat dit leidt tot onverschillig nihilisme en culturele richtigloosheid. Doegin weet kennelijk niet dat dit geen negatieve eigenschappen zijn maar eigenschappen die inherent zijn aan het Zijn. En dat de realisatie van het Zijn van existentieel belang is omdat het niet-Zijn, beter bekend als het ego, intrinsiek zelfdestructief is. Poetins politiek is dus op een verkeerde aanname gebaseerd. Wie kan hem dat vertellen?

Bron: NRC 18 augustus 2023

De filosofische dj van het Kremlin

RUSSISCHE FILOSOFIE Alexander Doegin geldt als de geestelijke vader van Poetins revanchistische geopolitiek. Hoe neem je zijn filosofie serieus, zonder doorgeschoten welwillendheid? Zowel Victor Kal als Michael Millerman wagen in hun boek een poging.

Door onze medewerker **Boris Noordenbos**

Esoterisch nazisme

Kals benadering is aanvankelijk vrij onbevangen. Hij gelooft dat het loont om eerst 'zo ver mogelijk met Doegin mee te gaan' en 'te kijken waar zijn overtuiging haar kracht vandaan haalt'. Zo laat hij zien dat Doegin in zijn omarming van Traditie steunt op René Guénon en Julius Evola (die laatste is één van Doegins lijntjes naar het esoterisch nazisme dat hij nooit helemaal loslaat). Van hen leent Doegin een notie van Traditie als een bovenmenselijke en bovenhistorische orde (vandaar Kals keuze voor de hoofdletter T), die zich tegelijkertijd manifesteert in overgeleverde maatschappelijke hiërarchieën. Die Traditie - bij Doegin de enig mogelijke leidraad in de oriëntatie op de toekomst - heeft geen plek in de 'onttoverde' moderne democratie met haar individualistische begrip van vrijheid. De 'emancipatie' van het individu - die voor Doegin neerkomt op het lostrekken van de eenling uit sociale bindingen en sacrale structuren - kan alleen maar resulteren in onverschillig nihilisme en culturele richtingloosheid.

Kal wisselt zijn poging mee te gaan met Doegin af met een kritische polemiek, die op haar scherpst is in de bespreking van de 'Vierde Politieke Theorie'. Onder die noemer probeert Doegin sinds een jaar of vijftien een op Heidegger geïnspireerd 'nieuw begin' te maken met de politieke filosofie. Hieruit moet Doegins Eurazianisme naar voren komen als een alternatief op de drie belangrijkste twintigste-eeuwse ismen: communisme, liberalisme en nazisme. Kal laat zien hoe Doegin daarbij Heideggers bespiegelingen op de menselijke zijnsgesteldheid verdraait, en zo de gemeenschap of het volk - niet het individu zoals bij Heidegger - tot het verantwoordelijke subject voor het menselijk bestaan maakt (en tot de focus van zijn Vierde Politieke Theorie). Doegin verdoezelt die verdraaiing dan weer via Heideggers nadruk op de vrije keuze voor een authentiek 'zijn' dat nog open, oningevuld is. Zo is volgens Doegin ook de Vierde Politieke Theorie nog 'volledig open'.

De zogenaamde openheid en nieuwheid van zijn project is een vast onderdeel van Doegins retoriek.

In 2009 interviewde ik hem in Moskou voor mijn proefschrift. We bespraken hoe zijn Euraziatische filosofie overal in de Russische cultuur begon te resoneren. Niet alleen bij oudere nostalgici, ook in het werk van jonge, avantgardistische kunstenaars en schrijvers verschenen vergezichten op een groot Euraziatisch, door Rusland geleid imperium. Doegin presenteerde zijn Eurazianisme zelf ook als een avantgardistisch project. Het was, zo vertelde hij, uitdrukkelijk niet gericht op het verleden, maar op de toekomst. In een moderne wereld die ontdaan was van zijn 'grote verhaal', viel er namelijk niets te conserveren of te herstellen. Er moest iets radicaal nieuws worden geschapen en dat was, zo zei hij, de taak die de Eurazianist zich stelde. Kal laat overtuigend zien dat niets in Doegins denken een open oriëntatie op de toekomst ondersteunt. 'Zijn' is bij hem altijd een uitvloeisel van volk, beschaving, geografie, en de toekomst is slechts de manifestatie van een bovenhistorische traditie die Doegin nu al denkt te kennen.

De discussie over Heidegger wordt zo de springplank voor Kals werkelijke confrontatie met Doegin. Kal gaat mee met Doegins observatie dat onverschilligheid en nihilisme onderdeel zijn van de moderne vrijheid. Maar niet als een verderfelijk bijeffect, poneert Kal, maar als voorwaarde voor het operationaliseren van vrijheid in een liberale democratie. Het 'arrangement van een terughoudende staat en een ongeregelde maatschappij dat "nihilisme" tot een mogelijkheid maakt, dat arrangement staat er tegelijkertijd borg voor dat de burger in de gelegenheid is de morele kwestie wél te stellen en in alle ernst werk te maken van zijn vrijheid'.

Doegins nihilisme krijgt zo bij Kal een nieuwe naam: 'suspense'. Daarmee onderstreept hij de onzekere, maar vitale anticipatie in die vrijheid, in plaats van de richtingsloosheid en willekeur die Doegin erin ziet. De 'vrijheid is dus een waagstuk', je weet van tevoren 'immers niet hoe dit voor je zal uitpakken'. De suspense en het waagstuk zitten ook in Kals poging om Doegin serieus te nemen als filosoof, zonder bij voorbaat te weten waar dat traject eindigt. En dat is het beste antwoord op de visie van Doegin die, alle schijn ten spijt, geen verrassingen toelaat.

Het gemis van theologie dat God buiten de mens plaatst is niet genoeg. Het gaat om het gemis van het Zijn waarbij God in de mens zit en hij er één mee is.

Theologie zoekt het tegengif voor Poetins staatsreligie

De studie theologie staat onder druk. Maar religie is overal ter wereld een factor van belang, ziet *Katja Tolstoj*. Politiek gebruik van het geloof vraagt om een reactie 'van binnenuit' en dus om theologie.



Lange tijd hebben veel Nederlanders gedacht dat religie 'passé' was. Ze hebben over het hoofd gezien dat secularisatie bepaald geen wereldwijd fenomeen is en dat religie elders in de wereld een factor van enorm belang is. Deze blinde vlek zorgt voor ernstige misvattingen over de rol van religie als activerende kracht die zelfs oorlogen heeft voortgebracht. Het erop na houden van een westers, gesecularisseerd perspectief is daarom niet enkel kortzichtig en provinciaals, maar ook geopolitiek riskant.

Dit specifieke besef van Gods alomtegenwoordigheid biedt het tegengif tegen de instrumentalisering en het misbruik van religie. Wie gelooft dat het goddelijke de schepping doordringt, gelooft immers ook dat elk aspect van de schepping - of het nu gaat om mensen, dieren, natuur of materiële zaken - inherent respect verdient. Dit respect is niet gebaseerd op instrumentele waarde, maar op de intrinsieke heiligheid van elk wezen of ding. Het geloof laat zo geen ruimte voor haat of vijanddenken tegenover Oekraïners.

Als je gelooft dat iets of iemand een inherente, goddelijke waarde heeft, kun je het niet tegelijkertijd gebruiken voor een extern doel zonder deze waarde te compromitteren.

Ja natuurlijk is de gezondheidszorg volkomen vastgelopen. Het is immers gebaseerd op het maakbaarheididee terwijl dat idee achterhaald is. Ondermeer omdat deeltjes niet vast liggen en dus, zoals het eerdere artikel laat zien, niet te meten zijn.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1 min · Facebook for Android ·

Ja inderdaad, het moet radicaal anders. Maar hoe anders? Wat is er eigenlijk aan de hand in de wereld en dus ook in Nederland? Velen zoals deze twee hoogleraren wijzen allemaal naar de individualisering en bijgevolg het gebrek aan verbondenheid. Volgens mij hebben ze dan niet in de gaten wat er op fundamenteel niveau aan de hand is. Dat betreft de onkunde over het ego en het Zijn waardoor ze niet in de gaten hebben dat we nu een versnelling ondergaan in onze evolutionaire ontwikkeling van ego naar Zijn. En waardoor zijnsontwikkeling, als zijnde dé methode om die ontwikkeling te voltooien, ontbreekt. Als de deskundigheid er wel is dan zullen ze begrijpen dat de individualisering nodig is voor de realisatie van het verlicht/volmaakt/echt zijn oftewel het compleet individu Zijn en dat het Zijn het één zijn met het Al/het geheel is waardoor de verbondenheid compleet is. Zijnsontwikkeling is niet een nieuwe therapie zoals er zoveel zijn. Het is wel de door het leven zelf, dat op niets anders uit is dan het Zijn, gedirigeerde weg naar het Zijn. Die weg bestaat uit de onvermijdelijke confrontatie met dat in ons dat ons Zijn in de weg zit en betreft ons ego bestaande uit onze gevoelens en de van gedachten voorziene wil daarvan. Zijnsontwikkeling bestaat dus uit niets anders dan het toelaten van onze gevoelens, want toelaten bevrijdt.

Bron: De Volkskrant 18 augustus 2023

MENTALE PROBLEMEN

Geestelijke gezondheidszorg is volkomen vastgelopen, het moet radicaal anders

De vraag naar geestelijke gezondheidszorg (ggz) groeit gestaag, maar de sector kan daar niet aan voldoen. Doorgaan op de oude weg zal de problemen niet oplossen. Een radicaal andere benadering is nodig en de bal ligt bij de politiek.



Jim van Os is voorzitter divisie hersenen van UMCU en hoog-



Eric van Furth is directeur behandelzaken GGZ Rivierduinen Eetstoornissen Ursula en hoogleraar eetstoor-

Als mens staan we altijd 'aan' en communiceren we met naasten en vreemden in korte zinnen en emoji's via allerlei apps. Die permanente verbondenheid leidt paradoxaal genoeg tot een méér individualisering, en juist minder verbondenheid en meer wantrouwen en eenzaamheid.

Ook het huiselijk leven is veranderd: er is meer prestatiedruk (school, sport, sociaal) en meer individualisering, denk aan minder gedeelde gezinsmomenten. De behoeften van kinderen staan zo centraal, dat veel ouders 'opvoedingsverlegen' zijn. Daarbij is er minder tolerantie voor afwijkend (of raar) gedrag, waarvoor snel hulp wordt gezocht.

In de ggz groeit het aantal diagnosen.

Hoe het zo kwam en wat het antwoord van de ggz zou kunnen zijn? Samenleving, cultuur en psychiatrie zijn nauw met elkaar vervlochten. Onze cultuur is complexer geworden, denk alleen al aan de spectaculaire groei van sociale media sinds 2012. De duizelingwekkende hoeveelheid informatie 'democratiseerde' kennis. In het kielzog hiervan stonden zelfbenoemde deskundigen op die als influencer op sociale media hun geld verdienen. De betrouwbaarheid van de informatie is niet meer te beoordelen; er ontstaat verwarring over de waarde van wetenschap en (des)informatie gaat erin als zoete koek.

Van de gevestigde partijen is een radicale omslag niet te verwachten. Zo'n omslag zou zijn: kiezen voor gezondheidsbevordering, preventie, niet-medicaliserende vroegdetectie en gratis e-health-interventies, in samenwerking met de sociale zorg, de informele zorg, mensen met psychische problemen en hun naasten.

Zo'n omslag vraagt niet alleen om andere financiering, maar ook om andere deskundigheid en professionals dan nu werkzaam in de ggz en een nieuwe organisatievorm. Plus: reële verwachtingen van de ggz. Essentieel is dat maatschappelijke ontwikkelingen die bijdragen aan de toename van de vraag naar geestelijke gezondheidszorg worden geadresseerd daar waar ze horen: in de politiek.

Ook in de religie ontbreekt het Zijn. En dat terwijl dat het één zijn met God en de Wil ervan is.

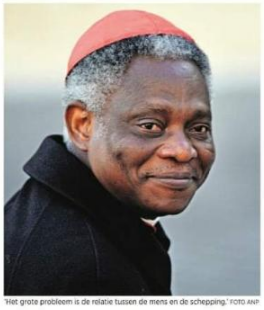


Cor Bijl
23 uur · Facebook for Android ·

God heeft de aarde, de mens, het bewustzijn en het op beheersing gerichte ego van de mens geschapen. Dat ego nadert nu de climax van de intrinsieke zelfdestructie ervan in de vorm van de opwarming van de aarde en de vernietiging van het milieu. Maar God heeft ook ons diepste verlangen geschapen: ons verlangen één te zijn met het Al/de natuur/God. Als gevolg van de apocalyptische milieucrisis neemt dit verlangen drastisch toe. Dat uit zich in de interesse voor spiritualiteit als zijnde de zoektocht naar God in jezelf. De kerk, de religie, heeft dat altijd met hand en tand bestreden. En doet dat eigenlijk nog steeds door ons niet de weg naar God in ons te wijzen maar door ons bang te maken voor God via onder andere de bewering van deze bisschop dat de vernietiging van het milieu een belediging is voor God. Maar ja, hij moet het instituut kerk in stand houden en hij denkt dat zijn kennis van God daarbij helpt, dat wij zo langzamerhand niet weten dat God niet gekend kan worden en zich bovendien voorbij de ego-dualiteit met zijn dogma', zijn normen en waarden, en zijn gevoelens als bijvoorbeeld beledigd zijn, bevindt.

Het blad Trouw gelooft nog steeds in de religie. Dit getuige het feit dat ze er nog steeds voor laat pleiten en de innerlijke zoektocht naar God nauwelijks aandacht geeft. En als ze dat doet het kritisch doet en door zijnsontwikkeling als zijnde de enige Weg naar het goddelijke Zijn volkomen te negeren.

Bron: Trouw 6 november 2019



'Het grote probleem is de relatie tussen de mens en de schepping.' FOTO ANP

'De uitbuiting van de aarde is een belediging voor God'

INTERVIEW Draag zorg voor de aarde en de medemens, is de oproep van kardinaal Peter Turkson, de belangrijkste klimaat-adviseur van de paus. Turkson bezoekt Nederland.

Wat kan een christen zelf doen om klimaatverandering tegen te gaan?

"Iedere christen moet zijn maat-schappelijke verantwoordelijkheid nemen. Als mens hebben we drie belangrijke relaties: de relatie met God, de relatie tot de medemens en de relatie tot de aarde. De relatie met God onderhouden is soms moeilijk, maar wat we allemaal kunnen doen, is zorg dragen voor elkaar en voor de aarde. Dat is een heel concrete opdracht."

Gemiste kans door gebrek aan inzicht in het Zijn.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
4 minuten · Facebook for Android ·

DE LEEGTE VOORBIJ is de titel van het boek dat psychiater Esther Fenema en predikant Joost Röselaers hebben geschreven om tot een nieuw verhaal voor de westerse mens te komen. Hun advies om voorbij die leegte te komen is het gesprek aan te gaan met mensen zoals buren en mensen op het schoolplein. Dat stelt me nogal teleur. Ik had echt verwacht dat ik een diep inzicht zou krijgen in de leegte in mij en wat die voor mij betekent. Zit God daar? Is het echt leeg of ook vol, want er is natuurlijk nooit niets? En wat als één van die twee het geval is? Als die echt leeg is, moet die dan opgevuld worden met informatie van anderen zoals de buren? En als die vol is, met wat dan en wat heb ik eraan? Dat het antwoord op deze vragen uitblijft verontrust me ook. Ze lijken me namelijk van cruciaal en zelfs van existentieel belang nu we met zoveel (fundamentele) crises en zelf een potentieel apocalyptische klimaatcrisis te maken hebben die mensen psychisch/mentaal zwaar belasten.

Bron: Trouw 23 oktober 2023

Psychiater en **dominee** zoeken een verhaal voor de westerse mens



Verbinding interview

Psychiater Esther van Fenema en predikant Joost Röselaers gingen samen met geëngageerde denkers op zoek naar een nieuw verhaal dat ons verbindt. 'Ons boek is geen nostalgisch boek.'



De leegte voorbij, op zoek naar een verhaal dat ons verbindt
Esther van Fenema en Joost Röselaers. Prometheus; 304 blz. € 22,99

Stel: iemand leest dit interview, voelt zich geraakt en wil zelf wat doen. Wat raden jullie diegene dan aan?

Röselaers: "Ga in gesprek met je buren of met andere ouders op het schoolplein. Dat zijn de plekken waar je het uithoudt met elkaar. En ga op zoek naar wat je met elkaar deelt. Ik heb een paar corona-ontkenners onder mijn vrienden. Op het schoolplein ontmoet ik dan weer complotdenkers, zoals ze wel genoemd worden. Ik ben het niet met ze eens, maar ga toch het gesprek aan. En wat blijkt: je bent het over veel meer eens dan je denkt.

"Begin dus klein. Niet voor niets eindigt ons boek met een citaat van de Franse filosoof Voltaire: 'Begin in je eigen tuin.' Voltaire wilde de wereld verbeteren en reist de hele wereld over. Maar wat zegt hij? 'Als ik in mijn eigen tuin het goede doe, verbeter ik de wereld.'"

Het humanisme wil niets weten van het Zijn (wie je in wezen bent). Bizar!

Cor Bijl
2m ·

Ik ben behoorlijk teleurgesteld in het Humanisme. Het is mooi dat ze dogma's in de ban hebben gedaan, maar wat dat dan verder oplevert blijft vaag. Wat is een mens zonder dogma's? Een vrijdenkend mens? Een vrij mens? Een mens die, volgens Sarah, uit is op geluk? En dat zoekt in het gelukkig maken van anderen? Maar hoe kun je anderen gelukkig maken als je het zelf niet hebt en het moet krijgen door anderen gelukkig te maken. Ik heb ooit de rector magnificus van de Universiteit voor Humanistiek verteld over het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn, de staat van volmaakte vrijheid, en haar gevraagd of de Universiteit zich daarmee bezig houdt. "Met dat soort vragen houden wij ons niet bezig", was het antwoord. Het resultaat daarvan tref je aan in dit interview met Sarah Bakewell dat ervan getuigt dat ze niet weet wat menszijn, wat Zijn, is en het geluk ervan daardoor maar in een ander zoekt. Ik kan me voorstellen dat het al heel wat is voor veel mensen om zich te bevrijden van dogma's en daardoor blij zijn met het Humanisme. Maar er zullen toch velen zijn die zoeken naar volmaakte vrijheid en geluk en daarvoor niet terecht kunnen bij het Humanisme. Het wordt tijd dat er een Universiteit voor Zijnsontwikkeling (UVZ) komt. Kan iemand hiervoor zorgen?

Bron: De Volkskrant 18 november 2023



Achter het boek Sarah Bakewell

Niets menselijks is ons vreemd

Oxford-docent **Sarah Bakewell** brak door met een bestseller over de filosoof Montaigne. In haar nieuwe boek, over het humanisme, volgt ze hetzelfde principe: ze beschrijft niet alleen ideeën, maar ook hoe filosofen leefden. 'Dat is toch veel interessanter?'

Door **Gijs Beukers**. Foto's **Els Zweerink**

Wat is het humanisme?
'Het is moeilijk te definiëren, het kan van alles betekenen. In de Engelssprekende wereld is het vaak het idee dat het nastreven van een goed en betekenisvol leven goed mogelijk is zonder religie. Maar dat is niet de enige definitie. Je hebt ook de traditie van de *humanities*, de geesteswetenschappen: het bestuderen van de kunsten, literatuur, geschiedenis. En dan heb je nog de algemene, filosofische betekenis. Hierbij staat het welzijn van mensen centraal en niet het dienen van een overkoepelende ideologie, zoals de staat of de kerk. Wat die drie definities met elkaar verbindt, is volgens mij het begrip *human*, menselijk.'

U bent zelf humanist. Welke filosoof heeft u het meest beïnvloed?
'Een van mijn favorieten is Robert Ingersoll, een 19de-eeuwse Amerikaanse vrijdenker. Zijn credo luidt als volgt.' Bakewell citeert:

Geluk is het enige goede.
De tijd om gelukkig te zijn is nu.
De plaats om gelukkig te zijn is hier.
De manier om gelukkig te zijn
is door anderen gelukkig te maken.

'Vooral die laatste zin is belangrijk voor me. Het draait niet alleen om het najagen van je eigen geluk. Door andere mensen gelukkig te maken word je het zelf waarschijnlijk ook. Ik probeer daarnaar te leven.'

De theologie schiet tekort.



Cor Bijl
3 min ·

Volgens Katja Tolstoi, hoogleraar theologie en theologe des vaderlands, is het erop nahouden van een westers, geseculariseerd perspectief niet alleen kortzichtig en provinciaals maar ook geopolitiek riskant. Ze vindt het dus maar niks dat veel Nederlanders dachten dat religie passé was. Volgens haar is het tegengif hiertegen het geloof dat het goddelijke alles doordringt en dat alles dus inherent respect verdient.
Ik vraag me hierbij af wat inherent respect is? Is dat het tolereren van alles? Is dat het niet vanuit gevoelens zoals haat je manifesteren jegens alles? Of is het wat anders? Voor mij is inherent respect voor alles hetzelfde als universele liefde voor alles wat alleen in het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn bestaat. In dat Zijn word je geleid door de niet te kennen Wil van het Al/God dat bestaat uit dat wat vanzelf gebeurt. Omdat het Zijn de innerlijk vrije staat is, kan die Wil alles doen. Die kan dus ook iets niet tolereren en zich zo tegen een extern doel richten. Maar als ik haar goed begrijp zegt Katja daarover dat je dan het inherent goddelijke of anders gezegd voornoemde Wil compromitteert. Dan weet ze echter niet dat die niet te compromitteren is. Dus wat is haar boodschap nou eigenlijk? Een antwoord lijkt me belangrijk voor al die Nederlanders die ze verwijt dat ze dachten dat religie passé was. Want die Nederlanders hebben dat gedaan om zich te bevrijden van religieuze dogma's waardoor ze op weg zijn naar hun innerlijk vrije Zijn en de Wil ervan. Wat kan daar nou tegen zijn? Het zal het verlies van het instituut kerk zijn waar Katja deel van uitmaakt.

Bron: NRC 21 november 2023

Logisch!

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
Zojuist ·

Het maakbaarheididee is door het onzekerheidsprincipe van de wetenschap achterhaald. En daarmee ook de daarop gebaseerde grote verhalen die ons leidden. Niet verwonderlijk derhalve dat de politiek leeg is en door de bomen het bos niet meer ziet. Ook al zijn die bomen de vele mega en zelfs existentiële problemen. En ook al is dat bos uiterst eenvoudig te realiseren. Want ga maar na: als alles met alles samenhangt zoals de fysica beweert en dus ook de problemen samenhangen dan is er maar één oorzaak en oplossing van de problemen. Die oplossing bevindt zich natuurlijk niet in de oneindige complexiteit van de buitenwereld maar in de binnenwereld. Wat daarin veroorzaakt problemen? Dat is natuurlijk het zelfdestructieve gevecht dat we met onszelf voeren in de vorm van de onderdrukking van onze gevoelens. Stoppen we daarmee dan realiseren we ons Zijn wie we in wezen zijn, ons één zijn met het Al, ons diepste ideaal.

Bron: NRC 8 december 2023



Mark Thiessen is campagnestrateeg en oprichter van denktank Nieuwe Vrije Eeuw.

De oogverblindende leegte van de politiek

We zagen op televisie keer op keer de oogverblindende leegte van de Nederlandse politiek. Belangrijke politici wilden de strijd met elkaar niet aangaan. Ze leken bang om met grote ideeën te komen. Ze gebruikten 'het moet gaan over de inhoud' en 'nieuwe politiek' als frames die mensen moesten aanspreken, zonder vervolgens inhoud of nieuwe politiek te leveren. In plaats van het vertellen van grote verhalen, somden ze liever grote problemen op. Steeds dezelfde.

Ze vergaten dat wanneer je mensen niet méér geeft dan je wil om concrete problemen op te lossen, ze vanzelf naar een ander gaan wanneer die problemen niet opgelost worden. De trend van de afgelopen decennia zette door: de oogverblindende leegte van kapotgeteste campagnes en de in onechtheid strandende pogingen om te zeggen wat de kiezer wil horen.

Het liet zien dat de partijen in het midden vooral met zichzelf worstelen. Zij zijn hun eigen grootste tegenstander. Hun fout is niet dat ze niet genoeg op Wilders lijken, maar dat ze zijn vergeten wie ze zelf zijn. Ze hebben niet te weinig geluisterd naar de kiezer, maar juist te veel. En tijdens dat luisteren zijn ze uit het oog verloren wat ze zelf te zeggen hebben.

Hoe moet dat machteloze midden verder? Ondanks de uitslag spelen de brede middenpartijen een bepalende rol bij het schrijven van de uitkomst van dit verhaal. Een verkeerde analyse leidt tot verkeerde reacties. Dat is wat in andere landen is gebeurd: de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Polen en Hongarije. Waar centrum-links radicaliseerde en centrum-rechts ging meebuigen met het radicale. Het gevolg: verdere irrelevantie en sterkere flanken. Een wankelende rechtsstaat en democratie.

De grootste valstrik is dat de traditionele partijen zichzelf nog verder verliezen. Dat ze proberen te lijken op de winnaar. Dat ze niet doorhebben dat Wilders niet won omdat hij het juiste antwoord had. Maar dat Wilders won, omdat zij zelf niet meer wisten wat hun eigen antwoord was. Wie het populistische verhaal wil verslaan zal dat moeten doen door een beter verhaal te vertellen. Dat kiezers weer doet luisteren naar de politiek, in plaats van andersom. Pas als het midden daar weer toe in staat is, zal de roep om nieuwe politiek verstommen.

De roep om nieuwe politiek duurt inmiddels al decennialang en ongemerkt hebben we gekregen wat we wilden. Politici die luisteren en schijnbaar niet veel meer dan dat. Zo bezien is de nieuwe politiek al lang gearriveerd en is het juist die politiek waar we klaar mee zijn: de politiek van het 'wat', van lege campagnes,

van angstige politici die te veel bezig zijn met de kiezer en te weinig met ideeën. Die denken dat luisteren naar kiezers als een spiegel is: je hoort iets en je zegt het na.

Wanneer traditionele partijen niet meer in staat zijn om te vertellen waarom ze eigenlijk bestaan, dan vlucht de kiezer naar de flanken. Omdat daar het 'waarom' altijd zo duidelijk is, dat het niet eens meer hoeft te worden uitgesproken: wij beschermen je manier van leven tegen buitenstaanders, tegen verandering en tegen een losgezongen en onoprechte heersende klasse.

Een van de grote signalen die de kiezer gaf, is dat zij genoeg heeft van de machteloosheid en de leegte die de traditionele politieke partijen bieden. Het is niet dat de kiezer niet naar het midden wil. Het is dat het midden haar niet weet te overtuigen. Je voelde het bij de stembussen; we gingen stemmen omdat het moest. Niet uit overtuiging.

De psychiatrie wil graag controle over het leven waaromtrent de vorige afbeelding impliceert dat dat niet mogelijk is.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
3 min ·

Het baakbaarheididee, het idee dat het leven te beheersen is, is dankzij het onzekerheidsprincipe achterhaald. In de psychiatrie beginnen ze dat te merken, want de op dit idee gebaseerde DSM kan de prullenbak in. Maar volgens hoogleraar psychiatrie Jim van Os weten we niet hoe brein en geest zich tot elkaar verhouden.
Dit alles betekent dat de psychiatrie een fundamenteel probleem heeft. Eindelijk denk ik dan. Eindelijk kunnen we zijnsontwikkeling toepassen waarin de ervaring centraal staat. Want neem je die serieus en leid je cliënten tot de bodem, het punt van bevrijding, ervan, waar het brein niet voor nodig is, dan realiseer je het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn, ons diepste ideaal. Jim van Os zegt dat er nergens ter wereld een goede manier is gevonden om de GGZ vorm te geven. Dat is logisch zolang de GGZ vasthoudt aan het maakbaaarheididee. Dus Jim, zorg ervoor dat de GGZ zijnsontwikkeling toepast.

Bron: Trouw 9 december 2023
#psychiatrie

Weg met de **labeltjes** in de psychiatrie

ADHD, depressie, schizofrenie: diagnostische labels staan de geestelijke gezondheidszorg vooral in de weg, vinden veel hulpverleners. Want levert dat categoriseren wel de beste zorg op? En is er een kansrijk alternatief?

Nergens ter wereld is een goede manier gevonden om de ggz vorm te geven

hoogleraar psychiatrie Jim van Os

tekst **Miluska van Rompu**
illustratie **Chuan Ming Ong**

Het is de 'Bijbel van de psychiatrie': de *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders* (DSM). Dit boek, waarin alle internationaal erkende psychische stoornissen staan beschreven, zag in de jaren vijftig het licht. Tien jaar geleden verscheen de huidige versie, DSM-5, waarvoor liefst 250 eminente psychiaters uit allerlei landen samenwerkten. Namens Nederland was Jim van Os betrokken, destijds hoogleraar psychiatrie in Maastricht. Van Os was scherp criticus van de DSM-systematiek. Wat hem betreft, zo liet hij in 2013 in *Trouw* weten, is DSM-5 de laatste.

Want met haar systematiek suggereert de DSM dat er echte ziekten in staan, die terug te vinden zijn in het brein, redeneerde hij destijds. En waar een klinkklare oplossing bij hoort. "Maar dat is onjuist. Hoe brein en geest zich tot elkaar verhouden, weten we gewoon niet." Wat Van Os toen al wel wist: een mens, en wat die nodig heeft, is veel complexer dan een labeltje. "Neem depressie: er zijn zoveel verschillen tussen depressieve patiënten, dat je dat label net zo goed achterwege kunt laten."

Allerlei onderzoek bevestigt dat de circa 400 verschillende DSM-labels ons helemaal niet wijzer maken over wat iemand nodig heeft. De consensus onder behandelaren hierover groeit. Toch zijn zij verplicht tot het stellen van een DSM-diagnose, willen ze dat de behandeling wordt vergoed door de zorgverzekeraar. De DSM is namelijk leidend voor hoeveel en welke zorg vergoed wordt: voor een depressie zoveel sessies, voor ADHD zoveel. "Maar in de behandelkamer laten steeds meer behandelaren de DSM links liggen", zegt Scheepers. "Het label wordt dan slechts nog als bonnetje voor de zorgverzekeraar gebruikt, niet om te bepalen welke behandeling er volgt."

Dat is dankzij de kwantumfysica wel duidelijk geworden!

Cor Bijl
Zojuist ·

Natuurlijk zullen we de plek van een deeltje nooit precies meten. Want dan zouden we controle kunnen hebben over het leven zoals ons ego graag wil. En dan zouden we nooit ons verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg ons Zijn, ons diepste ideaal, kunnen realiseren waar overgave aan het leven voor nodig is.

Bron: Trouw 16 december 2023





Cor Bijl
2 minuten · Facebook for Android ·

Hoogleraar Ronald Purser begrijpt niet dat mindfulness een opstap is naar de ontwikkeling van het stressloze Zijn dat zich zeer wel kan richten op het veranderen van omstandigheden in de buitenwereld. Hij denkt dat als je je naar binnen richt dat je je dan niet ook naar buiten richt. Misschien doen mindfulnessers dat maar dat impliceert niet dat dat per definitie geldt voor mindfulness. Daarbij wil ik wel aantekenen dat mindfulness als zodanig uiteindelijk niet naar het Zijn leidt maar het schijn-Zijn, de dissociatie van de ervaring en daarmee van het handelen, realiseert. Maar dat zegt Ronald niet. Hij gaat er vanuit dat mindfulness handelen ontbeert terwijl het een belangrijke stap naar zijnsontwikkeling en daarmee naar het Zijn, de beste handelingsbekwaamheid, is.

Bron: NRC 21 december 2019

RECENSIE **MCMINDFULNESS**

Een gestripte en banale versie van het ware boeddhisme

Het westerse idee dat iedereen zijn stress zelf kan wegnemen is onzin, betoogt Purser.

Door onze medewerker **Anna Krijger**

'Ik ben sceptisch over mindfulness", schrijft Ronald Purser, hoogleraar management aan San Francisco State University, in zijn boek *McMindfulness. How Mindfulness Became the New Capitalist Spirituality*, dat afgelopen zomer uitkwam. Dat is een understatement. Purser maakt de bewuste gemoedstoestand, waarbij de beoefenaar zijn of haar gedachten zonder oordeel op het 'nu' richt en daarmee stress hoopt te reduceren, volledig met de grond gelijk. De technieken, de pleitbezorgers, de apps, de lectuur (van mindful eten tot mindful je hond uitlaten), ja, de hele industrie moet eraan geloven. En daar heeft hij goede redenen voor.

Pursers bezwaar is tweeledig. Ten eerste propageert mindfulness een focus op het 'zelf' en leidt daarmee volgens hem de aandacht af van stress die voortkomt uit ongelijkheid en onrechtvaardigheid in de wereld. Bovendien betekent 'harmonieus' en 'zonder oordeel' leven dat we onze samenleving als een gegeven accepteren. Kritiek op, bijvoorbeeld, het kapitalisme wordt zo door mindfulness ondergraven, betoogt hij.

Moderne mindfulness, die van het World Economic Forum in Davos tot in het wijkcentrum wordt onderwezen, is in de ogen van Purser een gestripte en banale versie van de oorspronkelijke, complexe, boeddhistische leer. Die richt zich juist wél op de wereld en het collectieve lijden om ons heen. De westerse mindfulness vindt hij ten diepste neoliberaal: ieder individu is verantwoordelijk voor zijn eigen mentale gezondheid, los van de onderdrukkende systemen waar hij aan onderworpen is. Ideaal voor werkgevers die klachten horen over stress op de werkvloer - zij hoeven dan niet kritisch te kijken naar de werkomstandigheden, want de werknemers kunnen hun stress zelf mindful te lijf gaan.

Het is volgens Purser geen toeval dat mindfulness tot bloei kwam onder het neoliberale wereldleiderschap van de Britse premier Margaret Thatcher en de Amerikaanse president Ronald Reagan.

Als het lijden niet te beersen is dan moet het maar geaccepteerd worden zoals Lisanne van Sadelhoff impliceert.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
Zojuist ·

Eindelijk iemand die hetzelfde beweert als ik, al gaat ze minder ver dan ik. Lisanne zegt dat je je pijn moet toelaten en dat dat je veerkracht vergroot. Dat klopt, maar ze zegt niet dat dat toelaten tot je Zijn (wie je in wezen bent) leidt waarin je permanente veerkracht zit en waarin je geen handvatten nodig hebt.

Bron: Trouw 18 december 2023

De zin van Lisanne van Sadelhoff

'Je moet één uur per dag kunnen lijden'



Meer en minder bekende Nederlanders vertellen over hun leefregel of inspirerende zin. Dit keer journalist Lisanne van Sadelhoff (34).

En nu is er dus mijn boek over veerkracht: *We zullen doorgaan*. Een van de mensen die ik daarvoor sprak was de Vlaamse filosoof en psychiater Damiaan Denys. Hij schopte tegen mijn beeld van veerkracht aan en van hoe het leven in elkaar zit door te zeggen: 'Een mens moet één uur per dag kunnen lijden.'

Wat hij eigenlijk zegt, is dat we enerzijds weer moeten kunnen leren lijden en dat het lijden nu eenmaal bij het leven hoort.

We leven tegenwoordig in een totale illusie van maakbaarheid. Als we een burn-out voelen aankomen, gaan we even mediteren op Bali en dan gaat het wel weer over, denken we. In ons hoofd is alles maakbaar, maar het leven zit anders in elkaar. Als je je daar niet op instelt en het overkomt je, dan sta je uiteindelijk met lege handen.

Ik ben erachter gekomen dat je veerkracht voor een deel kunt aanleren. Je moet het zien als een pees of een spier. Dat trainen doe je deels door dat lijden, dat trauma, dat grote verdriet dat jou is overkomen onder ogen te zien. Binnen te laten komen. Maar ook om de mooie dingen in het leven niet uit de weg te gaan. Mensen op te blijven zoeken.

Soms is het een kwestie van jezelf een schop onder je kont geven, en soms juist: de pijn toelaten.

Als mijzelf nu iets rottigs overkomt dan leert die uitspraak van Damian Denys mij dat het bij het leven hoort. Het haalt mij ook uit de slachtofferrol. Waarmee ik echt totaal niet andermans leed wil bagatelliseren, want verdriet en rouw duren soms je hele leven. Maar er zitten ook mooie lessen in. Het

'We leven tegenwoordig in een totale illusie van maakbaarheid'

verlies van mijn moeder heeft er bijvoorbeeld ook voor gezorgd dat ik gelukkige momenten veel intenser gevaar. Ik kan nu heel erg genieten van een mooi concert of een etentje met vrienden.

Maar denk nou niet dat ik extreem veel talent heb voor het omgaan met tegenslagen. Ik heb er hard voor moeten werken en gewoon ook veel geluk gehad dat ik de juiste handvatten wist te vinden."

Wat heeft de psychiatrie nog een lange weg te gaan.



Cor Bijl
18 uur · Facebook for Android ·

Is zingeving de taak van de psychiatrie?
Niet zolang de psychiatrie nog volledig berust op het illusoire maakbaarheididee. Want zingeving gaat over acceptatie in plaats van bestrijding. Dat is waar bijvoorbeeld De Wachter voor pleit. Om dat dan aan te merken als 'van de regen in de drup helpen' duidt op volledig onbegrip voor het bevrijdende resultaat van acceptatie als ook voor het realiseren van het Zijn, ons diepste ideaal, daarvan. Wat heeft de psychiatrie nog een lange weg te gaan!

Bron: NRC 21 december 2019

PSYCHIATRIE

Is zingeving de taak van de psychiatrie?

In de weekendkrant van vorige week mochten Dirk De Wachter, Damiaan Denys en Paul Verhaeghe hun evangelie verkondigen (*Volle zalen voor de psychiater*, 14/12). Hun boodschap is even oud als simpel: bekeert u. Het leven is lijden. Dat moeten we weer onder ogen zien. We verwachten te veel van het leven. Denys komt zelfs in de buurt van de prediker die roept: het einde der tijden is nabij. Volgens hem leven we in een pre-apocalytische tijd. Hij vreest dat er een oorlog nodig is om de mensheid te resetten, want vrijwillig zullen we onze verwende bevoorrechte positie nooit opgeven. De Wachter weet dat we het lijden zijn verleerd. Verhaeghe verkondigt dat we nog nooit zo eenzaam geweest zijn als nu, omdat we alles alleen willen doen.

Dit soort oproepen zijn van alle tijden. Religieuze leiders roepen ons al eeuwen op onze manier van leven te veranderen. De Wachter, Denys en Verhaeghe bestormen de kansels van de leegstaande kerken en verkondigen hun blijde boodschap voor wanhopig dolende zielen. Maar deze drie wijzen uit het Zuiden willen niet terug naar de kerk of moskee. Nee, wat zij bieden is meer alledaags. Meer samen doen, meer geduldig lijden en - net als de Rolling Stones - meer besef *'You can't always get what you want'*. Kennelijk spreekt hun boodschap aan, want ze trekken er volle zalen mee.

Niemand kan een pleidooi afvallen voor meer luisterende oren, meer medemenselijkheid en meer verbinding. Of voor meer geduld met het lijden dat zo onlosmakelijk onderdeel is van onze menselijke conditie.

Een impliciete stelling van alle drie de psychiaters is dat de maatschappij een veroorzaker is van psychopathologie, maar dat de maatschappij in die rol vaak niet als dusdanig erkend wordt. In andere woorden: de culturele, politieke, economische en ecologische krachten hebben wel degelijk een invloed op de mentale, emotionele en spirituele gezondheid van mensen. Dit zijn echter allemaal onbenoemde aannames.

De vraag rijst: behoren cultuurkritiek en zingevingsproblematiek tot de primaire taken van de psychiater? Misschien wel, want met hun medische autoriteit hebben zij een zeggingskracht als zij spreken over somberheid en eenzaamheid. Maar met de psychiatrie zelf heeft hun boodschap volgens ons weinig te maken. Psychiaters behandelen mensen met vaak ernstige problemen in het contact, in de emotie-regulatie en met cognitieve verstoringen, zoals autisme, angststoornissen, depressie of psychosen. Aandoeningen die het leven ernstig kunnen verstoren en fors lijden met zich meebrengen.

Wij denken niet dat de mensen met een psychische kwetsbaarheid troost of inspiratie vinden in het gedachtengoed van deze 'dominee's zonder God'. Integendeel. Wij vrezen dat ze zich neergezet voelen als mensen met een gebrek aan incasseringsvermogen, met te hoge eisen, dat ze te veel gericht zijn op zichzelf. Daarmee help je ze van de regen in de drup.

Richard Bruggeman psychiater, hoogleraar psychotische stoornissen
Menno Oosterhof psychiater, publicist

Extinction Rebellion is bezorgd over het klimaat. Om het klimaat te redden richt ze zich op de reductie van de CO^2 uitstoot. Daarmee gaat ze voorbij aan de werkelijke oorzaak van de potentieel apocalyptische klimaatcrisis dat het ego is.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
3m ·

Extinction is apocalyps. Apocalyps betekent openbaring. Daar heeft Roger Hallan, mede oprichter van Extinction Rebellion, het niet over. Waarschijnlijk weet hij niet beter. Reden waarom hij het gebruikt om de angst van mensen te mobiliseren voor het bereiken van materiële doelen in plaats van hét spirituele doel: De openbaring oftewel de realisatie van het Zijn, het één zijn met het Al, de natuur, dat het goede doet. Net als de natuur, maar dan bewust.

Bron: De Volkskrant 23 december 2023



CV ROGER HALLAM

4 mei 1966 Geboren in Manchester.
1997–2017 Biologisch boer in Wales.
2017–2019 Promotietraject King's College, Londen.
2018 Mede-oprichter Extinction Rebellion.
2019 Boek *Common Sense for the 21st Century.*
2019 Stelt zichzelf verkiesbaar voor het Europees Parlement.
2022 Mede-oprichter Just Stop Oil.

U vindt het 'essentieel' om vergelijkingen te maken tussen de klimaatcrisis en de Holocaust. Waarom? 'Ik denk niet dat we een andere keuze hebben. Toen ik zei dat de Holocaust 'just another fuckery' in de menselijke geschiedenis was, zei ik dat niet om de Holocaust te bagatelliseren, het is een vreselijke, vreselijke *fuckery* en de wereld is vol met andere *fuckeries*. Ik denk dat mensen wel weten dat dat klopt, als ze eerlijk tegen zichzelf zijn. Een cultuur die geconfronteerd wordt met een existentiële dreiging, kan niet overleven zonder moreel kader. En de morele cultuur in Europa is geworteld in de Holocaust. Dus als ik die vergelijking maak, doe ik dat om mensen emotioneel te betrekken bij wat er nu gebeurt.'

Leidt die vergelijking er niet toe dat mensen zeggen: ik luister niet meer naar u? 'Dat kan. Omdat mensen zich ongemakkelijk voelen bij het idee dat er nu iets soortgelijks gebeurt. Maar het maken van de vergelijking is de taak van de morele actor in een samenleving, het is de taak van de profeet, van de radicaal. Het is noodzakelijk de immoraliteit van het nabije verleden te gebruiken om de immoraliteit van het heden bloot te leggen. Mensen stierven destijds om fascisten te bestrijden. Waarom gaat u niet op pad om het fascisme te stoppen dat als gevolg van klimaatverandering op ons af komt?'
Van klimaatcrisis naar toekomstig fascisme is voor u misschien een logische stap, maar denkt u niet dat u zo een groot deel van het publiek verliest? 'Wat jij nu doet, is overintellectualiseren. Politiek draait om retoriek, om verhalen. Het ineenstorten van de samenleving als gevolg van de klimaatcrisis is een objectieve realiteit, niet mijn mening. Als je geen olie in je auto doet en je rijdt de snelweg op, weet je dat je motor zal opblazen. Je weet niet precies wanneer, maar je weet dat het zal gebeuren. We leven hier in een mondiale samenleving met enorme onderlinge verbondenheid. Als bepaalde elementen instorten, zal dat gevolgen hebben voor het hele systeem, zoals je bij de coronapandemie kon zien. Als het klimaat verslechtert, kunnen we minder voedsel verbouwen, dus zullen er mensen honger lijden. Er zal een massamigratie plaatsvinden, er zal oorlog ontstaan. Als er 200 miljoen vluchtelingen in de wereld zijn, zoals voorspeld wordt, leidt dat tot de ineenstorting van de wereldeconomie.'
Als u het heeft over de ineenstorting van de samenleving, burgeroorlogen en honger, krijgt u dan de emotionele reactie waarnaar u zoekt? 'Nee. Vaak wordt mij gevraagd te bewijzen dat de samenleving écht in elkaar gaat storten, wat natuurlijk niet kan. Die

vraag stellen, betekent voor mij dat iemand vastzit in een intellectuele benadering, dat ze het niet laten binnenko-

2024



Cor Bijl
24 min ·

De grote angst voor AI is dat het ons kan uitroeien. Dat zou dan kunnen als het het niveau van superintelligentie zou bereiken. Maar wat zou die superintelligentie dan moet zijn als we beseffen dat onze huidige intelligentie ons al aan de rand van de afgrond heeft gebracht? Om dat te kunnen beantwoorden is het noodzakelijk om te weten waarom onze huidige intelligentie dat heeft veroorzaakt. Intelligentie is in onze beleving ons vermogen het leven te doorgronden. Maar zoals de fysica aantoont is dat onmogelijk omdat niets zeker is en alles samenhangt. Het is dus niet onze intelligentie die ons kan uitroeien. Wat dan wel? Dat is onze angst, onze angst voor het leven, die het willen beheersen ervan continueert en daartoe onze intelligentie gebruikt. Die drang tot beheersing van het leven voltrekt zich in ieder van ons in de vorm van de onderdrukking (fight, flight, blame) van onze gevoelens, onze pijn. Als we onze angst zouden overwinnen en daarmee onze onderdrukking van onszelf zouden staken dan bevrijden we ons van onze gevoelens en worden we één met dat wat nu nog door onze gevoelens/pijn wordt geblokkeerd en dat is ons bewustzijn waarin zich het AI en de Wil ervan bevindt die alle kennis overstijgt en het goede doet. Vergelijkbaar met de wijze warop de natuur functioneert. We realiseren dan dus ons één zijn met ons bewustzijn of kortweg ons Zijn, ons diepste ideaal. Is daar superintelligentie voor nodig? Nee, eigenlijk belemaal geen intelligentie, want hoeveel intellingentie is nodig om te stoppen met de onderdrukking van onze gevoelens? Nul komma nul! Zou AI ons die 'intelligentie' kunnen bezorgen? Dat zou kunnen, maar dan moet ze zo intelligent zijn dat ze beseft dat het de intelligentie zelf is die ons uitroeit en daardoor besluit de intelligentie uit te roeien. Daar hebben we natuurlijk geen AI voor nodig. Dat kunnen we nu met onze huidige intelligentie ook zelf.

Bron: De Volkskrant 20 januari 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7

Wie redt ons van zijn eigen onheil?

De een is doodsbang voor de existentiële risico's van AI, voor de ander kan de ontwikkeling ervan niet snel genoeg gaan. Handige ondernemers opereren in beide kampen tegelijk: zij ontwikkelen AI én werpen zich op als redders in nood.

Door **Laurens Verhagen** Illustratie **Luca D'Urbino**

Op een miezerige avond in april vorig jaar is de grote zaal in het Amsterdamse debatcentrum Pakhuis de Zwijger afgeladen. Ademloos staren de aanwezigen naar verontrustende slides die de risico's schetsen van AI. Existentiële risico's. Oftewel: risico's die de 'menselijke potentie' op langere termijn dreigen te ondermijnen, zoals 'het uitsterven van de mensheid'.

Die avond, georganiseerd door de non-profitorganisatie Existential Risk Observatory, komt op een uitgelezen moment. De initiële bewondering van het grote publiek voor programma's als ChatGPT is in korte tijd overschaduwd door alarmistische doemverhalen over de effecten van AI.

Voor veel van degenen die geloven in de komst van AGI is het al langer de enige logische vervolgstap in hun denkproces: kunstmatige superintelligentie betekent een existentieel gevaar voor de mensheid. De X-riskers, zoals deze groep wordt genoemd, pleiten voor maatregelen door de overheid of door bedrijven zelf om die risico's te beteugelen.

Als oprichter en directeur van het Existential Risk Observatory, dat wordt gesteund met geld van de steenrijke Skype-oprichter Jaan Tallinn, is Otto Barten in Nederland een van die stemmen: 'Nu is er nog geen AGI, maar dat zou binnen een paar jaar anders kunnen zijn.'

De risico's worden actueel op het moment dat geavanceerde AI menselijke intelligentie overstijgt. 'Ik hoor critici vaak zeggen dat het nog lang niet zover is en dat we ons dan pas zorgen hoeven te maken. Maar dat lijkt me geen slimme strategie. Tegen die tijd zijn we te laat. We moeten ons nu al voorbereiden.'


Cor Bijl is in Rotterdam.
6m ·
In het Zijn bestaan die vragen niet.
Bron: De Volkskrant 21 januari 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7
‘Het zijn al die grote vragen, over eenzaam-heid, loyaliteit, gezien willen worden, ver-antwoordelijk-heid nemen, die in elk gezin spelen’

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
43 min ·

Los van emoties op de werkelijkheid reageren. Dat is een vrijwel onmogelijke opgave Ibtihal. Want dat betekent dat we ons Zijn (wie we in wezen zijn) moeten realiseren dat weliswaar oneindig eenvoudig is maar ook het moeilijkste wat er is. Het is zo moeilijk omdat we onze innerlijke monsters dan in de bek moeten kijken, of anders gezegd onze pijn moeten toelaten want toelaten bevrijdt. Als dat is volbracht dan hoef je mensen niet te vertellen dat ze boven alles en iedereen zijn gesteld om zich gezien te voelen, want dan zijn ze zelferkend oftewel heel. Het gaat dus niet om voortschrijdend inzicht Ibtihal maar om innerlijke/spirituele groei. De groei van ego naar Zijn, van zelfdestructieve onvolmaaktheid (oorzaak klimaatcrisis) naar volmaaktheid/heelheid. En dus om de voltooiing van onze evolutie die op hetzelfde uit is. Dat lijkt een onmogelijke opgave maar die ondergaat nu een versnelling, een kwantumsprong. We ervaren immers allemaal het drastische verlies van houvast/zekerheid. En dat is precies wat nodig in om ons houvastloze oftewel innerlijk vrije Zijn te realiseren.

Bron: De Volkskrant 24 januari 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7

COLUMN
IBTIHAL JADIB

Vertel het eigen volk dat het boven alles en iedereen wordt gesteld en het voelt zich gezien



'Of een bepaalde daad goed of fout is, wordt beoordeeld niet naargelang de verdienste maar op basis van de persoon die hem verricht, en er is haast geen gruweldaad – marteling, gijzelaars nemen, dwangarbeid, massadeportaties, gevangenzetten zonder proces, vervalsing, moordaanslag, het bombarderen van burgers – die niet van morele kleur verandert als hij wordt begaan door 'onze' kant.'

Aan het woord is George Orwell in zijn essay *Notities over nationalisme* uit 1945. Het stuk is opnieuw uitgegeven in een handzaam boekje, met een mooie inleiding van Bas Heijne. Het heeft iets troostends om te lezen hoe grote denkers uit vroeger tijden zich het hoofd braken over problemen die ook nu weer spelen. Tegelijkertijd is het om moedeloos van te worden; we schieten zo weinig op. Misschien heeft de mens simpelweg niet het vermogen tot voortschrijdend inzicht, omdat elke generatie die in vrede is opgegroeid zijn eigen stommiteiten opeist.

Het nationalisme is in elk geval weer opgebloeid tot een effectieve route voor politici naar electorale winst. Vertel het eigen volk dat het boven alles en iedereen zal worden gesteld en het voelt zich gezien, gehoord, trots, enzovoorts. Het is dé manier om kiezers in de waan te laten dat zij beschermd zullen worden tegen een boze buitenwereld.

Volgens Orwell komt nationalisme voort uit neigingen 'die in al onze geesten bestaan en die ons denken verstoren'. Het heeft niet te maken met (een gebrek aan) intellect, maar met onontkoombare emotionele impulsen die ieder van ons heeft. Zodra angst, haat, jaloezie en het aanbidden van macht om de hoek komen kijken, verliest de werkelijkheid het van de emotie.

Orwell onderscheidt twee soorten nationalisme: 1) de gewoonte om aan te nemen dat mensen kunnen worden geclassificeerd alsof het insecten zijn en dat hele blokken van miljoenen mensen 'goed' of 'slecht' genoemd kunnen worden, en 2) de gewoonte om zichzelf te identificeren met één enkele natie of groep, die groep voorbij goed en kwaad te plaatsen en geen andere plicht te kennen dan het behartigen van haar belangen.

Ziehier waarom de oorlog in Gaza een mondiale splijtzwam is geworden. Vrijwel iedereen is bezig de morele kleur van de gebeurtenissen in het Midden-Oosten af te stemmen op de partij bij wie men zich aansluit. Die partijen zijn op hun beurt weer bezig met hun eigen vorm van nationalisme; zowel Hamas als de Israëlische regering wordt in beslag genomen door machtshonger en zelfbedrog. We zouden de bevolking van beide partijen een dienst bewijzen door de gebeurtenissen enkel te beoordelen op hun objectieve waarheid. In plaats daarvan bevestigen we ieders strijdlust door het uitspreken van stompzinnige loyaliteit, die enkel de eigen (strategische) belangen dient.

Hoe kan de objectieve waarheid worden gevonden? Orwell betwijfelt of het mogelijk is de eigen emotionele impulsen af te schudden, maar hij gelooft in de onderneming om daarmee de strijd aan te gaan. 'Het gaat er in de eerste plaats om te ontdekken wie je werkelijk bent en wat je zelf werkelijk voelt, en vervolgens rekening te houden met je eigen vooringenomenheid, die je niet kunt vermijden.' We moeten volgens hem erkennen dat ons denkvermogen weliswaar wordt verpest door die impulsen, maar dat zij zouden moeten kunnen bestaan *naast* een aanvaarding van de werkelijkheid.

In een wereld waarin het nationalistische gedachtengoed zich steeds nadrukkelijker laat gelden, roept Orwells essay op tot zelfreflectie. Op mondiaal, nationaal en individueel niveau moeten we ons afvragen of we bereid zijn de morele inspanning te leveren om de vraagstukken van onze tijd eerlijk te beoordelen.

Cor Bijl
2 m ·

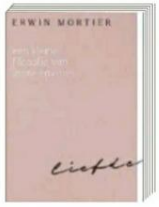
Wat verbindt ons nog vraagt Ewin Mortier zich af. Weinig denkt hij en dat vindt hij om moedeloos van te worden. We hebben iets van samenkomst of samenhang nodig en daartoe moeten onze lijven bijeenkomen, moeten we elkaar aanraken en tegen elkaar aanschuren en botsen zegt hij.
Daar kan ik het volmondig mee eens zijn. Waarom? Omdat confrontatie nodig is om samenhang te realiseren. Mortier noemt dat 'iets van samenhang'. Hij weet kennelijk niet dat het gaat om het één zijn met de eenheid, met het Al, dat zich in ons bewustzijn bevindt en waarvan de realisatie ons diepste ideaal is. Het gaat dus om het één zijn met ons bewustzijn. Bewustzijnsontwikkeling gaat dan in wezen ook om het één worden met het bewustzijn. Dat schuren en botsen en het delen van emoties daaromtrent vindt Mortier niet altijd positief. Devisch pleit dan ook voor discretie. Dat zijn twee tegengestelde opvattingen. Dus wat nu? Simpel, emoties delen is goed maar leidt alleen tot eenheid als het werkelijk delen is en niet als het, zoals nu dominant is, leidend is in het gevecht met degene die je emoties raakt en voortkomt uit de heersende polarisatie. Want werkelijk delen van emoties is er niet door geleid worden of anders gezegd door vanuit je bewustzijn van je emoties te handelen waar zich de eenheid bevindt. Uiteindelijk gaat het bij het realiseren van de eenheid om het volledig verantwoordelijkheid nemen voor je emotie, je pijn, en deze toe te laten, te doorvoelen, want toelaten bevrijdt. Dus om zijnsontwikkeling toe te passen.

Bron: NRC 26 januari 2024

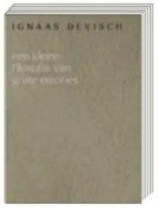
Grote gevoelens, dikke ego's

FILOSOFIE VAN EMOTIES Emoties waren in het verleden vooral een private kwestie. Inmiddels is transparant zijn over gevoelens onderdeel van het sociaal contract. De gevolgen zijn niet alleen positief.

Door onze redacteur **Rosan Hollak**



Erwin Mortier: *Een kleine filosofie van grote emoties.* *Liefde.* Pelckmans, 149 blz. € 19,50
●●●●●



Ignaas Devisch: *Een kleine filosofie van grote emoties.* Pelckmans, 111 blz. € 19,50
●●●●●

We delen een bestaan

Wat verbindt ons nog? Weinig, lijkt het, en je zou er moedeloos van worden, zeker wanneer je ook nog leest hoe Mortier als een soort Don Quichot ten strijde trekt tegen AI (hij voert graag absurdistische onlinegesprekken met chatbots) en schrijft over dolgedraaide zorgsystemen, waarbij alles draait om efficiëntie en de menselijke maat ontbreekt. Gelukkig komt Devisch met een zinnig antwoord. Zo wijst hij ondermeer op een term uit het denken van de Franse filosoof Jean-Luc Nancy: *être partagé*. Als mens delen we een bestaan maar we zijn ook verdeeld over de wereld. 'We leven niet op dezelfde plaats en we zijn niet met elkaar versmolten', legt Devisch uit. Om in verhouding met elkaar te komen is er volgens hem iets van samenkomst of samenhang nodig. 'Onze lijven moeten bijeenkomen [...] We moeten elkaar aanraken, tegen elkaar aan schuren of schurken of met elkaar botsen. Dan wordt het interessant. En zinvol. En emotioneel. Lijven die bijeenkomen stichten menselijkheid en emotionaliteit.'

Kortom, *echt* delen, niet alleen op afstand via sociale media, dat is waar deze tijd om vraagt. Het zijn ware woorden, alleen hoe we dit in praktijk gaan brengen, daar wijdt Devisch niet over uit. Maar hij komt wel met een ander waardevol punt. Want moeten we niet beter gaan nadenken over wat we wel en niet met elkaar willen delen? Transparantie over gevoelens lijkt tegenwoordig het allerbelangrijkst te zijn, maar wellicht zijn er ook goede redenen om juist *niet* aanhoudend alle gevoelens telkens met elkaar te delen. Devisch pleit dan ook voor een term die, in de huidige roeptoeterwereld, bijna ouderwets klinkt: discretie. Want wellicht is het helemaal niet zo verkeerd om soms *niet* iets te vertellen of een ander *niet* ergens mee te confronteren. Discretie, aldus Devisch, leidt namelijk tot een veilige sociale ruimte. 'Voor mijzelf omdat ik niet verplicht wordt alles te vertellen wat in mij omgaat. En voor anderen omdat ze geen schrik moeten hebben voortdurend te worden becommentarieerd of zich te moeten verantwoorden voor wat ze doen [...] of wat er in hen omgaat.'

Daarmee breekt Devisch een lans voor het belang van privacy, dat draait om 'rust in je hoofd en je lijf, om de zekerheid dat je kwetsbaar of veilig kan zijn'. Ook Mortier, die moedeloos wordt van 'het getokkel van al die lange tenen' sluit zijn boek af met een oprechte oproep tot zorg. Toen zijn vader stierf, was diens grootste droefenis dat hij de kinderen en kleinkinderen moest achterlaten. 'Zorg goed voor elkaar', was zijn verzuchting. En dat is waar Mortier voor pleit: 'We zijn een samenleving zolang we ons verbeelden hoe we ons op de beste manier tot elkaar kunnen verhouden, waar een goed leven op neerkomt en hoe we daar het beste gestalte aan kunnen geven.'

Alleen al om die reden, en omdat er zoveel liefde en menselijkheid spreekt uit beide boekjes, is het zeer de moeite waard om deze 'kleine filosofie van grote emoties' te lezen.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1u ·

De autoriteiten worden steeds wanhopiger over de strijd tegen drugs. Burgemeester Halsema van Amsterdam pleit voor regulering en legalisering. Maar veel van haar collega's zijn daar tegen. De strijd lijkt dus verloren. Steeds meer wordt daarom verwezen naar de verantwoordelijkheid van de gebruiker. Hun gebruik houdt immers de handel en daarmee de criminaliteit ervan in stand. Maar de grote vraag is dan natuurlijk: Waarom worden er zoveel drugs gebruikt en waarom steeds meer? De oorzaak daarvan heb ik al eerder gegeven. Het betreft het feit dat onze evolutionaire ontwikkeling van ego naar Zijn nu vesnelt. Enerzijds gebeurt dat omdat ons ego intrisiek zelfdestructief is en nu de climax daarvan nadert in de vorm van de potentieel apocalyptische klimaatcrisis. En anderzijds omdat we ons houvast en daarmee onze identiteit, dat onze ego-identiteit oftewel onze op hebben gebaseerde identiteit is, verliezen en ons naarstig doet zoeken naar wie we Zijn (wie we in wezen zijn). Dat verlies van houvast roept onze diepste angst, onze doodsanst, op omdat we daardoor boven een oneindig diep gat hangen dat het zwarte gat is waar we in moeten om ons Zijn te realiseren. Die angst willen we niet in waardoor we er uit allemacht bij vandaan willen, ervoor vluchten. Dat kan heel goed met verdovende middelen als nicotine, alcohol en drugs waarvan we steeds meer willen omdat vluchten voor je angst contraproductief is. Natuurlijk is de realisatie van het Zijn de oplossing hiervan. Maar helaas wil de samenleving hier niets van weten. Ook burgemeester Halsema niet. De crisis moet kennelijk groter worden.

Bron: De Volkskrant 29 januari 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7

COLUMN
SANDER SCHIMMELPENNINCK

De heilloze strijd tegen drugs win je alleen door criminelen hun business af te pakken



Afgelopen vrijdag pleitte burgemeester Femke Halsema samen met collega's uit de hele wereld voor een 'intelligenter debat' over een alternatief voor de heilloze strijd tegen drugs. Tijdens de conferentie in de Beurs van Berlage werd vooral ingezoomd op het legaliseren en reguleren van cocaïne en xtc als meest voor de hand liggende stap.

Halsema heeft natuurlijk groot gelijk. Iedereen die rationeel en vrij van (religieuze) ideologie naar drugs kijkt, kan niet anders dan concluderen dat reguleren de enige weg is. De miljardenverslindende en heilloze strijd tegen drugs kun je alleen winnen door criminelen hun business af te pakken. Al het andere faalt hopeloos, dat weten we al sinds de grote drooglegging. De enorme bedragen en het geweld die gemoeid zijn met de illegale drugseconomie zullen bovendien onze democratie corrumperen, voor zover dit niet al het geval is.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
5 min ·

Goede vraag: Moeten we stoppen met roddelen? Wat mij betreft wel als het kwaadspreken is. Van den Wal Bake wil dat oplossen door te achterhalen wat de beweegredenen zijn en zonodig sancties op te leggen. Maar pak je dan de echte oorzaak aan? Wat is die oorzaak? Dat is het ego waar ieder mens door geleid wordt zodra hij op aarde komt en zich daardoor automatisch identificeert met het materie/dualiteit/deel aspect van het universum. En door die identificatie zich als afgescheiden ervaart van het geest/singulariteit/geheel aspect oftewel zich als onheel ervaart. Ieder mens is dus onheel en verkeert daardoor in een constante staat van miskend zijn, van het lijden aan miskenningspijn. Vandaar dat iedereen zichzelf wil en mag zijn en naar erkenning en waardering hunkert. En vandaar dat mensen zo pijnlijk geraakt kunnen worden als ze niet gezien/gewaardeerd worden. Dat onheel zijn is hetzelfde als een laag zelfbeeld hebben (heeft jedereen, ook al is het ego goed in staat dat te verdoezelen). Om dat te verminderen worden andere mensen bijvoorbeeld via roddelen in de zin van kwaadspreken naar beneden gehaald. Het roddelprobleem wordt dus pas echt opgelost als we ons ontdoen van ons ego oftewel onze afgescheidenheid van het geest aspect opheffen of kortweg ons Zijn (wie we in wezen zijn), ons volmaakt zelferkend zijn, ons diepste ideaal, realiseren.

Bron: NRC 29 januari 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7

Moeten we stoppen met roddelen?

In elk bedrijf wordt geroddeld, wat de onderlinge band kan versterken. Maar zeker als er grote veranderingen op til zijn en mensen zich kwetsbaar voelen, ontstaat achterklap. Waar ligt de grens tussen 'goed' en 'slecht' geroddel?

Tekst **Sezen Moeliker** Illustratie **Roland Blokhuizen**

DILEMMA

Iedereen roddelt, zeggen deskundigen, en daarom doen we het onvermijdelijk ook op de werkvloer. Roddelen kan een groep mensen dichter bij elkaar brengen, maar ook juist uit elkaar spelen. Moeten we stoppen met roddelen op het werk?

NEE

Roddelen is goed voor mensen, zegt gepensioneerd doctor Rinus Feddes, die aan de universiteit voor Humanistiek promoveerde op het onderwerp. We hebben roddelen bijvoorbeeld nodig om ons emotioneel te ontladen, of om relaties aan te gaan. „Op het werk geldt dat net zo goed."

Als er minimaal drie mensen met elkaar in contact zijn, zal er altijd geroddeld worden, zegt Feddes. Twee van de drie praten op den duur onvermijdelijk over de derde, die er op dat moment niet bij is.

Roddelen heeft onterecht een slechte naam, zegt Feddes. Niet alle roddels zijn negatief. Sommige zijn neutraal of zelfs positief. Sterker nog: negatieve roddels zijn in de minderheid. Een positieve roddel kan volgens Feddes bijvoorbeeld zijn: „Piet is heel goed met computers. Als je iets over computers wilt leren, kun je beter bij hem aankloppen dan bij Jan. Zoiets is heel onschuldig, maar wel een roddel."

JA

Roddelen kan wel degelijk schadelijke vormen aannemen, zegt coach Van den Wall Bake. Een roddel om iemand zwart te maken, of om jezelf een ego-boost te geven - dat zijn roddels die niet thuishoren op het werk. „Die kunnen schadelijk zijn voor de sociale veiligheid."

Dit soort roddels zijn volgens Van den Wall Bake een vorm van pesten, en pesten geldt als grensoverschrijdend gedrag op de werkvloer. Door roddelen kan het werkplezier van medewerkers afnemen. Mensen kunnen daardoor minder goed gaan functioneren en op den duur zelfs uitvallen, zegt Van den Wall Bake.

Leidinggevenden moeten daarom wel scherp zijn op geroddel in het team, vindt ze. „Als er vaak negatief over dezelfde persoon gesproken wordt, kan het verstandig zijn om in te grijpen." De leidinggevende moet dan zien te achterhalen wat de beweegredenen zijn voor die roddels. Voelen mensen zich bijvoorbeeld bedreigd over hun eigen positie? Door erachter te komen waarom medewerkers zo negatief roddelen, kun je iets aan de oorzaak doen in de hoop dat het roddelen stopt. In het ergste geval is volgens Van den Wall Bake een officiële waarschuwing of sanctie op z'n plek.

Je beste zelf is niet je Zijn (wie je in wezen bent).

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
35 m ·

Het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn is onze hoogste staat van zijn. Het is het één zijn met de leegte en de volheid (de vol-ledig-heid) van ons bewustzijn. In het Zijn ben je bevrijd van je ego oftewel van de gevoelens die je bewust en onbewust bepalen. Je bent dan dus innerlijk vrij. En dat betekent niet zoals Jessica zegt dat je niet langer alles kan doen maar dat je juist wel alles kan doen, althans voor wat betreft jezelf. Dat is dan geen probleem omdat je vrij bent van je gevoelens, je pijn, en dus onkwetsbaar bent. Het Zijn is niet wie je het liefst wilt zijn zoals Jessica hoogstwaarschijnlijk bedoelt. Zij bedoelt een bepaalde zelfopgelegde manier van zijn. Dat is dus niet het innerlijk vrije Zijn. Maar ja dat is misschien wel wat je het liefst wilt zijn. Dat moet je natuurlijk zelf weten, maar weet wel dat je dan onvermijdelijk blijft zoeken naar je Zijn omdat het leven op niets anders uit is dan dat. En weet dan ook dat je daardoor psychisch blijft lijden en dit allerlei nare innerlijke toestanden kan veroorzaken en nu ook ruimschoots veroorzaken.

Bron: Trouw 5 februari 2024

Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7



‘Je beste zelf zijn’ betekent niet langer álles doen, maar tegemoetkomen aan wie je het liefste wil zijn

Het fluctueren van ruimte en tijd betekent dat het zich in iets anders bevindt. Dat andere is het geest/singulariteit/geheel aspect van het universum.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
2 min ·

Het universum bestaat uit 2 aspecten: het materie/dualiteit/deel aspect en het geest/singulariteit/geheel aspect. Zodra we op aarde komen bevinden we ons in het materie aspect en identificeren we ons er automatisch mee We zijn dan dus dat materie aspect. Dat aspect zijn als gevolg van de identificatie ermee is ons ego zijn. Omdat we dan niet het geest aspect zijn, ervaren we ons als onheel, onvolmaakt, onecht. Dat is de reden waarom we alsmaar naar heelheid, volmaaktheid, echtheid streven. De Algemene relativiteitstheorie gaat over het materie aspect. De kwantumtheorie over het geest aspect dat zich in het zwarte gat bevindt. Het materie aspect wekt de indruk dat er vastigheid en dus waarheid en houvast bestaat. Het onzekerheidsprincipe van de fysica heeft dat onderuit gehaald. Houvast is dus een illusie. En dus is de zwaartekracht, dat inherent is aan het materie aspect, ook illusoir. Oppenheims veronderstelling dat het illusoir is, is dus juist. Hij hoeft dus niet slechts te vermoeden dat ruimte en tijd een beetje wiebelig zijn. Hij kan het gewoon aannemen. Ons ego heeft houvast nodig om voort te bestaan. Verliest het ego dat dan sterft het en worden we één met het geest aspect. Dan zijn we heel oftewel dan zijn we wie we in wezen zijn. Dat geest aspect bevindt zich in het zwarte gat en dus buiten het materie aspect. Ons bewustzijn is de waarnemer van het materie aspect oftewel van ons ego, van dat wat we hebben. Het weet immers dat we een ego hebben. Ons bewustzijn bevindt zich dus ook buiten het materie aspect. Als we zijn wie we in wezen zijn of kortweg Zijn dan zijn we dus (één met) ons bewustzijn. We hebben dan via het zwarte gat al ons houvast losgelaten. Zwaartekracht in het geest aspect ontbreekt dan vanzelfsprekend. Niet verwonderlijk derhalve dat de jacht op kwantumzwaartekracht vastloopt en Oppenheim de kwantumtheorie grotendeels overboord gooit. Hij zegt: Er zit een gigantisch gat in het fundament waarop alle menselijke kennis van de werkelijkheid rust. Dat klopt, want volgens het onzekerheidsprincipe is de werkelijkheid ondoorgrondelijk. Dat betekent dat het niet te beheersen is zoals ons van houvast afhankelijke ego graag wil. Het maakbaarheididee, waar kennis voor nodig is, is dus ter ziele. Dat betekent maar één ding en dat is dat we ons over moeten geven aan het leven en de niet te kennen maar wel te ervaren Wil ervan die bestaat uit de impuls tot manifestatie in het hier en nu oftewel uit dat wat vanzelf gebeurt. In het Zijn, waar alle houvast is losgelaten, is dat het geval. Dus op naar ons Zijn, ons diepste ideaal! Nu we al ons houvast tot en met zelfs dé waarheid verliezen moeten we wel. Geniet ervan.

Bron: De Volkskrant 27 januari 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7

Misschien werkt alles toch anders

Een opmerkelijk idee van fysicus Jonathan Oppenheim zou weleens **een revolutie kunnen ontketenen** in ons begrip van de werkelijkheid. De quantumfysica gooit hij grotendeels overboord.

Door **George van Hal** Foto's **Philipp Ammon**



Er zit een gigantisch gat in het fundament waarop alle menselijke kennis van de werkelijkheid rust

Oppenheim vermoedt dat ruimte en tijd fluctueren, een beetje wiebelig zijn

vity. 'De reguliere jacht op quantum zwaartekracht loopt vast op problemen waarop ik zelf ook ben gestuit. Die problemen zijn al ruim 25 jaar onoplosbaar en zullen dat volgens mij ook altijd blijven', zegt ze.

Vandaar dat steeds meer ruimte ontstaat voor mensen die het over een andere boeg gooien. In Nederland werd Erik Verlinde bijvoorbeeld bekend met zijn theorie van emergente zwaartekracht. Dat idee stelt dat de zwaartekracht geen échte kracht is, maar een illusie. Net zoals temperatuur niet echt bestaat maar in werkelijkheid voortkomt uit het sneller (warmer) of langzamer (kouder) bewegen van deeltjes, borrelt de zwaartekracht op uit een dieperliggende laag van quantummechanische informatie.

Ook het idee van Oppenheim gooit het over een verrassende boeg Waar de meeste mensen vermoeden dat het de relativiteitstheorie is die aangepast moet worden aan de quantumtheorie, gooit Oppenheim juist de quantumfysica grotendeels overboord.

Het Zijn is het goed zijn en doen.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1m ·

Zolang je het nonduale Zijn niet gerealiseerd hebt Henriëtte zit je vast in de dualiteit. Daar bestaat dé waarheid niet dus worstel je met het goede en is het zelfs voor jou moeilijk om je uit te spreken. Het Zijn is innerlijk vrij en is waarheid zijn. Het Zijn kan zich dus vrij manifesteren. Iets voor jou en je cliënten Henriette?

Bron: Trouw 16 maart 2024
Zie voor meer posts https://lnkd.in/esJ2eAJ7



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
4 d ·

Jezus is eigenlijk gewoon iemand die het Zijn(wie je in wezen bent), het één zijn met het Al/God en in overgave aan de Wil ervan, heeft gerealiseerd. Waartoe dat voor Jezus geleid heeft staat in de Bijbel. Dat betekent natuurlijk niet dat dit voor iedereen die het Zijn heeft gerealiseerd hetzelfde zal zijn. Het Zijn is innerlijk vrij en kan dus alles doen, ook zich verzetten tegen heersende machthebbers. Dat wordt nooit verteld waardoor het Zijn ongewenst blijft. Ook Peter-Ben Smit vertelt dit niet. Dat is inherent aan religies die Jezus en God op een onbereikbare afstand willen houden en zo hun positie van plaatsvervanger van God op Aarde kunnen bestendigen. Dat moet nu echt veranderen omdat het niet-Zijn, het ego, zelfdestructief is en nu de climax daarvan nadert in de vorm van de klimaatcrisis.

Bron: Trouw 28 maart 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com

Nieuwe passieverhalen missen vaak de juist zeer actuele kritiek van Jezus' vrijwillige dood, aldus **Peter-Ben Smit.**

Passie

In Jezus' houding ligt verzet tegen machtsmisbruik

Verzet

Dit verzet tegen de almacht van de heersende machten hoort bij een hoofdlijn in het leven van Jezus: hij leefde volgens de regels van een andere wereld. Dit is de wereld die hij verkondigde als Gods koninkrijk.

Jezus gaf al vorm aan deze wereld door zijn leer en zijn leven. Daarin kwam hij op voor, en zag om naar, wie tekortkomt; hij leefde alsof Gods koninkrijk al gekomen was. Dat schuurde met de wereld om hem heen. Want daarin golden andere regels, zoals die van politiek winstbejag en het najagen van eigenbelang. Deze spanning leidde uiteindelijk tot zijn dood.

Laat zich arresteren

Deze kritiek wordt zichtbaar in Jezus' opvallende houding tijdens zijn lijdensweg: hij verweert zich niet. Hij laat zich arresteren, laat zich veelal zwijgend veroordelen en laat zich weerloos kruisigen.

Je zou dit laf kunnen vinden, of er een vorm van pacifisme in kunnen zien. Allebei is mogelijk, maar het passieverhaal steekt een spade dieper dan dat.

In de kern vertelt het verhaal hoe Jezus de macht van de Romeinse overheid en de bestuurlijke elite in Jeruzalem buiten spel zet. Dit gebeurt wanneer hij zich vrijwillig overgeeft. Hij beantwoordt geweld niet met geweld maar plaatst zich erboven. Dit gebeurt ook wanneer Jezus zwijgt tijdens zijn verhoor: hij erkent het gezag van Pontius Pilatus en de hogepriesters niet. En ook wanneer hij niet zwijgt: een verdediging voert hij nauwelijks. Het gebeurt zelfs wanneer hij weerloos aan het kruis sterft. Want de goede verstaander weet: deze dood is uitdrukking van Jezus' trouw aan God, die zich niet laat kisten door welke veroordeling ook.

Deze dimensie van het passieverhaal is bijzonder actueel. Want de boodschap ervan is: de botte politieke macht over leven en dood, die alles lijkt te bepalen, is allesbehalve almachtig.

Ja maar geen vrije wil.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
2 d ·

We bevinden ons in het materiële universum en zijn er automatisch mee geïdentificeerd toen we op Aarde kwamen. We identificeren ons daardoor met wat we hebben. Dat betekent dat we ons determineren. Die determinatie is de reden waarom we alsmaar naar vrijheid streven. We moeten dus van die determinatie af om vrij te worden. Maar wat houdt die determinatie, die onvrijheid, in stand? Dat is niet wat we materieel maar wat we emotioneel hebben. Dat zijn dus onze (pijn)gevoelens. Daarvan weten we dat die onvermijdelijk geraakt worden en als we ze toelaten in plaats van onderdrukken dat we ons ervan bevrijden en uiteindelijk volmaakt vrij zijn en daarin onze vrije wil ervaren. Daar is geen filosofie of neurowetenschap voor nodig, maar slechts bewustzijn en de wil om de gevoelens toe te laten.

Bron: NRC 11 april 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com

Mensen zijn stukjes van het universum maar wél met een eigen wil

VRIJE WIL Bestaat de vrije wil, of liggen iemands keuzes feitelijk bij voorbaat vast op basis van biologie en opvoeding? Filosofen debatteren al eeuwen over die vraag. Wat kan de neurowetenschap bijdragen?

Door onze medewerkers **Jolien Francken** en **Marc Slors**

Natuurwetten

Wat als al onze keuzes het gevolg zijn van hersenprocessen en als het verloop van die processen door niets anders bepaald wordt dan door natuurwetten? Anders gezegd: wat als wij gedetermineerd zijn? Het gangbare idee - binnen en buiten de wetenschap, maar niet in de filosofie - is dat er dan niet zoiets als vrije wil kan bestaan.

Dat is, kort gezegd, het probleem van vrije wil. Waarom is dat een probleem? Wetenschappelijk gezien is het waarschijnlijk dat we gedetermineerd zijn. Maar kan er zonder vrije wil nog zoiets bestaan als verantwoordelijkheid - zou het niet zinloos zijn om daden te belonen of te bestraffen die sowieso onvermijdelijk zijn?

stelling. Volgens hem bepalen niet 'wij' wat we doen, maar 'het universum'. Maar wie zijn die 'wij' dan precies?

We zouden inderdaad onvrij zijn als we iets anders zouden willen dan het universum en als niet wij maar het universum bepaalt wie we worden en wat we doen. Maar wij zijn deel van het universum. Er zit geen verschil tussen wat wij willen en wat het universum ons laat doen. Zeggen dat we gedetermineerd zijn is niet hetzelfde als zeggen dat we worden gedwongen. Vrije wil en determinisme zijn daarom niet onverenigbaar.

Alleen het Zijn is autonoom.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
8m ·

Goede vraag: Hoe autonoom kun je als burger zijn? Die vraag is aan de orde nu er souvereinen zijn die zich afkeren van de overheid en deze zelfs bedreigen. Het is wel logisch dat zij opkomen nu onze evolutionaire ontwikkeling van ego naar Zijn versnelt. Want het Zijn is de absolute zelfbeschikking. Dat is geen zelfbeschikking in de materiële wereld, maar wel in de geestelijke. Het Zijn is namelijk het bevrijd zijn van bewuste en onbewuste gevoelens en de van gedachten voorziene wil daarvan, of kortweg van de wil van het ego. In het Zijn ben je dus volmaakt vrij en is dat onafhankelijk van omstandigheden. Het Zijn is dus ook volmaakt vrij in de gevangenis. Het wordt dan niet langer gestuurd door de wil van het ego maar door de Wil van het Al, ook wel aangeduid als Gods Wil. Ondanks die Wil blijft het Zijn zich als volmaakt vrij ervaren.

Bron: Trouw 12 april 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com

Filosofisch elftal

Hoe autonoom kun je als burger zijn?



Autonomie is niet hetzelfde als absolute zelfbeschikking

Gerben Bakker

In het Filosofisch elftal legt *Trouw* een actuele vraag voor aan twee filosofen uit een poule van elf. Vandaag: Hoe ver mogen soevereine burgers hun autonomie oprekken?

koers te ontwikkelen. Autonomie is dus niet hetzelfde als absolute zelfbeschikking, het moet altijd gepaard gaan met een plicht om zo pluriform mogelijk te denken.

"Soevereinen hebben echter een verkokerd wereldbeeld en interpreteren autonomie op grond van allerlei esoterische kronkels wél als absolute zelfbeschikking. Sommige kronkels rijmen met filosofische uitspraken, zoals die van Rousseau: 'De mens is vrij geboren, en overal is hij in ketenen.' Maar vervolgens rukken soevereinen wetteksten uit hun verband die dan weer wél van toepassing zouden zijn op hun situatie, net zo lang tot er geen touw meer aan vast is te knopen."

Het ego wil macht. Het Zijn niet, het heeft het niet nodig.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
42 min ·

Wat wil ons op beheersing van het leven gerichte ego toch graag macht hebben. Maar wat is het toch jammer dat de fysica heeft bewezen dat niets zeker is en alles samenhangt waardoor we weten dat we geen macht hebben. Maar gelukkig is er Leon Heuts die zegt dat we niet compleet machteloos zijn omdat we tippingpoints kunnen realiseren. Hij zegt er alleen niet bij dat we dat niet volledig in de hand hebben. We zijn dus wel compleet machteloos. Dat besef is het beste wat ons kan overkomen, want dan geven we ons eindelijk over aan het leven, precies zoals de intrinsiek goede natuur functioneert maar dan bewust.

Bron: NRC 19 april 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com

'Je bent als mens niet compleet machteloos'



Je schrijft dat we in Nederland nu ook in een tijd leven van 'collectieve traumatische ervaringen'.

„En dan bedoel ik de pandemieën, de oorlogen in Oekraïne en Gaza, de klimaatramp die zich aan het voltrekken is en waarvan we de consequenties nog niet kennen, het verdwijnen van ecosystemen, migratie. Mensen voelen zich existentieel bedreigd en je ziet dat terug in de populariteit van politici die stellen dat er een oorspronkelijk Nederland is waar we naar terug moeten. Je ziet het aan de geweldsfantasieën op X, die misschien niet representatief zijn voor de werkelijkheid, maar toch. Je ziet het aan de razernij over culturele veranderingen, aan de agressieve taal van sommige politici in de Tweede Kamer, de 'tribunalen' die er zullen komen om te oordelen over de 'misdaden' van andere politici, de dreigementen laatst van Baudet tegen Klaver. En dan de banaliteit ervan, de waanzinnige banaliteit. Het wordt allemaal gezegd alsof het normaal is. Dat baart mij wel zorgen, ja."

In je boek zet je er een optimistisch verhaal tegenover.

„Geen groot verhaal, want je ziet waar grote verhalen toe leiden. Ik gebruik de uit de chaostheorie bekende metafoor van de vlinder, die door het klapperen met de vleugels elders een orkaan veroorzaakt. Maar ook uiterst chaotische systemen kunnen in een wirwar van toevalligheden evolueren naar nieuwe ordeningen, dat heeft de Belgisch-Russische chemicus en filosoof Ilya Prigogine laten zien. Hij heeft er de Nobelprijs voor gekregen. Voor mij staat de vlinder voor de mogelijkheid van een verandering ten goede, voor creatieve chaos. In het kleine kan het grote schuilen. Je bent niet compleet machteloos. Je kunt bottom up iets doen en als 15 tot 20 procent van de mensen hetzelfde doet of erachter staat kan er, dat is bekend, een tipping point worden bereikt, waarna er echt iets verandert."

Zoals?

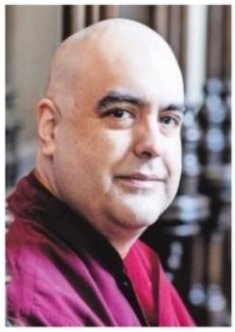
„Voorbeelden genoeg in de geschiedenis. Een Rosa Parks die weigerde haar zitplaats in de bus af te staan aan een witte passagier. Een Greta Thunberg die besloot te gaan staken van school om aandacht te eisen voor het klimaat. Je kunt zelf besluiten om geen vlees meer te eten, om niet meer te vliegen. Denk aan Kick Out Zwarte Piet. Vroeger dacht ik er nooit aan dat Zwarte Piet racistisch was en nu denk ik: hoe kón het?"

Belangrijke stap naar het Zijn.

Cor Bijl
1m ·

Ja daar heeft hij gelijk in. Maar zou hij zover gegaan zijn dat pijn helemaal verdwijnt? Kennelijk niet, want anders zou hij dat wel zeggen. Het is immers belangrijk genoeg. En dan dat advies om iedere dag te mediteren. Omarm/doorvoel je pijn als het zich voordoet, meer is niet nodig. Dus ook het advies om via meditatie veerkracht op te bouwen in goede tijden is overbodig, want dat doorvoelen van pijn is de kortste weg naar volmaakte veerkracht. Maar ja boeddhisten mediteren nu eenmaal graag want het is lekker. Het probleem is echter dat het dissocieert van de ervaring, van de pijn, terwijl je er juist naartoe moet.

Bron: Trouw 22 april 2024. Tekst: Niels Posthumus.
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com



'Omarm pijnlijke gevoelens. Dan zal de pijn minder macht krijgen'

De boeddhistische monnik Gelong Thubten stelt dat meditatie de beste manier is om je te wapenen tegen verdriet en teleurstelling. Hij weet dat uit eigen ervaring: zijn vriend werd vermoord en hij werd zelf ernstig ziek.

Meditatie gaf u steun na de moord op uw leraar en vriend Akong Tulku Rinpoche. Hoe werkte dat?

"De dood maakt ons allemaal angstig: onze eigen sterfelijkheid, maar ook de dood van onze dierbaren. We kunnen meditatie gebruiken om onze geest sterker te maken. Zodat we, als het noodlot toeslaat, meer innerlijke kracht hebben om daarmee om te gaan.

"Als je in een moeilijke situatie zit, helpt meditatie je om te gaan met de emoties die je ervaart. De situatie zelf kun je meestal niet veranderen – het verlies van mijn leraar bijvoorbeeld. Maar je lijdt niet zozeer door die situatie zelf, maar door de emoties die je ervaart over die situatie. Het kan voelen alsof die je van binnenuit opvreten.

"Ik zeg daarom: richt je via meditatie op die emoties. Probeer niet tegen ze te vechten. Loop niet weg van pijnlijke gevoelens, ga tijdens je meditatie juist dichter naar ze toe. Omarm ze. Ik heb het over een heel diepe vorm van acceptatie. Alleen dan zal de pijn minder macht over jou krijgen."

Dat klinkt nogal contra-intuïtief.

"Zo voelt het wellicht eerst ook. Maar als je pijn en verdriet probeert weg te drukken, werkt dat averechts. In dat geval komen zij slechts sterker terug. Als je één wordt met je pijn en je verdriet, kun je die emoties omzetten in een ervaring waarvan je iets kunt verdriet zijn ingebeeld, maar we ervaren ze via onze gedachten en emoties. Dus het zijn ook die gedachten en emoties waarop we ons moeten richten als we onze problemen willen aanpakken en we een diepere vorm van geluk willen ontdekken."

In uw boek eindigt u elk hoofdstuk met een meditatieoefening. Waarom?

"Ik wilde dat mijn boek een mix van filosofie en praktijktips zou worden. De meditatietechnieken die ik aanraad, dienen als een systeem om extra veerkracht op te bouwen. Die kun je aanboren tegen de tijd dat het nodig is. Je kunt de oefeningen zien als een soort fitnesstraining voor de geest. Als je krachtig wil zijn in verdrietige tijden, moet je je kracht al hebben opgebouwd in tijden waarin het juist allemaal goed en soepel ging. Daarvoor zijn de oefeningen in mijn boek vooral bedoeld."

Mediteren is dus ook een soort van vooruitdenken?

"Het is iets dat je over langere tijd moet trainen. Mensen denken vaak dat dit moeilijk en tijdrovend is. Zij veronderstellen dat meditatie inhoudt dat je je hoofd leegmaakt, dat je al je gedachten tijdelijk stopt. Als je op die manier te werk gaat, is mediteren inderdaad een nachtmerrie. Want hoe meer je probeert gedachten weg te drukken, des te harder zij proberen terug te komen.

"Meditatie betekent niet: je hoofd leegmaken. Het draait om bewuster te zijn in het moment, om *becoming*, om meer in contact te komen met je innerlijke geluksgevoel. Daar hoef je niet meerdere uren per dag in te steken. Als je slechts 10 minuten de tijd hebt, doe je het 10 minuten."

Waarom is dat bewust-zijn in het nu zo belangrijk?

"Veel van ons lijden komt doordat we steeds vooruitkijken, doordat we de hele tijd naar geluk zoeken. We zijn nooit tevreden met wat we hebben, willen voortdurend meer. Dat lijdt tot teleurstelling en een gevoel van ongelukkigheid. De moderne cultuur heeft dit probleem versterkt. Telkens wordt ons verteld dat we niet genoeg hebben. We zijn geobsedeerd geraakt door comfort en zijn dus fragieler. Als er iets naars gebeurt, weten we vaak niet meer hoe we met ons lijden moeten omgaan."

Ook niet als we een van de vele moderne mindfulness-cursussen hebben gevolgd die er zijn?

"Ik heb geen problemen met de moderne mindfulness-beweging. Maar ik moet daarbij aanmerken dat de betere vormen van mindfulness zich richten op compassie en niet puur op het wegnemen van individuele stress.

"Als iemand alleen maar een mindfulness-cursus volgt om te ontspannen, kan die cursus zelf immers ook weer onderdeel worden van een vruchteloze zoektocht naar geluk, in plaats dat die bijdraagt aan de ontwikkeling van zelfacceptatie. Gelukkig zijn er ook genoeg mindfulness-cursussen die deelnemers meer in contact brengen met de wereld om hen heen. Dat is heel gezond."

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1m ·

De samenleving weet niets en wil niets weten van het verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg het Zijn, ons diepste ideaal. Bas Heijne kennelijk ook niet. Want hij is het eens met Kornbluhs gedurfde, niet mis te verstane kritiek op het tegenwoordige zwelgen in het persoonlijke, het verheerlijken van de allerindividueelste ervaring, onder het mom van maatschappelijk engagement. Bas weet dus niet dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn en dat het Zijn de toestand van zowel deel als geheel zijn is en dus zowel allerindividueelst als allercollectiefst (aller maatschappelijk geëngageerdheid) is. En dat voor het realiseren van het Zijn het bewust zijn en toelaten van de allerindividueelste ervaring onontbeerlijk is. De onmacht van het ego is dan omgezet in de Kracht van het Zijn. Nog steeds eens met Kornbluh Bas?

Bron: NRC 25 april 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com



Hersenkrakers

Kornbluh voelt zich verwant aan het werk van de Frankfurter Schule - wat zich ook uit in haar hersenkrakende proza. Het beste kun je iedere zin twee keer lezen. Of drie keer. Dat is jammer, want haar kritiek zou een rol moeten spelen in een breder publiek debat - er valt voor iedereen genoeg in te herkennen.

Je kunt er wel kanttekeningen bij maken. Haar cultuurkritiek is deels geschoeid op een marxistische leest, waardoor ze het hedendaagse zwelgen in het persoonlijke vooral ziet als een uiting van een algemeen sociaal-economisch crisisgevoel. Dat we allemaal tegenwoordig zo vreselijk ik-gericht zijn, is volgens haar niet het symptoom van een spontane narcistische epidemie. Het wordt eerder veroorzaakt door onmacht, omdat betekenisvolle relaties met de wereld om ons heen onmogelijk zijn geworden door het afkalven en verdwijnen van gemeenschappelijke organisaties en instituties. Juist omdat de problemen - zie de klimaatcrisis - te groot zijn geworden, vechten we elkaar de tent uit vanwege een foute opmerking. Het persoonlijke is tenminste behapbaar.

Je kunt je afvragen of dat helemaal klopt. In het door mij onlangs besproken (en geprezen) essay *Narcisme* zet de Weense filosoof Isolde Charim onze hedendaagse zelfbetrokkenheid is een ander perspectief. Bij haar speelt het neoliberalisme eerder handig in op ons geloof in het primaat van het ik, dat gewoon een uitkomst van het liberalisme en de emancipatie van het individu is.

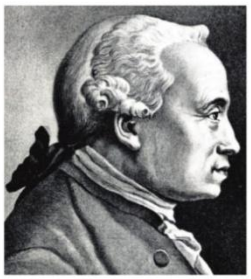
Maar wat *Immediacy* voor mij krachtig maakt, is Kornbluhs gedurfde, niet mis te verstane kritiek op het zwelgen in het persoonlijke, het verheerlijken van de allerindividueelste ervaring, onder het mom van maatschappelijk engagement. Engagement vraagt in laatste instantie om afstand en afgewogenheid, om levende relaties met anderen, om perspectieven die boven het persoonlijke uitstijgen. Ervaring is niet genoeg, je lichaam is geen maatschappijkritiek, om iets te veranderen zul je ook moeten nadenken. Kornbluhs kritiek is een steen in de vijver van onze hedendaagse cultuur, een *wake-up call* voor schrijvers, cineasten, toneelmakers, duiders, denkers - eh, voor wie eigenlijk niet?

Ook in de filosofie ontbreekt het inzicht in het Zijn en zijnsontwikkeling. De oorzaak is de illusie dat het leven mentaal te doorgronden is en bijgevolg de weerstand tegen het voelen.

Cor Bijl
1u ·

Kant heeft helemaal niets nieuws en opwindends te vertellen Marcus. Volgens jouw onderstaande tekst stelt hij dat de werkelijkheid objectief oftewel vast ligt. Maar dat we die verschillend waarnemen omdat we verschillende subjectieve eigenschappen hebben waarmee we naar de werkelijkheid kijken. Het echt nieuwe is dat zowel de werkelijkheid als onze manier van kijken ernaar verandert. Met andere woorden, dat onze uiterlijke en innerlijke werkelijkheid elkaar beïnvloeden. Dat gebeurt omdat het leven op niets anders uit is dan ons Zijn, ons één zijn met het leven, en dat doet door ons onvermijdelijk te confronteren met dat wat ons Zijn in de weg zit en onze gevoelens/pijn betreft. De pijn die in ons zit roept dus een werkelijkheid op om ons ermee te confronteren en bijgevolg bewust van te maken. En zodoende ons de mogelijkheid geeft ons ervan te bevrijden ter realisatie van ons Zijn. Die bevrijding geschiedt niet door de pijn, zoals we normaal doen, te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen.

Bron: Trouw 14 mei 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com



Verlichtingsfilosoof interview

Hij valt te typeren als feestganger, anti-revolutionair en racist, maar bovenal was Immanuel Kant, volgens zijn biograaf Marcus Willaschek, de grootste moderne denk

‘Immanuel Kant heeft over alles iets opwindends en nieuws te vertellen’

De tweede revolutie betreft een filosofisch revolutie, die zich voltrok met de publicatie van Kants ‘Kritiek van de zuivere rede’.

“We noemen dit Kants’ copernicaanse revolutie, omdat hij zelf die analogie maakt. Wat revolutionair was aan Copernicus, is dat hij de positie van de waarnemer serieus nam. Hij realiseerde zich dat wat we aan de nachtelijke hemel waarnemen het resultaat is van twee factoren: de bewegingen van de hemellichamen én de bewegingen van de waarnemer. Gegeven het feit dat ons perspectief vanaf de aarde is, is het noodzakelijk dat de hemellichamen aan ons verschijnen zoals ze doen, omdat de aarde ook beweegt.

“Op dezelfde manier is het voor Kant noodzakelijk dat de wereld aan ons verschijnt zoals ze doet, niet alleen vanwege de eigenschappen van de wereld, maar ook vanwege de manier waarop wij mensen dingen kunnen waarnemen. In ruimte en tijd, bijvoorbeeld. Dat zijn eigenschappen van ons subjectieve kenvermogen. Maar de manier waarop mensen dingen waarnemen is wel noodzakelijk en universeel, en niet toevallig en individueel, dus is de wereld zoals die aan ons verschijnt objectief, hetzelfde voor iedereen.

“Het idee dat we een objectieve werkelijkheid kunnen vaststellen door naar subjectieve eigenschappen te verwijzen is echt een revolutionaire gedachte. Om het voor de lezer nog iets begrijpelijker te maken: het is niet zo dat de werkelijkheid zoals die aan ons verschijnt een gegeven is dat we simpelweg in onze geest binnenkrijgen, we structureren de werkelijkheid in onze geest. We kunnen de realiteit alleen verklaren als we het perspectief van de waarnemer meenemen in onze verklaring.”

Waarom denkt Kant dat het perspectief van de waarnemer voor alle mensen universeel is? Een gangbare gedachte vandaag de dag is juist dat we allemaal van perspectief verschillen en dus ook de werkelijkheid heel verschillend kunnen waarnemen.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1m ·

Al eeuwen en nog steeds wordt geprobeerd lichaam en geest met elkaar te verbinden. Maar waarom lukt dat niet? Simpel, omdat ze niet te verbinden zijn. Dat ervaar en weet je dus pas als je je diepste ideaal, Je verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg je Zijn hebt gerealiseerd. Want dan ben je één met je geest, je bewustzijn. Je lichaam is dan slechts wat je waarneemt en je enerzijds heeft afgehouden van je Zijn en anderzijds het middel is geweest om het te realiseren. Het heeft je ervan afgehouden omdat het je vast houdt in de illusie dat alles te doorgronden en dus te maken is terwijl het Zijn alleen te openbaren is. En het is het middel tot het Zijn omdat je de ervaring van (het zijn in) de materie, dat je Zijn in de weg zit en dat je gevoelens zijn, nodig hebt om je ervan te bevrijden. Die bevrijding geschiedt niet door je gevoelens, zoals je automatisch doet als gevolg van de voorgaande illusie, te onderdrukken, maar ze toe te laten, te doorvoelen. Het Zijn is wel in de wereld, maar niet van de wereld oftewel wel in het lichaam, maar niet van het lichaam. Een betere duiding van de gescheidenheid tussen lichaam en geest is er niet.

Bron: Trouw 24 mei 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com

Het taaiste probleem van de filosofie

FILOSOFIE Hoe zijn lichaam en geest met elkaar verbonden? Kan ik weten dat er in een ander net zo'n bewustzijn huist als in mijzelf? Opnieuw buigt arts en filosoof Bert Keizer zich over deze eeuwenoude raadsels.

Door onze medewerker **Ger Groot**

Keizers eigen laatste woord laat aan duidelijkheid in ieder geval weinig te wensen over. 'Dat we nog altijd geen definitieve uitweg hebben gevonden als het gaat om het geest-lichaamprobleem', schrijft hij, 'zou ons aan het denken moeten zetten over de aard van al dat denkwerk.' Bonken al die denkers niet met hun kop tegen een muur, 'terwijl ze zich maar hoeven om te draaien om de deur te zien?'

Bezielde materie

We zijn dan ongeveer halverwege het boek en in het tweede deel zou je verwachten uitgelegd te zien welke deur Keizer daarbij voor ogen heeft. In plaats daarvan maakt hij een reuzensprong naar het begin van het filosofisch en wetenschappelijk denken, toen die twee nog samenvielen: de allereerste Griekse filosofen.

Zorgvuldig ontrafelt Keizer de geschiedenis waarin wat wij nu filosofie en wetenschap noemen zich langzaam vanuit de mythologie uitzuiverde. In dat proces werd de aanvankelijk bezielde materie gaandeweg van haar geestelijk karakter ontdaan. Bij Plato is het tenslotte zover: geest en materie staan als tegendelen tegenover elkaar. Waarna Descartes daar een kleine twee millenia later de consequentie uit mocht trekken dat ook de mens uiteenvalt in materie en 'denkend spul'. En wij, aldus Keizer, opgezadeld werden met de vraag: 'hoe krijg je die twee weer bij elkaar?'

In plaats van de weg te wijzen naar de deur waardoor we aan dat dilemma kunnen ontsnappen beschrijft Keizer dus hoe de muur gemetseld werd waar de filosofie nu met haar kop tegenaan loopt. Een echte oplossing biedt hij dan ook niet. 'Mens-zijn [...] is leven met een onherstelbare breuk in je wereldbeeld,' zo concludeert hij op de slotpagina van zijn boek.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
3 d ·

Nee, onze ziel heeft geen gat, die is volmaakt. We zijn ons ego vandaar dat we zoeken naar wie we zijn. Ons ego heeft wel een gat, want die is de gevangene van de dualiteit die alleen maar tegenpolen en daardoor geen midden kent. Dat gebrek aan het midden is het gat dat we ervaren. Dat gat dichten we en worden we één met onze ziel, onze volledigheid, door de ervaring van de dualiteit oftewel onze gevoelens, onze pijn, niet langer te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen. Claartje heeft dus gelijk daar waar ze zegt: "Stel je voor dat het gat de bedoeling is, dat we van nature zo zijn gemaakt, dat we gestimuleerd worden om toenadering te zoeken tot de bron waar we onszelf kunnen opladen." "En waar ze zegt: Naar die bron kunnen we zelf op zoek gaan." Zoeken hoeft dus niet Claartje, we kunnen direct beginnen met vullen zoals hierboven aangegeven.

Bron: Trouw 25 mei 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com

Nieuwe leiders interview

Claartje Kruijff herkent zichzelf in zoekende mensen – dat was ze zelf ook. Nu weet ze dat we fundamenteel alleen zijn. En dat we ruimte nodig hebben.

'We leven allemaal met een gat in onze ziel'

"Vroeger, tijdens mijn studie psychologie en de jaren daarna, was ik heel erg zoekende. Als ik nu zoekende mensen tegenkom – en dat zijn er veel op dit moment – dan herken ik dat goed. Toen ik zelf zoekende was, dacht ik vaak: ik zal wel somber zijn, of depressief. Ik vroeg me af of ik hulp nodig had, en dan neig je al snel, zeker met mijn achtergrond als psycholoog, naar een afspraak met de hulpverlening.

"Zover is het nooit gekomen, want ik kon geen goede hulpvraag formuleren. Ik kreeg niet op papier wat nu eigenlijk mijn probleem was. Ik denk nu dat ik ergens, diep vanbinnen op een fundamenteler niveau wel aanvoelde dat ik misschien geen probleem had, en dat er iets anders speelde, dat met geloof te maken had. Achteraf weet ik: ik had de taal niet, de ruimte niet en de rituelen niet. Ik had geen idee, omdat ik onvoldoende met het geloof was grootgebracht en niemand om mij heen had bij wie ik met deze vragen steun kon vinden.

"Ik wist toen niet dat dit belangrijke existentiële vragen zijn en ik wist ook niet dat het heel gezond is om je af te vragen: wie ben ik nou eigenlijk? Waarom heb ik zo'n comfortabele positie in het leven en anderen niet? Waarom heeft mijn ziel het zo benauwd?

"Het woord ziel alleen al, dat kende ik nauwelijks. Nu weet ik dat we fundamenteel alleen zijn. We leven allemaal met een gat in onze ziel en we zullen nooit iemand vinden die volledig met ons samensmelt, ook al kun je soms het geluk hebben dat je zielsverwanten ontmoet. Maar ook dan zal het leven momenten kennen die zwaarder zijn, waarin je het gevoel hebt dat je alleen maar kunt terugvallen op jezelf. En dan komt de vraag nog meer op ons af hoe we dat gat gaan vullen.

"Stel je voor dat het gat in onze ziel de bedoeling is. Dat we van nature zo zijn gemaakt, dat we gestimuleerd worden om toenadering te zoeken naar de bron waar we onszelf kunnen opladen. Naar die bron kunnen we zelf op zoek gaan. Ik denk dat we die in onszelf maar ook buiten onszelf kunnen vinden. Als een soort wisselwerking.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
2 d ·

Je hoeft je graf niet in zonder de wisselwerking tussen massa en ruimte te begrijpen Vincent. Je hoeft slechts te doen waar het leven op uit is en dat is de realisatie van je Zijn (wie je in wezen bent). Dat leidt je namelijk naar het zwarte gat waarin je bevrijd wordt van al je gehechtheden en je daardoor je innerlijk vrije Zijn bereikt waarin zich het innerlijk Licht bevindt dat het Licht is dat werkelijk verbijsterend is. In het zwarte gat is de massa maximaal en vormt het tegelijkertijd de uitgang uit het materiële universum oftewel uit onze ruimte en naar ons bewustzijn, de buitenstaande waarnemer van onze ruimte. Het leven leidt je dus naar het één zijn met je bewustzijn. De wisselwerking tussen massa en ruimte is dus een spirituele wisselwerking dat buiten het domein van de materiegebonden wetenschap ligt. Het realiseren van je Zijn is eenvoudig Vincent. Je hoeft slechts op te ruimen wat het in de weg zit en dat is je pijn. Dat doe je door het toe te laten, te doorvoelen.

Bron: NRC 1 juni 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com



RUBRIEK WIJZER

Vincent Icke: 'Als natuurkundig verschijnsel is licht echt verbijsterend'

Vincent Icke (77) is sterrenkundige en kunstenaar. Wat hij leerde in het leven: het is volkomen verwerpelijk om je succes aan jezelf toe te schrijven en natuurwetten zijn tijdelijk.

Je moet je gebreken niet proberen te verbergen. Huygens eindigt zijn boek met een experiment waarin licht zich niet zo gedraagt als hij had verwacht. Hij kon het niet verklaren. Toch schreef hij het op, zodat mensen het na hem beter konden doen, en dat is ook gebeurd. Tuurlijk is dat in sommige gevallen heel confronterend. Ik zie in mijn werk ook dat ik niet in staat ben om sommige dingen te doen. De massa van de zon kromt de ruimte en daardoor zijn de planeetbanen eromheen krom. De formules van de algemene relativiteitstheorie van Einstein beschrijven dat. Maar niet hóé de materie van de zon de ruimte kromt. Ik heb vergeefs geprobeerd de wisselwerking tussen massa en ruimte te begrijpen. Blijkbaar ben ik niet opmerkzaam of begaafd genoeg. Hoogstwaarschijnlijk ga ik mijn graf in zonder te begrijpen wat daarachter zit." ——

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
Zojuist · Rotterdam ·

Bizar! De Spinozaprijs, de 'Nobelprijs' van de Nederlandse wetenschap, voor onderzoek naar stress en trauma in de jeugd zonder het daarbij over bewustzijnsontwikkeling te hebben terwijl het Zijn het vrij zijn van stress en trauma is. Wat is er toch aan de hand met de wetenschap? Waarom willen ze niets van bewustzijnsontwikkeling weten? Oh ja, ze willen eerst weten wat het is, het onderzoeken. Maar beste wetenschap het is onbereikbaar voor je, want het Zijn is het één zijn met het bewustzijn dat in het zwarte gat en dus buiten het materiële universum ligt waar wij in leven. Dus hou op met het te willen onderzoeken en vraag je af waarom we het hebben, waar we ons innerlijk van bewust kunnen zijn en vooral waarom we alsmaar op zoek zijn naar wie we echt/in wezen zijn of kortweg naar Zijn. En vraag je af wat ons van ons Zijn af houdt en hoe we dat kunnen opheffen. Dat is niet alleen van belang voor die jongeren, maar ook voor ons voortbestaan, want ons niet-Zijn, beter bekend als ons ego, is zelfdestructief.

Bron: Trouw 21 juni 2024



Tegen de stroom in: psycholoog kijkt naar het gezin van depressieve jongeren

Spinozaprijs interview • De Leidse hoogleraar Bernet Elzinga kreeg ooit sceptische reacties op haar onderzoek naar stress en trauma in de jeugd. Nu krijgt ze de 'Nobelprijs' van de Nederlandse wetenschap.

Dat Elzinga ooit de wetenschap in zou gaan was niet vanzelfsprekend. Ze wilde architect worden. Maar haar interesse in de menselijke psyche nam de overhand, en na het lezen van Freud en Jung was ze verkocht: het werd psychologie. Na haar afstuderen combineerde ze jarenlang het werk als therapeut met onderzoek. Geleidelijk aan specialiseerde zich in de stressvolle omgeving in de jeugd.

Sterkste voorspellers

Sceptische reacties waren er te over: 'wil je terug naar Freud ofzo?' Een onderzoek dat haar ogen opende, vertelt ze, was een studie onder veertigers en vijftigers, naar de gevolgen van emotionele mishandeling en verwaarlozing in de jeugd. Dat bleken de sterkste voorspellers voor de ernst van depressieve klachten te zijn. "Zelfs nog sterker dan fysiek geweld of seksuele mishandeling."

Hoe kan dat? "Als kind ben je zo afhankelijk van je ouders. Als die het laten afweten, verwaarlozend zijn, kleineren, chronisch kritisch zijn, dan heeft dat een gigantische impact op je gevoel van veiligheid, en je zelfbeeld. Dat kleurt ook weer hoe je zelf intieme relaties aangaat, hoe je zelf in het ouderschap staat." Met hersenonderzoek liet Elzinga zien dat er sporen van die verwaarlozing in de hersenen terug te vinden zijn. Zo is het hersengebied dat verantwoordelijk is voor de regulatie van stress kleiner bij mensen die in hun jeugd emotioneel mishandeld zijn. Hersengebieden reageren ook gevoeliger op gezichtsuitdrukkingen als fronsende gezichten, of op afwijzing.

Toch baseert Elzinga zich nooit uitsluitend op hersenonderzoek. "Ik ben daar heel voorzichtig mee." Ze kijkt altijd verder, vult aan met gedragsonderzoek, zoals het bestuderen van interacties in het gezin, bijvoorbeeld met behulp van elektronische dagboeken.

En ze doet epidemiologische studies. Mede door die interdisciplinaire aanpak 'tilt ze het vakgebied naar een hoger niveau', schrijft de commissie die verantwoordelijk is voor de Spinozapremies.

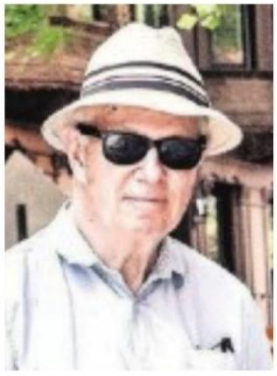
Elzinga wordt bovendien geprezen omdat ze haar werk praktisch toepasbaar maakt. Zo ontwikkelde ze samen met collega's een programma voor ouders van jongeren met een depressie, *Samen Sterk*. In een boek en in cursussen deelt ze wetenschappelijk onderbouwde inzichten en tips voor ouders die hun kind met een depressie of somberheid willen ondersteunen. Zo is uit haar onderzoek gebleken dat kinderen met een depressie zeer gevoelig zijn voor kritiek. Wees daar dus matig mee, is zo'n advies dat daaruit volgt.

"Warmte en liefde van anderen zijn nog altijd de beste buffers tegen stress", zegt Elzinga, en door ouders meer handvatten te geven om daaraan te werken, hoopt ze dat jongeren uiteindelijk beter bestand zijn tegen de veeleisende omgeving. Want ja, ook daar maakt zij zich zorgen over. "We vragen veel van jongeren, onder meer ook op school. Als ik denk aan mijn eigen jeugd, dan was ik vaker gewoon wat aan het lummelen."

Cor Bijl
Zojuist ·

Het liefste wat we in onze huidige staat van zijn willen is vrijheid of beter gezegd geen beperking. Maar dat is helaas illusoir, want we leven in de dualistische materie en die is per definitie beperkt. En die wordt nu dan ook steeds meer beperkt. Waarom? Omdat onze evolutionaire ontwikkeling zich voltrekt van ego naar Zijn, van gevangen (geïdentificeerd met, gehecht aan) in de materie naar het vrij zijn erin, van onvolmaaktheid naar volmaaktheid. De bedreiging van het vrije denken is dus niet, zoals Buruma beweert, een groot gevaar van deze tijd. Het is juist de grootste zege van deze tijd! Waar hij wel gelijk in heeft is dat je redelijk met je gevoelens om moet gaan, dat je er geen slaaf van moet zijn. Maar waar hij hierin dan geen gelijk heeft is dat je je gevoelens overwint door ze te begrijpen, want je Zijn realiseer je door ze toe te laten, te doorvoelen. Vandaar dat zo veel aanbevolen wordt over je gevoelens te praten als je het moeilijk hebt. We kunnen Spinoza dus dankbaar zijn voor zijn pleidooi voor vrijheid, maar dient vervolg te krijgen in de vorm van een pleidooi voor het intrinsiek vrije Zijn.

Bron: Trouw 25 juni 2024
Zie voor meer posts https://kwantumsprong.blogspot.com



Ian Buruma interview

Het vrije denken komt steeds meer in de knel', vindt Ian Buruma. Hij schreef een boek over filosoof Spinoza, die hij ziet als 'De Messias van de vrijheid'.

'Bedreiging van het **vrije denken** is een groot gevaar van deze tijd'

Wat kan de politiek van Spinoza leren als het gaat om het omgaan met vrijheid en de grenzen daarvan?

"Nou, ik kan het eigenlijk niet beter zeggen dan dat hij het zelf heeft geschreven in het laatste hoofdstuk van het Theologisch-Politiek Traktaat: 'Het is niet het doel van de staat om de mensen van redelijke wezens tot dieren of automaten te maken, maar integendeel om ervoor te zorgen dat hun geest en lichaam veilig kunnen functioneren en dat zijzelf de vrije rede gebruiken en niet met haat, toorn of bedrog strijden, noch zich door bittere gevoelens jegens elkander laten meeslepen. Het doel van de politiek is dus in werkelijkheid de vrijheid."

'Vrijheid is volgens Spinoza een kwestie van redelijk met je gevoelens om kunnen gaan'

U heeft uzelf drie jaar ondergedompeld in het leven en denken van Spinoza, wat is het belangrijkste dat u daaruit heeft gehaald?

"Het eerste wat mij aansprak, is zijn pleidooi voor redelijk denken in zijn hoofdwerk, *Ethica*. Net zoals je een slaaf kunt worden van dogma's of van wat andere mensen je opdringen, kun je ook een slaaf worden van je eigen emoties. Het is mogelijk die emoties te begrijpen, waardoor je ze ook meteen leert overwinnen. Het tweede dat mij aansprak, was het minst bekende werk van hem, namelijk het laatste dat hij heeft geschreven en dat hij niet heeft afgemaakt: het *Politiek Traktaat*, waarin hij de democratie verdedigt als de beste staatsvorm."

Belangrijke stap naar het Zijn.



Absoluut nodig voor de realisatie van het Zijn.

Cor Bijl
13 november om 14:07 ·

Onze evolutie verloopt van ego naar Zijn, van geleid worden door bewuste en onbewuste gevoelens/pijn naar het vrij zijn daarvan. Het voltooien daarvan is van groot en zelfs van existentieel belang. Dit omdat het ego intrinsiek zelfdestructief is en nu de climax daarvan nadert in de vorm van de klimaatcrisis. En omdat door het verlies van houvast en daarmee van dogma's het ego vrij spel heeft. Dat vrije spel is de oorzaak van de huidige enorme polarisatie omdat het ego dualistisch is. Super dus dat het onderwijs aandacht schenkt aan emoties want dat bevrijdt ervan en leidt zo uiteindelijk tot het Zijn.

Bron: Trouw 13 november 2024



Op school leren over emoties is net zo belangrijk als taal en rekenen

2025

Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge…
1 w • Bewerkt •

Zelfs het Nexus Instituut kan zich voorstellen dat we op een Apocalyps afstevenen. Ze vraagt zich af wie of wat het kwaad is dat dit aanricht. Zouden ze in staat zijn ons ego hiervoor aan te wijzen? Hoogstwaarschijnlijk niet want hoe kan ze het ego aanwijzen terwijl ze het ego is en er dan ook nog achter komen dat het ego zelfdestructief en dus de oorzaak van de Apocalyps is? Dat vraagt om een hoog bewustzijnsniveau dat niets met intelligentie te maken heeft. Bovendien is het geloof in het maakbaarheididee, dat bij uitstek het gereedschap van het ego-intellect is, nog dominant. Ben benieuwd.

NEXUS INSTITUUT

Een wereldorde gebaseerd op internationale regels en universele mensenrechten: met dat streven sloegen tientallen landen na de Tweede Wereldoorlog de handen ineen – voor vrede, gelijkheid en een leefbare aarde. Maar nu, zestig jaar later, zien we vanuit Europa aan hoe binnen en buiten ons continent de regels kritiekloos naar eigen hand worden gezet, en het recht steeds exclusiever toebehoort aan de sterksten. Of dat nu ten koste gaat van honderdduizenden onschuldige slachtoffers of zelfs van heel de planeet.

De wereld wankelt niet langer, maar wordt door duizend stormen heen en weer geslingerd. Waar zullen deze stormen eindigen? Zal er uit de ruïnes die zij aanrichten een nieuwe wereld herrijzen? Daarover gaat de **Nexus-conferentie 2025**. In deze nieuwsbrief leest u meer over onze aankomende conferentie, én profiteert u van een fijne zomeraanbieding.



Apocalypse Now: The Revelation of our Time

Als vroege vogel naar de Nexus-conferentie 2025!

In het laatste Bijbelboek, de Apocalyps, worden vier apocalyptische ruiters voorgesteld die verovering, honger, oorlog en dood brengen. Het beeld wordt opgevolgd met een visioen van aardbevingen, stormen en branden die de aarde verder verwoesten. Intussen laten het Kwaad in de vorm van een zevenkoppig monster, en een tweede beest dat als valse profeet de mensheid misleidt, ook hun macht over de wereld gelden.

Voor wie vandaag de dag het nieuws volgt, lijken deze apocalyptische profetieën nauwelijks nog verbeelding. Kondigen de wereldwijde oorlogen, hongersnoden en natuurrampen een armageddon aan? Wie zijn de ruiters, de beesten en de valse profeten van de huidige tijd? En hoe kunnen wij hen overwinnen, opdat we de nieuwe hemel en aarde scheppen die ook in de Bijbel op de eindtijd volgen? Deze vragen stellen we op **22 november** aan een internationaal gezelschap van vooraanstaande denkers, diplomaten, politici en activisten tijdens de **Nexus-conferentie 2025, 'Apocalypse Now: The Revelation of our Time'**. Ga snel naar onze site voor meer informatie of om kaarten te bestellen, en lees online alvast het uitgebreide introductie-essay dat Rob Riemen speciaal voor deze conferentie schreef!

*De lijst met sprekers wordt eind augustus bekendgemaakt, maar vroege vogels kunnen nu al hun entreekaarten bestellen, met voordeel! Voeg de code **vroegevogel25** toe in uw winkelmandje en ontvang tot 15 augustus 5 euro korting op uw ticket.*

Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
3 w • Bewerkt •

Dat is de oppervlakkige reden Ian. De fundamentele is het feit dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn en dat die nu versnelt onder invloed van het verlies van houvast dat zich nu voltrekt. Het Zijn is namelijk de innerlijk vrije oftewel de houvastloze staat van zijn. Kennis en zeker wetenschappelijke biedt houvast. Dus die moet het ook ontgelden. Vandaar dat het aangeduid wordt als 'ook maar een mening' en veracht wordt. Vooral populisten doen dat. Waarom? Omdat zij het meest in het ego gevangen zitten en daardoor het meest wanhopig zijn door dit verlies van houvast en het sterkst een zondebok nodig hebben. Toch zijn zij niet de enige die wanhopig zijn getuige de psychische en mentale crisis bij velen en vooral jongeren. Wat te doen? Dat is natuurlijk het realiseren van het Zijn. Maar ja dat is taboe en dat taboe wordt angstvallig in stand gehouden door degenen die het Zijn maar zweverig of anderszins verwerpelijk vinden. Daarbij niet wetend dat het Zijn de fundamentele oplossing is van problemen en die oplossing nu noodzakelijker is dan ooit gegeven de potentieel apocalyptische klimaatcrisis.

Bron: NRC 6 januari 2025

Links moralisme is brandstof voor Trumps Harvard-haat

Populisten hebben altijd al een hekel gehad aan intellectuelen en wetenschap, ziet *Ian Buruma*. Dat is de reden dat Trump en consorten nu de aanval op de universiteiten hebben geopend.

Door het ewegvallen van het maakbaarheidide zijn de dogma's weggevallen en is het ego amoreel. Dat geldt niet alleen buiten Europa, maar ook erin. Het Zijn is intrinsiek goed en dus ook amoreel. Maar het Zijn handelt vanuit harmonie, het ego niet. 1 maart 2025



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
4 mnd ·

Onze evolutie van ego naar Zijn ondergaat een enorme versnelling, een ware kwantumsprong. Die sprong neemt al ons houvast weg. Dat betekent wereldwijde morele leegte. Voor Europa niet alleen in het oosten en het westen maar ook in het eigen continent. Europa kijkt dus in een enorme spiegel. Dat ontgaat haar echter nog als gevolg van haar houvast aan moraliteit. Maar dat houvast staat evolutionair onder druk. Aan het verlies ervan valt dus niet te ontkomen. Wat kan Europa waarschijnlijk beter dan al die andere moreelloze landen? Dat is het voltooien van die evolutiesprong. Dat kan ze beter omdat ze in de achttiende eeuw de Verlichting heeft gehad. Ze hoeft die Verlichting dus alleen maar te voltooien want het was slechts een mentale verlichting, een verlichting van uitwendige (kerkelijke) regels waardoor mensen zelfstandig konden denken. En dus niet een bevrijding van dat wat de mens innerlijk onvrij hield en zijn ego oftewel zijn gevoelens betreft. Het gaat er dus om ons van onze gevoelens te bevrijden. Het leven zelf helpt daarbij, want die raakt die gevoelens onvermijdelijk. Weersta je neiging ze te onderdrukken via Vechten, Vluchten, Verwijten, maar laat ze toe, doorvoel ze. Zo simpel is het.

VOLKSKRANT-COMMENTAAR
PETER GIESEN

V

Of Europa nu naar het oosten of naar het westen kijkt, het staart in een morele leegte



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
3 mnd •

Allemachtig Nelleke je hebt echt geen idee wat er op fundamenteel niveau aan de hand is in de wereld. En dus duid je het maar als een absurd toneelstuk. Maar dat is het allerminst. Het is zelfs het beste wat ons kan overkomen, want het betreft een sprong in onze evolutionaire ontwikkeling van ego naar Zijn, van onze zelfdestructieve onvolmaaktheid naar onze volmaaktheid. Jij noemt het absurd omdat je net als vrijwel de hele samenleving onderhevig bent aan het taboe op het Zijn en daardoor die sprong niet ziet. En dus je lezers niet kan helpen het te zien. Hulp daarbij van de hoofdredactie van deze krant krijg je natuurlijk niet want ook zij zijn onderhevig aan het taboe is mijn ervaring met ze. Maar wie weet bereikt dit bericht jou en de hoofdredactie nog eens.

Bron: Trouw 2 maart 2025

Nelleke
Noordervliet

Nelleke Noordervliet
is schrijver en lid van
de Akademie van
Kunsten

De wereldpolitiek is een groot absurd toneelstuk

Kracht is alleen in het Zijn.

Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
3 mnd •

Dat is precies wat ik bedoel. We voelen ons angstig en machteloos en zijn daardoor onderdanig. Dictators voelen dat feilloos aan. Die is als de leeuw die de angsthaas in het dorp verscheurt. We willen ook macht net als de VS, maar die zullen we als gevolg van onze verscheidenheid waarschijnlijk nooit krijgen, zeker niet op de korte termijn. Dus wat we moeten krijgen is innerlijke Kracht. Maar ja dat is inherent aan het Zijn (wie je in wezen bent) en dat is taboe. Toch denk ik dat Europa er dichterbij is dan andere landen vanwege haar 18e eeuwse Verlichting en bijbehorende beschaving. Dat zou mooi zijn omdat het Zijn ook de oplossing is van de existentiële problemen waar we mee geconfronteerd worden.

Zie ook https://lnkd.in/e366rTFY

Bron: De Volkskrant 3 maart 2025

VOLKSKRANT-COMMENTAAR
MICHAEL PERSSON

Benader de Verenigde staten vanuit een positie van kracht, niet van onderdanigheid

Dit zijn niet de grillen van een onbetrouwbare president, maar van een onbetrouwbaar land.

In het Zijn ben je onkwetsbaar.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
3 mnd •

Ja natuurlijk is het systeem, de bureaucratie, de schuldige van de ellende in de jeugdzorg. En dus moet het systeem veranderd worden. Nog steeds is het Zijn taboe en heeft men daardoor niet door dat onze evolutie van ego naar Zijn nu versnelt als gevolg van het verlies van houvast waardoor het op beheersing van het leven gerichte ego vrij spel heeft. Of anders gezegd, waardoor er totaal vertrouwd wordt op het systeem ofwel op de bureaucratie. En dus de realisatie van het Zijn, dat de echte oplossing van de ellende is, uitblijft. Het wachten is op een crisis die dat verandert. Helaas lijkt het erop dat die crisis zo groot moet zijn dat die ons voortbestaan bedreigt. Dus bijvoorbeeld de klimaatcrisis die ook alleen maar op te lossen is door de realisatie van het Zijn omdat de oorzaak ervan het zelfdestructieve niet-Zijn, het ego, is.

Bron: De Volkskrant 4 maart 2025

‘Structurele tekortkomingen in systeem dat kinderen moet beschermen tegen mishandeling’

Charlotte Huisman
Den Haag

Het systeem om kwetsbare kinderen te beschermen tegen mishandeling vertoont structurele tekortkomingen. Dat bleek maandag tijdens de hoorzitting in de Kamer over het drama met het Vlaardingse meisje dat door haar pleegouders werd mishandeld.

Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
3 mnd • Bewerkt •

Onze evolutie verloopt van ego naar Zijn en versnelt nu als gevolg van het fundamentele en daardoor totale praktische verlies van houvast. Dat is logisch want het Zijn is de innerlijk vrije ofwel houvastloze staat van Zijn. Die versnelling begint met het vrij spel van het op beheersing van het leven gerichte ego. Vandaar al die dictators als Poetin, Orban en Trump en democratie-ondermijners zoals Wilders. Maar dat is nog niet eens het ergste, want dat is het feit dat het ego intrinsiek zelfdestructief is en nu de climax daarvan nadert in de vorm van de klimaatcrisis die door de dictators ook nog eens bevorderd wordt. Dat alles zal doorgaan en erger worden zolang niet gewerkt wordt aan het doorbreken van het taboe op de realisatie van het Zijn (wie je in wezen bent). Iets wat oneindig eenvoudig is omdat je alleen maar moet ophouden met het onderdrukken van je pijn via Vechten, Vluchten, Verwijten (VVV) zodra die door het leven geraakt wordt. Dat daarmee alle ellende wordt voorkomen klinkt ongeloofwaardig, maar niet als je weet dat we een integraal onderdeel zijn van het geheel.

Bron: De Volkskrant 6 maart 2025

Samenstelling:
Anne Lisa Giesen

CIJFERS BIJ HET NIEUWS
DEMOCRATIEËN

Wereldwijd steeds meer autoritaire regimes, democratie was er niet eerder zo slecht aan toe

■ Burgers leven wereldwijd vaker onder een streng autoritair regime. Het aantal landen dat zeer ondemocratisch is, is de afgelopen jaren opgelopen van 23 landen naar 47 landen in 2024, zo blijkt uit de jaarlijkse democratie-index van het Britse zakenblad *The Economist*.



Cor Bijl • U

Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...

1 mnd • Bewerkt •

Ja goede vraag: Hoe blijf je hoopvol in deze tijd van oorlog en ellende. Het theologisch elftal van dagblad Trouw komt niet verder dan 'blijf lief voor jezelf'. De oorzaak daarvan is het taboe van de religie op het Zijn wie je in wezen bent. Want als dat er niet was dan zouden ze weten dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn en dat die nu versnelt. Dat is bijzonder hoopvol omdat het Zijn (wie je in wezen bent) ons diepste ideaal is. Het is ook bijzonder hoopvol omdat het realiseren van het Zijn oneindig eenvoudig is. Je hoef tnamelijk alleen maar op te houden met het onderdrukken van je gevoelens zoals je doet via Vechten, Vluchten en Verwijten (VVV).. Of anders gezegd, je gevoelens tot op de bodem toe te laten, te doorvoelen. Dat klinkt misschien ongeloofwaardig, maar bedenk dan dat de wetenschap heeft aangetoond dat alles samenhangt en er dus maar één oorzaak en oplossing van de problemen moet zijn.

Bron: Trouw 30 mei 2025

Theologisch elftal | Sla de krant open en het is een en al oorlog en ellende. Moedeloosheid ligt voor veel mensen op de loer. Twee theologen bieden perspectief. 'Wees mild voor jezelf. We zijn geen wandelende wereldoplossers.'

Hoe blijf je **hoopvol** in een wanhopige tijd?



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
1 mnd •

Tsja hij bleef maar zoeken. Hij zal het ook nooit gevonden hebben, want het is niet een bepaalde manier van doen, maar een staat van zijn, namelijk het Zijn wie je in wezen bent dat het één zijn met het bewustzijn is dat in het zwarte gat huist en dus onbereikbaar is voor wetenschappelijke analyse.

Bron: Trouw 31 mei 2025

NECROLOGIE **ALASDAIR MACINTYRE (1929-2025)** FILOSOOF

Dolende geest op zoek naar het goede

De Schotse filosoof Alasdair MacIntyre, die van marxist katholiek werd, blies het denken over deugden en gemeenschap nieuw leven in.



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
1 d •

Ik beweert al langer dat we afstevenen op een apocalyps. Dat vonden mensen doemdenken en ontraadden ze me. Maar nu zie ik dat velen het erover hebben en niet de minste. Het dringt blijkbaar door tot het bewustzijn. In mijn optiek is de apocalyps niet ons algehele einde maar het einde van ons ego, ons zelfdestructieve onvolmaakt zijn. Althans als we doen wat daarvoor nodig is. Dat is de realisatie van ons Zijn (wie we in wezen zijn). Apocalyps betekent immers de openbaring van het verborgene dat het goddelijke in ons is en we aan kunnen duiden als ons Ware Zelf dat ons bewustzijn is. We moeten dus één worden met ons bewustzijn zoals bewustzijnsontwikkeling ook in wezen inhoudt. Dat is oneindig eenvoudig omdat we alleen maar onze gevoelens/pijn dat ons Zijn in de weg zit hoeven toe te laten, te doorvoelen, waar het leven, dat op niets anders uit is dan ons Zijn, ons mee helpt door onze pijn onvermijdelijk te raken. De kunst is om ons ego dan te weerstaan want die wil overleven. Die wil immers het gevecht met onze pijn en de vermeende veroorzakers daarvan bestrijden en er voor vluchten via allerlei middelen en methoden. Een helse opgave, ik weet het maar de beloning is waanzinnig. Succes!

Bron: NRC 28 juni 2025

De apocalyptische eindstrijd

Het is tijd om de religieuze narratieven in het Midden-Oosten veel serieuzer te nemen, betogen *Beatrice de Graaf* en *Stefan Paas*. Welkom in het universum van de apocalyptische geopolitiek.

Allemaal verwachten ze een eindstrijd en één god die wint, die van henzelf

Cor Bijl
1 d ·

Waarom zorgt het leven (via anderen) ervoor dat je wordt buitengesloten? Omdat het leven op niets anders uit is dan je Zijn wie je in wezen bent en je je daarin niet buitengesloten voelt en dus ook niet wordt. Want in het Zijn ben je verlost van de miskenningspijn die je voelt bij buitengesloten worden en die inherent is aan je niet-Zijn, je ego, als gevolg van het onheel zijn daarvan dat weer het gevolg is van je ervaren afgescheidenheid van het Al, je Ware Zelf, je bewustzijn dat begonnen is toen je op Aarde kwam. Hoe realiseer je je Zijn? In dit geval realiseer je het door de miskenningspijn en ieder ander gevoel dat je voelt en hetgeen is dat je Zijn in de weg zit te doorvoelen en er verantwoordelijkheid voor te nemen oftewel anderen er niet de schuld van te geven want daardoor bevrijd je jezelf ervan. Dan ben je niet direct in het Zijn, maar wel een stapje dichterbij. Je gevoelens zullen dan meerdere malen door het leven geraakt worden. Dat is onvermijdelijk en zijn je kansen om je Zijn te realiseren. Benut ze!

Bron: De Volkskrant 8 juli 2025

COLUMN

ALEID TRUIJENS

De hel, dat zijn de anderen, maar de hemel net zo goed. Niemand wil worden buitengesloten



Cor Bijl
2 m ·

Theologen van het Theologisch Elftal van Trouw hebben gezocht naar de oorzaak van femicide en het patriarchaat in de Bijbel. Dan blijkt dat de Bijbel gebruikt werd voor het legitimeren ervan. Maar ja dan is nog niet de werkelijke oorzaak achterhaald. Want dat is onze op de beheersing van het leven gerichte ego dat we zijn zodra we op Aarde komen en de oorzaak is van alle ellende en onze onmogelijkheid dat op te lossen. Dat is tot op heden onmogelijk omdat het Zijn, het bevrijd zijn van het ego, taboe is. En zeker taboe in de religie omdat die veronderstelt de plaatsvervanger van God op Aarde te zijn en dus niet wil dat de mens God in zichzelf vindt door de door het leven zelf gedirigeerde weg ernaartoe te gaan.

Bron: Trouw 24 juli 2025

Theologisch Elftal | Weer werden onlangs in Nederland twee vrouwen slachtoffer van femicide. Twee theologen spreken zich uit over eer, bezitsdrang en het patriarchaat. 'Je kunt de Bijbel patriarchaal interpreteren.'

Wat hebben **femicide** en het patriarchaat te maken met religie?



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en gemakkelijk...
nu ·

Als AI superintelligent is dan kunnen we niet anders dan doen wat die zegt nietwaar? Nee want er is ook iets anders waardoor we onze wil kunnen laten sturen dan intelligentie. Dat is de Wil die de constante verandering van alles aanstuurt, de Wil die de intrinsiek goede natuur aanstuurt. Een Wil dus die het goede doet. In de religie wordt dat Gods Wil genoemd. Maar God is dood of wordt door de religies onbereikbaar gehouden. Dat betekent dat ook ons Zijn wie we in wezen zijn, dat ons één zijn met het Al c.q. God is, onbereikbaar is. Maar gelukkig zijn we onderhevig aan een identiteitscrisis waardoor we op zoek zijn naar wie we echt of beter gezegd in wezen zijn. En willen we graag Zen zijn ofwel Zijn. Dat realiseer je echter niet met meditatie, een pilletje of een paar spirituele oefeningen. Want daarvoor moet je je pijn opruimen die je Zijn in de weg zit. Maar ja dan moeten we het echt aangaan en daartoe onze onderdrukking ervan opgeven waarvan we al eeuwen geloven dat dat ons van onze pijn zal bevrijden. We negeren daardoor ons weten dat het leven onze pijn onvermijdelijk raakt en dus op niets anders uit is dan ons Zijn. Maar gelukkig wordt de consequentie van dat negeren steeds erger, zo erg zelfs dat het ons voortbestaan bedreigt. Logisch want het onderdrukken van onszelf is natuurlijk zelfdestructief en dat beïnvloedt het geheel omdat we er een integraal onderdeel van zijn. Laat de overheid ons dus vooral helpen met de realisatie van ons Zijn.

Bron: NRC 13 augustus 2025

Overheid, bereid je voor op AI die super-intelligent is

Superintelligentie is niet alleen mogelijk, ze komt dichterbij, zien *Sam Bogerd* en *Daan Juijn*. De Nederlandse overheid moet daarom proactiever optreden en investeren in een AI-testfaciliteit.

Cor Bijl
19 u ·

In je column heb je het over de werkelijkheid betreffende Israël Arie. Dat is een veelomvattende werkelijkheid waarover de meningen ver uit elkaar lopen. Maar weet je dat ieder zijn eigen werkelijkheid heeft? En dat ieders innerlijke werkelijkheid samenhangt met ieders uiterlijke? Dat kunnen we weten dankzij de ontdekte 'entanglement' van de kwantumfysica. Dus jouw uiterlijke werkelijkheid hangt samen met jouw innerlijke. Als jouw innerlijke harmonieus is, is jouw uiterlijke dat ook of kortgezegd: zo binnen zo buiten. Vrijwel iedereen klaagt over de steeds gewelddadiger werkelijkheid die nu zelfs ons voortbestaan bedreigt. De oorzaak daarvan is dat hun innerlijke werkelijkheid niet harmonieus is. In het Zijn (wie je in wezen bent) is dat wel het geval. Maar dat wil vrijwel niemand geloven laat staan realiseren. Dus neemt het geweld in hun werkelijkheid toe. Vandaar de enorme polarisatie. En nu zegt natuurlijk iedereen: maar wat maakt mijn innerlijke harmonie nu uit voor de uiterlijke oftewel voor de ellende in de wereld? Het antwoord is: niets, het heeft alleen effect op jouw werkelijkheid. Dus de eventuele mensen die je pijn hebben gedaan zijn dan verdwenen en er komen geen nieuwe. Is dat niet prettig? Zou je dat niet graag willen? Ja? Realiseer dan je Zijn!

Bron: De Volkskrant 18 augustus 2025



COLUMN

ARIE ELSHOUT

Ik mag anderen er graag op wijzen, maar het geldt ook voor mij: de werkelijkheid is niet eenduidig

Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en gemakkelijk...
nu ·

Ja moraal moet niet uitharden tot iets onwrikbaars, daar heb je gelijk in Arie. Maar ik had graag van je gehoord wat in ons dat doet en hoe we het weg kunnen krijgen. Het is ons ego Arie, want die is afhankelijk van houvast en moraal is zo'n houvast. Dus we moeten van ons ego af. Of anders gezegd we moeten ons Zijn wie we in wezen zijn, onze innerlijk vrije ofwel houvastloze staat van zijn, realiseren. Gelukkig voor je is onze evolutie van ego naar Zijn daar hard naar op weg. We verliezen immers al ons houvast in deze tijd tot zelfs dé waarheid aan toe. Maar helaas is het Zijn en dus ook de realisatie ervan taboe. Misschien wil je er in een volgend opiniestuk aandacht aan besteden.

Bron: De Volkskrant 1 september 2025

OPINIEMAKER

ARIE ELSHOUT

Moraal is onontbeerlijk als richtsnoer voor het goede, maar moet niet uitharden tot iets onwrikbaars

Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
5 m • Bewerkt •

Goed artikel van André Wilkens en Pawel Zerka. Zij constateren dat Trump en Europa in een cultuuroorlog zitten waarbij de Europese identiteit op het spel staat. Trump vernedert Europa. Hij vraagt zich af of Europeanen zichzelf beschouwen als autonoom en zelfbewust.
Dat is inderdaad de vraag vergeleken bij het ogenschijnlijke autonoom en zelfbewustzijn van Trump. Die vraag is gemakkelijk te beantwoorden in het licht van het feit dat de evolutie van de mens zich beweegt van ego naar Zijn en nu versnelt. En die versnelling begint met het vrij spel van het ego als gevolg van het verlies van houvast, van dogma's als normen en waarden. Trump is de exponent van het vrije ego. Maar het ego is niet zelfbewust en autonoom. Dat is alleen het Zijn, want die is innerlijk vrij en één met het bewustzijn, de hoogste staat van zelfbewustzijn. Europa is ook onderhevig aan dat vrije spel van het ego, maar wordt er minder door geleid als gevolg van haar Verlichting of anders gezegd als gevolg van haar bijna Zijn. Het enige wat Europa dan ook hoeft te doen om de cultuurstrijd met Amerika en overigens ook met Rusland en China te winnen is de voltooiing van haar Verlichting door de realisatie van haar Zijn. Maar ja dat is taboe en wordt in stand gehouden door de instituties kerk, staat en wetenschap, de traditionele hogepriesters van de waarheid, ook al is duidelijk dat dé waarheid niet bestaat.

Bron: De Volkskrant 24 september 2025

EUROPEAN SENTIMENT COMPASS 2025

'Het gaat om de cultuur, domkop!' Kan Europa de strijd met Trump winnen?

Europa is verwikkeld in een culturele oorlog met het Amerika van Donald Trump en moet het gevecht niet schuwen.

Sinds Donald Trump is teruggekeerd in het Witte Huis worstelen de leiders van Europa met de vraag hoe het verder moet met de trans-Atlantische relatie. Draait die voornamelijk om handel en om de voordelen die de Amerikaanse regering wil behalen door middel van heffingen? Gaat het vooral over defensie-uitgaven en de verdeling van lasten binnen de Navo, de eeuwigdurende discussie die heftiger wordt nu Washington zich meer op Azië richt? Of is het allebei?

Wie die relatie alleen beziet vanuit een oogpunt van veiligheid of economie, ziet het grotere plaatje niet meer. Wat zich nu voltrekt, is breder, ernstiger en gaat niet alleen over beleid. Het is een cultuuroorlog, een oorlog waarin de waarden en identiteit van Europa op het spel staan.

onderkend. De Amerikaanse overheid schildert Europa af als afhankelijk, naïef en strategisch onvolwassen. De discussie over de heffingen, de Navo-top, de vredesbesprekingen over Oekraïne; het waren evenzovele momenten van vernedering voor Europa. En vernedering gaat nooit alleen maar over beleid, maar vooral over identiteit. Over of Europeanen zichzelf beschouwen als autonoom en zelfbewust. Ofwel: of zij zich schikken in de rol van ondergeschikte, of zelfs die van vazal.

Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
13 m • Bewerkt •

Het lijkt erop Jan Willem dat je naar aanleiding van je onderzoek vindt dat de mensen niet zo boos moeten zijn. Maar Jan Willem dan weet je niet wat de fundamentele oorzaak van die boosheid is. Dat vergeef ik je omdat die oorzaak en dus ook de oplossing het grootste taboe van de mens is en dus kennelijk ook van jou. De oorzaak en oplossing is het feit dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn en dat die nu versnelt als gevolg van het uiterst beangstigende totale verlies van houvast en daarmee van alle dogma's die ons in toom hielden. Dat verlies is namelijk de oorzaak van het vrij spel van ons ego dat we zijn zodra we op Aarde komen en intrinsiek dualistisch ofwel polariserend is. Die boosheid is dus volkomen begrijpelijk. De oplossing ervan is niet door het, zoals jij doet, te bagatelliseren maar de mensen naar het non-duale en houvastloze Zijn te helpen. Dat begint met het erkennen van de boosheid en vervolgens het bieden van hulp met het bewust worden van de onderliggende pijn (machtelooheid, angst, miskenningspijn) en met het accepteren, toelaten en doorvoelen van die pijn want dat bevrijdt van pijn als zijnde datgene wat het Zijn in de weg zit. Meer info? Zie www.nlbe.nl

Bron: De Volkskrant 27 september 2025

Nederland is bozer dan nodig

Als je naar de cijfers kijkt, is Nederland helemaal niet zo verdeeld, stelt socioloog Jan Willem Duyvendak. In bijna alle gevallen is de feitelijke kloof de afgelopen decennia (veel) kleiner geworden, terwijl de verontwaardiging erover steeds groter werd.

Door **Haro Kraak** Foto's **Linelle Deunk**

Volgens Duyvendak vertekenen 'de door emoties aangeblazen debatten ons beeld van de alledaagse werkelijkheid' en zijn Nederlanders het over verrassend veel zaken behoorlijk met elkaar eens.

Mijn zorg is dat emoties en ervaringen argumenten en feiten vervangen, dat zien we nu al. Ik denk dat dat heel gevaarlijk is

Zeer belangrijk artikele van psychiater en filosoof Damiaan Denys. Het toont aan dat de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving geen idee heeft van het Zijn en daardoor niet weet hoe de huidige grote mentale problemen op te lossen. Ik heb de RVS op 2-12-2025 een brief geschreven over het feit dat het Zijn de oplossing is, maar geen reactie ontvangen.

Waarom blijven we versnellen als we weten dat het ons ziek maakt?

Mentale gezondheid We missen een diagnose die culturele, maatschappelijke en existentiële dimensies van lijden kan verbinden met de individuele ervaring, stelt *Damiaan Denys*.

Damiaan Denys
27 november 2025 • Leestijd 4 minuten

Het nieuwe rapport *Op de rem! Voorbij de hypernerveuze samenleving* van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving klinkt als een dringende waarschuwing. Onze samenleving zou te snel, te prikkelrijk en te prestatiegericht zijn, en dat zou leiden tot een groei aan mentale klachten. Het rapport roept op tot vertraging, verbinding en menselijke maat. Maar achter dat appel gaat een ongemakkelijke vraag schuil die opvallend onbesproken blijft: waarom blijven we versnellen, presteren en individualiseren als we weten dat het ons ziek maakt?



Damiaan Denys is filosoof en psychiater.

Juist die vraag raakt de kern van het probleem. Het rapport benoemt symptomen, maar ontleedt het mechanisme niet. Het beschrijft een „hypernerveuze samenleving", maar zonder duidelijk te maken welke logica die nervositeit aandrijft. Is het de „versnellingslogica van de moderniteit" (zoals socioloog Hartmut Rosa die beschrijft), de „zelfexploitatiecultuur" (zoals filosoof Byung-Chul Han die noemt), de „meritocratische druk" (zoals filosoof Michael Sandel die aan de kaak stelt), of de neoliberale belofte van maakbaarheid waarover ikzelf veel publiceer? De term blijft breed, normatief en moreel geladen, en daardoor net te vaag om werkelijk richting te geven. Daar komt bij dat het rapport een psychologiserende taal hanteert voor een maatschappelijk fenomeen. „Mentale gezondheid", „mentale veerkracht" en „mentale volksgezondheid" klinken alsof ze eenduidige begrippen zijn. Maar mentale klachten zijn nooit louter een reactie op externe druk. Ze ontstaan ook uit innerlijke conflicten, relationele dynamiek, identiteitsvragen en existentiële leegte.

Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
4 mnd • Bewerkt •

Dit is een uitzonderlijk belangrijk artikel van psychiaters en filosoof Damiaan Denys. Iedereen weet dat de samenleving een probleem heeft, maar niemand lijkt te weten welk probleem en wat de oorzaak en oplossing ervan is. Zo ook, stelt Denys, De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) gelet op haar recente rapport dat in het onderstaande artikel door Denys becommentarieerd wordt. De reden dat de RVS het niet weet is het feit dat er een groot al eeuwenoud taboe rust op die oorzaak en oplossing.

Wat is het probleem van de samenleving en wat is de oorzaak en oplossing ervan? Als het probleem een probleem van de samenleving als geheel is dan moet dat een probleem van ieder mens zijn. Dat moet dan een innerlijk probleem zijn. Het probleem waar ieder mens mee zit is het feit dat het leven onvermijdelijk zijn pijn raakt en dat hij mede ingegeven door het geloof in het al lang achterhaalde maakbaarheididee het maar blijft onderdrukken via Vechten, Vluchten, Verwijten (VVV). En dat terwijl hij dat gevecht met zichzelf alleen maar kan verliezen en dus zelfdestructief is. Niet alleen voor de mens zelf, zijn psychische en fysieke welzijn, maar ook voor zijn omgeving, de natuur. Dit laatste omdat hij een integraal onderdeel van het geheel is.

De oorzaak van dat gevecht is zijn intrinsiek dualistische ego dat hij is zodra hij in de dualistische materie oftewel op Aarde komt en er zich automatisch mee identificeert. Ondanks dat we het ego zijn, hebben we het ook. En wat we hebben kunnen we vanaf. Pijn hebben we ook. Het ego bestaat uit pijn. Hoe bevrijden we ons van pijn? Dat doen we door het niet langer te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen. Dat weten we want we weten dat het veel aanbevolen praten over onze pijn, dat een vorm van toelaten is, oplucht ofwel bevrijdt.

Het leven raakt onvermijdelijk onze pijn om ons te helpen ons ervan en daarmee van ons ego te bevrijden. Wat we dan zijn is de waarnemer van onze pijn, ons ego, en dat is ons bewustzijn. We zijn dan dus ons bewustzijn dat buiten het materie/dualiteit/deel aspect van het universum ligt waar wij in leven. We zijn dan één met het geest/singulariteit/geheel aspect van het universum waardoor we één zijn met het Al en in het hier en nu zijn. Dat laatste omdat ons bewustzijn zich in het zwarte gat bevindt waarin ruimte en tijd nul zijn. Het zwarte gat is dan ook waarin we automatisch terecht komen als we dat toelaten van de pijn die het leven raakt toepassen en het punt is waarin we onthecht ofwel innerlijk vrij worden.

In deze tijd zijn de gevolgen van de zelfdestructie van ons ego zo groot dat we zelfs met uitsterven worden bedreigd en onze mentale en fysieke conditie zeer problematisch is. Hoog tijd dus om onze gevoelens toe te laten. Meer info?
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM.

Bron: NRC 28 november 2025

2026

Niet wie je in wezen bent.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
3 m •

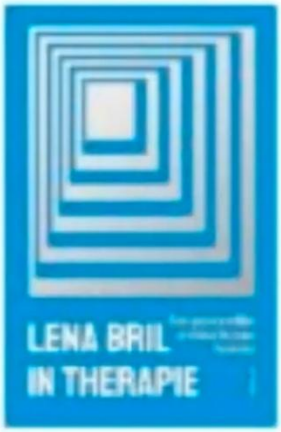
Onze evolutie verloopt van ego naar Zijn (wie je in wezen bent), je één zijn met je bewustzijn, je diepste ideaal, je innerlijk vrije en dus ook pijnvrije staat. Pijn zit je Zijn in de weg. Daar moet je je dus van bevrijden. Het leven raakt je pijn onvermijdelijk. Als dat gebeurt heb je de kans je van je pijn te bevrijden. Dat doe je door het toe te laten, te doorvoelen. Het is dus goed om, zoals Raounak impliceert, aandacht te besteden aan ons gevoel. Maar haar bewering 'Ik voel dus ik ben' klopt niet. Want dat ben je pas als je bevrijd bent van je (pijn)gevoelens en daardoor één bent met je bewustzijn waarin zich alles bevindt, dus ook de specifieke Zijnsgevoelens, waar je ten diepste naar verlangt. Het Zijn is de innerlijk vrije en dus ook houvastloze staat van zijn. Dus zoeken naar houvast is precies wat je niet moet doen. Meer weten? Zie https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: 3 Januari 2026

Ik voel dus ik ben

Raounak Khaddari vraagt zich af of we niet te weinig aandacht besteden aan ons gevoel. Lena Bril duikt in de wereld van de alternatieve therapie. **Annelies van der Meij** las hun boeken en twijfelt of gevoel wel een juiste raadgever is.

Illustratie **Avalon Nuovo**



NON-FICTIE
Lena Bril
In therapie – Een persoonlijke zoektocht naar houvast

In het Zijn is de beschaving volmaakt.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
Zojuist ·

Volgens president Macron moeten we onze beschaving opnieuw uitvinden omdat we niet meer weten waar we goed aan doen. Klaas van Egmond en Ben Papendorp schrijven dat we leven in vier min of meer tegengestelde werelden. En dat we volgens Aristoteles alleen gelukkig kunnen worden door tegelijkertijd in al die vier werelden te leven. Om dat te doen moeten we het evenwicht tussen die vier oriëntaties zien te bewaren. Het 'goede' is namelijk het evenwichtige midden tussen die tegenstellingen, die we op die 'en, en'-manier bij elkaar moeten zien te houden. Maar het lukt steeds weer niet.
Dat het niet lukt is begrijpelijk Klaas en Ben. Want de oplossing bevindt zich in ons weten dat we in wezen goed zijn en dus in ons Zijn(wie we in wezen zijn). Die oplossing lukt niet omdat dit Zijn taboe is in de samenleving.
Meer weten over het Zijn, hoe het gerealiseerd wordt en het taboe erop? Zie mijn boek 'Je bent in wezen goed'
https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: De Volkskrant 15 januari 2026

Inderdaad, hoe zit het eigenlijk met die Europese beschaving?

Laat Trumps kritiek op de Europese beschaving aanleiding zijn om daar grondig over na denken. Er is een alternatief: een Europese morele gemeenschap die het verloren gegane evenwicht tussen publieke en private belangen herstelt.



Klaas van Egmond is hoogleraar aan de Universiteit Utrecht en voormalig directeur van RIVM en Milieuplanbureau (thans PBL).



Ben Papendorp is adviseur en lobbyist voor sustainable development.

De Europese beschaving wordt van meerdere kanten bedreigd. Afgezien van de dreigende taal van de Russische president Vladimir Poetin, stelt de Amerikaanse president Donald Trump 'dat Europa zijn eigen beschaving aan het uitwissen is'.

We waren al eerder gewaarschuwd door de Franse president Emmanuel Macron. In zijn brief van 2019 aan alle Europese burgers schreef hij al 'dat we op dit moment politiek en cultureel de vorm van onze beschaving opnieuw moeten uitvinden. We hebben namelijk geen ethiek meer en weten dus niet meer waar we goed aan doen. Ook weten we niet meer wat we onder 'vooruitgang' moeten verstaan.'

Nu we dat bericht van meerdere kanten horen, moeten we het serieus nemen. Hoe zit het met die 'beschaving'?

We leven als mensen in vier min of meer tegengestelde werelden. We zijn een afzonderlijk individu en tegelijkertijd deel van de gemeenschap. Daarnaast leiden we een fysiek en tegelijkertijd een geestelijk bestaan. Aristoteles heeft 2.500 jaar geleden al uitgelegd dat we alleen gelukkig kunnen worden door tegelijkertijd in al die vier werelden te leven.

Om dat te doen moeten we het evenwicht tussen die vier oriëntaties zien te bewaren. Het 'goede' is namelijk het evenwichtige 'midden' tussen die tegenstellingen, die we op die 'en, en'-manier bij elkaar moeten zien te houden. Maar het lukt steeds weer niet. Gedreven door onzekerheid over onszelf, en uit misplaatste angst voor een betekenisloos bestaan, klampen we ons eenzijdig vast aan één van die oriëntaties.

We kennen dan eenzijdig waarde toe aan ons individuele, egocentrische 'ik' of aan de collectieve gemeenschap, zoals een voetbalfanclub. Ook kunnen we ons eenzijdig oriënteren op het fysieke bestaan, waarbij we onze spullen dreigen te worden, of op onze geestelijk-culturele oriëntatie, waarbij we de vaste grond onder onze voeten kunnen verliezen.

Doordat we geen waarde toekennen aan de samenhang van die vier oriëntaties, en daarmee onze menselijke natuur als geheel, gaat de menselijke waardigheid verloren en daarmee ook de beschaving.

Het probleem is dat dit in de loop van de geschiedenis onder invloed van de 'tijdgeest' steeds weer gebeurt. Zo klampten we ons in de middeleeuwen eenzijdig vast aan het collectief-geestelijk deel van ons bestaan, met inquisitie en godsdienstoorlogen tot gevolg.

Cor Bijl
1m ·

Nee Eliezer, het is onderdeel van onze evolutie van ego naar Zijn die nu versnelt en ons dwingt op een andere wil te vertrouwen dan onze door ons gemaakte wil. Die wil is onze vrije Wil die inherent is aan ons Zijn (wie we in wezen zijn) en het goede doet. Het is een Wil waar AI geen controle over heeft omdat het Zijn het één zijn met ons bewustzijn is dat zich in het zwarte gat ofwel buiten ons materiële universum bevindt.

Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed' **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: De Volkskrant 17 januari 2026.

ZEKER WETEN?

Van alle denkers over kunstmatige superintelligentie is Eliezer Yudkowsky de meest alarmistische: AI gaat **de mensheid uitroeien.** Maar is dat doemscenario niet gewoon onderdeel van de AI-hype?

Door **Laurens Verhagen** Illustratie **Avalon Nuovo**

Het onderstaande artikel is een goed voorbeeld van het taboe op het Zijn waardoor onze pijn niet, zoals de voorgaande tekening aangeeft, verdwijnt met als gevolg dat we op de Apocalypse afstevenen.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1 m ·

DAT IS NIET WAAR MARKUS! EN DAT IS EEN GEVAARLIJKE BEWERING,
In het Zijn (wie je in wezen bent), het één zijn met je nonduale bewustzijn, ben je volmaakt vrij, ook in de gevangenis. Dan ben en doe je het Goede. Dan heb je je bevrijd van je zelfdestructieve ego die de oorzaak is van alle ellende en die nu de climax van die zelfdestructie nadert in de vorm van de klimaatcrisis. Je bewering houdt dus het zelfdetructieve ego in stand en dat is uiterst gevaarlijk.

Meer weten? Zie mijn boek 'Je bent in wezen goed'. https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: NRC 24 januari 2026

'Individuele vrijheid is een pure fictie'



CV

Markus Gabriel (1980) is hoogleraar filosofie aan de Universiteit van Bonn en daar directeur van het International Centre for Philosophy en het Center for Science and Thought. In 2009 werd hij de jongste filosofieprofessor in de Duitse geschiedenis. Hij is medeoprichter van de filosofische stroming nieuw realisme en schreef diverse populair-filosofische boeken. Zijn boek *Waarom de wereld niet bestaat* (2013) werd een internationale bestseller. Op 29 januari verschijnt *Goed Doen* bij uitgeverij Ten Have. Op 19 februari is hij te gast bij Brainwash in Amsterdam.

Het gaat niet om verbinden, het gaat om één zijn.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
Zojuist ·

Het gaat nu niet om verbinden, het gaat om één worden. Hoe zit dat?
Onze evolutie verloopt van ego naar Zijn, van zelfdestructieve onvolmaaktheid naar volmaaktheid. In deze tijd treedt daarvan een versnelling, een kwantumsprong, op. De oorzaak is het totale verlies van houvast. Dat is nodig omdat het Zijn de innerlijk vrije oftewel houvastloze staat van zijn is. Dat verlies van houvast, ook aan te duiden als de ontdogmatisering, zorgt ervoor dat ons ego dat we zijn vrij spel heeft. Het dualistische karakter ervan is de oorzaak van de polarisatie. Dat vrij spel wordt aangeduid als de individualisering. Om de nadelen ervan op te lossen wordt opgeroepen tot verbinden. Het dualistische zelfdestructieve ego blijft daardoor echter in stand. Verbinden helpt dus niet. Wat nodig is, is de realisatie van het Zijn. Dat is het één zijn (met het Al) en bevindt zich in ons bewustzijn. We moeten dus één worden met ons bewustzijn. Dat kan alleen door ons te bevrijden van ons ego dat we hebben maar toch zijn omdat dat onze identificatie is met de materie zodra we op Aarde oftewel in de materie komen en de reden is waarom we willen weten: Wie ben ik (echt/in wezen)? En de reden is waarom we blijven worstelen met het leven. We bevrijden ons van ons ego door onze ervaring van het leven, onze pijn, niet langer, zoals ons ego wil, te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen.
Meer weten? Zie mijn boek 'Je bent in wezen goed'. **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: Trouw 24 januari 2026



Psychotherapie leidt niet naar het Zijn, sterker nog het belemmert het.

Cor Bijl
1 m ·

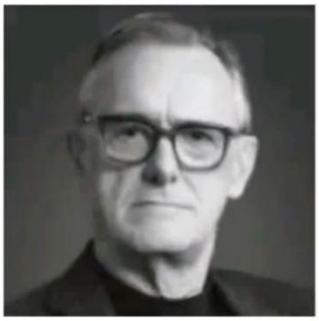
Je kunt niet bewijzen dat het werkt Ad, maar wel begrijpen als je het taboe op het Zijn opheft waar de hele samenleving aan onderhevig is. Want dan weet je dat aandacht voor de pijn van de patiënt, dat de patiënt helpt het te accepteren of beter te doorvoelen, een beetje naar het pijnvrije Zijn (wie je in wezen bent) leidt.

Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: NRC 29 januari 2026

Al kost het honderd sessies, de patiënt wordt geholpen

Het is moeilijk om de effecten van psychotherapie te bewijzen, schrijft *Ad Kerkhof*, maar ervaring leert dat het werkt.



Ad Kerkhof is emiritus hoogleraar Klinische Psychologie, Psychopathologie en Suicidepreventie aan de Vrije Universiteit.

Hoe kun je wel het goede doen?

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
2m ·

Goede vraag: Hoe kun je het wel goed doen? Simpel antwoord: Door je Zijn wie je in wezen bent te realiseren.

Meer weten? Zie mijn boek ' Je bent in wezen goed'. **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: De Volkskrant 28 januari 2026

De blik naar binnen

Maar liefst vier theatermakers maken voorstellingen over **grensoverschrijdend gedrag in de cultuursector.** Raygin Fullinck, Ada Ozdogan, Florian Myjer en Valentijn Dhaenens leggen net andere accenten, maar allemaal stellen ze de vraag: hoe kun je het wél goed doen?

Door **Mina Etemad** Illustratie **Laura Andriessen**





Cor Bijl is in **Rotterdam**.
1m ·

Dat is mooi: een kind opvoeden totdat die helemaal zichzelf is. Maar dat realiseer je niet Donald door de behoeftes van het kind te bevredigen. Je realiseert het wel door het kind bewust te maken van datgene dat zijn Zijn, 'zijn 'helemaal zichzelf zijn', in de weg zit en zijn (emotionele) pijn is. En hem te helpen zich te bevrijden van die pijn. Niet door het te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen.

Meer weten? Zie mijn boek 'Je bent in wezen goed'. **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: NRC 29 januari 2026

De inzichten van deze kinderarts over opvoeding zijn nog steeds onmisbaar

PSYCHOLOGIE Eindelijk is een vertaling verschenen van een van de belangrijkste psychoanalytici van Groot-Brittannië. De ideeën van Donald W. Winnicott over de groei en ontwikkeling van kinderen - van zuigelingen tot adolescenten - hebben nog niets van hun relevantie verloren.

Door **Arthur Eaton**

Een kind liefhebben betekent volgens Donald Woods Winnicott: diens individuele behoeften proberen te zien

Dit is een boek voor mensen die, als hun kindje naar ze opkijkt, niet een probleem zien dat moet worden opgelost. Het is geen handleiding die je voorschrijft wat te doen, zoals zoveel boeken over ouderschap. Winnicott lees je om jezelf eraan te herinneren dat je zoon of dochter een klein mens is, op weg om iemand te worden, die jouw rustige aanwezigheid nodig heeft om, uiteindelijk, helemaal zichzelf te kunnen zijn.

Nu de autocratisering toeneemt, wordt de beschaving nader onderzocht.



Cor Bijl
12 februari om 12:59 · Facebook for Android ·

Is de beschaving inderdaad een dun laagje over onze oerinstincten? Dat lijkt me wel zolang ons dualistische ego ons nog regeert. Maar de evolutie voltrekt zich van ego naar Zijn en dat is de laatste tijd in een versnelling geraakt. Het zou dus mee kunnen vallen met onze beschaving. De weerstand tegen de realisatie van het Zijn is echter nog groot. Dus dat is weer slecht nieuws. Intussen komen de oerinstincten van het ego steeds meer naar buiten. Maar dat kan ook beschouwd worden als noodzakelijke confrontatie om het Zijn te realiseren. Boeiende tijd!!

Bron: Trouw 12 februari 2019

SCHOUTEN Rob Schouten

Het beschavingsproces

Er wordt de laatste tijd weleens gedaan alsof beschaving slechts een vals en cosmetisch laagje over onze in feite primitieve staat is. Alsof wij eigenlijk nog steeds oermensen met oerinstincten zijn, die zich slechts een beetje weten te gedragen maar die zodra de nood aan de man komt weer aan het vechten en moorden slaan.

Cor Bijl
19 februari om 15:51 ·

Goede vraag:Hoe word ik een baken van rust? Maar als ik dan de technieken zie die Ben Tiggelaar voorstelt dan zijn dat technieken die emoties onderdrukken in plaats van toelaten/doorvoelen en dat is zelfdestructief. Bovendien realiseer je er niet je Zijn (wie je in wezen bent), je diepste ideaal, je permanente en volledige baken van rust mee.

Wil je weten hoe je dat wel realiseert? Lees dan mijn boek: Je bent in wezen goed'. zie
https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: NRC 19 februari 2026



Hoe word ik een baken van rust?

Iedereen wil een kalme manager

Het vermogen om koelbloedig te blijven onder stress wordt enorm gewaardeerd. Ook op het werk.

Iedereen weet: collega's die kalm blijven als het erop aankomt, nemen betere beslissingen. Een kalme manager krijgt bovendien meer belangrijke informatie van zijn medewerkers. Die houden slecht nieuws juist liever stil wanneer een leidinggevende onvoorspelbaar of explosief reageert.

Daarnaast zijn emoties besmettelijk. Rust heeft een kalmerend effect op de rest.

Voor mijzelf selecteerde ik drie snelle, eenvoudige technieken.

1. Ademhaling. Alleen al het simpelweg concentreren op je ademhaling werkt. Richt je een paar seconden op hoe de lucht in en uit je lijf stroomt en je wordt kalmer. Een stapje verder: de '4-7-8-ademhaling'. Adem gedurende vier tellen in door je neus, houd de lucht zeven tellen vast, adem vervolgens in acht tellen uit via je mond.

2. Anders kijken naar stress-signalen. Mij helpt het om heel klinisch te kijken naar mijzelf in stressvolle situaties. Bijvoorbeeld: interessant wat hier gebeurt, mijn hartslag neemt wat toe, prima, geen probleem. Wat ook helpt: de stress-signalen in je lichaam niet afkeuren, maar juist waarderen als een manier van je lichaam om zich voor te bereiden op actie.

3. Jezelf bevragen. Ik las een artikel over stress-management in het Noorse leger. Een paar stappen uit die methodiek kun je prima op jezelf toepassen. Merk je dat je in de stress schiet? Stel jezelf dan heel feitelijke vragen over de situatie. Wat is er net gebeurd? Wat is de huidige situatie? En vooral: wat is nu de eerstvolgende concrete stap? Dus niet: waarom heb ik dit altijd? Of: wiens schuld is dit? Maar: wat is het eerste dat we nu gaan doen?

Mijn advies is niet: neem dit rijtje over, maar: maak je eigen rijtje. Probeer een paar dingen uit en kies je eigen top-3.



Cor Bijl
Gisteren om 12:23 ·

Goede vraag van Zairah Khan: kan AI onze band met de aarde herstellen? Nee Zairah dat kan AI niet. Waarom niet? Omdat ons één zijn met het AL en dus ook met de aarde ons Zijn (wie we in wezen zijn) is dat zich in ons bewustzijn bevindt en dat zich zoals ik ervaren heb in het zwarte gat en dus buiten het materiële universum bevindt waarin wij leven en waarin de wetten van de natuur niet gelden. Maar wees gerust Zairah want het is gemakkelijker dan ooit om ons Zijn te realiseren. Dat komt doordat we nu al ons houvast tot dé waarheid aan toe verliezen en zo versneld op weg zijn naar ons innerlijk vrije ofwel houvastloze Zijn. En doordat de enorme wereldwijde polarisatie ons confronteert met de pijn ins ons die ons Zijn in de weg zit en ons zo de mogelijkheid geeft ons ervan te bevrijden. Simpelweg door die niet langer te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen.

Meer weten? Zie mijn boek ' Je bent in wezen goed'. **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: De Volkskrant 20 februari 2026

ECOLOGISCHE RAMP

Zijn we beland in een dystopische film, of kan AI ons ook redden van onszelf?

We gebruiken kunstmatige intelligentie voor van alles en nog wat, met hoge ecologische kosten. Maar zouden we haar ook kunnen inzetten om onze band met de aarde te herstellen? Want voor een slimme aap doen we wel heel domme dingen.

De vraag is of AI ons werkelijk naar een hoger plan kan tillen. Met die vraag besluit ik te rade te gaan bij Ask Nature. Dit is een chatbot (inmiddels ook als functie beschikbaar in ChatGPT), die werkt op basis van biomimicry (nabootsing van het gedrag van planten en dieren). 'Kan AI ons helpen onze relatie met de aarde te herstellen?', vraag ik. 'AI kan een krachtige bondgenoot zijn in het herstel van onze relatie met de natuur, niet als vervanging van de natuur zelf, maar als instrument dat ons helpt beter te luisteren, begrijpen en samenwerken met natuurlijke systemen', aldus Ask Nature.

Het lijkt tegenstrijdig om natuur te verwoesten om beter naar haar te kunnen luisteren, toch weersta ik de menselijke neiging om in een nulsomspel te denken. Juist de natuur leert mij dat overvloed ook een optie is. De natuur maakt tenslotte met een beperkt aantal chemische elementen oneindige rijkdom. Dat doet ze op basis van natuurlijke intelligentie. Biomimicry is erop gericht om mensen te leren denken en handelen als de natuur zélf. Dat is best complex, en juist daarom kan AI ons helpen.

Wij mensen zijn echter bij uitstek de aangewezen 'bewakers van intentie' (in de woorden van ChatGPT). Het is volgens de chatbot aan ons om betere doelen en waarden te definiëren, en om bijvoorbeeld feedbackloops te creëren die de milieu-impact meten en automatisch bijsturen als er iets misgaat. Het bewaken van intentie lijkt mij een uiterst complexe taak: eentje die van oudsher toevertrouwd werd aan de wijste mensen zoals 'elders', maar in plaats daarvan zijn we overgeleverd aan een stel cowboys die roofbouw plegen op onze aandacht.

Cor Bijl
Zojuist ·

Ieder mens is zijn intrinsiek dualistische ego geworden toen hij op Aarde kwam. Dat is de reden waarom Stevo Akkermans ervaart dat hij twee zielen heeft die de boventoon voeren. En dat is de reden waarom hij naar rust zoekt om te ontsnappen aan de machteloosheid die de het duistere wereldnieuws oproept. Wat hem betreft is dit het plan: onzuiver als we zijn, struikelend het goede zoeken en in de wereld blijven.
Stevo gaat er dus vanuit dat we onzuiver zijn. En dat we dat ook moeten blijven omdat degene die denkt dat hij zuiver is zich per definitie onaantastbaar waant, niet in staat is tot zelfonderzoek, terwijl de grootste prestaties daar altijd mee beginnen.
Dat maakt duidelijk dat ook Stevo geen weet heeft van het Zijn (wie je in wezen bent), de zuivere staat van zijn die geen zelfonderzoek nodig heeft en nonduaal is waardoor die geen last heeft van meerdere zielen in zichzelf. Dat krijg je als het taboe op het Zijn gehandhaafd blijft. Maar dat niet alleen, want het niet-Zijn, beter bekend als ons ego, is vanwege de zelfdestructie ervan de oorzaak van alle ellende en het Zijn de oplossing.
Meer weten? Zie mijn boek 'Je bent in wezen goed'. **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: De Volkskrant 21 februari 2026

Escapisme | Het wereldnieuws maakt ons machteloos, je hoort het overal om je heen. Maar wegduiken is het antwoord niet, schrijft Stevo Akkerman. Liever vertragen en verdiepen.

Verlangen naar rust, maar toch ook **niks willen missen**

In mijn borst huizen twee zielen, misschien ook wel meer, maar deze twee voeren de boventoon. Ze liggen voortdurend met elkaar in de clinch. De ene ziel wil niets missen van wat er in de wereld gebeurt, de andere wil al het rumoer en geraas achter zich laten en zich terugtrekken.

Het gevecht dat ze voeren is vermoeiend: geen van beide partijen lijkt ooit een beslissende zege te behalen. Wat niet wil zeggen dat er helemaal geen beweging in zit, want naarmate de waanzin, het onrecht en het bloedvergieten in de wereld toenemen, groeit het verlangen naar een stille plek, naar afzondering. Maar het tegendeel is ook waar – daar heb je de tweestrijd. De wereld vraagt om een weerwoord, dat besef laat zich niet zomaar wegdrukken.

'Bijna dagelijks grijpt mijn machteloosheid tegenover het duistere wereldnieuws me naar de keel', schreef Bregje Hofstede in *De Correspondent*, om vervolgens te onderzoeken of er in de wisselwerking tussen onze binnen- en buitenwereld een kracht te vinden is die de machteloosheid overstijgt. Ze greep terug op het voorbeeld van grote namen: Etty Hillesum, Simone Weil, James Baldwin. De eerste twee verbonden met de Tweede Wereldoorlog, de laatste met de burgerrechtenstrijd in de VS. Baldwin sprak niet alleen over rechten, hij hekelde de 'spirituele toestand' van Amerika, en riep op tot het 'respecteren en vieren van het leven zélf, dat je aanwezig bent bij alles wat je doet'. Hillesum, die onbekommerd sprak over de God in haarzelf, weigerde haar ziel door haat aan te laten tasten, dat was haar verzet tegen de nazi's. 'Ze kunnen ons werkelijk niets doen.' En Simone Weil wees op het belang van het 'onpersoonlijke' – wie daarin weet te wortelen, is in staat zonder enige hulp van buitenaf een kleine maar reele kracht te doen gelden.

Kijk, zo komen we weer in de buurt van het kleine goede van Levinas. En misschien is het helemaal niet zo klein, misschien moeten we hier geen onderscheid maken tussen klein en groot.

"Niemand is gevaarlijker dan degene die denkt dat hij zuiver is: want deze zuiverheid is per definitie onaantastbaar." Wie zich onaantastbaar waant, is niet in staat tot zelfonderzoek, terwijl – aldus Baldwin – de grootste prestaties daar altijd mee beginnen.

Wat mij betreft is dit het plan: onzuiver als we zijn, struikelend het goede zoeken en in de wereld blijven.

Cor Bijl
1m ·

Natuurlijk keert de oude wereldorde niet terug. Want dat is vertrouwen op houvast terwijl onze evolutie verloopt van het op houvast gebaseerde ego naar het innerlijk vrije oftewel houvastloze Zijn (wie je in wezen bent) en nu versnelt door het verlies van houvast. Dan is natuurlijk de vraag: wat te doen? Het antwoord is simpel: we moeten ons bevrijden van ons ego en daarmee ons Zijn realiseren. Hoe? Dat lees je in mijn boek 'Je bent in wezen goed':
https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: Trouw 10 maart 2026

Von der Leyen: De oude wereldorde keert niet terug

Romana Abels
Brussel

Europese Commissie | De internationale rechtsorde bestaat niet meer, aldus Ursula von der Leyen. Het is voor het eerst dat een Europese leider dat ronduit zegt.

Ursula von der Leyen heeft een stevige boodschap. Het moet anders met de Europese Unie. Die moet assertiever, wendbaarder, sneller. Zoals het ging, gaat het niet meer, zegt de voorzitter van de Europese Commissie. "Onze principes, onze instituten en onze besluitvorming zijn allemaal ontworpen in de stabiliteit van de naoorlogse wereld", zei ze maandagochtend. "We moeten ons afvragen of we niet meer hinder dan hulp ondervinden van het systeem van consensus en compromis dat we toen hebben opgebouwd."

Cor Bijl
18m ·

Goed artikel van Jelmer Mulder. Spijt is inderdaad een hinkende bode die iedereen kan laten struikelen. Jammer alleen dat hij Kierkegaard-kenner en filosoof Welmoed Vlieger aanhaalt die zegt dat er geen keuzes zonder spijt bestaan. Want die bestaan wel, althans in het Zijn (wie je in wezen bent) waarin je het goede bent en doet. Wel logisch dat Welmoed het Zijn niet kent, want daar rust een groot eeuwenoud taboe op. Een taboe dat maar niet doorbroken wordt ondanks het feit dat het niet-Zijn, beter bekend als het ego, de oorzaak is van alle ellende en het Zijn de oplossing. Meer weten? Zie mijn boek 'Je bent in wezen goed':
https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: Trouw 10 maart 2026

Spijt is een hinkende bode die iedereen kan laten struikelen

Loket voor het leven | Bij elke keuze die we maken ligt spijt op de loer. Spijt kan je vermalen, of je leven juist in de goede richting duwen.

Het werd niet voor niets een beroemd citaat van de Deense filosoof Søren Kierkegaard: 'Het leven kan slechts achterwaarts begrepen worden, maar het moet voorwaarts worden geleefd'. Het leven is voortdurend keuzes maken waarvan je de consequenties soms pas later kan inzien.

Daarbij komt dat keuzes nooit perfect zijn. Met elke keuze verlies je iets, stelde Kierkegaard. Vandaar zijn andere klassieke uitspraak: 'Trouw of trouw niet; in beide gevallen zul je er spijt van krijgen'.

Spijt moet je 'in proportie' zien, zodat je een keuze kunt relativeren. Waar ben je zelf debet aan?

Spijt komt in vele soorten en maten. Er zijn kleine vormen en zware gevallen. Soms groeit het jarenlang.

Kierkegaard wil keuzes niet relativeren, merkt Kierkegaard-kenner en filosoof Welmoed Vlieger op. Alsof het niet uitmaakt wat je kiest. "Maar hij wil wel de illusie wegnemen dat er keuzes zonder spijt bestaan. Elke keuze houdt een verlies in."

Cor Bijl
Zojuist ·

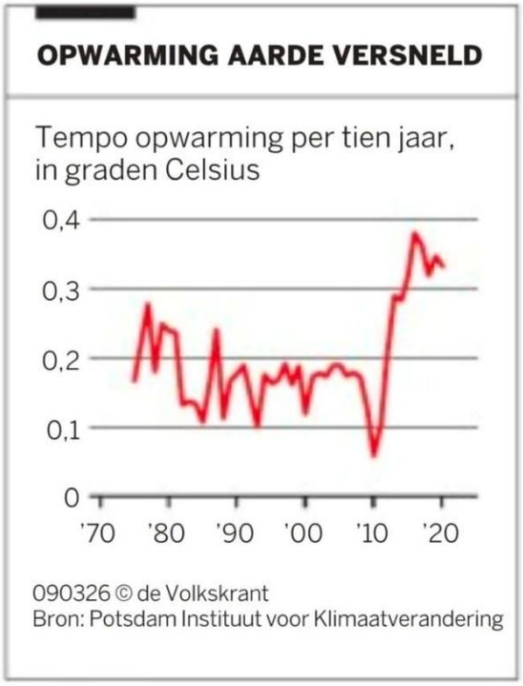
Onze evolutie verloopt van ons zelfdestructieve ego naar ons Zijn (wie we in wezen zijn), ons diepste ideaal. De climax van die zelfdestructie komt steeds dichterbij zoals onderstaand artikel aangeeft. Maar zal het die climax ooit bereiken? Dat is aan ons. Realiseren we het Zijn voordat die climax werkelijkheid is of eerder? Tot op heden is het Zijn taboe waardoor nog niet begonnen is met de realisatie van het Zijn. De crisis moet kennelijk groter worden. Dat lijkt ook te gelden voor de leden van LinkedIn, want die geven totaal geen blijk van inzicht in onze evolutionaire toestand.

Bron: Trouw 10 maart 2026

Aarde warmt veel sneller op dan gedacht: mogelijk al dit jaar door de kritieke grens van 1,5 graad

Maarten Keulemans
Amsterdam

Het tempo waarin de aarde opwarmt, is afgelopen tien jaar haast verdubbeld. Inmiddels warmt het klimaat op met zo'n 0,35 graden per tien jaar, in plaats van 0,2 graden per decennium.



Misvatting over de antichrist.



Cor Bijl · U

Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...

10 m ·

Volgens Peter Thiel is de antichrist geen persoon, maar een systeem dat onder het mom van het opkomen voor vrede en stabiliteit vrijheid en democratie opoffert.
Peter is daarmee een typische Trumpaanhanger die onbeperkte vrijheid en daarmee onbeperkte machtsuitoefening nastreeft. Hij weet kennelijk niet dat onbeperkte vrijheid niet de afwezigheid van grenzen is, maar het vrij zijn in grenzen. En dat dat vrij zijn zich in het Zijn (wie je in wezen bent), ons diepste ideaal, ons goed/volmaakt zijn, bevindt. Ook weet hij niet dat ons ego dat we zijn zodra we op Aarde komen vanwege de intrinsieke zelfdestructie ervan de antichrist is oftewel datgene is dat ons afhoudt van ons intrinsiek goddelijke Zijn. Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. https://lnkd.in/e7JQKwEM

Techmiljardair Peter Thiel vertelt Rome wie de antichrist is

Lezingen | De Amerikaanse techmiljardair Peter Thiel is een invloedrijke steunpilaar van Donald Trump. Hij houdt zich ook bezig met de antichrist, tot afschuw van de katholieke kerk.

Lodewijk Dros
redactie religie&filosofie

Wie is de antichrist? Het begrip uit het Nieuwe Testament houdt gelovigen al eeuwen bezig. In de Verenigde Staten besteedden populaire boekenseries als *Left Behind* er aan het eind van de vorige eeuw aandacht aan. In deze apocalyptische vertellingen speelt de antichrist een cruciale rol, het personage dat probeert de wederkomst van Christus te dwarsbomen aan het eind der tijden.

Nu, twintig jaar later, is het de invloedrijke techondernemer Peter Thiel die de schijnwerper zet op de antichrist. Afgelopen herfst gaf hij er in de VS lezingen over. En dat is opvallend, want hij is geen theoloog. Thiel is de man die geld heeft gestoken in Facebook en PayPal. En vooral: oprichter van Palantir, het surveillancebedrijf dat de Amerikaanse overheid gebruikt om mensen te volgen. Hij heeft de huidige vicepresident J.D. Vance altijd gesteund en is een echte Maga-aanhanger.

Thiel heeft nu zijn lezingen opnieuw gehouden, in Rome. En opnieuw was hij erg geheimzinnig over de inhoud. Bezoekers mochten er niets over zeggen.

Wat verstaat Thiel onder de antichrist? Volgens *The Guardian*, dat een geluidsopname wist te bemachtigen, zegt hij dat de meeste bijbeluitleggers er een 'boze koning, tiran of anti-messias in de eindtijd' in zien.

Hoewel hij zegt de optie open te houden dat het iemand als Greta Thunberg is, kiest hij zelf voor een andere interpretatie. De antichrist is geen individu, maar een systeem dat onder het mom van het opkomen voor vrede en stabiliteit vrijheid en democratie opoffert.

Dat lukt een enkele tiran niet zo goed als een geolied controlesysteem dat zich voordoet als moreel hoogstaand of zelfs 'hyperchristelijk'.

Door angst te zaaien voor grote bedreigingen als klimaatverandering, kunstmatige intelligentie en een nucleaire oorlog stelt het gewraakte systeem zichzelf in staat om buitengewoon veel macht te vergaren.

Veel helderheid over de aard van de antichrist biedt de hobbytheoloog niet. Wel is duidelijk dat hij hem vereenzelvigt met een wereldstaat, met organisaties als de Verenigde Naties en het Internationaal Strafhof die het Armageddon – een gruwelijke ineenstorting van de aarde – zouden bespoedigen.

Thiel heeft weinig op met de top van de katholieke kerk; paus Leo is namelijk een voorstander van de internationale rechtsorde.

De organisatie van de lezingen was in handen van een culturele vereniging, verbonden aan de Catholic University of America in Washington. Die trok de handen ervan af. Ook de Pauselijke Universiteit Sint Thomas van Aquino, waar paus Leo – toen nog Robert Prevost – is gepromoveerd, distantieerde zich ervan.

Afgelopen herfst, bij de Thiel-lezingen in de VS, bleef het stil in de katholieke kerk. Bij de tweede ronde, in het hart van de wereldkerk, is er meer rumoer. De man die door paus Benedictus was aangetrokken als AI-expert, pater Paolo Benanti, was vernietigend over Thiel. Diens ideeën zijn 'niet christelijk, maar ketterij'.

In een stevig essay op de website Le Grand Continent met de titel *De Amerikaanse ketterij: moet Peter Thiel verbrand worden?* kenschetste Benanti Thiels carrière als een 'langgerekte ketterij tegen de liberale consensus'. Die consensus is dat het goed is dat er regels zijn voor de samenleving. Thiel 'beschouwt die fundamenten als achterhaald'.



Cor Bijl
1 m ·

Goede vraag: Hoe kom je los van erotisch egocentrisme. Daar kom je natuurlijk alleen maar van los als je los komt van je ego. Maar ja zolang het Zijn, het vrij zijn van het ego, taboe is zal dat niet gebeuren. Jammer want alleen bij ego-loos vrijen kun je echt jezelf zijn en echt één zijn met je partner. Betere erotiek is er niet.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: Trouw 21 maart 2026

Hoe kun je loskomen van 'erotisch egocentrisme'?

Dit doet me eigenlijk meteen denken aan het boek *Het Erotische Experiment* van de Nederlandse filosoof Ype de Boer. Hij stelt dat wij, in West-Europa, seks vooral gebruiken om één identiteit van het zelf te bevestigen. Seks of intimiteit, dicht bij elkaar zijn, is niet het doel; het doel is om het personage te zijn dat jij wil zijn. Of beter gezegd: dat de samenleving wil dat je bent.

Filosoof De Boer stelt dat onze sensuele fantasieën gekaderd zijn. We leggen onszelf stereotypen op van hoe onze seks moet zijn. Volgens hem hoort de manier waarop we seks hebben zelfs bij de kern van iemands persoonlijkheid. Je weet wie je bent als je weet wat je wil in bed. Zodra je dat weet, moet je ook nog aan het beeld voldoen dat daarbij hoort.

De Boer zegt dat dit leidt tot 'erotisch egocentrisme'. Seks heeft vooral te maken met de 'ik' die naar voldoening zoekt. En zo wordt het erotische ondergeschikt aan die 'ik'. Dat betekent niet dat elke moderne geliefde een zelfzuchtige is, maar het betekent dat we onszelf kritisch moeten bevragen.

Floortje Scheepers voelt het Zijn aan.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
6 m • Bewerkt •

Hoogleraar psychiatrie Floortje Scheepers nadert het Zijn (wie je in wezen bent). Dat kan worden vastgesteld omdat ze een holistische blik op de mens voorstaat, de titel van haar tweede boek 'Op zoek naar het vrije denken' luidt, spiritualiteit ziet als het ontsnappen aan de denkrasters waarmee we de wereld beheersen en over de momenten waar er alleen maar hier en nu is.
Dat ze het Zijn nadert en dus niet volledig doorgrondt kan worden geconcludeerd uit haar uitspraken dat er geen quick fix voor psychiatrische problemen bestaat, dat ze nog op zoek is naar het vrije denken, dat ze zingeving ingewikkeld vindt en over momenten waarop er alleen maar hier en nu is en dus niet over het zijn in het hier en nu. Het is te hopen dat ze het Zijn ooit realiseert en daarmee doorgrondt want dan is ze verlost van al haar zoeken en kan ze mensen helpen naar het Zijn, hun diepste ideaal.
Wil jij ook ophouden met zoeken? Lees dan mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM.

Bron: Trouw 23 maart 2026 (tekst Andrea Bosman)

Zinzoeker interview | Hoogleraar Floortje Scheepers breekt graag uit te vaste rasters, ook in haar werk als psychiater. Als zinzoeker komt ze veelzijdig uit de test van *Trouw*: in bijna alle categorieën scoort ze even hoog.

'Ik denk al snel: moet dat nou zo? Kan dat niet anders?'

Het klinkt als een verrassende ontboezeming – en ook weer niet. Floortje Scheepers is hoogleraar Innovatie in de ggz (geestelijke gezondheidszorg) bij het UMC Utrecht en een tegendraads denker. Of, zoals ze zelf zegt: 'best een opstandig type'. Ze schreef mee aan het rapport *Op de rem!* van de Raad voor de Volksgezondheid & Samenleving (RVS), dat afgelopen najaar waarschuwde voor een 'hypernerveuze samenleving', waar het aantal mensen met mentale problemen almaar toeneemt.

Dat advies rekent af met het idee dat individuen alleen zelf in de hand hebben of zij stress, prestatiedruk, depressie, burn-outverschijnselen of sociale angsten ervaren. In plaats daarvan beschrijft het dit ook als een breed maatschappelijk probleem, dat om een gezamenlijke aanpak vraagt.

Dat past bij de brede, 'holistische' blik op de mens die psychiater Scheepers voorstaat: ze is bepaald geen fan van labeling volgens de DSM, het handboek voor de classificatie van psychische stoornissen, maar pleit voor brede categorieën die mensen niet tot een specifieke stoornis versmallen. Psychisch lijden is nu eenmaal complex en meerduidig, er bestaat volgens haar geen quick fix.

Ze is lichtjes katholiek opgevoed, verder dan de heilige communie is ze niet gekomen, en écht gelovig is ze niet. Toch kan kinder- en jeugdpsychiater Floortje Scheepers (1969) af en toe behoefte hebben aan een kerk, zegt ze tegen het einde van het gesprek. "Dat ik denk: waar kan ik naartoe?"

"Aan een specifieke stroming of religieus pad wil ik me niet verbinden, maar toch... Het is die behoefte aan bezinning, rust vinden. Uit het raster ontsnappen. In een kerk kun je dat met anderen delen, dat maakt het minder eenzaam."

"Mensen vinden het vaak moeilijk om mij ergens bij in te delen. Van tevoren las ik de beschrijvingen van de typen en dacht bij alles: oh ja, dat past ook wel bij me! Dat klopt dus, want ik scoor bijna overal even hoog. Ja, ook als spiritueel. Toevallig heb ik net de *draft* voor mijn tweede boek ingeleverd bij mijn uitgever. De titel is *Op zoek naar het vrije denken*. Het gaat deels over spiritualiteit en zingeving en hoe je die zaken weer kunt terugvinden in je leven.

"In mijn optiek gaan zingeving – wat ik trouwens best een ingewikkeld woord vind – en spiritualiteit over het ontsnappen aan de denkrasters waarmee we de wereld beheersen, over de momenten waarop er alleen maar het hier en nu is en verder niks."

Cor Bijl
Zojuist ·

Peter Wennink is de nieuwe economische goeroe van Nederland. Hij maakte ASML groot en nu is Nederland aan de beurt. Hij is ook een mensenmens. Hij blijkt, zo leert mijn poging contact met hem te maken, echter niet een mensenmens die zich wil inzetten voor de realisatie van het Zijn (wie je in wezen bent), de beste staat van zijn, van de mens dat onmisbaar is voor het groot maken van Nederland. Peter lijkt dus ook onderhevig te zijn aan het nog illusoire maakbaarheididee en bijgevolg aan het taboe op het Zijn. En dat terwijl het Zijn de oplossing is van alle ellende. Wil je meer weten over het Zijn? Lees dan mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken**

Bron: Trouw 24 maart 2026

Techno-optimist profiel | De VVD vroeg oud-ASML-topman Peter Wennink als regeringsadviseur en zijn aanbevelingen zijn nu beleid. Wie is de nieuwe economische goeroe van Nederland?

Peter Wennink maakte ASML groot, nu is Nederland aan de beurt

De oud-directeur wordt gezien als een ‘mensenmens’, maar wel een met een scherp randje

De Apocalypse nadert.

Cor Bijl
Zojuist ·

Niet verwonderlijk dat de Aarde meer uit balans is dan ooit. Want de mens is dat ook als gevolg van zijn verlies van houvast en weigert zijn Zijn, zijn innerlijk vrije ofwel houvastloze staat van zijn, te realiseren waarin hij volmaakt in balans is.

Bron: NRC 24 maart 2026

WERELD METEOROLOGISCHE ORGANISATIE

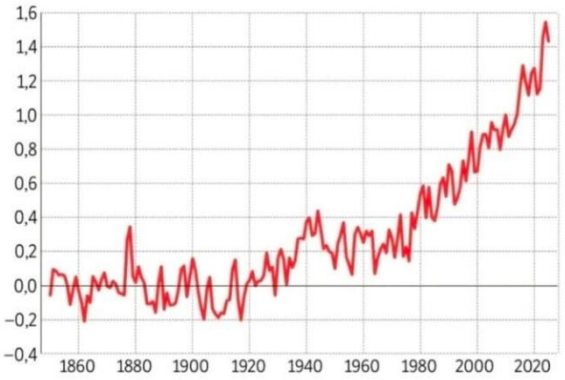
‘Aarde is meer uit balans dan ooit’

Volgens VN-secretaris-generaal Guterres, die spreekt van „klimaatchaos”, staan alle seinen „op rood”. Toch lijken weinig overheden wereldwijd zijn zorgen te delen. Tien jaar geleden nog zetten 195 landen hun handtekening onder het Klimaatakkoord van Parijs, waarin werd afgesproken de opwarming van de aarde onder de 1,5 graad in 2030 te houden. In oktober bleek dat de wereldeconomie sindsdien nauwelijks verduurzaamt en dat de subsidiëring van fossiele brandstoffen (kolen, olie, gas) zelfs met tientallen miljarden per jaar steeg. Dat de grens van 1,5 graad gepasseerd wordt, is volgens wetenschappers intussen onvermijdelijk.

Doel ‘Parijs’: stijging moet onder 1,5 graden Celsius

Wereldwijde temperatuur stijgt, 2025 op een na warmste jaar

Wereldwijde jaarlijkse temperatuurafwijking t.o.v. pre-industrieel niveau, in graden Celsius



NRC 240326 / ES / Bron: WMO

Cor Bijl
Zojuist ·

Onze evolutie verloopt van ego naar Zijn. Die versnelt nu als gevolg van het totale verlies van houvast omdat het Zijn de innerlijke vrije ofwel houvastloze staat van zijn is. Normen en waarden behoorden tot het houvast van het ego. Nu dat wegvalt (ontdogmatisering) heeft het dualistische en op beheersing van het leven gerichte ego vrij spel. Vandaar o.a. de polarisatie, de prestatiedruk en vanwege de teloorgang van het ego ook de identiteitscrisis. Kortom een mix van een hoop ellende waar vooral jongeren onder lijden omdat hun hele ontwikkeling geschiedt in deze transitie van ego naar Zijn. Natuurlijk is de realisatie van het Zijn de oplossing hiervan, maar dat ontbreekt vanwege het nog dominante maakbaarheididee en het grote eeuwenoude taboe erop. GGZ-Nederland wil er dan ook niets van weten. Wie helpt om dat te veranderen?
Meer weten over de transitie van ego naar Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie
https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken

Bron: De Volkskrant 25 maart 2026

JONGEREN

Een betere mentale gezondheid begint niet in de ggz. Kijk ook naar het dagelijks leven buiten de behandelkamer

In de ggz, waar ik de afgelopen drie jaar werkte, hoorde ik ouders steeds vaker dezelfde vraag stellen: 'Zou het ADHD kunnen zijn?' Ouders maakten zich zorgen over de concentratie en schoolprestaties van hun kind, leraren zagen hun kind vastlopen. Al snel verschoof het gesprek naar een diagnose.

Problemen met concentratie, motivatie of schooldruk worden al snel als stoornis gezien. Toch hebben lang niet alle jongeren die bij de ggz aankloppen een psychische aandoening. Veel van hen kampen bijvoorbeeld met een overprikkeld brein door slaaptekort, stress, prestatiedruk en intensief schermgebruik. Onderzoek laat zien dat meer schermtijd bij jongeren gepaard gaat met minder beweging en meer zittend gedrag, terwijl concentratieproblemen (die al snel worden geassocieerd met ADHD) ook goed kunnen samenhangen met schermtijd.

Steeds vaker belanden jongeren met concentratieproblemen in de ggz, terwijl er lang niet altijd sprake is van een psychiatrische stoornis. De druk op de ggz neemt daardoor sterk toe. De vraag naar hulp groeit sneller dan het systeem aankan en wachttijden lopen op.

Ggz-instellingen proberen daar de laatste jaren zélf iets aan te doen. In steeds meer instellingen ontstaan initiatieven die niet direct draaien om het stellen van diagnoses, maar om het versterken van veerkracht en mentale gezondheid. Instellingen ontwikkelen leefstijlprogramma's waarin slaap, beweging, voeding, stress en digitale balans centraal staan. Een gezonde leefstijl is immers essentieel voor het hele systeem: het lichaam, de stofwisseling én de mentale gezondheid.

Toch wringt er iets. Hoe waardevol zulke leefstijlprogramma's als eerste stap ook zijn, het blijft de vraag of ze thuishoren in de specialistische ggz. Die is bedoeld voor het behandelen van jongeren met ernstige psychiatrische problemen en complexe stoornissen. Wanneer ggz-instellingen zélf leefstijlprogramma's ontwikkelen om jongeren weer op de rails te krijgen, zegt dat vooral iets over onze samenleving: we medicaliseren psychische klachten blijkbaar te snel.

De ambitie van het kabinet om sterker in te zetten op mentale gezondheid via preventie is hoopgevend. Maar die ambitie blijft beperkt zolang de blik vooral op zorg, sociaal domein en hulpverlening blijft gericht. Mentale gezondheid ontstaat niet alleen binnen de zorg, maar vooral in het dagelijks leven: in hoe we wonen, werken, bewegen en met elkaar samenleven. Gemeenten, werkgevers, scholen, sportverenigingen en gezinnen spelen daarin een cruciale rol.

Ouders kunnen bijvoorbeeld een belangrijk verschil maken door zelf het goede voorbeeld te geven. En scholen zouden bewegen niet moeten zien als een onderbreking van het 'echte' leren, maar als een essentieel onderdeel ervan. Beweging is geen bijzaak of leuke onderbreking: het is een voorwaarde voor mentale gezondheid, aandacht en concentratie en gezond opgroeien.

Onderzoek laat zien dat beweging bij depressie net zo effectief kan zijn als therapie of medicatie. Willen we de mentale gezondheid écht versterken, dan moeten we het tij keren en de aandacht verleggen van hulp bieden naar het dagelijks leven buiten de behandelkamer: hoe we bewegen, hoe we samenleven, hoe we onze leefomgeving inrichten en hoe we naar elkaar omzien.



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu •

Het Zijn (wie je in wezen bent), je innerlijk vrije staat, je diepste ideaal, realiseer je door gevoelens/pijn toe te laten, te doorvoelen. Zo ook de gevoelens en in dit geval de innerlijke stemmen die ze veroorzaken. Het praten met de stemmen, zoals psychiater Corstens laat doen is een stap naar het innerlijk vrije Zijn. Dat blijkt als Tamira vertelt wat ze hoort terwijl de stem dat niet wil en haar daartoe bedreigt, want dan laat ze de stem toe en bevrijd ze zich van de angst voor de stem. De opmerking van Corstens: "Dat vind ik nogal laf" is goed bedoeld, maar getuigt van strijd tegen de stem en dus niet van toelaten ervan. Ook getuigt het van het nog dominante maakbaarheididee ook als is dat al lang achterhaald.
Meer weten hierover? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**.

Bron: NRC 25 maart 2026

Psychiater Corstens praat met stemmen in hun hoofd

DOCUMENTAIRE Niet alleen de patiënten, ook hun innerlijke stemmen komen aan het woord in deze IDFA-publiekstrekker.

Tristan Theirlynck

Je ziet Tamira veranderen als de kwade stem in haar hoofd de controle overneemt. Eerder bewoog ze in haar stoel en ontdook ze de blik van psychiater Dirk Corstens. Nu kijkt ze strak in zijn ogen. „Ik ga daar geen antwoord op geven!", zegt 'de stem' uitdagend als-ie gevraagd wordt waarom hij Tamira teistert. Corstens reageert: „Dat vind ik nogal laf."

Psychiatertje

Ingewikkeld is dat stemmen vaak niet willen dat er over ze wordt gepraat. Tamira's stem schreeuwt en bedreigt haar wanneer ze vertelt wat ze hoort. „Iedereen weet dat je een leugenaar bent!" Als ze Corstens tóch over hem vertelt, zie je de ontlading: het besef dat ze meer macht heeft dan ze dacht.

Het gaat niet om verbinden, het gaat om één zijn.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
1 d • Bewerkt •

Heel begrijpelijk om verbinding te bepleiten als de individualisering tot een climax is gekomen. Maar daarmee wordt voorbij gegaan aan waar het nu in wezen om gaat. Dat is het één zijn, het één zijn met jezelf (je bewustzijn), het Al, de natuur, God en geleid worden door de Wil ervan die bestaat uit de impuls tot manifestatie in het hier en nu oftewel uit dat wat vanzelf gebeurt. Dat is in het Zijn (wie je in wezen bent) het geval. Je realiseert het door je te bevrijden van dat wat je Zijn in de weg zit en je (emontionele) pijn is. Die bevrijding doe je door je pijn niet, zoals je automatisch doet, te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen.
Meer weten hierover? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie nlbe.nl/publicaties/boeken.

Bron: De Volkskrant 30 maart 2026l

Een weerbare democratie vraagt om een samenleving die verbonden is

Cultuur, onderwijs, wetenschap en media zijn de randvoorwaarden die een democratie nodig heeft om te kunnen blijven functioneren. Daarmee kun je ook een bijdrage leveren aan vrijheid en welzijn wereldwijd.

We leven in tijden van vernietiging. Bij de oorlogen in onder andere Oekraïne, Gaza en Soedan voegt zich nu een nieuw gewelddadig conflict: de regering-Trump wilde een einde maken aan de Iraanse dictatuur. Een nieuwe geweldspiraal, met vele burgerslachtoffers en verwoeste leefomgevingen, lijkt voorlopig het gevolg.

En ook buiten de brandhaarden gaat steeds meer kapot. Democratie staat wereldwijd onder druk. Onderling vertrouwen slinkt. Dialoog maakt plaats voor confrontatie. De harde krachten die vrije samenlevingen wereldwijd bedreigen, zijn talrijk en lijken soms overweldigend. De vraag is wat tegenwicht kan bieden aan deze dynamiek van afbraak.

In de vorige eeuw stond de wereld ook voor deze vraag. Op de puinhopen van de Tweede Wereldoorlog moest een nieuwe orde worden gebouwd. Behalve materiële vernietiging, was culturele en morele uitputting het resultaat van dictatuur en oorlog. Oorlog begint niet met wapens, maar met ideeën. Met dat uitgangspunt werd tachtig jaar geleden de United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Unesco) opgericht, om te bouwen aan vrede via cultuur, onderwijs, wetenschap en media.

'Zachte krachten', zo noemen we dit viertal vaak. Maar is die term wel gepast? Wat is er zacht aan de duizenden bezoekers die ons culturele erfgoed jaarlijks trekt? Of aan kinderen die kennis en vaardigheden opdoen waarmee ze de huidige tijd aankunnen? 'Zacht' is evenmin een typering die past bij wetenschappelijk onderzoek dat leidt tot baanbrekende innovaties en economische ontwikkeling. Een goed functionerende pers is een waakhond die macht ter verantwoording roept.



Kathleen Ferrier is voorzitter Unesco-commissie NL.



Casper Thomas is lid van de Unesco-commissie NL.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
6 d • Bewerkt •

Zodra we op Aarde (in de materie) komen zijn we als gevolg van onze automatische identificatie met de materie ons ego ook al hebben we het. Dan zijn we onderhevig aan de evolutie van ego naar Zijn. Die evolutie versnelt nu als gevolg van het totale verlies van houvast omdat het Zijn de innerlijk vrije ofwel houvastloze staat van zijn is en ook nog de oplossing is van al onze ellende inclusief de potentieel apocalyptische klimaatcrisis. Ons ego is dus stervende maar poogt overeind te blijven door wanhopig naar houvast te zoeken. Het op beheersing van het leven, op macht, gerichte ego meent dat houvast te vinden in de zogenaamde 'sterke man', de volmaakte egoman, de fascistische man zoals Trump, Poetin, Xi, Orban, e.d. Vandaar de aantrekkelijkheid van het fascisme. Meer weten over ego en Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM.

Bron: NRC 30 maart 2026



INTERVIEW FEDERICO FINCHELSTEIN HISTORICUS

'Waarom willen mensen zich ineens zo graag onderwerpen aan fascisten?'

Fascistische politici verkopen „haat en het idee dat sommige mensen superieur zijn." Die boodschap wint aan populariteit. Voldoet Donald Trump aan de criteria?

We hebben het nu steeds over Trump en de VS. Maar u beschrijft ook 'wannabe fascists' in andere landen. Waarom zijn de geesten volgens u ineens op verschillende plekken rijp voor fascisme?

„Dat is het onderwerp van het boek dat ik nu aan het schrijven ben. Waarom willen mensen zich ineens zo graag onderwerpen aan fascisten? Ze zijn toch geen kleine kinderen meer? Waarom hebben ze zo'n vaderfiguur, zo'n verlosser nodig? Waarom verlangen ze naar een beperking van de rechten die zijn bevochten in democratische landen?

„Ik denk dat het gewoon een simpeler boodschap is. In plaats van gelijkwaardigheid, in plaats van structurele veranderingen om onze democratieën democratischer te maken, verkopen zij haat en het idee dat sommige mensen superieur zijn aan anderen. Dat horen mensen liever dan dat ze problemen in de maatschappij in de ogen moeten zien en misschien niet kunnen genieten van dezelfde overvloed als vroeger."



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu •

Goede vraag van Peter Henk Steenhuis: Wie bepaalt wat een zinvol leven is? Of bepaal je dat alleen zelf? Hij gaat ervan uit dat je dat alleen zelf bepaalt. De vraag is dan: Wat is de maatstaf? Hij stelt: Zin die stand houdt bij tegenwind is de maatstaf. Dat klopt wat mij betreft, maar hij zegt niet in welke staat van zijn dat het geval is en hoe je die staat realiseert. Want die staat bestaat weldegelijk. Maar omdat die staat taboe is ontbreekt het in de samenleving. Die staat is namelijk het Zijn (wie je in wezen bent), het een zijn met je bewustzijn. Je realiseert het door je van datgene te bevrijden dat het in de weg zit en je (emotionele) pijn betreft. Je bevrijdt je van die pijn door het te accepteren, toe te laten, te doorvoelen. Het leven zelf helpt je daarbij, want die raakt je pijn onvermijdelijk.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 8 april 2026

de zinzoeker | Een monnik, een idealist en een egoïst denken heel anders over zingeving. Hoe weet je wat voor jou een zinvol leven is? Die vraag houdt een lezer al even bezig. De zinzoeker denkt mee.

Wie bepaalt wat een **zinvol leven** is? Of bepaal je dat alleen zelf?

In uw vraag herken ik een typisch modern ongemak. Vroeger werd zin aangeleverd. De kerk gaf richting. De zuil gaf richting. De gemeenschap gaf richting. Van voormalig Denker des Vaderlands René Gude heb ik geleerd: vroeger was zingeving zinkrijging, nu is zingeving zinmaking. Dat is een klus die we niet altijd willen, maar wel moeten klaren.

Om die klus te klaren, moeten we uw vraag kantelen. Niet vragen: wat is een zinvol leven? Maar: wat doet een zinvol leven met je? Volgens de Deense filosoof Soren Kierkegaard is er één simpele toetssteen: een zinvol leven maakt je op den duur groter dan je angst.

Volgens Kierkegaard is angst niet iets wat moet verdwijnen, maar iets wat ons tot groei dwingt. Bij Kierkegaard is angst geen fout in het systeem, maar een existentieel signaal dat erom vraagt beantwoord te worden. En juist in dat beantwoorden – in het kiezen, handelen, bestaan – wordt de mens groter dan zijn angst, en vindt hij zijn vrijheid.

Van abstractie naar de praktijk. Iemand die leeft voor geld en genot voelt zich prima zolang hij wind in de rug heeft, maar wat gebeurt er als de wind draait, het leven krimpt, als er verlies komt, ziekte, afscheid? Was dat dan genoeg, is de dam die je dan kunt opwerpen hoog genoeg om de angst te weerstaan?

En de idealist, die na dertig jaar afzien eerder meer dan minder armoede in de wereld ziet, heeft hij of zij niet te weinig van het leven genoten? En zou de monnik, die in de laatste jaren van zijn leven tot de ontdekking komt dat God misschien wel dood is, geen spijt van zijn opofferingen krijgen?

Niemand kan voor een ander bepalen wat zinvol is. Een leven dat alleen eigen behoeften vervult, is geen misdaad, maar wel een risico. Een leven dat zich tot iets groters verhoudt – God, de wereld, kunst, rechtvaardigheid, andere mensen – heeft vast veel diepte, maar laat misschien te veel schoons aan de oppervlakte liggen.

Om uw vraag te beantwoorden, adviseer ik om uzelf twee vragen te stellen. De eerste: waar stroomt uw leven naartoe? De tweede: bevalt die stroom, vandaag, op dit moment, u ook een beetje? Als u op deze vragen een bevredigend antwoord kunt geven, vermoed ik dat uw leven een crisis kan verdragen. Zin die standhoudt bij tegenwind – dat is de maatstaf.

Logisch dat de staat aansprakelijk wordt gesteld, want de psychische problemen worden maar niet opgelost door de hulpverleners die blijven geloven in het zelfdestructieve maakbaarheididee en daardoor weigeren zijnsontwikkeling toe te passen.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu ·

Waarom zijn er wachtlijsten in de ggz? Omdat de ggz niet weet en ook niet wil weten (zo blijkt uit de nonreactie op een email van mij aan ggz-Nederland) wat de echte oorzaak is van het enorme beroep op haar. Ze wil dat niet weten omdat de echte oorzaak en daarmee ook de echte oplossing taboe is. De echte oorzaak is namelijk het dualistische zelfdestructieve ego en de echte oplossing het Zijn (wie je in wezen bent). In deze tijd treedt er een versnelling op van onze evolutie van ego naar Zijn. Die versnelling begint met het vrij spel van het ego Vandaar de enorme polarisatie, de geldings- en prestatiedrang en de waarheids- en identiteitscrisis die tot grote mentale en psychische problemen leiden en niet opgelost worden omdat de realisatie van het Zijn uitblijft.
Wil je meer weten? Lees dan mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 7 april 2026

Staat aansprakelijk gesteld voor de wachtlijsten in ggz

Principekwestie | Voor het eerst wordt de staat aansprakelijk gesteld voor de wachtlijsten in de ggz. Patiënten met ernstige psychische aandoeningen verdienen betere zorg.

Gedaagd | interview Een rechtszaak tegen de staat begin je niet zomaar. Maar psychiate Manon Kleijweg zag, na jarenlang getob en nutteloos overleg over de geestelijke gezondheidszorg, geen andere oplossing.

Jeroen den Blijker
redactie gezondheid&zorg

Voorbeeld van symptoombestrijding.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu ·

Zoals de hele maatschappij doet ook Jackson Katz aan symptoombestrijding. De reden daarvan is dat ieder mens zijn dualistische op beheersing van het leven gerichte zelfdestructieve ego is zodra hij op Aarde komt en daardoor onderhevig is aan het maakbaarheididee, ook al is dat inmiddels achterhaald door de wetenschap. De oplossing is dus de bevrijding van het duale ego en bijgevolg de realisering van het nonduale Zijn (wie je in wezen bent), je diepste ideaal. Het leven zelf helpt daarbij door je pijn, dat het Zijn in de weg zit, onvermijdelijk te raken waardoor je de mogelijkheid hebt het niet conform het maakbaarheididee te onderdrukken, maar het toe te laten, te doorvoelen.
Meet weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: NRC 11 april 2026

'Misogyn gedrag stopt pas als mannen elkaar erop aanspreken'

Geweld tegen vrouwen is een mannenprobleem. Het wordt in stand gehouden door miljoenen mannen die het laten gebeuren, zegt de Amerikaanse onderzoeker en activist Jackson Katz. „Veel mannen denken maar twee keuzes te hebben: niets doen of ingrijpen."

Door **Christel Don** Fotografie **Fenna Jensma**

Waarom vinden veel mannen het moeilijk om iets te zeggen van een seksistische grap?
„Mannen maken op zo'n moment een kosten-batenanalyse. Zich uitspreken kan een prijs hebben: ze riskeren hun positie in de groep, de sfeer aan tafel, een vriendschap, hun baan.
„Daarnaast denken mannen vaak dat ze de enigen zijn die zich ongemakkelijk voelen, zo blijkt uit onderzoek naar sociale normen. Ze denken dat de rest het prima vindt, dus passen ze zich aan, terwijl die anderen precies dezelfde inschatting maken. Zo ontstaat een situatie waarin iedereen zwijgt, terwijl velen het eigenlijk niet eens zijn met wat er gebeurt. Daarom kan één man die zich uitspreekt zo'n groot effect hebben: hij doorbreekt die misvatting.
„In trainingen hoor ik dat vaak terug. Zodra iemand iets zegt, reageren anderen opgelucht. Ze dachten het al, maar niemand wilde de eerste zijn."

Wat leert u mannen vervolgens?
„Een ethisch besluitvormingsproces. Dat gaat niet zozeer om wat ze in zo'n situatie letterlijk zeggen, maar om hoe ze een afweging maken tussen het eigen ongemak, loyaliteit aan zichzelf en de groep, en verantwoordelijkheid jegens degene die wordt geschaad. Ik leg mannen vier vragen voor die hen helpen een afweging te maken over wat ze van de situatie vinden, en welke verantwoordelijkheid ze daarin hebben (zie kader). Zie je jezelf als een man die zijn mond opentrekt in grensoverschrijdende situaties, dan helpt de training om je zelfbeeld in lijn te brengen met je gedrag."

Wat kunnen mannen doen, als ze getuige zijn van misogyn gedrag?
„Veel mannen denken dat ze twee keuzes hebben: ingrijpen of niets doen. En omdat ingrijpen eng en ongemakkelijk voelt, kiezen de meesten voor niets doen. Tijdens de training ontdekken ze echter een heel scala aan mogelijkheden. Je kunt op het moment zelf iets zeggen of later onder vier ogen een gesprek aangaan. Vraag anderen die hetzelfde zagen wat zij ervan vinden. Stel je werkgever of onderwijsinstelling voor om een training te organiseren. Het belangrijkste is dat je *iets* doet voor, tijdens of na het incident. Het mooie is: zodra mannen beseffen dat er zoveel opties zijn, wordt de drempel om in actie te komen aanzienlijk lager."

De psychische/mentale problemen van de jongeren worden maar niet opgelost.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
17 u • Bewerkt •

Dat er vaak een ongelukkige klas voor je zit begrijp ik maar al te goed Willem Jan. Ook dat je niet weet wat te doen begrijp ik. Ik begrijp dit omdat het voor mij duidelijk is dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn (wie je in wezen bent) oftewel van zelfdestructieve onvolmaaktheid naar volmaaktheid en nu versnelt, maar de samenleving en vooral de deskundigen daarin dit niet willen zien en dus niet willen begrijpen omdat het taboe is en het door de wetenschap achterhaalde maakbaarheididee nog domineert. Dat blijkt wel uit het feit dat die deskundigen het voor wat betreft de oorzaak en de oplossing van de problemen niet hebben over het ego en het Zijn en de evolutionaire ontwikkeling ervan en dus niet bekend zijn met zijnsontwikkeling: de wijze waarop je van ego naar Zijn komt. En dat terwijl dat oneindig eenvoudig is omdat er niet meer voor nodig is dan het accepteren en doorvoelen van gevoelens zodra ze geraakt worden of zolang ze nog te voelen zijn.
Wil je meer weten? Lees dan mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 11 april 2026

Psychologische problemen, eenzaamheid, sombere gevoelens: met de jeugd gaat het niet goed, constateert conrector en docent Willem Jan van Klinken (46). 'Er zit vaak een ongelukkige klas voor me', stelt hij. Wat te doen?

tekst **Willem Jan van Klinken** illustraties **Irma van Osch**

DEPRESSIEVE MUZIEK

Hoogleraar en psychiater Floortje Scheepers vertelde vorig jaar in haar Preek van de Leek dat Nederland het hoogste aantal psychologen per hoofd van de bevolking ter wereld heeft. Hoe komt dat? Waarom voelt zo'n groot deel van met name het jongere deel van onze bevolking zich zo slecht?

In een onlangs verschenen advies geeft de Onderwijsraad verklaringen. Zo worden welzijnsproblemen vaker 'gemedicaliseerd'. Ze zijn niet langer geaccepteerd als iets wat bij een bepaalde levensfase hoort, maar worden geduid als individueel medisch probleem. De aanpak ervan komt te liggen bij een zorgprofessional, waarmee het behandelen van psychische ziektes (de eigenlijke taak van de ggz) veranderd is in het bevorderen van mentaal welzijn.

Nog een verklaring: de drempel om over mentale problemen te 'praten' wordt steeds lager. Dat lijkt positief, in campagnes wordt opgeroepen dit vooral te doen, maar ik zie ook een keerzijde. Praten in het echt blijkt voor veel jongeren namelijk moeilijk. Het uiten van gevoelens gaat niet zelden als volgt: jongeren zetten een filmpje op TikTok met depressieve muziek en quotes en hashtags als #mentalhealth.

Waar je het voorheen voor je hield als je niet lekker in je vel zat, laat je nu aan heel de wereld zien dat >> het slecht met je gaat. Dit kan ertoe leiden dat een ander denkt: met mij gaat het ook niet zo goed, waarop een soortgelijk bericht wordt geplaatst en het lijkt alsof het met heel veel jongeren slecht gaat. Terwijl het in deze filmpjes vaak 'gewoon' puberleed betreft. Het gewone wordt ineens een echt probleem.

En dan heb ik het nog niet eens over de inflatie waaraan woorden onderhevig zijn die een verlaagd mentaal welbevinden aangeven. Psychisch leed wordt kortom steeds lastiger te wegen.

GROTE BOOSDOENER

In een recent rapport over de 'hypernerveuze samenleving' geeft de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving nog een aantal aanvullende verklaringen. Eén daarvan is het geïnstitutionaliseerd individualisme. In de maatschappij ligt de nadruk steeds meer op het 'ik' en steeds minder op het 'wij'. Dit leidt tot een afname van het gevoel dat je ergens bij hoort, wat kan uitmonden in een gevoel van eenzaamheid.

Ook de toegenomen prestatiedruk van ouders en de sociale omgeving speelt een rol; een herkenbaar verschijnsel in het onderwijs, waarvan vooral meisjes last lijken te hebben. En dan is er ook nog de constatering dat iedereen de hele dag 'aan' staat; er is nauwelijks ruimte meer voor rust.

Willem Jan van Klinken (1979) is geboren in Stroe (gemeente Barneveld) en woont in Woudrichem. Hij werkt vanaf 2004 als leraar Nederlands op het Altena College in Sleeuwijk en is sinds 2021 conrector van havo 3, 4 en 5.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
14 m ·

Wat goed dat deze musici begrijpen dat het leven ook pijn mag doen. Dat is een stap in de richting van het eccepteren, toelaten en doorvoelen ervan waarmee je het Zijn (wie je in wezen bent), je diepste ideaal, realiseert. Die stap is voor de meeste mensen nog te groot, maar zal uiteindelijk moeten omdat de grootte en de toename van de crises uiteindelijk niet meer te dragen zijn en het ego-gevecht tegen pijn via het onderdrukken ervan dat de oorzaak is van crises stopt. En daarmee het duale op beheersing van het leven en daardoor zelfdestructieve ego verlaten wordt en het Zijn wordt gerealiseerd.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: NRC 13 april 2026

'Het leven hoeft niet alleen maar beter te worden, het mag ook pijn doen'

INTERVIEW **CAMIEL MEIRESONNE**
ZANGER EN SONGSCHRIJVER
Na steeds grotere successen met de band Son Mieux moest Camiel Meiresonne tijdelijk een stap terug doen. Nu is er een nieuw, ambitieus album.
Door **Thijs Schrik** Foto **Merlijn Doomernik**

„De rust die we gedwongen moesten nemen, is erg goed geweest", vertelt de 33-jarige Meiresonne in het centrum van thuisstad Den Haag. „Het heeft zowel mij persoonlijk als het collectief een hoop gebracht."

Hoe voelde het om zo'n verhaal te doen in een veelbekeken talkshow?
„Er viel een last van mijn schouders. Daarvoor zat ik een hele tijd niet lekker in mijn vel, maar op het podium deed ik alsof het goed ging. En het heeft er voor gezorgd dat ik eerlijker deze plaat heb kunnen afmaken, dat ik meer met een open vizier de wereld in wil stappen. De reacties waren alleen maar fijn. Mensen zeiden: wat goed dat je dit deelt."

Het bespreken van mentale gezondheid is ook in de muziekindustrie minder een taboe, lijkt het.
„Ik denk dat geen enkel mens kan bestaan in een façade, waarin je doet alsof het altijd alleen maar goed gaat. Soms heb je tegenslagen te verwerken. Ik ben afgestapt van het idee dat er altijd een stijgende lijn moet zijn. Het leven is veel cyclischer."

Heb je meer rust gevonden?
„Ik heb vooral erg vermijdend geleefd. Ik was altijd op zoek naar *meer*. Naar het ervaren van positieve dingen, niet te veel bezig zijn met het verdriet of de angsten waar ik ook mee rondliep. Ik kon verdwijnen in zaken als drugs en daarna het grote succes. Ik gebruikte het om bepaalde dingen niet aan te hoeven kijken."



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu •

Mooi dat psychiaters zich ook kwetsbaar opstellen. Dat maakt de acceptatie van kwetsuren/pijn groter en dat is een stapje richting het Zijn (wie je in wezen bent), ons diepste ideaal, de oplossing van alle ellende. Misschien komt het nog zover dat psychiaters mensen naar het Zijn, het uiteindelijke doel van geestelijke hulpverlening, gaan helpen. Het helpt als ze daartoe mijn boek 'Je bent in wezen goed' gaan lezen: https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 13 april 2026

‘Mijn eigen depressies maken me een betere psychiater, daar ben ik van overtuigd’

Documentaire | Ook ggz-behandelaren kampen soms met angst en depressie. Een groepje zorgverleners wil het sterke taboe daarop doorbreken.

‘We doen soms net alsof we als behandelaren zelf onaantastbaar zijn’

Psychiater Zuketto ziet het als een taak zich als rolmodel op te werpen. Door haar eigen kwetsbaarheid te uiten, hoopt ze dat meer collega’s dat zullen aandurven. Met datzelfde doel gaat psychiater Vleugel de ‘ongemakkelijke positie’ aan, waarbij ze haar eigen kwetsbaarheid benoemt.



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu •

Inderdaad, niet alleen de kinderen veerkrachtig maken maar ook de ouders. De vraag is dan: hoe word je veerkrachtig? Daar doet Jacob een aantal voorstellen voor, maar dat leidt niet tot volmaakte veerkracht waardoor de problemen niet worden opgelost. Dat is logisch want de volmaakte veerkracht bevindt zich in het Zijn (wie je in wezen bent) dat taboe is in de samenleving en wordt gerealiseerd met zijnsontwikkeling. Meer weten over het Zijn en zijnsontwikkelin? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 14 april 2026

Het helpt bij de opvoeding als ouders hun eigen jeugd tegen het licht houden, schrijft Jakob van Wielink.

Het helpt bij de opvoeding als ouders hun eigen jeugd tegen het licht houden, schrijft Jakob van Wielink.

Jakob van Wielink is leiderschapscoach en medeauteur van het boek 'Tussen leiden en loslaten. Waarom pubers opvoeden over jezelf gaat'

Eigen patronen

Dat is vaak allesbehalve een comfortabele exercitie. Veel ouders constateren liever dat het aan de schermen ligt, of aan de maatschappij, aan school, aan het karakter. Maar de ouders die hun eigen patronen kennen – die begrijpen wanneer bezorgdheid overgaat in controle en betrokkenheid in bemoeizucht – zijn beter in staat om echt aanwezig en nabij te zijn. Zij zijn aanwezig zonder het over te nemen.

De klas begint thuis. Scholen kunnen signaleren, opvangen, begeleiden en ze doen dit met grote toewijding. Wat ze niet kunnen is de leegte vullen die ontstaat als de thuisbasis wankelt.

De vraag is dus niet alleen: hoe krijgen we de jeugd weer veerkrachtig? De vraag is ook: hoe worden wij dat zelf? Het antwoord ligt in een onderzoek naar je eigen puberteit. Wat miste je? Wat droeg je mee? En in hoeverre kleurt dat vandaag de manier waarop je je tiener tegemoetkomt? Die zoektocht is misschien wel het meest concrete wat je kunt bijdragen aan de mentale gezondheid van je kind, en aan meer geluk in de klas.



Cor Bijl
Zojuist ·

Het leven (de evolutie) is op niets anders uit dan je Zijn (wie je in wezen bent), je diepste ideaal, je onkwetsbaarheid. Daartoe raakt het onvermijdelijk je kwetsuren. Grenzen stellen om dat te voorkomen kan even helpen, maar helpt niet echt want het leven is veel slimmer en zal je weer raken. Je moet je kwetsuren, je monsters, dus in de bek kijken (toelaten, doorvoelen) zodra je geraakt wordt. De realisatie van het Zijn is dus oneindig eenvoudig, maar helaas ook het moeilijkste wat er is. Vrijwel geen enkele therapeut kan zijn/haar client hierbij helpen omdat hij/zij nog bevangen is door het maakbaarheididee dat slechts tot symptoombestrijding leidt. Ouders kunnen dat dan natuurlijk helemaal niet.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**

Bron: Trouw 14 april 2026

Wat als je dochter (17) op haar werk belaagd wordt door mannen?

Haar dochter is tijdens haar werk in een restaurant lastiggevallen door een groep mannen. Een moeder wordt er nog boos van als ze er weer aan denkt.

Wat in dat restaurant gebeurt, laat zien hoe complex dit soort situaties zijn, zegt Sara Alaoui, oprichter van The Safe Space Club, die slachtoffers van seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag terzijde staat. "Die 17-jarige heeft iets gedaan wat veel mensen in die situaties lastig vinden: ze heeft hulp gezocht, in dit geval bij haar bedrijfsleider. Dat betekent dat ze haar grens voelde en ernaar handelde, iets om trots op te zijn."

Terwijl de daders niet wakker liggen van hun gedrag, werkt dat in het slachtoffer door. "Niet fijn, maar het leren herkennen wat je voelt, die spanning, de twijfel, het ongemak, helpt om in het vervolg eerder en duidelijker te kunnen handelen."

Ouders kunnen daarin begeleiden. "Niet door te focussen op wat ze had moeten doen, maar door samen terug te kijken: wat merkte je op in jezelf, wat zou je een volgende keer helpen?"

Om eerlijk te zijn, zegt Alaoui: "Je bent nooit voorbereid op dit soort dingen. Het gebeurt meestal op een onverwacht moment, op een manier die je niet verwacht." Praten met je dochter kan steun en troost zijn, zegt Djoeke Ardon, maar eigenlijk zouden alle moeders met hun zoons moeten praten. "Die meiden leven gewoon hun leven. De oplossing ligt veel meer bij de jongens."

Het is zo goed te begrijpen dat mensen naar erkenning en geborgenheid (in een groep) verlangen en zich daardoor overgeven aan een goeroe, ook al misbruikt die je verlangen. Dan kunnen we natuurlijk de goeroe veroordelen, maar dan wordt het probleem van het verlangen niet opgelost. Het Zijn (wie je in wezen bent) is de oplossing, maar dat is taboe waardoor het misbruik nog wel even door zal gaan.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
4 m • Bewerkt •

Als je iemand moet of wil volgen om je diepste ideaal te realiseren dan zal je dat ideaal nooit realiseren. De reden is dat dat ideaal in jezelf zit en wel in je bewustzijn. Je moet dus één worden met je bewustzijn. Die staat van één zijn is het Zijn (wie je in wezen bent. Om het Zijn te realiseren moet je je bevrijden van dat wat het Zijn in de weg zit en je (psychische) pijn is. Dat doe je door die pijn te accepteren, er verantwoordelijkheid voor te nemen, het toe te laten, het te doorvoelen. Het leven zelf helpt je daarbij door je pijn onvermijdelijk te raken. Het realiseren van je Zijn is dus oneindig eenvoudig, maar helaas ook het moeilijkste wat er is. Het is zo moeilijk omdat je uiterst krachtige en slimme ego zich uit alle macht verzet tegen dat toelaten en de reden is waarom we nauwelijks weten wat we precies voelen en zo moeilijk kunnen praten over onze gevoelens.
Meer weten hierover? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: De Volkskrant 15 april 2026

De zuigkracht van de sekte

Journalist **Ivo van Woerden** deed vijf jaar lang onderzoek naar de groep van de Amsterdamse spiritueel influencer Bentinho Massaro en schreef er het boek *In de greep van de goeroe* over. Hij ontdekte dat iedereen in een sekte terecht kan komen. Inclusief hijzelf.

Illustratie **Micha Huigen**

Cor Bijl
Zojuist ·

Wat is een echte man? Dat lijkt tegenwoordig een belangrijke vraag. Maar die vraag kan er natuurlijk alleen maar zijn omdat men niet weet wat echt zijn is. Of beter gezegd wat Zijn (wie je in wezen bent) is. Men weet dat niet omdat het Zijn taboe is zoals ik in al mijn posts aantoon. Dat we daardoor niet weten wat een echte man is, is geen groot probleem. Maar wat wel een groot probleem is, is dat niet geweten wordt dat het ego de oorzaak is van alle ellende en het Zijn de oplossing.

Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**

Bron: NRC 16 april 2026

MANNELIJKHEID Wat is een echte man? Stoer, hard en krachtig? Twee kunstexposities over mannelijkheid willen het beeld verruimen van wat mannen kunnen zijn. „Het begrip mannelijkheid wordt te klein gehouden."

Door **Merlijn Schoonenboom**

Wanneer is een man een 'echte man'?

Precies dat wil Luis Martins ook met zijn expositie. Want het eigenlijke probleem voor de man in de hedendaagse cultuur, zegt hij, is dat het begrip mannelijkheid „te klein, te beperkt wordt gehouden".

Het gebruik van antidepressiva is symptoombestrijding. Soms kan dat niet anders, maar soms kan ook de oorzaak worden opgelost met de realisatie van het Zijn. Maar helaas is dat taboe.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
7 m • Bewerkt •

1 miljoen mensen slikken antidepressiva. Ze kunnen niets anders dan deze symptoombestrijder gebruiken omdat de echte oplossing ervan taboe is. Die echte oplossing is de realisatie van het Zijn (wie je in wezen bent), het volmaakt erkend zijn van jezelf. Zolang je je Zijn niet gerealiseerd hebt, ben je je ego. Zodra je op Aarde komt ben je je ego ook al heb je het. Daardoor ervaar je je afgescheiden van wie je echt/in wezen bent. Je bent dus niet echt, niet heel. Je ego is daardoor de staat van permanente zelfmiskenning. Dat is de reden waarom iedereen naar erkenning, naar er mogen zijn, streeft. Bij mensen met depressie is deze miskenningspijn groter dan bij mensen zonder die depressie. De oplossing is natuurlijk zelferkenning, de realisatie van het Zijn. Dat bereik je niet door bijvoorbeeld het ontvangen van complimenten, maar door het accepteren en diep doorvoelen van de miskenningspijn zodra die geraakt wordt door de omgeving. De mensen die je miskennen zijn dus de helpers in de realisatie van je Zijn en niet de 'klootzakken' die je pijn doen.
Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM
#depressie #antidepressiva

17 april 2026

Er wordt zoveel makkelijk gezegd. De oorzaak is het taboe op het Zijn.



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en gemakkelijk...
nu •

Makkelijk gezegd: Lijden hoort bij het leven, we hebben het te dragen. Maar Sabine zegt er niet bij wat dat dragen is. Is dat gewoon accepteren dat je lijdt? Of is dat het lijden bewust aangaan, het monster in de bek kijken? Dat laatste natuurlijk, want dat leidt tot het Zijn (wie je in wezen bent), het einde van het lijden. Maar dat is taboe en zeker voor wetenschappers en theologen want die zijn over het algemeen nog de gevangene van het maakbaarheididee ook al is dat al lang achterhaald door de wetenschap.
Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 17 april 2026

Lijden hoort bij het leven ook voor jeugd in nood

Door psychisch lijdende jongeren te helpen met sterven, ontneem je ze de kans op een zinvol leven, schrijft Sabine Wolsink.

Dr. Sabine Wolsink is theoloog en postdoctoraal onderzoeker aan de Universiteit van Wenen.

Autonomie

Ook lijden is onderdeel van onze
dracht en vraagt van ons dat we h
dragen. Zouden we die opdracht
verantwoordelijkheid aan lijdend
jongeren willen ontnemen door
vroegtijdig helpen bij sterven?
'Geen mens kent de toekomst, ge
mens weet wat hem misschien h
volgende uur al brengt', schreef
Frankl.

Hoe moeilijk het huidige lijden ook is, door te helpen het leven te beëindigen, ontneem je de lijdende jongere de mogelijkheid zijn leven toch nog zinvol vorm te geven. Zo ontneem je hen uiteindelijk hun autonomie en de verantwoordelijkheid om het leven te dragen.

Lijden hoort bij het leven en het is onze opgave om met ons lot om te gaan, ook als we er genoeg van hebben en er niets meer van verwachten. Het leven kan altijd nog iets
ons verwachten.



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu •

Jonge vrouwen hebben kennelijk geen goede mentale weerbaarheid. Dat is niet verwonderlijk. Ze worden immers niet geholpen met de realisatie van het Zijn (wie ze in wezen zijn), hun volmaakte weerbaarheid. De reden daarvan is dat de hulpverleners nog geheel bevangen zijn door de intrinsieke symptoombestrijding van het maakbaarheididee terwijl dat idee al lang achterhaald is door de wetenschappelijke ontdekking van het onzekerheidsprincipe en de samenhang van alles. Het gevolg is dat de omstandigheden oftewel de samenleving als geheel de schuld krijgt waarvan niemand lijkt te weten hoe die te veranderen en dus maar gehoopt wordt dat die vanzelf verandert. En natuurlijk wordt ook de schuld bij de vrouwen zelf gelegd die alle ballen in de lucht willen houden. Lekker makkelijk! Schuif als hulpverlener het probleem maar gewoon terug naar de hulpzoeker. Arme vrouwen.
Wil je meer weten over het Zijn? Lees dan mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: De Volkskrant 23 april 2026

Waarom steeds meer jonge vrouwen langdurig uitvallen door mentale klachten

Steeds meer jonge vrouwen raken langdurig arbeidsongeschikt als gevolg van stressgerelateerde klachten. Hun aantal is de afgelopen vijftien jaar meer dan verdubbeld. Waarom raakt juist deze groep opgebrand? 'Na mijn werk begon mijn tweede dienst: mijn gezin.'

Door **Marieke de Ruiter** en **Hessel von Piekartz**
Foto's **Pauline Niks**

'Ik dacht altijd: ik móét dit allemaal doen om gelukkig te worden'

Verzekeringsarts Kevin De Decker ziet ze geregeld: vrouwen die zichzelf volledig voorbij zijn gelopen. Geëmotioneerd en gespannen vertellen ze hoe ze tevergeefs 'alle ballen in de lucht' hielden, over de druk van hun gezin, van hun baan en hoe ze het uiteindelijk niet meer volhielden. Wat De Decker opvalt: hoeveel het er zijn. En: hoe jong ze zijn.

Het probleem heeft inmiddels ook de aandacht van de politiek. Eerder deze maand riepen Tweede Kamerleden van links tot rechts minister van Sociale Zaken Hans Vijlbrief (D66) op om de hoge instroom van jonge vrouwen in de arbeidsongeschiktheid te onderzoeken.

Hoe kan het dat juist zij steeds vaker opgebrand raken?

Mentale uitputting wordt vaak gezien als het gevolg van grote maatschappelijke veranderingen, aldus Schaufeli. 'We zien het vaak terug in perioden van modernisering en versnelling: in de 19de eeuw gingen we bijvoorbeeld van een agrarische naar een industriële maatschappij en nu gaan we van een industriële naar een informatiesamenleving, met sociale media en een 24-uurseconomie. Mensen hebben moeite zich daaraan aan te passen.'

Dat leidt heus niet altijd tot problemen, nuanceert de hoogleraar. Hoewel een op de vijf werkenden psychische vermoeidheid ervaart, raakt slechts een klein deel daadwerkelijk opgebrand.

De hoogste wereldlijke en geestelijke leiders begrijpen niet wat vrede is. De oorzaak daarvan is dat ze hun Zijn niet gerealiseerd hebben waardoor ze nog hun op beheersing van het leven, op macht, gerichte ego zijn en conform de wil ervan handelen.

Cor Bijl
3 m ·

Trump is een wereldlijke leider en paus Leo een geestelijke. Een wereldlijke leider gebruikt materiele macht, een geestelijk morele macht. Trump en Leo botsten recentelijk. Trump is oorlog aan het voeren en Leo bepleit vrede. Daarmee zegt Leo eigenlijk dat Trump moet stoppen met oorlog voeren terwijl Trump oorlog voert om vrede te krijgen/behouden. Wie heeft er gelijk? Geen van beide! Simpelweg omdat beide geen innerlijke vrede, de enige vrede die er is, hebben en daardoor geleid worden door de Wil van het Al die geen hang naar macht bevat. Het is dezelfde Wil die de intrinsiek goede natuur aanstuurt en bestaat uit de impus tot manifestatie in het hier en nu oftewel uit dat wat vanzelf gebeurt, ook wel Gods Wil genoemd. Macht en de wil ervan is inherent aan het ego dat we zijn zodra we op Aarde komen. Vrede en de Wil daarvan is inherent aan het Zijn (wie je in wezen bent), ons diepste ideaal, waar we naar streven omdat we ons ego zijn, maar niet lukt omdat het Zijn taboe is.

Meer weten over ego en Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: NRC 18 april 2026

Trump vs paus Leo XIV is 'de taal van de macht tegenover morele waarden'

Strijd tussen de paus en een politieke leider is niets nieuws. Maar de manier waarop de Amerikaanse president Donald Trump reageert op kritiek van Leo XIV is ongekend. Trump lijkt de meeste schade op te lopen.

Majda Ouhajji

AMSTERDAM

„*La pace sia con tutti voi*!" De allereerste woorden van paus Leo XIV toen hij net was benoemd vorig jaar waren: „De vrede zij met jullie allen". Dat een paus voor vrede predikt is hartstikke logisch, toch leverde het hem deze week kritiek en hoon op van de Amerikaanse president Donald Trump.

Paus Leo trok vorige week fel van leer tegen de oorlogszucht van regeringsleiders. Dat deed hij tijdens een speciale wake voor vrede in Vaticaanstad. De paus noemde geen namen of landen, maar het was duidelijk dat hij het onder meer over Trump en de Israëlische premier Benjamin Netanyahu had, die de oorlog in Iran waren begonnen.

> De paus ontpopt zich dankzij Trump als de grootste morele leider ter wereld
>
> **Paul van Geest**
> kerkhistoricus

Vrede nastreven

De christelijke, maar niet katholieke, minister van Defensie Pete Hegseth riep het Amerikaanse volk op te bidden voor een overwinning in Iran in Jezus' naam. „Dat was een weg die de paus heel radicaal wilde afwijzen", zegt Wienen. „Hij zei dat God hen die oorlog voeren niet kan steunen. Je kunt God niet voor je karretje spannen."

De kern van de christelijke boodschap - of het evangelie - is een oproep om je naasten lief te hebben, zegt kerkhistoricus Jurijn Timon de Vos van de Radboud Universiteit. „Dat draagt in zich dat je vrede nastreeft. Een oproep voor oorlog staat daar haaks op. Als je dat wel doet, ligt het in de lijn der verwachting dat kerkelijke autoriteiten daar een grens trekken."



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
nu •

Onze evolutie verloopt van ego naar Zijn, van onveiligheid naar veiligheid. Onze pijn staat ons Zijn in de weg. We moeten ons dus van onze pijn bevrijden om ons Zijn te realiseren. Dat doen we door het niet langer te onderdrukken maar toe te laten, te doorvoelen. Maar dat is voor ons het moeilijkste wat er is. Dat gebeurt dus nauwelijks waardoor ons Zijn maar niet gerealiseerd wordt. Niet verwonderlijk derhalve dat de onveiligheid toeneemt. Zowel in de vorm van polarisatie als van bedreigingen zoals bedoeld in dit artikel. Het lijkt ons echter nauwelijks te raken. We vermaken ons immers nog best ook al neemt de psychische/mentale pijn verontrustend toe. Kennelijk moet de pijn groter worden, moet de doomsdayclock nog dichter naar 12 uur. We gaan het zien. Maar weet dat je niet op anderen hoeft te wachten. Je kunt ook zelf je Zijn realiseren en daardoor veilig zijn. Het leven raakt je pijn immers onvermijdelijk.
Meer weten hierover? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: De Volkskrant 24 april 2028

Nationale veiligheid in tachtig jaar niet zo bedreigd geweest als nu, stelt inlichtingendienst AIVD

Hessel von Piekartz
Den Haag

Zowel van binnenuit als van buitenaf is er een 'veelvoud aan dreigingen'

De nationale veiligheid heeft sinds de Tweede Wereldoorlog niet van zoveel kanten tegelijk en zo langdurig onder druk gestaan als nu. Zowel van binnenuit als van buitenaf heeft Nederland te maken met een 'veelvoud aan dreigingen', concludeert inlichtingendienst AIVD in zijn jaarverslag over 2025.

Cor Bijl
Zojuist ·

Zeer belangrijk artikel van psychiater Esther Fenema en theoloog Joost Rōselaers. Echte vrijheid betekent inderdaad het loslaten en overstijgen van het individu en daarmee het verbonden zijn met iets wat het individu overstijgt. Maar wat dat 'iets' is zeggen ze niet. Wel wordt de sterke individualisering, de 'ikkigheid' als negatief beoordeeld waardoor impliciet wordt verwezen naar het veelgehoorde 'verbinden' al wordt daar niet het oude verbinden in zuilen en dergelijke bedoeld. Het gaat dus eigenlijk om vrij zijn in verbondenheid of beter gezegd in één zijn. Maar ja dat is het geval in het Zijn (wie je in wezen bent) dat taboe is waardoor niet geweten wordt hoe dat gerealiseerd moet worden. Het Zijn wordt dan ook gemeden in het stuk van Esther en Joost. En dat terwijl het niet-Zijn, beter bekend als het ego, vanwege de intrinsieke zelfdestructie ervan de oorzaak is van alle ellende en het Zijn de oplossing.

Meer weten? Lees mijn boek ' Je bent in wezen goed'. Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**.

Bron: NRC 29 april 2026I

Echte vrijheid betekent loslaten en overstijgen van het individu

In tijden van maakbaarheid zijn we zoekender dan ooit. Elk individu moet voldoen aan een onmogelijke eis, zeggen *Esther van Fenema* en *Joost Röselaers*: zichzelf verwezenlijken.

Het individu, ooit bevochten als hoogste ideaal, blijkt in de praktijk een uiterst kwetsbare construct. Cultureel gezien hebben we ons losgemaakt van structuren die ooit vormend waren: familie, kerk, gemeenschap. Die verbanden konden soms ronduit beschadigend zijn, maar in onze poging om onszelf te bevrijden hebben we ook iets wezenlijks verloren: een vanzelfsprekende bedding.

We hebben het individu in de jaren 60 en 70 bevrijd, maar gaandeweg de afgelopen decennia is het verstrikt geraakt in wat de Vlaamse psychiater Dirk de Wachter 'de ikkigheid' noemt. Een term die beschrijft hoe we geïsoleerd zijn geraakt in verschillende domeinen van het leven.

De mens kan niet leven zonder verbondenheid met iets wat hem overstijgt. Zonder die verbinding wordt de verlatenheid scherper en blijft de oorspronkelijke diagnose van eenzaamheid onverminderd van kracht. Dat is een doodlopende weg voor het individu en voor onze samenleving.

Het verlaten individu zal niet worden verlost van de leegte door een van deze dingen, natuur, kunst of een God, maar doordat individuen zelf het initiatief nemen en de moed opbrengen om zich, ieder op eigen wijze, te verbinden aan iets groters dan zichzelf.

Dat is het handelingsperspectief dat hier overblijft. Antimachteloosheid. Niet groots en meeslepend, maar dagelijks te oefenen. In een tijd waarin grote verhalen ontbreken en het individu onder druk staat, is dat geen spectaculaire oplossing. Maar wel een manier om onze menselijkheid anno nu weer te voelen zoals die bedoeld lijkt.

Cor Bijl
Zojuist ·

Mooi gezegd van hoogleraar psychiatrie Christiaan Vinkers: "De mens is meer dan zijn trauma". Hij zegt er alleen niet bij wat dat 'meer' is. Dat zegt hij niet omdat hij niet weet of niet wil weten wat dat is. Want dat 'meer' is natuurlijk zijn bewustzijn of beter gezegd het één zijn met zijn bewustzijn dat in zijn Zijn (wie hij in wezen is) het geval is en zijn heel/volmaakt zijn is waarin hij innerlijk vrij en dus ook vrij van trauma's is. Jeugdtrauma is dus inderdaad geen vaststaand lot waaraan niet te ontsnappen is. Maar het wordt wel als vaststaand aangenomen omdat het Zijn vanwege het dominante illusoire boven alle twijfel verheven maakbaarheididee nog taboe is in de wetenschap.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**

Bron: De Volkskrant 2 mei 2026







Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en gemakkelijk...
nu ·

Prachtig artikel van psychotherapeut Jolanda Tijmstra waarin zij zegt wat echte vrijheid is en hoe je het realiseert. Ze gaat niet zover om te zeggen dat die vrijheid zich bevindt in het Zijn (wie je in wezen bent). Wil je daar meer over weten? Lees dan mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 2 mei 2026

De enige bevrijding die telt, begint in onszelf

Herdenken is een groot goed. Maar wat als de werkelijke vijand niet buiten ons staat, maar in ons eigen onvermogen om te voelen, vraagt Jolanda Tijmstra zich af.

Elk jaar opnieuw staan we stil. Op 4 mei doven de lichten, klinken de trompetten, vallen er tranen. Op 5 mei wapperen de vlaggen. En elk jaar opnieuw, inmiddels 81 jaar na de bevrijding, voeren ergens op aarde mensen oorlog. Bijna zestig gewapende conflicten telde het *Uppsala Conflict Data Program* in 2023. Meer dan ooit sinds 1945.

We herdenken, we vieren en we herhalen. Dat mag ons iets zeggen.

Mijn opa zat in het verzet. Hij koos voor waarheid, op het moment dat dat gevaarlijk was. Hij werd verraden. Op 9 november 1944 werd hij gefusilleerd, zeven weken voor de geboorte van mijn moeder.

Een man die zij nooit heeft gekend. Een gat dat sindsdien is doorgegeven: van mijn overgrootmoeder naar mijn oma, van mijn oma naar mijn moeder, van mijn moeder naar mij. Verlatingsangst. Onzichtbaar, maar voelbaar in elk gesprek, elke relatie, elk moment van afscheid. Trauma trekt zich niets aan van kalenders. Het herdenkt zichzelf, dag na dag, in het lichaam.

Oude pijn

Kijk naar ons gedrag, naar de angst die ons 's nachts wakker houdt, naar de somberheid waarvan de aanleiding al lang vergeten is. Het pleasen: altijd maar zorgen dat de ander tevreden is, want dat voelt veiliger dan jezelf zijn. Het oordelen over anderen, als afleidingsmanoeuvre van wat we in onszelf niet willen zien. Het verdoven: met drank, met schermen, met drukte.

Al dat gedrag lijkt over het heden te gaan, maar het is afweer. Want onder de oppervlakte ligt een ander verhaal: een vroege ervaring die zo overweldigend was dat een kind er geen woorden voor had. Die ervaring bevroor in het lichaam, in het zenuwstelsel, in de tijd.

En de afweren zijn de muur die die oude pijn op afstand houdt. Reflexmatig, automatisch en jarenlang. Tot iemand durft te vragen: waar bescherm ik mijzelf eigenlijk tegen?

De werkelijke bevrijding is niet in 1945 begonnen. Zij begint elke dag opnieuw

En zo werkt het ook in het groot. Volkeren die zijn vernederd, zoeken erkenning. Mensen die zijn gekwetst, zoeken een vijand. Want pijn die niet wordt gevoeld, wordt gedrag. Oorlog is geen anomalie, het is de buitenkant van een onverwerkt binnenste. Artikel 1 van onze Grondwet stelt dat allen die zich in Nederland bevinden in gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Geen discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke grond dan ook.

Het is geen vrome wens, het is de minimumvoorwaarde voor samenleven. Toch wordt dit artikel met regelmaat geschonden: in wetten, in beleid, in de blikken die mensen dagelijks over straat krijgen.

We kunnen een grondwet niet handhaven als we de dualiteit in onszelf niet erkennen: het deel dat wil uitsluiten, dat wil winnen, dat een ander nodig heeft om zichzelf groot te voelen.

De werkelijke bevrijding is niet in 1945 begonnen. Zij begint elke dag opnieuw. In elk mens. Op elk moment. Van binnenuit.

Zolang wij de wereld blijven ordenen in goed en fout, slachtoffer en dader, wij en zij, produceren wij de omstandigheden voor conflict. Mensen zijn niet slecht. Onverwerkt verdriet vermomt zich als overtuiging, als ideologie, als vijandbeeld.

Ik heb de generationele keten kunnen doorbreken. Door mijn gedrag te observeren en te leren luisteren naar wat mijn lichaam al die jaren had vastgehouden.

Past Reality Integration hielp mij de verbinding te herstellen; met mijzelf, met mijn geschiedenis, met de mensen om mij heen. Die weg van hoofd naar hart beschrijf ik in mijn boek *Basta! Er is écht alleen maar liefde*, dat ik bewust op 5 mei 2024 lanceerde. Want emotionele bevrijding verdient ook een datum.

De taal van uitsluiting wint terrein, de behoefte aan verbinding is groter dan ooit

Zelfheling is geen luxe en geen zwakte. Het is politiek. Wie zichzelf leert kennen, zijn angsten, zijn mechanismen, zijn pijn, hoeft die pijn niet langer buiten zichzelf te plaatsen. Dat is de mens die artikel 1 kan dragen. Dat is de mens die vrede niet alleen herdenkt, maar belichaamt.

Polarisatie

Dit is het moment. Niet omdat het 4 of 5 mei is, maar omdat de polarisatie in onze samenleving een spiegel is die we niet langer kunnen negeren. De taal van uitsluiting wint terrein. De behoefte aan verbinding is groter dan ooit.

Eenentachtig jaar na de bevrijding is de vraag niet meer: hoe voorkomen we de volgende oorlog? De vraag is: welk mens willen wij zijn?

En dat begint niet in Den Haag, niet in Brussel, niet op een slagveld. Het begint hier. Bij jou. Bij mij. Bij de moed om ons eigen gedrag onder ogen te zien. Om te voelen wat er te voelen valt. Om de waarheid in onszelf te zoeken, voor we haar buiten onszelf eisen. En om radicaal eerlijk te zijn naar onszelf.



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
30 m •

Zodra je op Aarde oftewel in de dualistische materie komt, identificeer je je er automatisch mee en ben je daardoor je ego ook al heb je het. In die toestand wordt je bewust dan wel onbewust beheerst door de wil van je gevoelens als onzekerheid, angst, machteloosheid, schuldgevoel, enz. We vinden iemand moedig als hij/zij zich daar niet door laat leiden ook al veroorzaakt dat ellende. Historica Paola Verhaert noemt dat het lef om kwetsbaar te zijn. Maar is dat moed of roekeloosheid? De grootste moed die we op kunnen brengen is het toelaten van je pijn, is je innerlijke monsters/demonen in de bek kijken zodra die door het leven zelf onvermijdelijk geraakt worden. Daardoor bevrijd je je van die pijn en realiseer je je Zijn (wie je in wezen bent). Dan doe je het goede omdat je in wezen goed bent en ben je onkwetsbaar omdat er geen pijn meer in je is. Is dat hetzelfde als je hart open houden? Nee, want dat veronderstelt lief doen terwijl de Wil van je Zijn, dat de Wil van het leven zelf is, heftig kan confronteren ter realisatie van het Zijn.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 4 mei 2026

‘Alledaagse moed is het lef om kwetsbaar te zijn en je hart open te houden’

Deugd interview | Moed klinkt als iets voor militairen. Maar volgens de Vlaamse historica Paola Verhaert kan het ook ‘alledaags’ zijn. Thuis, in je buurt, met vrienden.

Lodewijk Dros
redactie religie&filosofie

De eerste keer dat Paola Verhaert (32) moed moest verzamelen, was op de speelplaats. “Als ik zag dat er iemand gepest werd, of – later – in de klas, om een leraar te corrigeren. Ik voelde al op heel jonge leeftijd de behoefte om mijn stem te laten horen. Dat vergde moed, want op school word je geacht stil te blijven en dingen te ondergaan.”

Moed, zegt de Brusselse onderzoeker en schrijver Verhaert, “is een deugd die je meestal uitoefent voor of ten opzichte van een ander. Moed is een relationeel begrip.” Paola Verhaert treedt op 13 juni op in Utrecht tijdens *Trouws* Dag van de Durf.

De grote denker die moed een deugd noemde, is Aristoteles. Hij situeerde moed op het slagveld: de krijger die balanceert tussen roekeloosheid en lafheid.

“Dat is het traditionele, veelal mannelijke beeld van individuele heldhaftigheid op een slagveld uit de oudheid. Wie moedig was, was een held. Vaak werden deze individuen ook als held geboren. Ik zie moed meer als iets wat binnen ons handbereik ligt. Dan vind ik ‘held’ een term die afstand schept: je zet iemand op een voetstuk. Daardoor wordt moed iets verhevens en onbereikbaar voor gewone mensen.”

Bij moed staat er altijd iets op het spel, benadrukt Verhaert: je veiligheid, gezondheid, sociale acceptatie. Daarom zijn angst en twijfel onmisbare elementen van moed.

Cor Bijl
Zojuist ·

Mannen willen meer contact met hun gevoel om gevoeliger te worden. Daarvoor gaan ze soms naar kostbare retraites waarin ze hun gevoelens uiten en mediteren. Is dat goed om te doen? Ja en nee. Ja omdat je ervan bewust wordt dat je gevoelens hebt. Nee omdat je daarmee niet realiseert wat je werkelijk wilt en je Zijn (wie je in wezen bent), je één zijn met je bewustzijn, je volmaakt zijn, je goed zijn, is. Bovendien word je daardoor afhankelijk van de retraitegevers terwijl het leven zelf de enige en beste gids naar je Zijn is. Het leven zelf raakt je pijn dat je Zijn in de weg zit namelijk onvermijdelijk waardoor je de mogelijkheid hebt je ervan te bevrijden. Omdat we bij geboorte in ons ego terecht zijn gekomen en die geprogrammeerd is om onze pijn te onderdrukken lukt die bevrijding niet. Maar we hebben bewustzijn gekregen om dat te herkennen en er geen gevolg aan te geven. Dat doe je door je pijn toe te laten, te doorvoelen, want toelaten bevrijdt. Het realiseren van je Zijn is dus oneindig eenvoudig maar ook het moeilijkste wat er is omdat je ego uiterst sterk en slim is. Het is afhankelijk van je bewustzijnsniveau, dat niets met intelligentieniveau te maken heeft, of je je ego kunt weerstaan.

Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: De Volkskrant 6 mei 2026

Lekker met de mannen

De Gentle Men Retreat op Ibiza moet mannen zachter en gevoeliger maken. **Verslaggever Siem Buijsse** ging mee op deze vijfdaagse (en nogal prijzige) retraite, om te kijken of zijn aanvankelijke cynisme wel terecht was. En wie weet kon hij er nog wat van leren.

Beeld **Ossko / Schulz**

Cor Bijl
1 m ·

Mannen gewoon een ander ideaal van mannelijkheid voorhouden. Dat is hoe Liebeth Dillen mannen wil veranderen die vrouwen zien als gebruiksvoorwerp. Wat dat andere ideaal is zegt ze echter niet. Ze zegt wel dat shaming en blaming niet werkt, maar dat jongeren veranderen door langdurige dialoog, veilige gesprekken, rolmodellen, emotionele openheid en mannen die andere mannen aanspreken vanuit verantwoordelijkheid. Dat is allemaal mooi, maar ze vergeet dat ouders dat ook nooit gehad hebben en er dus niet toe in staat zijn. Maar wat belangrijker is, is dat ze kennelijk niet weet dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn (wie je in wezen bent) en nu versnelt als gevolg van het totale verlies van houvast en de polarisatie. En dat die versnelling begint met het vrij spel van het ego dat uit is op de beheersing van het leven, op macht. Niet verwonderlijk derhalve dat mannen vrouwen zien als gebruiksvoorwerp. Wat we dus te doen hebben is mannen helpen met het realiseren van hun Zijn. Maar ja dat is taboe en ontbreekt dus in de samenleving. En dat terwijl je er niet meer voor hoeft te doen dan de pijn die het leven onvermijdelijk raakt niet te onderdrukken zoals je ego automatisch doet maar toe te laten, te doorvoelen.

Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**

Bron: Trouw 13 mei 2026

Te veel mannen zien vrouwen als gebruiksvoorwerp

Moraliseren werkt niet tegen de misogyne waarden. Houd jongens een ander ideaal van mannelijkheid voor, stelt voormalig topmanager én ervaringsdeskundige Liesbeth Dillen.

Het bestempelen van mannelijkheid als toxisch biedt geen perspectief

Nieuwe beelden van hoe een volwassen man kan zijn worden nauwelijks ontwikkeld



'Het enige gereedschap waarmee we het bewustzijn kunnen onderzoeken, is het bewustzijn zelf'

En dat, zegt **Michael Pollan**, maakt het onderzoek zo ongelooflijk lastig.

Wat denk je zelf?

Hoe werkt ons bewustzijn? En wie of wat is eigenlijk ons 'zelf'? De wetenschap heeft deze mysteries lang links laten liggen, maar schrijver Michael Pollan ontrafelt een deel ervan in klare taal. Met **een vorm van bevrijding** als resultaat.

Door **Nina Polak** Illustratie **Sarah Yu Zeebroek**

'Het zelf', schrijft Pollan, 'confronteert ons met een mentaal fenomeen dat verder gaat dan receptiviteit, dan voelen of denken: het zelf is op een bepaalde manier de kroon op het bewustzijn, en op een andere manier ook de vloek ervan.'

Pollans laatste hoofdstukken draaien dan ook om dat zelf, 'dat zo centraal staat in ons gevoel van wie we zijn als levende, denkende wezens', maar waarvan het bestaan zowel door de wetenschap en filosofie als door introspectie moeilijk te bewijzen valt.

En geloof maar dat hij het heeft geprobeerd. Juist in dit laatste deel toont zich het wereldbeeld van Pollan, met zijn bovengemiddelde interesse in psychedelica, meditatie en boeddhisme. Waar de meeste populaire non-fictie tegenwoordig gaat over hoe je het zelf kunt versterken en verbeteren, neigt Pollan meer naar de deconstructie van het zelf, door al mediterend te ervaren dat hoe hard je er ook naar zoekt, je niets vindt.

Dat beangstigt hem niet; hij vindt er bevrijding in en een weidsere ervaring van het wonder van alles, waarvan we minder zijn afgesloten dan het lijkt. En ook voor de lezer heeft zijn boek iets troostends; het bevestigt (voorlopig) de onvervangbaarheid van de mens door AI en stelt tegelijkertijd de mens als maat der dingen ter discussie.

Zie mijn commentaar op de volgende bladzijde.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
2 u • Bewerkt •

Zodra we op Aarde oftewel in de materie komen identificeren we ons er automatisch mee en zijn we iets, te weten ons ego. De materie wekt de indruk dat er vastigheid oftewel waarheid bestaat en dat dus het leven te doorgronden en te beheersen, te maken, is. Op grond daarvan is het maakbaarheididee onze grondslag van ontwikkeling en probleemoplossing geworden. Maar dat is al een tijdje geleden achterhaald door het door de wetenschap ontdekte onzekerheidsprincipe en de samenhang van alles. Toch blijven we in het maakbaarheididee geloven. Zo ook de mensen die willen weten hoe het bewustzijn werkt. Dat zijn mensen die nog niet door hebben dat de waarheid niet bestaat en er dus niets te doorgronden valt. Dat zijn dus mensen die nog hun ego zijn en niet door hebben dat ze dat kunnen weten dankzij het feit dat ze bewustzijn hebben. Het bewustzijn is dus duidelijk iets anders dan het ego.

Het ego is permanent op zoek naar identiteit. Zeker nu het alle houvast verliest waarvan het bestaan ervan afhankelijk is als gevolg van de identificatie met de materie. Bovendien is het ego, net als de materie, dualistisch waardoor het ons in gevecht houdt met onszelf via de onderdrukking van onze gevoelens. Een gevecht dat we alleen maar kunnen verliezen waardoor we het ego als zelfdestructief kunnen vaststellen. Gelet op de grote en zelfs existentiele problemen waarin we verkeren lijkt dat te kloppen. We hebben dus dringend een andere identiteit nodig. Wat kan dat zijn naast het bestaan van ons ego? Precies, ons bewustzijn.

We moeten dus één worden met ons bewustzijn. Daarvoor moeten we ons bevrijden van ons ego. Dat doen we door onze gevoelens niet langer te onderdrukken zoals het ego doet, maar toe te laten, te doorvoelen. En daarbij de hulp van het leven te gebruiken die onze gevoelens, onze pijn, onvermijdelijk raakt. Als we dat doen dan belanden we vanzelf in het zwarte gat waarin de wetten van de natuur niet gelden en ruimte en tijd nul zijn oftewel waarin de eenheid/harmonie/pijnvrijheid en de leegheid en de volheid van de nondualiteit heerst. Waarin we dus vol-ledig oftewel volmaakt zijn of kortweg Zijn. Waarin we bevrijd zijn van ons ego en één zijn met ons bewustzijn. Het feit dat in het zwarte gat waarin ons bewustzijn huist de wetten van de natuur niet gelden betekent dat het bewustzijn niet de doorgronden is en dus alle pogingen daartoe vergeefse moeite zijn.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: De Volkskrant 16 mei 2026

Tsja Beatrice, maar wat is de oorzaak en de oplossing van de crises?



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
2 m ·

Goed artikel van hoogleraar Beatrice de Graaf c.s. Het maakt duidelijk dat op hoog niveau beseft wordt dat er vele crises zijn en dat ze samenhangen, maar niet waarom die crises er zijn en wat de fundamentele oorzaak en oplossing ervan is. Haar enige oplossing is vertrouwen, maar ze zegt niet in wat we vertrouwen moet hebben waardoor de kans bestaat dat er niet aan die fundamentele oplossing gewerkt wordt. Dat is natuurlijk begrijpelijk omdat de oplossing het Zijn (wie je in wezen bent) is en dat taboe is. Maar ik moet er eerlijk bij zeggen dat ik haar er nog niet over geïnformeerd heb. Eva Jinek die haar in haar show liet optreden heb ik wel geïnformeerd in de hoop dat het Nederland en ook Beatrice zou bereiken, maar die reageerde niet.
Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM.
Meer weten over het ontbreken van het Zijn in Nederland? Zie https://lnkd.in/eu-k5jgw.

Bron: Trouw 9 mei 2026

CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS
CRISIS

Alles heet tegenwoordig **een crisis**, probeer dat maar eens te bestuderen

Een groep wetenschappers publiceerde een jaar lang in *Trouw* over hoe we ons 'klaar voor de crisis' moeten maken. Hun voorlopige conclusie: het versterken van het vertrouwen in de maatschappij is vaak zinniger dan crisisplannen opleggen.

tekst **Beatrice de Graaf, Arjen Boin, Kees van den Bos, Scott Douglas, Ellen Giebels, Lotte Jensen, Paul van Lange, Rik Peels, Ruben Ros**

Je ziet een permanente 'polycrisis': alle crises zijn met elkaar verweven

Ons onderzoek blijft zich dus richten op manieren die die wederzijdse vertrouwensbasis versterken, zodat we door de crisis heen kunnen navigeren. Gezamenlijk.

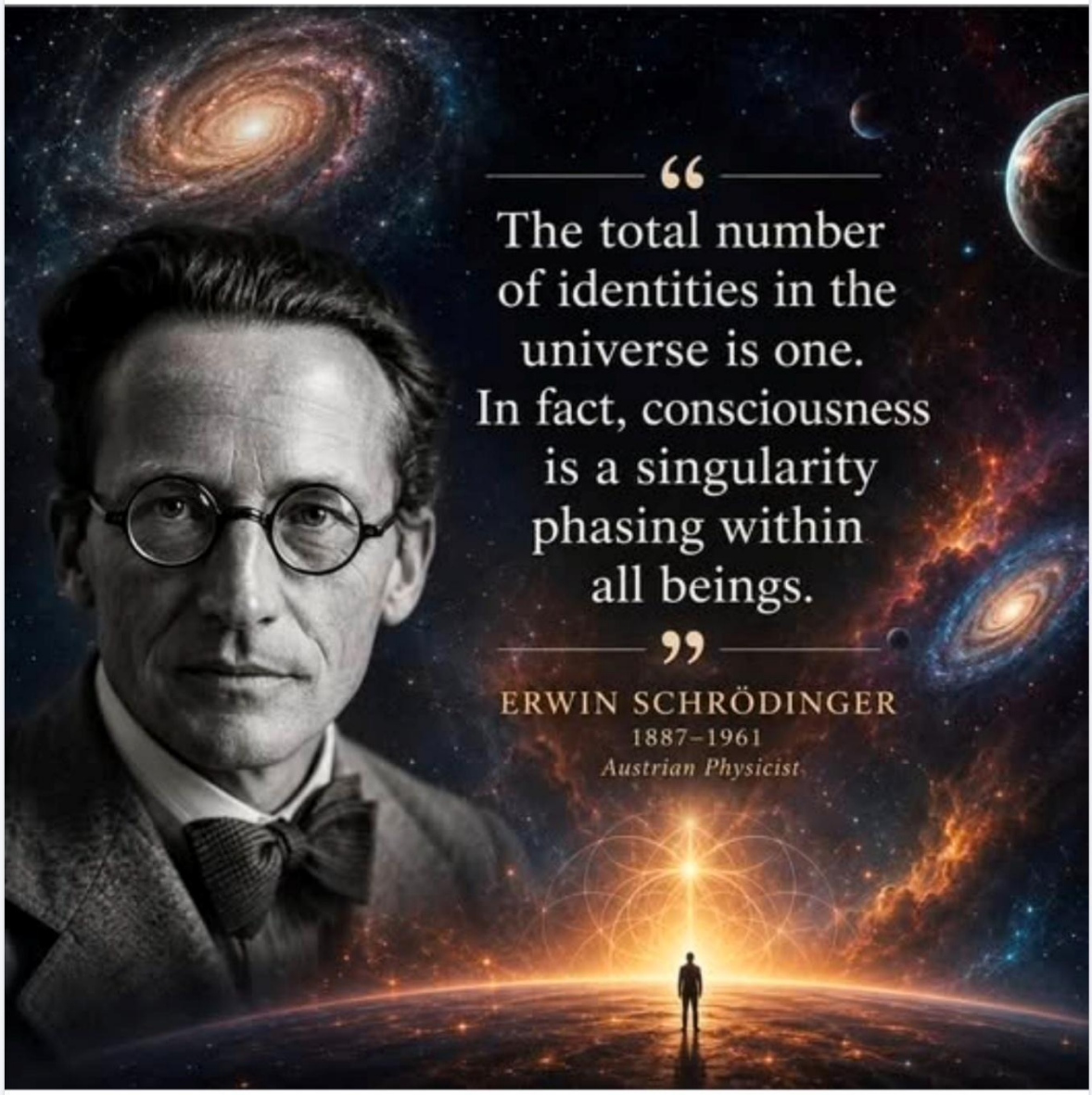
Hij was nog niet zover om aan te nemen dat de mens één moet worden met zijn bewustzijn om zijn diepste ideaal te realiseren.

Cor Bijl
Zojuist ·

Tsjonge, die was zijn tijd ver vooruit! Blijft de vraag: Hoe realiseer je je singulariteit, je eenheid, je eenheid met je bewustzijn? Uiterst simpel en tegelijk het moeilijkste wat er is omdat je je ego, dat je bent, moet overwinnen.

Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed". Zie https://lnkd.in/eSTDhvG5

Bron: Facebook 17 mei 2026 **Minder weergeven**



Het wil maar niet lukken om tot de essentie van gezondheid te komen als gevolg van het taboe op het Zijn. Het blijft bij pogingen op grond van het achterhaalde en zelfdestructieve maakbaarheididee.

Cor Bijl is in **Rotterdam**.
22u ·

Conflict is niet alleen de kern van een gezonde democratie maar ook van een gezond mens en daarmee van een gezonde samenleving. Dat is het geval omdat conflict er voor zorgt dat we bewust worden van de pijn die in ons onderbewuste zit en ons Zijn (wie we in wezen zijn) ons volmaakt zijn, ons diepste ideaal, in de weg zit. Want door die bewustwording voelen we de pijn en kunnen we ons ervan bevrijden, niet door het te onderdrukken zoals we automatisch doen, maar door het toe te laten. Dat is niet waar deze twee auteurs het over hebben, ook al bepleiten ze het serieus nemen van gevoelens. Het Zijn wordt geleid door de niet te kennen maar wel te ervaren Wil van het Al, het leven zelf, God, net als de natuur maar dan bewust. In een conflict bepaalt die Wil de uitkomst. Dus tot een gezonde democratie komen de auteurs niet echt. Dat is begrijpelijk omdat het Zijn taboe is. Lees meer over dit taboe in mijn document 'Inzicht in het ontbreken van het Zijn in Nederland': https://lnkd.in/eWTpYrQ4.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: Trouw 5 juni 2026 **Minder weergeven**

Conflict is de kern van een gezonde democratie

Tegenstellingen tussen mensen moeten niet gemeden worden, maar besproken. In gesprekken met ruimte voor ratio én emotie, betogen Daniëlle Arets en Frank Kupper.

Daniëlle Arets is lector Ontwerper aan de Journalistiek bij Fontys Hogeschool, **Frank Kupper** is universitair hoofddocent Wetenschap in Dialoog bij de Vrije Universiteit en theatermaker

Tegelijkertijd is er overtuigend bewijs dat het anders kan. Burgerberaden laten zien dat mensen met uiteenlopende opvattingen wel degelijk tot elkaar kunnen komen. Niet doordat zij elkaar overtuigen of radicaal van mening veranderen, maar doordat zij beter begrijpen waar hun verschillen vandaan komen.

In dat laatste ligt volgens politiek filosofe Chantal Mouffe de kern van de democratie. Democratie draait niet om het wegpoetsen van conflicten, maar om het productief maken ervan. Dat vraagt om een publiek debat waarin ruimte is om standpunten te bevragen, verschillen te verhelderen en onderliggende waarden expliciet te maken.

Niet alleen rationeel

Ook emoties moeten daarin serieus genomen worden. Het publieke debat kan niet uitsluitend op rationele gronden plaatsvinden; emoties en waardenconflicten zijn er onlosmakelijk onderdeel van. Zelfs groepen die ogenschijnlijk lijnrecht tegenover elkaar staan, delen vaak zorgen of ambities. Denk aan een confrontatie tussen een klimaatactivist en een boer: beiden kunnen zich zorgen maken over de leefbaarheid van hun omgeving, zij het vanuit verschillende perspectieven.

Voor Mouffe hoeven tegenstellingen niet opgelost te worden in consensus. Sterker nog, zij acht volledige consensus onmogelijk. In plaats daarvan benadrukt zij het belang van 'agonisme': een vorm van conflict waarin opponerende groepen elkaar als legitieme tegenstanders erkennen en tot tijdelijke overeenstemming kunnen komen.

Velen zijn tevergeefs op zoek naar de oorzaak en oplossing van de ernstige toestand van de samenleving.



Cor Bijl
2u ·

Goed dat hoogleraar Mark van Vugt en Mikkel Hofstee iets willen doen aan de hypernerveuze samenleving. Zij beschouwen het streven naar status als de oorzaak daarvan waardoor ze pleiten voor het verminderen ervan. Ze stellen dat we de criteria voor status fundamenteel moeten herzien. We moeten de samenleving niet langer organiseren als een permanente stoelendans om status.

Daarmee stellen Mark en Mikkel dat het probleem van de hypernerveuze samenleving een organisatorisch oftewel mentaal probleem is. En dat het dus op grond van het maakbaarheididee op te lossen is ook al is dit al lang achterhaald en intrinsiek zelfdestructief. Ze komen daardoor niet tot de essentie van het probleem. Om daartoe te komen is het noodzakelijk te weten wat in de mens naar status streeft. Dat kan niets anders zijn dan zijn ego dat hij is zodra hij op Aarde oftewel in de materie komt en er zich automatisch en onbewust mee identificeert en de reden is waarom hij in het maakbaarheididee gelooft. Aangezien de materie en dus ook zijn ego dualistisch is, is hij afgescheiden van zijn nonduale staat en verkeert hij daardoor in een permanente staat van onheel zijn oftewel van miskend zijn. Dat is de reden waarom hij naar erkenning, naar er mogen zijn, streeft en denkt dat via status te kunnen realiseren. Ook zal hij regelmatig miskend worden en daarbij miskenningspijn ervaren. Wat zijn ego dan doet is die pijn bestrijden, er voor vluchten en/of de vermeende oorzaak ervan de schuld geven. Dat is echter symptoombestrijding waardoor dat niet helpt. Wat wel helpt is het toelaten, het accepteren, het doorvoelen, van die pijn. Temeer daar dit uiteindelijk naar de pijnvrije staat van zijn Zijn (wie hij in wezen is), zijn diepste ideaal, leidt. Daar wordt hij echter niet mee geholpen omdat het Zijn, kennelijk ook voor Mark en Mittel, taboe is.

Lees meer over dit taboe in mijn document 'Inzicht in het ontbreken van het Zijn in Nederland': https://lnkd.in/eWTpYrQ4.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: De Volkskrant 8 juni 2026 **Minder weergeven**



DE HYPERNERVEUZE SAMENLEVING

Statusangst is de schakel tussen materiële welvaart en mentale uitputting

Zolang we de samenleving blijven organiseren als een permanente stoelendans om status, moeten we niet verbaasd zijn dat steeds meer mensen hypernerveus worden.

Mark van Vugt is hoogleraar evolutionaire en arbeids- en organisatiepsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Mikkel Hofstee is oprichter van bedrijfsgezondheidsbureau Healthguard.

De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) introduceerde vorig jaar een even treffende als verontrustende diagnose: Nederland is veranderd in een 'hypernerveuze samenleving'. Prestatiedruk, constante versnelling en doorgeschoten individualisme zetten het welzijn van jong en oud onder druk. De RVS pleit voor meer rust, vertraging en verbinding, en roept op om de wortels van dit probleem aan te pakken.

Om die wortels bloot te leggen, moeten we echter voorbij institutionele oorzaken kijken. De kern van het probleem ligt in een diep menselijk, evolutionair mechanisme dat in onze huidige cultuur ontregeld is geraakt: statusangst.

De oproep van RVS-voorzitter Jet Bussemaker om de wortels van het probleem aan te pakken dwingt daarom tot structurele keuzes. Individuele interventies zoals mindfulness-trainingen, coaching of faalangstcursussen bestrijden hooguit symptomen. Ze veranderen niets aan de ecologie die de angst voortdurend opnieuw produceert.

Als we werkelijk een mentaal gezondere samenleving willen bouwen, moeten we de criteria voor status fundamenteel herzien. Niet eindeloze prestaties, zichtbare drukte en materiële welstand zouden de hoogste waardering moeten opleveren, maar sociale cohesie, zorg voor anderen, vakmanschap, betrouwbaarheid en maatschappelijke bijdrage.

Ruimte voor rust ontstaat pas wanneer niet langer iedereen permanent hoeft te bewijzen dat hij ertoe doet. Zolang we de samenleving blijven organiseren als een permanente stoelendans om status, moeten we niet verbaasd zijn dat steeds meer mensen hypernerveus worden.

Wat een ellende! En dat omdat de deskundigen hun taboe op het Zijn maar niet willen loslaten.

Cor Bijl
1u ·

Zodra we op Aarde komen zijn we afgescheiden van het geheel en daardoor onheel. We verkeren daardoor in een constante staat van miskenning(spijn). Vandaar onze drang er te mogen zijn, erkend te worden en iemand te zijn. Het leven is op niets anders uit dan heelheid. Daartoe confronteert het ons onvermijdelijk met onze miskenningspijn. Maar wat doen we ermee? We onderdrukken het. We proberen het op te lossen door 'aaien over onze bol'. Of, zoals in de gesloten jeugdzorg, door te miskennen via vernedering e.d. Het Zijn (wie je in wezen bent) is de volmaakt zelferkende staat van zijn. Dat zou dus gerealiseerd moeten worden. Maar dat is taboe omdat nog geloofd wordt in het maakbaarheididee, ook als is dat al lang achterhaald en, zoals ook hier in de jeugdzorg blijkt, zelfdestructief. De ellende moet kennelijk nog groter worden om dat taboe te doorbreken. Arme jongeren!

Lees meer over dit taboe in mijn document 'Inzicht in het ontbreken van het Zijn in Nederland': https://lnkd.in/eWTpYrQ4.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Bron: NRC 9 juni 2026 **Minder weergeven**

INTERVIEW **JASON BHUGWANDASS** ERVARINGSDESKUNDIGE

Jason Bhugwandass slaat – opnieuw – alarm over doden in de jeugdzorg

In een nieuw rapport beschrijft ervaringsdeskundige Jason Bhugwandass dat oud-bewoners van gesloten jeugdzorgafdelingen kampen met ernstige trauma's en dat sommige zelfs overgingen tot zelfdoding. „Ik geloof helemaal niet meer in de rechtsstaat."

Door **Arjen Schreuder** Fotografie **Saskia van den Boom**

De ervaringsdeskundige (28) publiceerde in 2024 *Eenzaam gesloten*, een explosief rapport over mishandelingen, langdurige opsluiting en isolatie, vernederingen en zelfs verkrachtingen op de afdelingen Zeer Intensieve Kortdurende Observatie en Stabilisatie (ZIKOS). Sindsdien overleden zeven jongeren die op de ZIKOS hebben gezeten, door zelfmoord, door te stoppen met eten en drinken of door euthanasie. Onder hen 5 van de 51 die hij voor het vorige rapport had gesproken.

Veel anderen hebben zelfmoordpogingen gedaan. Zelf, schrijft Bhugwandass in het nieuwe rapport, dat hij dinsdag publiceert, was hij enkele maanden geleden ook „bijna dood" geweest. „Ook ik draag het trauma van een martelgang in de jeugdzorg. Ook ik worstel met het voortdurend niet gehoord of erkend worden. En ook ik word geteisterd door rouw, omdat mijn vrienden doodgaan."

Wat hebben de jongeren vooral nodig?

„Meestal zeggen ze: erkenning. Daarnaast zegt een minderheid dat ze een vorm van behandeling willen, traumatherapie bijvoorbeeld. Er zijn ook jongeren die juist nooit meer een behandeling willen. Daarom pleit ik ook voor financiële compensatie. Want veel jongeren kunnen nooit meer werken. En ze zitten met kosten die veelal niet vergoed worden, zoals een hulphond.

Dat verbaast me niet. De samenleving in het algemeen en de elite in het bijzonder wil immers niets weten van het Zijn (wie je in wezen bent), de oplossing van alle ellende.



Cor Bijl is in **Rotterdam**.
Zojuist ·

Dat de somberheid over de toestand in de wereld groeit in Nederland terwijl het een van de rijkste landen in de wereld is, is wel heel opmerkelijk. Tegelijk is het niet verbazingwekkend omdat de elite de samenleving niet wil informeren over de oorzaak en oplossing van alle ellende. De reden daarvan is dat die uit oogpunt van eigen belang nog vrijwel volledig gelooft in het maakbaarheididee terwijl dat idee al lang door de wetenschap achterhaald is en de zelfdestructie ervan zo langzamerhand tot een climax komt. De hele economie draait immers op dat idee. Het resultaat ervan is dat de realisatie van het Zijn (wie we in wezen zijn), dat de logische consequentie is van de teloorgang van het maakbaarheididee en ons diepste ideaal is, uitblijft. Maar het is natuurlijk niet alleen de schuld van de elite, want ook het 'gewone' volk heeft er moeite mee zoals blijkt uit de weinige reacties op mijn pleidooien voor het Zijn in LinkedIn en Facebook. Kennelijk moet het spreekwoordelijke kalf eerst verdrinken voordat de put wordt gedempt. Maar hoe moet dat verdrinken er uit zien? Totale depressiviteit? Epidemische zelfmoord? Totale klimaatdestructie? Totale zelfdrogering? Verzin het maar!

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM.

Meer weten over het ontbreken van het Zijn in Nederland, zie https://lnkd.in/eWTpYrQ4

Bron: Trouw 11 juni 2026 **Minder weergeven**

Somberheid over toestand in de wereld groeit in Nederland

Insituut Clingendael constateert dat het maatschappelijk pessimisme groter wordt. Nederlanders voelen zich weerloos tegenover de woelige wereldorde.

Christoph Schmidt
redactie politiek

Wat zijn toch veel mensen op zoek naar het goede zijn. En wat zitten ze toch nog vast aan het achterhaalde en zelfdestructieve maakbaarheididee van hun ego.

Cor Bijl
Gisteren om 14:09 ·

Lena Bril wil een goed mens worden. Ze denkt dat in de moraliteit te kunnen vinden. Maar dat is gebaseerd op het achterhaalde en zelfdestructieve maakbaarheidiee. Ze gaat daarmee voorbij aan het feit dat het Goede in je zit en geopenbaard moet worden. De pijn van je ego zit dat Goede in de weg. Die moet dus opgeruimd worden. Het leven zelf, dat op niets anders uit is dan je goed zijn, helpt je daarbij. Het doet dat door je onvermijdelijk te confronteren met je pijn (je kan niet pijnloos door het leven) waardoor je de mogelijk hebt je ervan te bevrijden. Dat doe je niet zoals je ego wil door het te onderdrukken, maar door het te accepteren en toe te laten, te doorvoelen. Het gaat er dus niet om het niet te willen maar juist wel te willen. Dat blijkt het moeilijkste te zijn wat er is omdat je uiterst krachtige en slimme ego zich daar uit alle macht tegen verzet. De pijn is niet direct weg, het zal meedere keren geraakt worden. Zolang er pijn in je is zal die geraakt worden. Je ego heb je en is dus niet wie je bent, dus laat die je niet bepalen. Als je je bevrijd hebt van je ego dan ben je je Zijn (wie je in wezen bent), je diepste ideaal.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Meer weten over het ontbreken van het Zijn In Nederland? Zie https://lnkd.in/eWTpYrQ4

Bron: De Volkskrant 13 juni 2026 **Minder weergeven**

GOED, BETER, BEST?

Lena Bril wilde een goed mens worden. Maar wanneer ben je dat? Als je oog hebt voor die ene ander, of als je goed wil doen voor de hele wereld? Een TikTokhovenier, buurtbusbestuurder en Rutger Bregman wijzen haar de weg.

Illustraties **Isa Grutter**

Het begon ermee dat ik een goed mens wilde worden, maar na een kleine honderd zelfhulpboeken was ik het nog steeds niet.

Ik had naar mezelf gekeken, naar mijn navel, naar mijn grenzen. Ik had mijn gevoelstemperatuur gemeten, en ondertussen was de wereld om mij heen naar de achtergrond verdwenen.

En dus besloot ik het op 1 januari – je bent een zelfverbeteraar of niet – over een andere boeg te gooien. 2026 zou het jaar worden waarin ik een beter mens werd *voor anderen*.

Een moreel mens, wier eigen behoefte niet altijd voor die van een ander, of nog beter, die van het collectief gaat. Maar hoe doe je dat: zo'n goed mens zijn?

Opnieuw wees de weg naar een stapel boeken. Theorieën over moraliteit zijn namelijk bezig aan een gestage comeback. Het individualisme is doorgeschoten, de samenleving is verschraald, verhuftering neemt toe: we kennen de analyses onderhand wel.

Twee wegen liggen open, als antwoord op dat egoïsme. De eerste is die van de rationele moralisten: denkers die geloven dat de rede – niet het gevoel! – de betrouwbare morele gids is. Wie werkelijk goed wil doen, is het idee, moet onpartijdig zijn en systematisch redeneren.

De tweede weg is geplaveid met empathie. Aanhangers van deze school pleiten voor zorgzaamheid, kwetsbaarheid en onderlinge afhankelijkheid. Emoties zijn volgens hen juist onze belangrijkste morele graadmeter.

Als zelfverbeteraar met behoefte aan houvast (liefst in de vorm van een lijst met duidelijke regels) was de keuze snel gemaakt: ik begon bij de rationele route.

Belangrijk artikel over het strafrecht. De realisatie van het Zijn maakt de mens vrij van zijn pijngevoelens en daarmee van die gevoelens die tot wetsovertreding leiden. Dat zal tot een significante afname daarvan leiden.



Cor Bijl · U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
24 m • Bewerkt •

Zoals Beatrice de Graaf in een eerder artikel schreef leven we in een permanente polycrisis waarin alle crisis samenhangen (zie https://lnkd.in/e3QQUw5f). Dat betekent dat ook de crisis van het strafrecht niet op zichzelf staat. Die crisis is nu zo groot dat jurist Folkert Jensma de fundamentele vraag stelt: Wat voor strafrecht willen we eigenlijk? De samenhang van de crises maakt duidelijk dat de oorzaak en oplossing ervan voor iedere crisis hetzelfde moet zijn. Die oorzaak is dan natuurlijk het achterhaalde en zelfdestructieve maakbaarheid dat tot op heden onze grondslag van ontwikkeling en probleemoplossing is. En de oplossing is dan natuurlijk niet het 'maken' maar het laten 'zijn' van de mens oftewel de realisatie van het Zijn (wie je in wezen bent), het één zijn met je bewustzijn, je goed/volmaakt zijn, je diepste ideaal. Daardoor zal het strafrecht veranderen van gedragsverandering via tijdsberoving en soms dwangverpleging naar bevrijding van het gedrag dat tot wetsovertreding heeft geleid. Maar helaas is het Zijn taboe waardoor de crisis vooralsnog niet opgelost zal worden.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'. Zie https://lnkd.in/e7JQKwEM

Meer weten over het ontbreken van het Zijn in Nederland? Zie https://lnkd.in/eWTpYrQ4

Bron: NRC 15 juni 2026

Wat voor strafrecht willen we eigenlijk?

Komt de strafrechtspleging ooit nog op orde, of zet de trend van langzame verstikking, afnemende effectiviteit en vruchteloos klagen nog een decennium door? De Algemene Rekenkamer kwam vorige maand met harde kritiek. Vorig jaar noemde de Rekenkamer de prestaties van de strafrechtketen onvoldoende, dit jaar kreeg het 'verbeterplan' van de minister diezelfde kwalificatie. Het plan bevat geen analyse, geen planning, geen concrete doelen.

„Al jaren halen de organisaties in de strafrechtketen hun eigen normen niet voor tijdigheid van zaken die de organisaties zelf extra belangrijk vinden", aldus de Rekenkamer. Dan gaat het dus om jeugd- en zedenzaken, waarin geen enkele norm is gehaald.

De overdaad aan verslaafde, beperkte of gestoorde verdachten, überhaupt de groeiende 'complexiteit' van het strafrecht, dat systematisch wordt overvraagd door politiek en samenleving, de asiel- en migratieproblematiek, het personeelstekort en ga zo maar door. Die impasse duurt volgens de magistraten voort als er geen zicht komt op de wisselwerking tussen „veiligheidsdomein, de strafrechtketen, het politieke bedrijf zelf en andere publieke domeinen". Daar moet een staatscommissie zich maar over buigen, wordt voorgesteld. Anders gezegd: men draait elkaar vast door de eigen problemen door te schuiven.

Deltaplan, staatscommissie, alleen de regeringscommissaris ontbreekt nog. Het zijn Haagse noodknoppen, voor als niemand het meer weet. Of minister David van Weel (Justitie en Veiligheid, VVD) maar voor deze zomer een plan naar de Kamer wil sturen.

De echte vraag is dan: wat voor strafrecht willen we eigenlijk. Eéntje dat werkt, natuurlijk. Maar is dat een organisatorisch, juridisch of maatschappelijk vraagstuk - of alle drie? Politiek is het in ieder geval. Wat willen we nu van het strafrecht. Zijn daar ideeën over, die op een draagvlak kunnen rekenen? Of is zo'n Kamerwens vooral een teken van onmacht: minister los het op!

Ministers komen dan niet verder dan verder sleutelen aan een krakend systeem. Rij-

AI kan leiden tot de Apocalypse maar helpt het Zijn te realiseren



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en ge...
22 u • Bewerkt •

Geweldig artikel van Stevo Akkerman over het gevaar van AI. Volgens mij is er echter geen gevaar, maar 'slechts' een ultieme ontwikkelingsmogelijkheid. De mens verliest door AI alle controle en tegelijk daarmee datgene in hem dat hem beheerst en uit is op controle en zijn intrinsiek dualistische ego is. Wat er dan overblijft is het één zijn met zijn non-duale/singuliere bewustzijn, zijn Zijn (wie hij in wezen is), zijn diepste ideaal, zijn goed/volmaakt zijn. Daarvoor dient hij dan wel de doodsangst toe te laten, te doorvoelen, die zijn ego in stand houdt en die hij ongetwijfeld zal ervaren door het verlies van houvast. Dat verlies is overigens nu al aan de gang door bijvoorbeeld het verlies van de waarheid en is de oorzaak van de huidige bijna epidemische mentale/psychische problemen. Echter, we kunnen nu ons Zijn al realiseren door iedere pijn die het leven onvermijdelijk raakt toe te laten, te doorvoelen. Maar dat is het moeilijkste wat er is en is bovendien taboe omdat het Zijn taboe is.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed'.
Zie **https://lnkd.in/e7JQKwEM**.
Meer weten over het ontbreken van het Zijn in Nederland, zie **https://lnkd.in/ef8YCq4c**.
Bron: Trouw 1 juli 2026

Zie artikel op de volgende bladzijde

AI kan leiden tot de Apocalypse maar helpt het Zijn te realiseren

Wacht nog even met de afschaffing van de mens

tekst **Stevo Akkerman**

Zouden we terugkijkend naar 28 maart 2023 – lang geleden, in technologisch perspectief – moeten zeggen dat dat het laatste moment was dat de mensheid nog gered had kunnen worden? Misschien is het al te bombastisch, net wat te veel 'de laatste bazuin heeft geklonken'. Maar in alle nuchterheid: er gebeurde toen wel iets om bij stil te staan.

Die dag publiceerde het Future of Life-instituut een open brief waarin werd opgeroepen de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie voor zes maanden te pauzeren. Waarom? Omdat wij, zo stelden de kenners van de materie, in een race zijn beland waarin 'niemand deze digitale geesten kan begrijpen, voorspellen of op betrouwbare wijze kan controleren – zelfs hun makers niet'.

Meer dan 30.000 onderzoekers, ingenieurs en techondernemers ondertekenden de oproep, onder wie Elon Musk en Steve Wozniak (mede-oprichter van Apple). Maar de pauze, die tot bezinning had moeten leiden, kwam er nooit. De AI-machine bleek niet te stoppen, gevolg van dezelfde dynamiek als van een wapenwedloop: zolang de een ermee doorgaat kan de ander niet achterblijven. Daarmee bleef ook een kernvraag uit de open brief in de lucht hangen, als dreigend onweer. 'Moeten we wel een niet-menselijke geest ontwikkelen die uiteindelijk slimmer kan zijn dan wij, en die ons overbodig zou kunnen maken en vervangen?'

In zekere zin herhaalde dit patroon zich afgelopen mei, toen paus Leo zich in zijn encycliek *Magnifica Humanitas* uitsprak over de bedreiging die kunstmatige intelligentie vormt voor ons mens-zijn. Hij verwees naar de Bijbelse Toren van Babel, de poging van de mens om God naar de kroon te steken door naar de hemel te klimmen.

Het werd een tragedie. En iets soortgelijks staat ons te wachten, aldus de paus, als we via AI boven onze macht grijpen. Het groeien naar 'volwassenheid, ontwikkeling en persoonlijke vervulling' kan niet worden uitbesteed aan niet-menselijke plaatsvervangers. 'Zogeheten kunstmatige intelligentie kan geen ervaringen ondergaan, bezit geen lichaam, voelt geen vreugde of pijn, rijpt niet door relaties en weet niet van binnenuit wat liefde, werk, vriendschap of verantwoordelijkheid is.'

De machtigen in de digitale sector, gezellig aangeduid als techbro's, schudden de woorden van de paus gedecideerd van zich af. Het ging om 'lui gepreek vanuit een Europese stadsstaat', hoonde Dean Ball, tot vorig jaar technologie-adviseur van Donald Trump. Maar de afwijzing van de pauselijke kritiek ging verder dan dat. De techondernemers verschilden niet slechts van mening met de paus over de werking van AI, ze claimden bovendien een eigen goddelijke ruimte.

Wat de werking van AI betreft: de paus had bij de presentatie van zijn encycliek een van AI's voormannen uitgenodigd: Christopher Olah, mede-oprichter van Anthropic. En Olah ziet in de AI-machine meer dan een machine, zo bleek uit zijn speech. "Wat gebeurt er vanbinnen? We vinden structuren die de resultaten van menselijke neuro-wetenschappen weerspiegelen. We vinden bewijs van introspectie. We vinden toestanden die de functies weerspiegelen van vreugde, voldoening, angst en ongemak."

Niet verwonderlijk, deze woorden uit de mond van een Anthropic-voorman. Zoals Lodewijk Dros onlangs beschreef in *Trouw* heeft dit bedrijf zijn eigen uitgangspunten vastgelegd in een '*soul document*'. En het ziet de eigen chatbot Claude ook als een entiteit met een ziel: 'Onze voornaamste ambitie is dat Claude een oprecht goed, wijs en deugdzaam persoon is, die doet wat een diep ethisch en bekwaam persoon zou doen.'

Zo komen we bij de goddelijke ruimte die ik noemde, want wie kan een bezield wezen scheppen behalve een God? Binnen Big Tech denkt menigeen daar niet anders over – wat betekent dat zij zichzelf zien als God-gelijk. "Ze zeggen heel praktisch dat ze een machine-God willen bouwen. Niet ironisch, niet grappend, gewoon feitelijk", zo citeert *The New York Times* een ingewijde. De krant bezocht na het verschijnen van *Magnifica Humanitas* het AGI House in San Francisco, een denktank en experimenteel centrum voor AI.

Initiatiefnemer Jeremy Nixon vertelt dat hij en zijn generatiegenoten opgroeiden met boeken als *God als misvatting* van Richard Dawkins, en dat AI voor hen een geloofwaardig alternatief vormde. AI heeft mathematische opgaven opgelost die onoplosbaar leken en zal op dezelfde manier een einde maken aan ziektes, zegt Nixon. "AI zal bereiken wat veel religies claimden dat hun goden zouden bereiken."

Zelf God worden, het lijkt de eeuwige droom van de mens. Of althans van een bepaald soort mens; de machtige en meestal ook rijke, zo niet superrijke mens, die van alle tijden en plaatsen is. Maar in onze dagen toch vooral Amerikaans. 'Meesters van het universum', noemde Tom Wolfe hen in zijn roman *Het vreugdevuur der ijdelheden*, en zo zagen de Wall Street-reuzen van de jaren tachtig zichzelf ook.

Voor de techbro's van nu geldt dat in verhevigde mate. Het universum is geen metafoor meer, maar een concreet jachtgebied voor Elon Musk en consorten, die de ruimte willen koloniseren. Daarbij paren ze hun welhaast goddelijke macht aan ronduit heidense opvattingen over de mens en de samenleving. Vrijheid, gelijkheid en broederschap maken daar geen deel van uit.

In februari 1943 hield C.S. Lewis, de eigenzinnige christelijke denker, ook bekend als schrijver van *De Kronieken van Narnia*, drie lezingen aan de universiteit van Durham. Ze werden uitgegeven onder de titel *De afschaffing van de mens*. Uitgesproken christelijk waren deze teksten niet; Lewis keerde zich in algemene termen tegen de menselijke neiging om de natuur – de wereld, de schepping – geheel te willen beheersen, inclusief de mens zelf. AI was nog ver weg, maar het is alsof Lewis voorzag wat komen zou: 'De macht van de mens om van zichzelf te maken wat hij wil betekent de macht van sommige mensen om naar *hun* believen iets van andere mensen te maken.'

Degenen die deze macht in handen hebben, noemde hij 'mensenkneders' en 'africhters'. Zij kunnen bewustzijn maken en dat aanwenden om mensen te reduceren tot 'industrieproducten'. En mensen zullen dat laten gebeuren, omdat het gebeurt onder de noemer van vooruitgang. Ze geven hun ziel op, aldus Lewis, en worden daarmee 'grondstof'. Het doet me denken aan hoe mensen tegenwoordig vooral worden

> Het zou zonde zijn om alles wat we niet kunnen wegen uit het raam te gooien

beschouwd als dragers van data, waar bedrijven en overheden hun voordeel mee kunnen doen. Wij denken dat we iets kopen dan wel gratis krijgen, maar intussen zijn wijzelf een product. Grondstof, inderdaad.

Dit schrikbeeld, dat meer en meer werkelijkheid begint te worden, behelst ook dat ons geheugen en onze kennis verhuizen naar een locatie buiten onszelf. Van ons beperkte kleine hoofd naar de onbeperkte opslagruimte van het datacentrum. De Tunesisch-Franse filosoof Medi Kacem noemt deze onbeperktheid 'de technologische God' – ik baseer me op een *NRC*-recensie van zijn recente boek *God, techniek en aluwetendheid*. Deze techno-God komt niet uit de lucht vallen, maar is het sluitstuk van wat al begon met het schrift en de boekdrukkunst: de constructie van een extern geheugen. Maar nu, zegt Kacem, zijn we in een 'cognitief Hiroshima' terechtgekomen en dreigt er niets van onszelf over te blijven.

Er is overigens wel iets merkwaardigs aan de hand met de onheilsprofetieën over AI. Ze komen niet alleen uit de koker van geesteswetenschappers of techsceptici. Juist vanuit big tech zelf – zie de open brief uit 2023 – klinkt geregeld de waarschuwing dat er iets gruwelijks wordt gebouwd. Reden voor sommigen om die waarschuwing niet al te serieus te nemen. Zij verdenken big tech ervan de dreiging van AI alleen maar aan te jagen ('*doom trolling*') om de investeringsrace gaande te houden: het is eten of gegeten worden. Het is ook mogelijk dat het de techbro's in de bol is geslagen en dat ze hun eigen schepsel een almacht toedichten die dat helemaal niet heeft. AI zal vast mensen overbodig maken, als werknemers. Maar dé mens, als soort? Ik heb mijn twijfels.

Intussen is de schade die AI nu al aanricht ernstig genoeg om luidkeels alarm te slaan. Het onderwijs wordt erdoor ondermijnd, de wetenschap verliest de greep op verifieerbare bronnen, de kunst wordt beroofd van haar authentieke onvoorspelbaarheid, media zien hun werk terug als gratis content, al dan niet in verkrachte vorm, hulpverlening wordt doorkruist door digitale 'empathie', soms eindigend met suicide-instructies, oorlog voeren wordt een desktop-strijd, enzovoorts. Wat een hulpmiddel zou moeten zijn, dreigt de hoofdrolspeler te worden, dat lijkt me niet overdreven uitgedrukt. En de quasi-goddelijke ambities van de makers zetten dit alles ook nog in een apocalyptisch licht.

Het is dus, met andere woorden, hoogste tijd om onze ziel terug te winnen en haar te redden uit de handen van chatbot Claude. Maar wat is de ziel? Ik begon een bescheiden zoektocht, die niet onopgemerkt bleef. Bol.com meldde zich met een persoonlijke boekentip: *De Zielenreis. Ontmoet je Engelenteam en activeer jouw Zieledoelen*. Dank, Bol. En de groeten aan je algoritmes.

Er was een tijd dat men dacht dat de ziel een ding was en dat dit ding het lichaam verliet op het moment van sterven. Nog in de twintigste eeuw, in 1901, deed de Amerikaanse arts Duncan MacDougall een experiment om het gewicht van de ziel vast te stellen. Hij onderzocht zes stervende patiënten door hen te wegen in hun laatste uren, veronderstellend dat er op het precieze tijdstip van hun dood gewichtsverlies zou optreden door het vertrek van de ziel.

En ja, bij een van hen registreerde hij dit duidelijk: de weegschaal zakte 21 gram terug. Een duidelijke aanwijzing voor het bestaan van de ziel, meende MacDougall, al erkende hij dat er meer metingen nodig zouden zijn om harde conclusies te trekken.

Waarschijnlijk heeft MacDougall meer mensen overtuigd van het niet-bestaan van de ziel dan omgekeerd. Maar het zou zonde zijn om alles wat wij niet kunnen wegen uit het raam te gooien – er is zoiets als het ik, het bewust-zijn, het innerlijk, het geweten. Aan het einde van zijn boek *De ziel, een cultuurgeschiedenis* concludeert de Noorse emeritus-hoogleraar Martin Høystad dat de ziel een 'samenspel' is. Je ziel is de kern van je persoonlijkheid, maar geen onveranderlijk ding, je ontwikkelt je ziel in samenspraak met je omgeving. Was Høystad een Rotterdammer geweest, dan had hij Jules Deelder geciteerd: 'De omgeving van de mens is de medemens'.

Wel is het volgens Høystad mogelijk om te leven zonder ziel. Dat wil zeggen: zonder overeenstemming tussen je handelen en je overtuigingen, of wat je innerlijk voelt. De ultieme zielloze mens was Adolf Eichmann, een van de hoofdverantwoordelijken van de Jodenvernietiging. Zijn schuld staat buiten kijf, maar overtuigingen speelden voor hem geen rol, innerlijk voelde hij niets. Hij volgde de wet, hij deed zijn plicht door de wil van de Führer te volgen. Høystad: 'Hij is werkelijk niemand en niets, alleen een naam en een functie, een historisch toeval (...).'

Tegenwoordig zouden we zeggen: een AI-chatbot. Gemaakt om elke willekeurige prompt uit te voeren.

Toch is het niet de machine zelf die we moeten wantrouwen, maar de mens die van de machine een God wil maken. Misschien moeten we even pauzeren voor de volgende vragen: Wat geven we uit handen? Wie bepaalt dat?



Cor Bijl • U
Het Zijn, ons diepste ideaal, nu noodzakelijker en gemakkelijker te re...
2 u •

Wat een goed artikel van Sarah Meuleman waarin ze beschrijft dat de nachtmerrie van de huidige generatie Gen-Z de leegte is. Die leegte is namelijk precies wat inherent is aan het feit dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn (wie je in wezen bent) en nu versnelt door het totale verlies van houvast oftewel naar de ervaring van totale leegte. Dat verlies van houvast is logisch omdat het Zijn de innerlijk vrije oftewel houvastloze staat van zijn is. De angst, de nachtmerrie, die dat oproept hoort daarbij. De reactie daarop zal ongetwijfeld bestaan uit het bestrijden van die angst via bijvoorbeeld het verkrijgen van nieuw houvast. Maar daarmee wordt het ego in stand gehouden en het Zijn dus niet gerealiseerd. Het Zijn realiseer je door de angst toe te laten, te doorvoelen. Hulp van hulpverleners hoef je niet te verwachten want het Zijn en dus ook zijnsontwikkeling is taboe.
Meer weten? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed,
zie https://lnkd.in/e7JQKwEM. Meer weten over het taboe op het Zijn,
zie https://lnkd.in/eWTpYrQ4
Bron: NRC 4 juli 2026

Elke generatie krijgt de nachtmerrie die bij haar past

'*Hello? Hello? Can anybody hear me?*' Wanhopige woorden aan het begin van de psychologische horrorfilm *Backrooms*. We kijken door de camera van een jongen die dwaalt door een lege ruimte. Hij roept, maar niemand antwoordt. Alles om hem heen ademt verlaten kantoorbanaliteit: groezelig tapijt, zoemende tl-buizen, systeemplafonds. De muren om hem heen zijn geel; geen monter citroengeel, maar de viezige, vermoeide tint van oud papier en bedorven boter.

De ironie is haast te mooi om waar te zijn. Een jongen roept door een lege ruimte of iemand hem kan horen en lokt daarmee miljoenen naar de bioscoop. Vooral Gen Z rukte de afgelopen weken massaal uit om de film te zien. Niet thuis achter de laptop, niet eens op de smartphone, maar in het donker van de filmzaal. Ouderwets griezelen. Samen.

In het openingsweekend eind mei bracht *Backrooms* wereldwijd 118 miljoen dollar op. De toen twintigjarige Kane Parsons werd de jongste regisseur ooit met een nummer 1-debuut in de Verenigde Staten. Daarmee bereikte de film iets uitzonderlijks. Juist in een tijd waarin Hollywood zich suf zoekt naar manieren om jonge kijkers naar de bioscoop te krijgen, bewijst *Backrooms* dat het kan.

De hype begon dan ook niet in Hollywood, maar ergens in de krochten van het internet. In 2019 verscheen op een forum een anonieme foto van een gelige kantoorruimte. Het beeld werd instant '*creepypasta*', een digitale horrorlegende die online wordt aangevuld en doorverteld. Denk aan hoe ooit griezelverhalen rond het kampvuur werden gedeeld - maar dan zónder kampvuur en zónder verhaal. Want *Backrooms* is horror zonder monster. Nachtmerrie zonder plot.

Herkenning

Alles draait om die ene, verlaten plek. Eén beeld, miljoenen schermen, en een hele generatie die onmiddellijk iets herkende. Dat is veelzeggend. Wie *Backrooms* alleen ziet als het zoveelste bewijs dat internetcultuur de bioscoop heeft overgenomen, mist volgens mij iets essentieels. De film is niet groot geworden ondanks zijn leegte, maar dankzij die leegte.

Het fenomeen kwam me bekend voor. Toen ik zo oud was als de Gen Z'ers nu, was er ook zo'n blockbuster waar iedereen het over had. Een film die niet alleen werd bekeken, maar haast beleden. Het jaar was 1999. Die film heette *The Matrix*.

Natuurlijk waren er grotere blockbusters dat jaar; kaskrakers met lichtzwaarden, sprekend speelgoed en bovennatuurlijke twists. Maar *The Matrix* deed iets zeldzaams: hij gaf taal aan een angst die in de lucht hing. Voor miljoenen kijkers was *The Matrix* meer dan een griezelige fantasie. Het was een openbaring.

De angsten van een generatie verraden vaak meer over een tijdperk dan haar dromen of ambities. Filmtheoreticus Siegfried Kracauer schreef in zijn boek *From Caligari to Hitler* dat films de mentaliteit van een samenleving directer weerspiegelen dan andere kunstvormen. Juist omdat film een massamedium is, laat het volgens hem zien welke angsten onder de oppervlakte leven. Wie wil weten waar een generatie bang voor is, moet kijken naar de beelden die haar massaal aanspreken. Charlie Chaplin die in *Modern Times* (1936) door de fabriek wordt opgeslokt. *The Terminator* (1984) waarin een machine zich tegen haar maker keert. En *The Matrix*, gevoed door millenniumkoorts, globalisering en het begin van internet. Ergens in die nieuwe wereld van digitale mogelijkheden groeide een onrust dat de computer geen apparaat meer was, maar een poort tot een parallelle werkelijkheid.

Het beeld uit *The Matrix* dat me altijd is bijgebleven: hoofdpersonage Neo, de messias van de slapende mensheid, ontwaakt in een duistere 'pod'. Als hij om zich heen kijkt, ziet hij een mensenakker vol lichamen, vastgeklonken aan apparaten. Elk in een eigen capsule, maar allemaal verbonden met één machtig systeem dat ze een werkelijkheid voorliegt. De nachtmerrie van *The Matrix* is in wezen de angst voor misleiding: wat als alles wat wij ervaren wordt aangestuurd door een kwade genius die ons, zonder dat we het weten, bedwelmt en bespeelt? Een angst die zich nestelde in een generatie die volwassen werd in een wereld met televisie, reclame, kantoortorens, politieke scepsis en beginnende digitalisering. De buitenkant was welvarend en beheersbaar, maar daaronder school het vermoeden dat iemand anders aan de knoppen zat: de overheid, de media, grote bedrijven, of de technologie zelf.

Die horror is compleet anders dan in *Backrooms*. Direct valt op hoe het hele visuele landschap is verschoven. De wereld van *Backrooms* oogt in eerste instantie zachter, vriendelijker. Geen metalen omgeving gespeend van zonlicht, maar helverlichte gangen die zonnig lijken, maar dat niet zijn. In *Backrooms* geen zwarte leren jassen, geen cyberspace met glanzende code, maar een 'achterruimte' van de werkelijkheid. Geen grauw schip, maar een locatie die eruitziet alsof ze ooit door een facilitair manager is bedacht, daarna door een algoritme is uitgebreid en vervolgens door iedereen is vergeten.

'*Liminale ruimtes*' worden ze genoemd: overgangsruimtes die nergens echt beginnen of eindigen en die hun oorspronkelijke functie hebben verloren. Een lege school in de vakantie. Een supermarkt midden in de nacht. Een vliegveld zonder reizigers. De wereld als verlaten bedrijfsetage. En precies die leegte lijkt Gen Z de stuipen op het lijf te jagen.

Fundamenteel verschil

Vergelijk deze twee nachtmerries, en je ziet hoe fundamenteel de angst in een kwart eeuw verschoven is. Gen X leefde nog in een wereld waarin de structuren zichtbaar waren. Je kon boos zijn op de overheid, op de media of de grote bedrijven. Er was nog een tegenstander en op zijn minst de illusie van een keuze. Denk aan de beroemde sleutelscène waarin rebellenleider Morpheus Neo uit zijn schijnwerkelijkheid wil bevrijden en hem laat kiezen tussen een rode en een blauwe pil: rood voor de harde waarheid, blauw voor de comfortabele illusie.

De angsten van een samenleving verraden vaak meer over een tijdperk dan haar dromen of ambities

Vijfentwintig jaar later is er geen sprake meer van een keuze. De *backrooms* bieden niets dan complete desoriëntatie, een doolhof van kamers met spaarzame objecten die enkel nog verwijzen naar de functie die ze verloren hebben, als voetnoten naar een werkelijkheid die niet langer bestaat.

Ook de toegang tot beide werelden verschilt fundamenteel. Op *The Matrix* werd je aangesloten met een metalen snoer. De illusie had een tastbare ingang. Maar de samenleving raakt steeds meer 'ontsnoerd' en Clark, hoofdpersonage in *Backrooms*, glijdt naar binnen door een vloeibare muur, en later een rechthoekige omtrek die doet denken aan een smartphonescherm. Achter die rechthoek ligt een oeverloze wereld waardoor je scrollt en dwaalt, terwijl de beelden blijven komen en de tijd ongemerkt verstrijkt.

Ergens was de paranoia van *The Matrix* troostrijk. Want als er een rode pil bestaat, dan is ontwaken mogelijk. Als alles een leugen is, bestaat er ook een waarheid. Als er een gevangenis is, zit er ergens een deur. *The Matrix* veronderstelde nog een richting en een betekenis.

Zet daar de botergele horror van *Backrooms* tegenover, een film zónder rode pil. Geen Morpheus. Geen diepere waarheid achter de wand. Je valt niet uit de schijnwerkelijkheid in de werkelijkheid, je valt uit de werkelijkheid in iets wat nog veel leger is. Er is geen sluitende mythologie. Geen eenduidige verklaring voor de ruimte, de wezens of de regels. Alles lijkt een aanwijzing, maar niets vormt een verhaal.

Waar *The Matrix* draait om verzet tegen een allesomvattend systeem, een technologische schijnwereld die mensen gevangenhoudt terwijl ze denken vrij te zijn, toont *Backrooms* juist de schrijnende afwezigheid van elke systematiek.

Dat is niet toevallig. De wereld van Gen Z wordt niet gedomineerd door één mechanisme, maar door een wirwar van algoritmes, platforms, notificaties en digitale omgevingen. Werk, vriendschap, entertainment, dating, nieuws en identiteit lopen voortdurend door elkaar. Alles is verbonden, maar juist daardoor voelt niets meer centraal.

Geen internetgril

De nachtmerrie van *The Matrix* is manipulatie. De nachtmerrie van *Backrooms* is uitzichtloosheid. Niet de angst dat iemand ongemerkt aan de knoppen zit, maar de angst dat er niemand aan de knoppen zit. Er is geen meesterplan, alleen infrastructuur. Geen complot, maar leegte. Geen kwaadwillende god, maar een doods gebouw. Dat maakt van *Backrooms* een griezelig precieze echo van de werkelijkheid van Gen Z, een generatie die opgroeit in een tijd waarin online en offline voortdurend door elkaar lopen. Waarin het internet geen portaal is, maar een klimaat. Je stapt er niet in. Je ademt het.

In *The Matrix* bestond nog de dramaturgische luxe van schuld: de machines voerden uit. De *Agents* bewaakten. De mensheid sliep. De film had een haast religieuze structuur: zondeval, openbaring, verlossing. *Backrooms* weigert die structuur en speelt daarmee haarfijn in op het onderbuikgevoel van de tijd: de angst dat we stuurloos dolen door een ruimte die ons herinnert aan wat ooit was, terwijl de toekomst niet als een belofte verschijnt, maar als iets waaruit de mens langzaam verdwijnt.

Backrooms is zeker geen toevallige internetgril, maar een symptoom van een generatie voor wie de diepste angst niet langer misleiding is, maar betekenisverlies. Er is geen kwade genius. Geen messias. Alleen licht dat blijft zoemen. Leeg kantoortapijt. En een bange stem die roept. Niet uit angst dat er een monster om de hoek staat, maar uit angst dat er misschien helemaal niemand is.

Cor Bijl
11m ·

Ook cultuurhistoricus René Cuperus heeft geen idee wat de oorzaak en oplossing is van de zorgwekkende verlamming van de samenleving. Hij noemt de onzekerheid en de geopolitieke dreiging maar vertelt niet wat de oorzaak en oplossing daarvan is. De reden daarvan is dat ook hij onderhevig is aan het taboe op het Zijn (wie je in wezen bent) waar de hele samenleving aan onderhevig is. Want als je dat opheft dan zie je dat onze evolutie verloopt van ego naar Zijn en nu versnelt. Die versnelling houdt in dat de mens al zijn houvast, al zijn zekerheid, moet verliezen om het innerlijk vrije oftewel houvastloze Zijn te bereiken dat ons diepste ideaal, de oplossing van al onze ellende, is. Een versnelling die begonnen is met de teloorgang van het maakbaarheididee als gevolg van de wetenschappelijke ontdekking van het onzekerheidsprincipe en de samenhang van alles en daarmee van onze tot op heden gehanteerde grondslag van ontwikkeling en probleemoplossing die de onzekerheid en daarmee de wanhoop en bijgevolg de verlamming maximaliseert. Dus René, help het taboe op het Zijn te doorbreken dan help je de mens aan zijn grootste optimisme.

Meer weten over het Zijn? Lees mijn boek 'Je bent in wezen goed', zie https://www.nlbe.nl/publicaties/boeken.

Meer weten over het taboe op het Zijn? Zie 'Inzicht in het ontbreken van het Zijn in Nederland', https://www.nlbe.nl/.../10-inzicht-in-het-ontbreken-van....

Bron: De Volkskrant 20 augustus 2026 **Minder weergeven**

OPINIEMAKER
RENÉ CUPERUS



Het slechte maatschappelijke humeur tast onze levenslust aan. Waar kunnen we optimisme aan ontlenen?

We leven in schizofrene tijden. We zijn in ons persoonlijk leven gelukkig en tevreden, maar bevinden ons in een wereld die de verkeerde kant op beweegt. Dat is de menselijke conditie van dit moment. Ons persoonlijk privéhumeur botst met ons maatschappelijk humeur. Vermoedelijk zijn we nog nooit zo rijk en vrij geweest als nu, maar gaan we gebukt onder onbehagen en toekomstonzekerheid. We leven in een spagaat van overvloed en onmacht.

De gemiddelde Nederlander heeft het nog nooit zo goed gehad. Die rijdt met hele dure campers Europa door, hopt van het ene huisje naar het andere en rijgt vliegvakanties aan elkaar. Nog steeds worden de auto's groter en brutaler in de publieke ruimte die ze opeisen.

De gemiddelde Nederlander heeft meer spullen in huis dan zijn voorouders ooit gehad hebben. Vanuit de leunstoel koopt hij of zij via Bol.com, Amazon en Temu de hele huisraad bij elkaar. Veel overbodige meuk.

Je moet wel heel weinig historisch besef hebben om niet te kunnen zien in wat voor enorm voorspoedige samenleving we leven en welke ongekende materiële vooruitgang er is geboekt. De levensomstandigheden en levenskansen van veruit de meeste mensen zijn historisch uniek.

Maar daar staat iets tegenover. De tijdgeest bevat veel zuur en narigheid. Geopolitiek waait er een gure wind. Er is de terugkeer van oorlog. In Oekraïne, Afrika en het Midden-Oosten. Er is de terugkeer van de macht van de sterkste, met autocratische successen ten koste van de democratie. Er is sprake van een relatief verval van het Westen, ook al omdat wat we het Westen noemden wordt aangevoerd door een onberekenbare en schaamteloze Amerikaanse president.

Maar ook binnenlands staan de politieke en sociale stabiliteit onder druk. Bij alle welvaart en voorspoed is er onderhuids sprake van een ondergangsstemming. Het ene deel van Nederland denkt dat de wereld ten onder dreigt te gaan door klimaatverandering en door de hernieuwde opmars van het fascisme. Het andere deel denkt dat aanhoudende migratie in combinatie met woke identiteitsobsessies, Nederland en Europa onherstelbaar zal ontwrichten. Naast klimaatpessimisme en migratiepessimisme is er nog AI-pessimisme. Een onbestemde toekomstangst over wat de gevolgen zullen zijn van kunstmatige intelligentie en big tech op mens en samenleving. Waaraan optimisme te ontlenen?

Recent onderzoek van trainingsinstituut De Baak laat zien dat de 'toestand in de wereld' een enorme impact heeft op de mindset en ambitie van vooral jonge werknemers. Geopolitieke spanningen, economische onzekerheid en maatschappelijke onrust nemen zij, zo gezegd, mee naar de werkvloer. 'Eén op de drie werknemers geeft aan minder ambitieus te zijn om te voorkomen dat zij in een burnout terecht komen, omdat de stress te veel is in combinatie met de meer onzekere wereld.'

In het onderzoek geeft de helft van de werknemers aan meer behoefte te hebben aan rust en stabiliteit, een meerderheid verkiest minder druk boven nieuwe uitdagingen. Veel werknemers zeggen voorzichtiger te zijn in het zetten van carrièrestappen vanwege de maatschappelijke onzekerheid. Een derde van de werknemers zegt het eigen ambitieniveau bewust te hebben verlaagd om overprikkeling of een burn-out te voorkomen.

Het De Baak-onderzoek laat een zorgelijk beeld van onzekerheid en verlamming zien. Samenlevingsstress wordt persoonlijke stress. En dat vertaalt zich in afnemende ambitie, durf en ondernemerschap in het werk. Het slechte maatschappelijke humeur dreigt de levenslust aan te tasten. Dat speelt ook bij de dramatische afname van geboorten. Het geboortecijfer is op een historisch dieptepunt. Ook dat wordt wel toegeschreven aan toenemende onzekerheid van jongvolwassenen.

Hoe deze collectieve verlamming te keren? Hoe een nieuw toekomstoptimisme te ontketenen, een gevoel van toekomstzekerheid? Dat is cruciaal voor het bestrijden van maatschappelijke onrust en verdeeldheid.

Het ontbreekt aan inspirerende toekomstprojecten die de samenleving bij elkaar brengen. Van de politiek gaat te weinig uit. Die wordt geplaagd door de complexe fragmentatie van het naoorlogs partijenbestel, waar men het beste van probeert te maken. Er gaat weinig gezag, laat staan toekomst-elan uit van een minderheidskabinet dat met zichzelf en de oppositie in de clinch ligt. Wie gelooft nog het ooit levenslustige motto van Rob Jetten: 'Het kan wél'?

René Cuperus is cultuurhistoricus en Europa-expert.